

MART 2022 SAYI: 70

EGİAD Yarın

Yarımlar Seninle Aydınlık

DERİNLEŞEN SU KRİZİ İÇİN SEFERBERLİK ZAMANI

BOYADA GÜÇLÜ ÇÖZÜM ORTAĞI

AHŞAP

BOBİN

OTO TAMİR

GENEL SANAYİ PLASTİK BOYALARI

Siba ADVERTISING

AkzoNobel Kemipol A.Ş.
Ankara Asfaltı 25. km. 35730 Kemalpaşa / İZMİR
T: +90 (232) 877 00 30 F: +90 (232) 877 00 70
www.akzonobel.com/kemipol

AkzoNobel Kemipol A.Ş. ürünleri Kansai Altan Kemalpaşa-İzmir Tesisleri'nde üretilmiştir.

Yeni nesil taşımacılık...

Ankara Astaltı 20. km Kemalpaşa, İZMİR - TURKEY
Tel: +90 (232) 877 0182 (pbx) • Fax: +90 (232) 877 0191 (pbx)
web: www.efe.com.tr • e-mail: efe@efe.com.tr

EFE is a subsidiary of Mert Group

EGİAD YARIN **MART 2022**

İÇİNDEKİLER

İMTİYAZ SAHİBİ

EGİAD adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Alp Avni Yelkenbiçer

YAYIN TAKIMI

Açelya Baç, Ece Sarpyıldırım,
Hakan Barbak, Selen Günaydın

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

ve Yayın Koordinatörü
Prof. Dr. Fatih Dalkılıç

YAYIN DANIŞMA KURULU

Ahmet Yener Özkesen, Başak Çayır Canatan,
Cem Demirci, Cemal Tükel, Çetin Gürel, Deniz
Sipahi, Elif Koç, Engin Uğur Ağır, Erol Yaraş,
Hamdi Türkmen, İlhan Bilgehan, İsmail Uğural,
Nedim Atilla, Prof. Dr. A. Fatih Dalkılıç, Sefer Ayçe,
Sevtap Cengiz, Süleyman Tutum, Yağmur Yarol,
Yaşar Kuş, Yusuf Kahraman

YÖNETİM YERİ

Punta İş Merkezi 1456 Sk.
No: 10 Kat: 8 Alsancak / İZMİR
Tel-Fax: (232) 422 30 00 pbx
egiad@egiad.org.tr
www.egiad.org.tr

EDİTORYAL YÖNETMEN

Seda Gök

RÖPORTAJ VE EDİTORYAL HAZIRLIK

M. Cemal Tükel

TASARIM VE BASKI**GÖRSEL YÖNETMEN**

Nefise Yıldız Torun

BASIM YERİ

Tükelmat A.Ş.
Tuna Mahallesi 5615/1 Sokak No:41 Kat:1
Çamdibi-İZMİR
Tel: 0 (232) 461 71 94 www.tukelmat.com.tr

EGİAD YARIN, EGİAD'ın yerel yayın organıdır.
Dergide yayınlanan görüşler ilgili yazarlara ait
olup EGİAD'ın görüşlerini yansıtmaz.
İzinsiz alıntı yapılamaz. ISSN 1304 – 3269

Yerel süreli yayın

BASKI TARİHİ

8 NİSAN 2022

KAPAK KONUSU

- 08** Derinleşen Su Krizi İçin Seferberlik Zamanı
26 İklim Değişikliğinin Faturası; 1.2 Trilyon Dolar
56 İklim Değişikliği İnsanlık İçin Kırmızı Alarm
60 Bozduğumuz su döngüsünü onarmak:
Antroposen (İnsan) Çağının en büyük sınavı

GİRİŞİMCİLİK

- 62** Kitlesele Fonlama

İZMİR PENCERESİ

- 72** “Başarmak konusunda hiç şakamız yok”

SOSYAL SORUMLULUK

- 84** “Deniz temizliği için kaldığımız yerden
koşarak devam ediyoruz”

BAŞARI ÖYKÜSÜ

- 90** Küçükkurt: İnsan biriktirin, mütevazı yaşayın

İNSAN KAYNAKLARI

98 Aynı Anda Farklı İş Deneyimleri Kazanmak
Esnek Çalışma İle Mümkün

KUŞAKTAN KUŞAĞA

102 "Hiçbir projemizde ağaç kesmedik, kesmeyeceğiz"

ÖZEL RÖPORTAJLAR

108 "Hedefimiz; İTTM'yi Türk tarımının Silikon Vadisi yapmak"

BİLİŞİM VE TEKNOLOJİ

116 Yazılımda kümelenip dünyaya kafa tutacaklar

122 5 SORU 5 CEVAP

128 FAALİYETLER

Değerli
EGİAD üyelerimize özel
Asmira Marine
yat kiralama hizmetlerinde
% 10 indirim

Rezervasyon için :

+90 (532) 154 32 26 / +90 (533) 672 41 83

ASMİRA
MARINE

Çok Değerli EGİAD Yarın Dergisi Okurları,

Göreve gelişimizin yaklaşık bir yılını doldurmak üzereyiz. Geçtiğimiz Mart ayında görevi aldığımızda yönetimdeki arkadaşlarımızla birlikte önümüzde büyük bir yolculuk vardı. Salgınin etkileri ve çok zor ekonomik koşullar altında, yalnız üyelerimiz değil tüm milletimizin çok zorlandığı bu dönemde adeta "yokuş yukarı" bir pozisyonda ivmelenmemiz gerektiğini biliyorduk ve nasıl başlanırsa öyle gidileceği için, bu ilk aylar kritik önem arz ediyordu. Biz de bu iradeyi sergilemek için tüm enerjimizi ortaya koyduk. EGİAD olarak tam potansiyelini kullanmak için çalıştık.

Ana temalarımız olan dinamizm ve sürdürülebilirlik başlıkları altında, hepimizin aklında neler olduğunu sizlerle paylaşmak isterim. Genel kurul konuşmamda "...artık yalnızca devamlılığı sağlamakla yetinmeyiz ve bu şartlara uygun "en iyi" seçenekleri ortaya koymak için EGİAD'ın söyleyecek sözü olduğunu göstermeliyiz..." demiştim. Mart ayından bu yana yaptığımız çalışmalarla kamuoyunda geniş yer bulduğumuzu, hem üyelerimizin beklentilerini anlatıp hem de yeni gündemler yarattığımızı memnuniyetle belirtmek isterim.

Derneğimizin açtığı yeni konu başlıkları ve gerçekleştirdiği yoğun faaliyetlerin, kurumsal partnerlerimiz olarak İzmir Büyükşehir Belediyesi, İzmir Ticaret Odası ve Ege Bölgesi Sanayi Odası nezdinde büyük ilgi ve takdir topladığını, üyesi olduğumuz TÜRKONFED ve TÜGİK gibi geniş katılımlı örgütlerde de örnek gösterildiğine gururla tanık olduk. Bu büyük organizasyonların gücünün, ancak bizim gibi "sahada gerçekten çalışan ve üreten" kurumlardan geldiğini pek çok yetkili ağızdan iftiharla duyduk.

Dönem başında Sürdürülebilirlik alanında bazen farkındalık yaratarak, bazen örnek teşkil ederek ama bazen de liderlik rolü üstlenerek taşları ülkemiz lehine yerinden oynatabilmeyi hedeflemiştik.

Ne mutlu bize ki bu konuyu gündemde tutmakla kalmayıp, derneğimizle bağlantısı olan herkesin ilgisini "döngüsel ekonomi ve sürdürülebilirliğe" çekmeyi başardık. Sürdürülebilirlik kavramının ne olduğu, neden zorunluluk arz ettiği ve kazanımlarının neler olacağıyla ilgili yaptığımız istikrarlı çalışmalar, farklı kuşaklardan iş insanları ve kamuoyunun bütünü nezdinde karşılık buldu; EGİAD'ı sürdürülebilirlik konusunda bir nevi "bayraktar" rolüne taşıdı. Aynı "EGİAD Melekleri" ile girişimcilik alanında veya "Global Compact" ile kurumsal yönetim alanında olduğu gibi, burada da öncü, yol açan, hedef gösteren pozisyona kısa sürede gelmiş olmaktan büyük memnuniyet duyuyoruz.

Ancak böylesine büyük ve köklü bir meselenin, derneğimizde sadece tohumlarını atmış olduğumuzun da bilincindeyiz ve bu konudaki gayretlerimizi hiç yavaşlatmadan sürdürmeyi hedefliyoruz.

Yine Genel Kurul'dan yetki alırken verdiğimiz bir diğer söz de, yeni kuşaktan genç arkadaşlarımızın aramıza katılmasıydı.

Bunu ancak açık, dostane ve paylaşımcı bir ortam yaratarak başarabiliriz ve yeni kuşaklara soğuk, itici veya aşırı kuralcı görünme tuzaklarına düşmeyerek, dilimizi ve yaklaşımımızı gerektiği ölçüde güncelleyeceğimizi ifade etmiştik. Bu bağlamda, "EGİAD Gelecek" başlığı altında ayrı bir çalışma grubu oluşturduk. Yirmili yaşlardaki arkadaşlarımızı daha iyi anlamak istiyor ve onlara daha iyi hitap edebilecek ilgi alanlarını araştırıyor, yeni nesil teknolojiler üzerine çalışmalar gerçekleştiriyoruz.

Diğer taraftan uluslararası ilişkiler ve dış ticaretin artırılması hedefiyle çalışmalarımız sürüyor. En son gerçekleştirdiğimiz Karadağ Gezisi'nin ardından önümüzdeki aylarda Selanik-Atina temasları programlanıyor. Girişimcilik alanında EGİAD Melekleri Yatırım Ağıımız çalışmalarını aktif bir anlayışla devam ediyor. Önümüzdeki günlerde uluslararası bir girişimcilik yarışması olan Diamond Challenge Türkiye temsilciliğimiz kapsamında Türkiye Finalini Derneğimizde gerçekleştireceğiz. Daha birçok faaliyetimizle bir arada olmaya, üretmeye devam edeceğiz. Bildiğiniz gibi, son üç ayda gerçekleştirdiğimiz faaliyetlerimizi dergimizde ayrıntılarıyla sizlere sunuyoruz.

16. dönemin ikinci yarısında da hep birlikte, kol kola girerek, iyimserliğimizi ve gelişim hedeflerimizi koruyarak çalışmaya devam edeceğiz. Özellikle böyle zor bir dönemde komisyonlarda görev alma cesareti gösteren, tüm projelerimize içtenlikle katılan, parçası olan herkese, desteklerinizin için yürekten teşekkür ediyorum.

Sevgi ve saygılarımla,

Alp Avni YELKENBİÇER
EGİAD Yönetim Kurulu
Başkanı

SANAYİ EKİPMANLARI & ÇÖZÜMLERİ
INDUSTRIAL EQUIPMENT & SOLUTIONS

EKSEN

MAKİNA TESİSAT SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

📍 Yazıbaşı Mah. 302 Sokak No:10 Yazıbaşı / TORBALI - İZMİR - TÜRKİYE

☎ : +90 232 853 85 75 📠 : +90 232 853 80 35

✉ info@eksen-makina.com

🌐 www.eksen-makina.com

Kıymetli EĞİAD Yarın Okurları,

EĞİAD Yarın Dergisi Yayın Kurulu olarak dergimizin 70. Sayısı ile sizlerle tekrardan buluştuğumuz için çok mutluyuz. Büyük emek vererek hazırladığımız bu sayının, siz okurlarımızın faydalanacağı bir kaynak olmasını umut ediyor, derginin hazırlanmasında emeği geçen tüm paydaşlarımıza bir kez daha buradan teşekkür ediyoruz.

Bu sayımızda, iklim değişikliğini ve buna bağlı derinleşen su krizini masaya yatırdık. Verilerle Türkiye'nin ve dünyanın su rezervlerini, kullanılabilir su kaynaklarını ve önümüzdeki yıllar içerisinde gerekli önlemler alınmaz ise yaşayacağımız tabloyu sizlere sunduk. İklim değişikliğinin yerel ve global ölçekteki ekonomik, biyolojik, sosyolojik etkilerini uzmanlarla birlikte analiz ettik.

Uzmanların konuyla ilgili yorumlarını, görüşlerini ve önerilerini derledik. Bu sayımızda hepimize düşen sorumlulukla ilgili farkındalığımızı arttırmayı umut ediyoruz.

Finans Başlığı altında yeni nesil yatırım ve fonlama sistemi olan Kitlesel Fonlamayı inceledik. Kitlesel fonlanmanın ne olduğunu, kullanım alanlarını, en başarılı projeleri ve en çok kullanılan platformları araştırdık. Türkiye'nin Kitlesel fonlama ile ilgili mevzuat yapısı ve uygulama örneklerini sizler için derledik.

İnsan Kaynakları başlığı altında merak edilen Esnek Çalışma modelinin ne olduğunu, hem işveren hem çalışan perspektifinden avantajlarını sizlere sunduk.

Sosyal Sorumluluk Başlığımızda, ülkemiz kıyı ve denizlerinin korunmasını ulusal bir öncelik haline getirmek ve gelecek nesillere temiz denizlerin kucakladığı yaşanabilir bir Türkiye bırakmak amacıyla başlatılan sivil toplum hareketi TURMEPA'yı, İzmir Şube Başkanından dinledik.

Bölgemizden ve derneğimizden öne çıkan başarı hikayeleri, genç girişimler, kuşaktan kuşağa ve özel röportajlarımızın da yer aldığı sayımızı, sizlerin beğenilerine sunuyor ve keyifli okumalar diliyoruz.

Saygılarımla,

EĞİAD Yarın Yayın Kurulu

Türkiye'nin 2022 yılında su yatırımı bütçesi; 2021 yılına göre yüzde 33,24 artırılarak 20,4 milyar TL oldu. Bu bütçenin yüzde 60'ı olan 12,3 milyar TL'si sulama yatırımlarına ayrıldı

Derinleşen Su Krizi İçin Seferberlik Zamanı

Su, hayatın özü... Suyun olduğu yerde hayat, hayatın olduğu yerde su var. Alternatifi bulunmayan ve üretilmeyen ortak değer. Suya müdahale, doğrudan hayata müdahale olarak görülebilir. Suyun kıymetini bilmek ve su hakkını savunmak; insanlığı, uygarlığı ve insanca yaşamayı savunmak...

ARAŞTIRMA DOSYASI: SEDA GÖK

Günümüzde; yerkürede 2,2 milyar insanın güvenilir su kaynaklarına erişememesi gerçekliği ışığında, BM tarafından 2021 Dünya Su Günü 'Suyun Kıymetini Bilmek'(Valuing Water) teması ile yaşandı.

Birleşmiş Milletler (BM) Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nin altıncısı (SDG-6), 2030 yılına kadar "su ve sanitasyonun herkes için erişilebilirliğini, kullanılabilirliğini ve sürdürülebilir yönetimini sağlamayı" hedefliyor. Bu hedef ve alt hedefler, entegre

yönetim, iş birliği, kapasite geliştirme, ortak katılım kavramlarına vurgu yapıyor.

Dünyadaki yüzde 3'lük tatlı suyun yüzde 77'si kutup bölgelerinde buz halinde dururken, yüzde 22'si ise yeraltı kaynaklarından oluşuyor. Dolayısıyla biz insanoğlunun ulaşabildiği tatlı su, yüzde 1 seviyesinde ve bu kaynak yeraltında, göllerde ve nehirlerde bulunuyor.

Günümüz dünyasında, 2,2 milyar kişi güvenilir su kaynaklarına erişemiyor. 2,4 milyar kişi ise tuvalet ve banyo gibi temel

temizlik imkanlarından yoksun bir hayat sürüyor. Dünyada tüm hastalıkların yarısı ise temiz suya erişememekten kaynaklanıyor.

Sularla bulaşan enfeksiyöz ishaller, ölüm nedenleri içinde 2'nci sırada yer alıyor. Her yıl, yaklaşık 2 milyon insan, kirli içme suyu ve sıhhi altyapı yetersizliği dolayısıyla hayatını kaybediyor. 2050 yılına kadar dünya su talebinin yüzde 55 düzeyinde artacağı ifade ediliyor.

BM ve ilgili ajansları, 2050 yılına kadar dünya nüfusunun 9 milyarı açacağını ve kentleşmenin yüzde 50'lerden yüzde 70'lere çıkacağını, bu kitleyi beslenme gereksinimlerini karşılamak üzere küresel gıda üretiminin ise yüzde 50 oranında artırılması gerekeceğini öngörüyor.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü'nün (OECD)'nin projeksiyonlarına göre, küresel su talebi, 2050 yılına kadar, üretim ve enerji sektörlerinin yoğun talepleri kaynaklı yüzde 55 civarında artacağı tahmin ediliyor. İlaveten, 2050 yılına kadar küresel nüfusun yüzde 40'ından fazlasının şiddetli su stresi olan bölgelerde yaşayacağı ifade ediliyor.

Bir diğer karamsar öngörü, 2030 senesine kadar dünya genelinde su kıtlığı kaynaklı kurak bölgelerden su kaynağı açısından nispeten zengin bölgelere yaklaşık 700 milyonun insan göç edeceği yönünde...

TÜRKİYE'NİN KULLANILABİLİR SU KAYNAKLARI

Türkiye'nin nüfusu TÜİK verilerine göre 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla 83 milyon 614 bin 362 kişi. Devlet Su İşleri (DSİ) 2020 Yılı Faaliyet Raporu'na göre; ülkemizde yıllık kullanılabilir su potansiyeli 112 milyar m³ olarak hesaplanıyor. Türkiye'de kişi başına düşen kullanılabilir yıllık su miktarının 1.339 m³. Toplam su potansiyelinin geçen sene gerçekleşmelerine göre 57,44 milyar m³'ünün çeşitli maksatlara yönelik

milyar dolar, dünya su pazarı piyasa değerinin ise 800 milyar doları aştığı tahmin ediliyor. Günümüz dünyasında, su piyasasının yüzde 80 kadarının kontrolü ve/veya yönetimi, Fransa'dan Suez, Véolia ve Saur ile İngiltere'den Thames Water şirketleri tarafından yürütülüyor. Bu uluslararası su şirketleri, ülkemizde de çok sayıda su özelleştirmesi vakasına dahil olmuş. Çok uluslu su tekelleri su sektörüne yatırım yapmamakta, sadece su işletmeciliğini alarak ülkeler ve toplumlar aleyhine büyük bir sömürü alanı yarattığı ifade ediliyor.

Örneğin; Antalya Su ve Atıksu Genel Müdürlüğü (ASAT), 1996 yılında Dünya Bankası ile yapılan kredi anlaşması sonucunda suyla ilgili yetkilerini 10 yıllığına Fransız su şirketi Suez ile Türk şirketi Enka konsorsiyumunun oluşturduğu Antalya Su İşletmeleri Anonim Şirketi'ne (ANTSU) ve Antalya Altyapı Yönetim ve Danışmanlık Hizmetleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'ne (ALDAŞ) devretmek üzere sözleşme imzalanmış. Antalya'da su tarifeleri, 2000-2005 yılları arasında yüzde 300'lere varan oranlarda artmış.

Halktan gelen tepkiler üzerine, Suez ile yapılan 10 yıllık sözleşme, 5 yılın sonunda 2002 senesinde feshedilmiş.

Jakarta, Paris, Berlin, Budapeşte, Kuala Lumpur, Buenos Aires gibi farklı yabancı şehirlerde de çok sayıda başarısız su özelleştirme vakaları yaşanmış.

Şebeke ağının genişletilmemesi, su tarifelerinde öngörülemez artışlar, kanalizasyon altyapısındaki yetersizlikler ile yatırım taahhütlerinin yerine getirilmemesi gibi ciddi sorunlar, özelleştirilen kamu su işletmelerinin yönetiminin

olarak 44,25 milyar m³'ün (%77) sulama suyu, 13,19 milyar m³'ünün (%23) ise içme-kullanma ve sanayi suyu olarak kullanıldı.

Falkenmark'in paylaştığı verilere göre; bir ülkedeki yenilenebilir su miktarı yılda kişi başına 1.700 m³'ün altındaysa, o ülkenin su sıkıntısı yaşıyor.

1.000 m³'ün altında ise su kıtlığı yaşandığı ve 500 m³'ün altında ise mutlak su kıtlığı yaşandığı belirtiliyor. Türkiye, 2020 yılı itibarıyla mevcut kullanılabilir su miktarı kişi başına

1.339 m³ ile su sıkıntısı çeken ülke sınıfında yer alıyor.

Nüfusun artmasıyla beraber 2030 yılı için öngörülen miktar 1,120 m³/yıl olup ilerleyen zamanda su fakiri ülkeler grubuna doğru gideceği tahmin ediliyor. Bir diğer projeksiyona göre; Türkiye'nin nüfusu 112 milyona ulaşırsa kişi başına düşen yıllık su miktarı 1000 m³'ün altına düşecek.

SU ÖZELLEŞTİRİLMESİ GİRİŞİMLERİNİ GÖRDÜK

Sadece kentlerdeki özel su işletmelerinin yıllık cirosununun 100

tekrardan kamu kurumlarına dönmesine neden olmuş. Özelleştirme politikaları ve özel şirketlerin ambalajlı suyu sağlık, lezzet, doğallık ve saflık gibi olumlu kavramlarla özdeşleştirmek suretiyle yarattığı baskı günümüzde mahalle çeşmesi kültürünün yok olmasına evlerde musluklardan içme suyu temininin azaltılmasına yol açtı. Günümüzde ambalajlı su kullanımı büyük şehirlerde olmazsa olmaz bir hale gelmiş durumda. Ülkemizde, İstanbul'da yaşayanların yaklaşık yüzde 75'i ve Ankara'da yaşayanların yaklaşık yüzde 40'ı damacana su tüketiyor.

VERİLERLE SU POTANSİYELİMİZ

Türkiye'nin yıllık kullanılabilir su potansiyeli 94 milyar metreküpü yerüstü, 18 milyar metreküpü yeraltı olmak üzere toplam 112 milyar metreküp. DSI verilerine göre Türkiye'nin yıllık su tüketimi 57,73 milyar metreküp olup bunun yüzde 77'si sulama, yüzde 23'ü içme-kullanma suyu, sanayi suyu ihtiyaçlarının karşılanmasında kullanılıyor. Kullanılan 57,73 milyar metreküp suyun 40,73 milyar metreküpü yerüstü suyu, 17,03 milyar metreküpü yeraltı sularından karşılanıyor.

Suyun yüzde 77'sinin sulamada tüketilirken, 6,9 milyon hektar sulama alanının yüzde 70'inde vahşi sulama yapıldığına dikkat çekiliyor. Bu bağlamda Tarım ve Orman Bakanlığı, atık suların arıtılarak yeniden kullanımını yaygınlaştırmak için düğmeye bastı. Türkiye'de yeniden kullanım oranı yüzde 2,5 olan atık su miktarını yüzde 47'lere çıkarmayı hedefleyen Bakanlık, geri kazanılacak 3,3 milyar metreküp suyun özellikle tarımsal sulamada kullanılmasını amaçlıyor.

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından geçtiğimiz aylarda gerçekleştirilen 1. Su Şurası'nın önemli gündem maddelerinden biri olan atık suların yeniden kullanımını yaygınlaştırmak

Küresel iklim değişikliğine bağlı olarak gelişen kuraklık, tüm dünyada etkisini artırıyor. BM tarafından hazırlanan rapora göre, dünyada 50'den fazla ülkede 500 kent 2050 yılında su kıtlığı yaşayacak. Türkiye de gelecek 30 yıl içerisinde dünya su krizinden etkilenecek ülkeler arasında yer alıyor.

konusunda harekete geçiliyor. Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, ülkemizde yeniden değerlendirmeye uygun atık su oranının yüzde 47 olduğunu belirterek, şunları söyledi: "Geri kazanıma uygun atık su oranı yüzde 47 seviyesinde ve bu oran 3,3 milyar metreküp suya karşılık gelmektedir. Oysa biz hâlihazırda atık suların sadece yüzde 2,5'lik bir kısmını yeniden kullanıyoruz. Burada çok önemli bir potansiyel mevcut. Bu potansiyeli değerlendirmek için ilgili tüm paydaşlarla çalışmalara başlıyoruz. 2 milyar m³ suyun tarımsal sulamada kullanılarak 336 bin ha alanın sulanması, 49 milyon m³ suyun peyzaj sulamada kullanılarak 15 bin ha alanın sulanması, 378 milyon m³ suyun sanayide, 863 milyon m³ suyun çevresel kullanımda ve 57 milyon m³ suyun yeraltı suyu kaynaklarının beslemesinde kullanabiliriz.

GİRGİNOĞLU YAPI MARKET

▪ MDF ▪ HIRDAVAT ▪ MOBİLYA AKSESUAR
▪ ORMAN ÜRÜNLERİ ▪ PANEL EBATLAMA ▪ PVC BANTLAMA

📍 Kazım Dirik Mah. Üniversite Cad. No: 87/A Bornova/İzmir
✉ info@girginoglu.com

🌐 www.girginoglu.com

☎ 0 232 461 43 35

Aritilmiş kentsel atık suları tarımsal sulamada ve başka diğer alanlarda güvenli bir şekilde tekrar kullanarak önemli bir kaynak yaratacağız. Ülkemizde özellikle kentsel atık suların arıtılarak yeniden kullanılmasının yaygınlaştırılması, ayrıca yağmur suyu hasadı, gri suların tekrar kullanılması gibi alternatif su kaynakları konularında belediyelerde, su idarelerinde, su konusunda görev ve yetkisi bulunan üst yönetim birimlerinde, medyada ve bireylerde bu konularda farkındalık oluşturmamız gerekiyor.”

SU KAYIPLARINI İNDİRME HEDEFİ

Su kayıp-kaçak oranlarını hakkında bilgi veren Pakdemirli, “Ülkemizde 2020 yılında mevzuat gereği bize beyanda bulunan 28 büyükşehir belediyesi ve 46 il belediyesinin verisinden yapılan hesaplama göre; su kayıp oranı yüzde 35,4. Sadece 2020 yılı için şebekelerdeki su kayıplarına bağlı finansal kayıp 1,9 milyar TL’yi aşıyor. Bu gerçeğe yola çıkarak, İçme Suyu Temin ve Dağıtım Sistemlerindeki Su Kayıplarının Kontrolü Yönetmeliğimiz ile büyükşehir ve il belediyeleri su kayıplarını 2023 yılına kadar yüzde 30; 2028 yılına kadar ise yüzde 25 düzeyine; diğer belediyeler su kayıplarını 2023 yılına kadar yüzde 35; 2028 yılına kadar yüzde 30; 2033 yılına kadar ise yüzde 25 düzeyine indirmeyi hedefliyoruz.”

KERÇ: KITLIK YOK AMA STRES ALTINDAYIZ

İklim değişikliğinin olumsuz etkilerinin su kaynaklarına da yansıtıldığını söyleyen Türkiye Su Enstitüsü Proje Geliştirme ve Uygulama Koordinatörü Doç. Dr. Aslıhan Kerç da “Su kaynakları başta yağış rejimi olmak üzere iklim değişikliğinden büyük oranda etkileniyor. Kimi zaman aşırı kimi zaman azalan yağışlar su kaynaklarını baskılıyor. Su kıtlığı uzun yıllardır gündemdedi ama son zamanlarda daha gözle görünür bir hal aldı. Örneğin, su rezervlerimizin ne kadar dolu olduğu artık

Yeraltı sularının aranması DSİ tarafından verilen arama belgesi ile yapılıyor. Arama belgeleri tanzim edilirken, gerekli bütün hidrojeolojik etüt ve raporlar fenni mesuller aracılığıyla hazırlanıp DSİ'nin onayına sunuluyor. Uygun görülen kuyu projelerinin açımına izin veriliyor. Yeraltı sularının kullanımı DSİ Kullanma Belgesi'nin alınmasıyla mümkün.

gündemimizde önemli yer tutuyor. Bu tüm dünyada böyle. Kış başı yenilenebilir su miktarı bin metreküpün altına düşerse biz buna su kıtlığı diyoruz. Türkiye’de bu rakam bin 350 metreküp civarında. Kıtlık değil ama stres altındayız” dedi.

BÖRÜ: HAYATIMIZDA SU VE İKLİMLE OLAN RİSKLER ÖN PLANDA YER ALACAK

TSKB Genel Müdürü Ece Börü ise finans sektöründe sürdürülebilirlik alanında artık sadece finansal fizibilitenin değil, çevresel ve sosyal yönetim kriterlerinin ön plana çıktığını söyledi. Sürdürülebilir kalkınmayı kalkınma misyonunun merkezine koyduklarını ifade eden Börü, “Reel sektörde sürdürülebilirliğin önemli bir güç olacağına inanıyoruz. Sürdürülebilir kalkınma amaçlı kredi modeliyle şirketlerin öz değerlendirmesini yapıyor, gelişebilecek yerleri geliştiriyor ve finansal maliyetlerini iyileştirerek dönüşümü teşvik ediyoruz. Bundan sonra hayatımızda su ve iklimle olan riskler ön planda yer alacak, biz de bunlara çözüm bulmaya çalışacağız. Farkındalığı geride bıraktık, artık somut faydaya odaklanmamız lazım” dedi.

TARIMIN GÜNDEMİNDE DE SU VAR

Kuraklık tarımsal üretimi tehdit ediyor. Türkiye Ziraat Odaları Birliği’nin (TZOB) Raporu’na göre yetersiz yağış nedeniyle kuraklıktan etkilenen il sayısı geçtiğimiz Mayıs sonu itibarıyla 41’e çıktı. Mayıs’ta kuraklıktan en fazla zarar gören ürünler arpa, buğday ve kırmızı mercimek oldu. Sebze, yem bitkileri ve meyveler de dâhil olmak üzere birçok üründe verim kaybı beklentileri arttı. Üretimi ve üreticisi vuran kuraklık, tarımsal üretimde suyun ve sulama yatırımlarının bir kez daha önemini ortaya koydu. Yüzde 60 oranında su tasarrufu sağlayan ve ürünlerin verimini artıran modern sulama yöntemlerine duyulan ihtiyaç arttı.

Yatırım maliyetleri yüksek olsa da üreticinin Tarım ve Orman

KINAY: ÜLKEMİZ SU FAKİRİ OLMA YOLUNDA İLERLİYOR

Su Fakirlik İndeksi'nde, Türkiye 147 ülke arasından 78. sırada görünüyor. Türkiye nüfusunun 2030 yılında 100 milyona ulaşılacağını ve kişi başına düşen su miktarının 1.120 metreküpe gerileyeceğinin öngörüldüğünü belirten TMMOB Çevre Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Başkanı Helil İnay Kınay, "İklim değişikliği etkisiyle şiddeti artan kuraklık süreci ile ülkemizdeki nüfus artışını birlikte değerlendirdiğimizde ülkemizin su fakiri olma yolunda ilerlediği görülüyor" dedi. Kınay, 'Su Yönetimi' sürecinin planlanmasını ve kent planlanmasında ve yatırımlarda su yönetimi sürecinin dikkate alınması gerektiğini söyledi. Şiddeti artan kuraklık süreciyle birlikte ülkemizdeki nüfus artışını değerlendiren Kınay, "Ülkemizde kişi başına düşen su miktarının oldukça düşeceği, kuraklık şiddetini ve etkisini çok daha büyük hissedeceği ortada. Meteoroloji Genel Müdürlüğü ve NASA Ulusal Kuraklık Azaltma Merkezi tarafından paylaşılan kuraklık verileri ve haritaları değerlendirildiğinde de ülkemizin büyük bölümünde olağanüstü ve çok şiddetli kuraklık ile karşı karşıya olduğumuzu gösteriyor. Yapılan araştırmalar sıcaklık artışından Güneydoğu ve İç Anadolu gibi kurak ve yarı kurak bölgelerle, yeterli suya sahip olmayan Ege ve Akdeniz bölgelerinin daha çok etkileneceğini ortaya koyuyor. Dünya Bankası'nın 2016 yılı raporuna göre iklim değişikliği nedeniyle en fazla kuraklık yaşayacak ülkelerin başında ülkemiz de bulunuyor. Raporla göre, kuraklık nedeni ile ülke ekonomisinin küçüleceği, göç sürecinin yaşanacağı ve yaşanacak büyük kuraklığa karşın alınacak önlemlerin yetersiz kalacağı üzerine karanlık bir tablo çiziliyor. Tarımsal üretimdeki azalma ve verimin düşmesi nedeniyle gıda sorunu ile birlikte özellikle kırsal bölgelerde yaşanacak sosyo ekonomik sorunlar da kuraklığın etkisi olarak karşımıza çıkıyor" diye konuştu.

"GERİ DÖNÜŞÜMÜ OLMAYAN NOKTAYA GİDİYORUZ"

Yeterli ve temiz suya ulaşamama sadece içme ve kullanma suyu için değil, gıda, tarım hayvancılık, gibi sektörler ile temel yaşam kalitemizi etkilerken, sanayi kullanımı da değerlendirildiğine en temel ihtiyacımızı karşılayamayacak duruma gelmeden acil önlemlerin alınması gerektiğinin yıllardır ortada olduğunu belirten Kınay, "İklim değişikliği, kuraklık yağış düzensizlikleri yıllardır dile getirdiğimiz ve koruma ve planlamaya yönelik yönetim politikalarının önemini vurguladığımız bir süreç. Ancak bilinen gerçekler ve zorunluluklara rağmen gerekli çalışmaların yapılmaması, yönetim politikaların kamu ve doğa yararı doğrultusunda koruma, kullanma, planlama dengesinde yürümesi gerekirken alınan kararlar ve uygulamalar tam tersi bir süreci gösteriyor ve geri dönüşü olmayan noktaya gidiyoruz" diye konuştu.

"SUYUN VERİMLİ KULLANIMINA YÖNELİK ÇALIŞMALAR GELİŞTİRİLMELİ"

Su havzalarının korunması sürecinde kentleşme, sanayi, tarım, madencilik ve diğer faaliyetlerde alan kullanımlarının değişmesinin yanı sıra ormansızlaşma ve bu faaliyetlerin getirdiği çevresel risklerin de yönetilmesi gerektiğini ifade eden Kınay, "Kentleşme, sanayi, madencilik ve diğer faaliyetlerin alan seçimi planlanması ve denetim süreçleri de en önemli bileşenlerden. Suyu en çok kullanan tarım ve sanayi sektöründe de kontrolsüz tüketimin önüne geçilmeli, ürün ve üretim

deseni su ihtiyacına göre planlanmalı, suyun yeniden kullanım, proste dönüşüm, artırılmış atık suların değerlendirilmesine yönelik süreçler değerlendirilmeli. Planlamalar ölçeğinde su tüketimini azaltacak tedbirler ile birlikte yağmur suyu hasadı gibi yöntemler ile suyun verimli kullanımına yönelik çalışmalar geliştirilmeli" ifadelerini kullandı.

"SU YÖNETİMİ SÜRECİ PLANLANMALI"

Bilim insanlarının iklim değişikliği ile geri dönüşü olmayan noktaya geldiğimizi ve sera gazı emisyonlarının etkisini azaltmazsak çözüm üretilmeyeceğini belirttiğini ifade eden Kınay, "Bu gerçekle yüzleşerek birey olarak yaşamımızdaki değişiklikler ile sorumluluğumuzu da unutmadan, kentlerimiz de iklim değişikliği ve etkilerini de değerlendiren dirençli kentler kavramı ile kent yönetimi anlayışı düzenlenmeli" şeklinde konuştu. 'Su Yönetimi' sürecinin planlanması ve kent planlanmasında ve yatırımlarda su yönetiminin sürecinin dikkate alınması gerektiğini ifade eden Kınay, "Yerel ve merkezi yönetim bu süreçte bireysel kullanımlara yönelik tasarruf çağrısı yapmalı. Ayrıca suyun temini, iletilmesi sürecinde kayıp kaçak oranlarının azaltılması, artırılmış atıksuların yeniden kullanımı, kentin su kaynaklarının yönetilmesi, korunması ve alternatif kaynakların değerlendirilmesi ve uzun vadeli koruma noktasında çalışmaların yürütülmesi ve bu süreçte mevzuat kapsamında yetkili olan idareler ile ortak çalışmaların yürütülmesi önemli" dedi.

Bakanlığı'nın geçtiğimiz mart ayında başvuruları topladığı tarla içi damla, yağmurlama, yüzey altı damla, lineer veya center pivot, tamburlu, güneş enerjili sulama sistemlerinin kurulmasına yönelik verilen bireysel sulama desteklerine ilgisi yoğun oldu.

YENİ SİSTEMLERE GEÇİLMESİ ÖNERİLİYOR

Tarımsal faaliyetler için geliştirilen modern basınçlı bireysel sulama sistemleri yatırımlarına, hibeye esas mal alım tutarının KDV hariç yüzde 50'si kadar destek sağlayan hibe program çerçevesinde, 46 ilden, 1 milyon 153 bin 626 bin 83 dekar alanda (7 bin 787 adet proje) modern sulama sistemi kurmak için hibe desteği başvurusu yapıldı. Destek programına göre hibe için her yıl 1 Ocak'tan başlayarak 60 gün süreyle başvuru yapılabilecek.

Türkiye'de suyun yüzde 77'sinin tarım sektörü tarafından kullanıldığına, tarımda vahşi sulamanın yaygın olduğuna dikkat çeken kanaat önderleri, tarım sektörünün birkaç yıl içinde su tasarrufu sağlayan ve verimi artıran basınçlı sulama sistemlerine geçmesi için verilen hibe desteğinin artırılması gerektiğinde birleşiyorlar.

Bireysel basınçlı sulama desteklenmesinde başvuru sürelerinin kaldırılmasını, yıl boyunca müracaat edebilme imkânı getirilmesini bekleyen üretici örgütleri, KDV'den vazgeçilmesi gerektiğinin altını çiziyor. Yeraltı sularında kaçak kullanımın önüne geçilmesi, mevcut tahsislerin en verimli şekilde kullanılması gerektiği vurgulanıyor.

YÜZDE 29'U BORULU SULAMA SİSTEMİ

Türkiye'de, ekonomik olarak sulanabilir arazi miktarı 8,5 milyon hektar. Tarım ve Orman Bakanlığı verilerine göre bu arazinin 6,7 milyon hektarı sulamaya açılmışken, geri kalan 1,8 milyon hektar sahanın sulanması kapsamında çalışmalar devam ediyor. DSİ Genel Müdürlüğü'nce 2003'ten itibaren, klasik sulama sistemleri terk edilerek yüksek basınçlı şebeke sistemi tercih edilmeye başlandı. 2021 başı itibarıyla sulamaya açılan tarım alanlarının yüzde 33'ü klasik, yüzde 38'i kanalet ve yüzde 29'u ise borulu sulama sistemlerinden oluşuyor.

Tarım ve Orman Bakanlığı, bu oranın tüm sulama projelerinde, etkin bir sulama yönetiminin ve önemli miktarlarda su tasarrufunun sağlanması amacıyla yeni yapılacak projeler ve eski sulama sistemlerinin modernizasyonu ile yüzde 45-50 seviyelerine ulaştırmayı hedefliyor.

Tarım ve Orman Bakanlığı, 2021 yılını su ve sulamada hamle yılı olarak ilan etmişti. Bu yıl merkezi yönetim bütçesinden DSİ Genel Müdürlüğü'nün toplulaştırma ve sulamayı kapsayan sulama sektörü ödenek tahsisleri 9,2 milyar TL olarak öngörülmüştü. DSİ'nin hedeflerine göre 2022'de 18 baraj, 72 gölet ve bent bitirilerek depolama sayısı bin 617'ye, kapasitesi yaklaşık 180 milyar hm³'e (hektometreküp) ulaştırılacak. İçme suyunda 15 tesis bitirilerek toplam tesis sayısı 382'ye, temin edilecek içme suyu miktarı yıllık 4 bin 828,62 hm³'e çıkarılacak.

DAMLA SULAMADA RANDIMAN YÜZDE 90

Sulama şebekelerinin borulu inşa edilmesi tek başına su tasarrufu sağlanmasında yeterli olmuyor. Suyun büyük bir kısmı tarla içerisindeki uygulamalar sonucu kayboluyor.

SUYA GÖRE TARIM YAPILACAK

Tarım ve Orman Bakanlığı, iklim değişikliği ve kuraklığın olumsuz etkilerini azaltmak üzere tarımda su kullanımını yeniden düzenliyor. Suya göre üretim planlanması yapılarak, daha az su tüketen bitkiler teşvik edilecek ve su tüketimini azaltan uygulamalar desteklenecek.

1. Su Şurası kapsamında gerçekleştirilen çalışma grubu toplantılarında tarımsal sulamada yeni destek ve yöntemler önerildiğini belirten Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli, sulama sistemlerinin modernizasyonuna ağırlık vererek, suya göre tarım yapılacağını açıkladı. İklim değişikliği ve kuraklık koşullarının dikkate alınarak su tasarrufu sağlayan modern sulama sistem ve yöntemlerinin yaygınlaştırılması için çalışmalara hız verdiklerini belirten Bakan Pakdemirli, "Yeraltı su kullanımını azaltmaya ve daha az su tüketen bitkilerin üretimini artırmaya yönelik destekleme modelleri oluşturuluyor" dedi.

Ayrıca Bakanlıkça yeraltı suların yetersiz seviyede ve su kısıtının olduğu havzaların belirlendiğini, bu havzalarda su tüketimi yüksek olan mısır gibi ürünler yerine, su tüketimi az olan bitkileri yaygınlaştıracak tedbirlerin alındığı belirtildi. Bu kapsamda, su kısıtı olan tarım havzalarında damla sulama yapmayan Dane Mısır üreticilerine Fark Ödemesi Desteğinin ödenmeyeceğini, buna karşılık bu havzalarda daha az su tüketen Mercimek veya Nohut yetiştiren çiftçilere ilave %50 fark ödemesi desteği, Yem Bezelyesi, Fiğ, Macar Fiği, Burçak ve Mürdümük eken çiftçilere ise ilave %50 yem bitkileri üretim desteği ödeneceği açıklandı.

SULAMA SUYUNDA TASARRUF

Su ihtiyacı fazla olan havzalarda, yüksek su tüketen ürünlerin ekiminden kaçınmak gerektiğini dile getiren Bakan Pakdemirli, yörelerin iklimsel koşullarına uygun, daha

az su tüketen ürünlerin teşvik edileceğinin altını çizdi. Bakan Pakdemirli, sulama suyunda tasarruf tedbirlerini almaya devam ettiklerini belirterek şöyle konuştu:

"Tarla içi geliştirme hizmetlerinin yerine getirilmesi gibi sulama açısından önemli altyapı çalışmalarının tamamlanması ve kapalı sulama sistemlerine geçişle birlikte sulama suyunda çok yüksek düzeyde tasarruf sağlanacaktır. Arazi toplulaştırma projelerinin sulama projeleri ile uyumlu şekilde yapılmasına devam edilmesi gibi uygulamalar da su verimliliğimizi artıracak. Borulu sistemler ve bu sistemlerle tasarlanan proje alanlarında yağmurlama ve damla sulama yöntemlerinin uygulanması daha fazla alanın sulanmasına imkân sağlayacak ve ilave sulanan alanlar ile ulusal ekonomiye daha fazla katkı sunulacak."

AKILLI TARIMA ÖNCELİK

Atmosfer-toprak-bitki ilişkilerini devamlı izleyerek çiftçiye sulama konusunda bildirimde bulunan akıllı tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması için çalışmalar yaptıklarını hatırlatan Bakan Pakdemirli, önümüzdeki dönemde tarımda suyun etkin kullanımına yönelik sulama yönetimi teknolojilerine öncelik verileceğini belirtti. Bakan Pakdemirli, "Teknoloji ve inovasyona ne kadar öncelik verirsek, geleceğimizi garanti altına alacak adımları süratle atmış oluruz. Güçlü tarımsal Ar-Ge altyapımızla tarım konusunda imza projeler oluşturacağız. Teknolojiyi kullanarak, verimlilik artırıcı önlemleri alıp, vatanımızın suyuna sahip çıkmaya devam edeceğiz" dedi.

Bu sebeple, su tasarrufunun hedeflenen düzeylerde sağlanabilmesi için DSİ tarafından inşa edilen borulu sulama sistemlerinin devamında tarla içinde su tasarrufu sağlayan modern sulama yöntemlerinin uygulanması ve kontrol altında tutulması gerekiyor. Sulama yöntemlerine göre su uygulama randımanı (çiftlik randımanı) ve uygulanan sulama suyu miktarı değişiklik gösteriyor.

Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan edinilen bilgiye göre teorik olarak yüzey sulama yöntemlerinde randıman yüzde 30-60 aralığında ve birim alanda kullanılan su miktarı, ortalama 10 bin m³/ha, yağmurlama sulama yöntemlerinde randıman yüzde 70-75 aralığında ve birim alanda kullanılan su miktarı ortalama 6 bin m³/ha, damla sulama yönteminde randıman yüzde 90, toprak altı damla sulama yönteminde yüzde 95 ve birim alanda kullanılan su miktarı ortalama 4 bin m³/ha olarak gerçekleşiyor. Basınçlı sulama yöntemlerine geçildiğinde kullanılan su miktarı azalırken, verim yükseliyor.

YÜZDE 17'Sİ DAMLA SULAMA

Sulama tesisleri izleme ve değerlendirme sonuçlarına göre, Türkiye'de sulamaya açılan alanların büyük bir kısmında halen geleneksel yüzey sulama yöntemlerinin uygulandığı görülüyor. DSİ tarafından inşa edilerek işletmeye açılan sulama tesislerinde yüzde 61 yüzeysel, yüzde 22 yağmurlama, yüzde 17 damla sulama yöntemi kullanılıyor. Ancak, uzun yıllar sonuçlarına bakıldığında sulama altyapısında değişikliğe gidilerek kapalı sulama sistemlerinin artışı, yaşanan kuraklıklara bağlı olarak suyun etkin kullanımının öneminin artması ve su kullanıcıların bilinçlenmesi gibi faktörlerin etkisiyle tasarruflu sulama yöntemlerinde artış olduğu görülüyor.

Tarım ve Orman Bakanlığı verilerine göre açık sulama sistemlerinden basınçlı borulu sulama sistemlerine geçiş konusunda politika değişikliği yapılan 2003 yılında damla sulama sistemi uygulanan alan yüzde 1, yağmurlama sulama sistemi uygulanan alan yüzde 7, yüzey sulama yöntemleri uygulanan alan yüzde 92 düzeyindeydi.

TZOB Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, halen yüzde 29 düzeyinde olan kapalı sistemlerin oranının daha yukarılara çekilmesi gerektiğini ifade etti. Bayraktar bu konuda 1,81 milyon hektar alanda sulama altyapısının tamamlanmadığını, bu alanın acilen sulamaya açılması gerektiğini kaydetti.

Bayraktar, "2021-2022 sezonu itibariyle ülkemizin aldığı yağışların yeterli olmadığı, bazı önemli barajlarımızın doluluk oranlarının halen kritik seviyelerde olduğu ve yeraltı sularının azaldığı gerçeği görülüyor. Doğal olarak bu durum bize kuraklık riskinin halen devam ettiğini gösteriyor. Bu yılda ciddi bir kuraklık yaşayabiliriz. Türkiye'de suyun yüzde 77'sini kullanan tarım sektöründe en kısa zamanda basınçlı sulama sistemine geçilmesi için verilen hibe desteği artırılmalı, 1-2 yıl içinde basınçlı sulama sistemine geçmeyen çiftçimiz kalmamalı. Bireysel basınçlı sulama sistemlerinin desteklenmesinde başvuru süreleri kaldırılmalı ve bu sisteme geçiş için yıl boyunca müracaat edebilme imkânı sağlanmalı" diye konuştu.

HİBE DESTEK VERİLİYOR

Üretici örgütleri; tarımsal üretiminin sürdürülebilirliği için suyun önemine dikkat çekerek, modern sulama yöntemlerine geçişi hızlandırmak için verilen desteklerin artırılmasını istiyor. Tarım ve Orman Bakanlığı, üreticilerin tarımsal faaliyetler için geliştirilen modern basınçlı bireysel sulama sistemleri yatırımlarına, hibeye esas mal alım tutarının KDV hariç yüzde 50'sine hibe yoluyla destek veriyor. Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ kapsamında tarla içi damla, yağmurlama, mikro yağmurlama, yüzey altı damla sulama, lineer veya center pivot sulama, tamburlu sulama, güneş enerjili sulama sistemlerinin kurulmasına yönelik yatırımlar destekleniyor. Bu yatırım konularında verilecek desteklerden, Bakanlık tarafından oluşturulan güncel Çiftçi Kayıt Sistemi'ne (ÇKS) kayıtlı olanlar yararlanıyor.

Tebliğe göre hibeye esas mal alım tutarı 1 milyon TL'yi geçemiyor. Başvuru bütçeleri KDV hariç hazırlanıyor. Bu yıl için 1 Mart'tan başlayarak 30 gün içinde tamamlanan başvuru süreci, diğer uygulama yıllarında ise 1 Ocak'tan başlayarak 60 gün sürecek. Başvurular, Tarım ve Orman Bakanlığı il müdürlüklerine yapılacak. Tarım Bakanlığı verilerine göre 2007'den bu yana sulama yatırımları için çiftçilere 35 bin 456 proje ve 2 milyon 975 bin 241 dekar arazi sulaması için toplam 641.1 milyon TL hibe destek sağlandı. 2021 yılı bireysel sulama destekleri başvurularına bakıldığında, 1 Mart 2021 itibarıyla Türkiye genelinde proje kabul işlemlerine başlanmış olup, 46 ilden 1 milyon 153 bin 626,83 dekar alanda 7 bin 787 adet proje için modern sulama sistemi hibe desteği başvurusu yapıldı.

SUIÇMEZ: ÇÖZÜM ODAKLI OLMAKTAN UZAK

ZMO Başkanı Baki Remzi Suiçmez ise son yıllarda Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından verilen bireysel destek ve hibelerin sulama alanında önemli

olduğunu ancak Türkiye sulama sistemi içinde bu hibelerin kurumsal yapılanma ve yatırım bütçesi açısından yaşanan sulama sorunlarını çözmekten uzak olduğunu ifade etti.

Bitkinin ihtiyacı olan suyu doğru zamanda doğru miktarda uygun şekilde bitki kök bölgesine verince, üretim miktarının arttığını, verim kaybının azaldığını, işgücü maliyetinin düştüğünü, toprakta tuzluluk/alkalilik dahil sorunlar yaşanmadığını vurgulayan Suiçmez, doğru sulamanın ayrıca yem bitkileri ile hayvancılığı geliştirdiğini, üreticinin gelirini artırdığını kaydetti. Literatüre göre sulama maliyetinin dünyada bitkisel üretim maliyetinin yüzde 10'u düzeyinde olduğunu

Özelleştirme sonrası, Antalya'da su tarifeleri, 2000-2005 yılları arasında yüzde 300'lere varan oranlarda artmış. Halktan gelen tepkiler üzerine, Suez ile yapılan 10 yıllık sözleşme, 5 yılın sonunda 2002 senesinde feshedilmiş.

belirten Suiçmez, sulama ücretinin üreticiye maliyetinin ise günümüz Türkiye'sinde dünya çiftçilerinin çok üstünde olduğuna değindi.

AŞIRISI DA SORUN!

Eksik su kadar aşırı suyunda bir sorun olduğuna dikkat çekiliyor. ZMO Başkanı Baki Remzi Suiçmez'e göre doğru sulama, havza ölçeğinde büyük kamu sulama yatırımları yanı sıra küçük ölçekli bireysel çiftçi sulamaları dahil olmak üzere, uzun vadeli iklim koşulları, kullanılabilir su miktarı, sulanabilir arazi varlığı, uygun sulama teknolojisi, toprak yapısı, ürün çeşidi ve öncelikler, bitki su ihtiyacı, ekonomik ve sosyolojik yapı, ekonomik üretim gibi pek çok değişkeni dikkate alarak konu uzmanı ziraat mühendislerinin önerdiği modeller.

Sulama ve de doğru sulamanın Türkiye'de yoğun olarak doğaya/yağışa bağlı üretimi yapılan buğday, arpa, bakliyat dahil ekili ve dikili bitkisel tüm ürünlerde tarımsal verimi mutlak şekilde olumlu etkilediğini kaydeden Suiçmez, "Teknik olarak, örneğin buğday, arpa dahil tahıl üretiminde yağmurlama yöntemi, şekerpancarı, dane mısır ve silajlık mısırdaki doğrusal hareketli sulama yöntemi, ayçiçeği, yonca, fiğ ve havuç üretiminde damla sulama yöntemi karlılığı artırıyor. Ülkemizde özellikle kuru/yağışa bağlı alanlarda yetiştirilen hububat ve bakliyatların sulu koşullarda yetiştirilmesi, ciddi verim artışları sağlanacak olsa da arz açığı olan mısır, ayçiçeği, pamuk, şeker pancarı, soya gibi temel ürünlerle birlikte öngörülerek, ülkesel tarımsal üretim planlaması içinde değerlendirilmesi gerekir" dedi.

KDV VURGUSU...

Tarla içi yağmurlama, damla sulama sistemlerinin dekara maliyetinin 600-700 TL olduğunu dile getiren Türkiye Sulama Kooperatifleri Merkez Birliği (TÜSKOOP-BİR) Genel Başkanı Ali Halis Uysal, bireysel sulamaya yönelik kırsal kalkınma desteklerinde çiftçiye maliyetin yüzde 50'sinin hibe olarak verilmekte ise de yüzde 18 KDV'nin çiftçi tarafından ödendiğini,

Endüstriyel Boyama Sistemlerinde **Akıllı Çözümler**

- DOKUNMATİK PANEL
- YÜKSEK VERİMLİ EŞANJÖR
- EXPROOF AYDINLATMA
- ÖZEL ÖLÇÜLERDE BOYAHANE
- MODÜLER ÜRÜN YAPISI
- ÖZEL İMALAT IZGARA

ilkeendustriyel.com

bu nedenle verilen gerçek hibenin yüzde 32 olduğunu ifade etti. Uysal, bu alanda KDV'nin kaldırılması gerektiğine işaret etti.

“SU KULLANIM YASASI ÇIKARILMALI”

Türkiye Sulama Kooperatifleri Merkez Birliği (TÜSKOOP-BİR) Genel Başkanı Ali Halis Uysal, “Su yönetiminde köklü bir reforma ihtiyaç var. Her türlü kullanıma uygun bir su kullanım yasası çıkarılmalı. İklim değişikliğine uyumlu havza bazlı üretim modelinde, su havzaları ile tarım havzaları bütünleşik yapıda ele alınarak üretim deseni belirlenmeli. Yeraltı sulamaları ve pompaj sulamalarında enerji giderleri çiftçinin ödemekte zorlandığı en önemli giderlerinin başında. Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılması desteklenmeli, çiftçiye verilen enerji fiyatı düşürülmeli. GES tesislerinin yapılması konusunda kooperatif tüzel kişiliği yetkili kılınmalı. Tarımda su tasarrufu için sulama altyapısı hızla değiştirilmeli. Yağmurlama, damla basınçlı borulu sistemlerini kurmak için ekonomik gücü olmayan kooperatiflerin ve çiftçilerin, bu sistemleri kullanılması için kamu destekleri sağlanmalı. Sulama kooperatiflerinin, suyun sızma ve buharlaşma ile yüzde 65'inin kaybolduğu kaynaktan tarlaya kadar basınçlı borulu sistemlerin mevcut tesislerde, acilen kamu tarafından kaynak aktararak tamamlanması gerekiyor” dedi.

YILDA 3.3 MİLYAR TL TASARRUF

Tarım işletmeciliği ve sulama hizmetleri açısından büyük önem taşıyan arazi toplulaştırma çalışmalarına bakıldığında ise Türkiye’de toplam 66 ilde 6 bin 292 yerleşim biriminde 413 projede, 8,25 milyon hektar alanda arazi toplulaştırma çalışmaları yapılıyor. Tarım ve Orman Bakanlığı’ndan edinilen bilgiye göre söz konusu çalışılan bu alanın 2020 sonu itibarıyla 263 projede 4,76 milyon hektarlık kısmında arazi toplulaştırma çalışmaları tamamlanmış bulunuyor. 3.49 milyon hektarlık alanı kapsayan 150 projede ise çalışmalara devam ediliyor. 2021 Mayıs sonu itibarıyla 65 bin 486 hektar alanda

daha toplulaştırma çalışmaları tamamlandı. Bu yıl Amasya, Denizli, Çanakkale, Sivas, Samsun ve Sinop illerinde ise 10 proje ile 167 bin hektar yeni toplulaştırma alanın ihaleleri yapılmış olup; çalışmalara temmuz ayı sonu itibarıyla başlanılacak. Bakanlığın arazi toplulaştırma ve tarla içi hizmetlerinde 2023 hedefi, 8,5 milyon hektar alanda toplulaştırma çalışmalarının tamamlanması yönünde.

2020 sonu itibarıyla toplulaştırması tamamlanan 4,76 milyondan elde edilen toplam kazanımlardan biri tarla sınırı, yol ve su arklarından doğan arazi kayıplarının azaltılması oldu. Bir diğeri parsel ulaşım ve parsel içi makine iş verimi artışı ile mazot tasarrufu sağlandı. Tohum, gübre, ilaç tasarruf karşılığı 3,3 milyar

TL/yıl olarak gerçekleşti. Bir proje kendini yaklaşık dört yılda amorti ediyor. 263 projenin toplam proje maliyeti 8 milyar 27 milyon TL oldu.

KULLANIM KONTROL EDİLEBİLECEK

Gelişen teknolojiden faydalanarak suyun etkin kullanımını sağlamaya yönelik çalışmalar kapsamında depolama tesisleri ve sulama şebekelerine merkezi izlemeli ölçü tesisleri kuruldu. Bu çerçevede, öncelikle 500 ha ve üzerindeki alana sahip sulama şebekeleri elektronik ölçüm cihazlarının kurulması ve takılan elektronik ölçüm cihazlarına ait verilerin DSİ ana sunucusunda kurulan sistemden takip edilmesi çalışmalarına başlandı.

Kuraklık tarımsal üretimi tehdit ediyor. Türkiye Ziraat Odaları Birliği'nin (TZOB) Raporu'na göre yetersiz yağış nedeniyle kuraklıktan etkilenen il sayısı geçtiğimiz Mayıs sonu itibarıyla 41'e çıktı. Mayıs'ta kuraklıktan en fazla zarar gören ürünler arpa, buğday ve kırmızı mercimek oldu. Sebze, yem bitkileri ve meyveler de dâhil olmak üzere birçok üründe verim kaybı beklentileri arttı.

Mevcut durumda, 428 adet limnigraf, 291 adet debimetre olmak üzere toplam 719 adet elektronik ölçü tesisi kurulumu tamamlandı.

Ölçü tesisi kurulumu yapılmayan sulama sahaları için ihtiyaç belirleme ve ihale süreçleri de devam ediyor. Yeni ihaleler kapsamında tahliye kanallarına da ölçü tesisleri kurulması planlanmakta olup bu kanallardaki su miktarları da takip edilecek. Yazım aşamasında olan Ulusal Su Bilgi Sistemi kapsamında Su Veri Tabanı uygulaması da yeniden düzenleniyor. Bu kapsamda kurulan elektronik ölçü tesislerinden alınan veriler sisteme anlık olarak aktarılabilir. Böylece kullanılan su miktarları kontrol edilebilecek.

ANLIK TAKİP MÜMKÜN

DSİ tarafından inşa edilen tüm depolama tesislerindeki su seviyesini takip etmek amacıyla merkezi izlemeli elektronik göl gözlem istasyonu kurulum çalışmaları da devam ediyor. Kurulan istasyonlardan anlık olarak cbsportal.dsi.gov.tr adresinden sulama tesislerindeki şebekeye alınan su miktarları ve depolama tesisleri su seviyeleri takip edilebiliyor. 21. Bölge Müdürlüğü sınırları içerisindeki Bayırköy, Aydın ve Söke sulamalarında pilot sulama otomasyonu projeleri yürütülüyor. 13. Bölge Müdürlüğü sorumluluk alanında bulunan 5 bin 686 ha sulama alanına sahip Antalya Korkuteli Sulaması Rehabilitasyonu işinin izlenmesi için SCADA Sistemi kuruluyor.

Söz konusu sulamada SCADA Sistemi ile kısmen sulama yapılmaya devam ediliyor. İşletme sonuçlarından elde edilen verilerin değerlendirilmesiyle, bütçe imkanları dahilinde gerek cazibe gerekse pompajlı sulama şebekelerinden uygun sahalarda SCADA Sistemi'nin yaygınlaştırılması hedefleniyor. 18. Bölge Müdürlüğü sorumluluk alanında yenileme projesi kapsamında borulu şebekeye inşaa süreci devam eden Seyitler ve

Selevir Sulamalarında pilot ölçekli sulama otomasyonu uygulanacak olan sahalarda yer alıyor. Bu sahalarda yetiştiriciliği yapılan bitki desenine göre ihtiyaç duyulan su miktarı kullanıcıya tahsis edilecek ve aşırı sulama önlenmiş olacak.

YERALTISUYU 18 MİLYAR METREKÜP

Bir diğer önemli konu yeraltı suları. DSİ'den edinilen bilgiye göre yeraltı suyu hidrojeolojik etütleri sonucunda; yeraltı suyu emniyetli işletme rezervi yaklaşık 18 milyar metreküp olarak tespit edildi. Yapılan yeni etüt çalışmaları ile bu rezerv güncellendi. Yeraltı su rezervlerinin 17,03 milyar metreküpü tahsis edildi. Toplam tahsis edilen yeraltı suyu miktarının 11,38 milyar metreküpü (yüzde 67'si) sulama amaçlı, 4,14 milyar metreküpü (yüzde 24'ü) içme-kullanma amaçlı, 1,5 milyar metreküpü (yüzde 9) sanayi amaçlı kullanılıyor.

Yeraltı suyundan yapılan sulamaların yüzde 57'lik kısmı 337 bin 276 adet belgeli kuyu ile bireysel tarımsal sulamalarla gerçekleştiriliyor. Bu kuyularla yaklaşık 900 bin ha tarım arazisi sulanıyor. Sulama kooperatifleri toplam kuyu adedi 11 bin 890 düzeyinde ve 499 bin 515 ha alan sulanabiliyor. DSİ sulamaları kuyu adedi 2 bin 105 ve 85 bin 50 ha alan sulanıyor. Kamu sulamaları kuyu adedi ise 2 bin 122 olup, bu kuyular ile 93 bin 177 ha alanda sulama yapılıyor.

KAÇAK KUYU İLE MÜCADELE

Yeraltı sularının aranması DSİ tarafından verilen arama belgesi ile yapılıyor. Arama belgeleri tanzim edilirken, gerekli bütün hidrojeolojik etüt ve raporlar fenni mesuller aracılığıyla hazırlanıp DSİ'nin onayına sunuluyor. Uygun görülen kuyu projelerinin açımına izin veriliyor. Yeraltı sularının kullanımı DSİ Kullanma Belgesi'nin alınmasıyla mümkün. Bu belgeye sahip olmayanların yeraltı sularını kullanmalarına izin verilmiyor. Sanayi amaçlı bütün kuyuların

Özelleştirme sonrası, Antalya'da su tarifeleri, 2000-2005 yılları arasında yüzde 300'lere varan oranlarda artmış. Halktan gelen tepkiler üzerine, Suez ile yapılan 10 yıllık sözleşme, 5 yılın sonunda 2002 senesinde feshedilmiş.

sayaç taktırması zorunlu olup, bu husus DSİ Bölge Müdürlüklerince takip ediliyor. Konya Kapalı Havzası'ndaki yedi alt havza ile Meriç-Ergene Havzasındaki dört alt havzada tüm maksatlar için sayaç taktırılması zorunlu olup, bu husus DSİ Bölge Müdürlüklerince takip ediliyor. Belgesiz açılan veya kullanılan kuyuların tespiti halinde açan ve açtıranlara idari para cezası uygulanıp, kuyular kapatılıyor. Yapılan analizlere ve arazi gözlemlerine göre, belgeli kuyu sayısının yüzde 25'i kadar kaçak kuyu olduğu varsayılıyor. Emniyetli rezervleri tehdit eden en büyük faktörün kaçak kuyular olduğunu vurgu yapan DSİ'den yapılan açıklamada, "Balgeli kuyuları sayaç vb. araçlarla kontrol

etmek mümkün, ancak kaçak kuyuların yerleri ve çekim miktarları bilinmediğinden ciddi manada tehdit oluşturuyor. Bunu önlemek veya kontrol altına alabilmek için daha sert ve adli tedbirlerin de devreye alınmasının yararlı olacağı değerlendiriliyor” denildi.

150 YERALTI BARAJI BİTİRİLECEK

Su arzının artırılmasına ilişkin tedbirler kapsamında depolama kapasitesi artırılmaya çalışılıyor. Bu doğrultuda artan su ihtiyaçlarını karşılayacak nispete ve gelecek su ihtiyaçlarını belli oranlarda garanti altına alacak baraj ve göletler inşa ediliyor. Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli yaptığı bir açıklamada, “2023 yılına kadar 150

yeraltı barajı bitireceğiz. Türkiye’de belirli zaman içinde depolamanın yüzde 10’unu yeraltında yapabilirsek hem tarımsal kuraklık hem de içme suyu açısından çok iyi bir noktada olabileceğimizi düşünüyoruz” değerlendirmelerinde bulundu.

SU STRESİ Mİ? SU KRİZİ Mİ?

Küresel iklim değişikliğine bağlı olarak gelişen kuraklık, tüm dünyada etkisini artırıyor. BM tarafından hazırlanan rapora göre, dünyada 50’den fazla ülkede 500 kent 2050 yılında su kıtlığı yaşayacak. Türkiye’de gelecek 30 yıl içerisinde dünya su krizinden etkilenecek ülkeler arasında yer alıyor. Raporda 2016 yılından itibaren İstanbul’un kişi başına düşen su miktarının 1.700 metreküpün altına düşmesi nedeniyle su stresi yaşadığı belirtilirken, 2030 yılından itibaren su stresinin su krizine dönüşeceği uyarısı yapılıyor. 22 Mart Dünya Su Günü kapsamında suyun ve enerjinin verimli kullanımı için acil tasarruf önlemlerine başlanması gerektiğini vurgulayan Wilo Türkiye Genel Müdürü Mehmet Ürek, ülkemiz için tek sorunun barajlardaki yetersiz su olmadığını belirterek NASA tarafından açıklanan Türkiye’nin yer altı suları haritasındaki endişe verici sonuçlara dikkat çekti. Wilo

Grup olarak dünya genelinde 100 milyon insanın temiz suya erişimini sağlama hedefleri doğrultusunda çalışmalarını sürdürdüklerini belirten Ürek, su teminine yönelik yeni kaynaklar ve yöntemler kullanmaya olanak veren ve optimize edilebilen akıllı pompalar ve yüksek verimli sistemler geliştirdiklerini açıkladı.

Tüm dünya ve Türkiye küresel iklim değişikliğinin olumsuz etkileri ile mücadele ediyor. İklim değişikliğinin yol açtığı en büyük sorunlardan biri olan kuraklık ise ciddi bir tehdit olarak karşımıza çıkıyor. BM tarafından hazırlanan rapora göre; dünyada 50’den fazla ülkede 500 kent 2050 yılında su kıtlığı yaşayacak. Türkiye’de gelecek 30 yıl içerisinde dünya su krizinden etkilenecek ülkeler içerisinde yer alıyor. 2016 yılından itibaren İstanbul’un kişi başına düşen su miktarının 1.700 metreküpün altına düşmesi nedeniyle su stresi yaşadığını ortaya koyan BM Raporu, 2030 yılından itibaren su stresinin su krizine dönüşeceği uyarısıyla dikkat çekiyor.

Türkiye Sulama Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Başkanı Ali Halis Uysal, su ve toprak kaynaklarının korunması için vahşi sulamadan vazgeçilmesi gerektiğini söyledi. Uysal, “Mevcut yatırımların rehabilitasyonu için bütçeden yeterli kaynak ayrılarak, su kaynağından tarlaya kadar basınçlı boru sulama sistem yatırımları gerçekleştirilmeli. Suyun buharlaşma ve sızma kayıplarını önler. Tarla içinde yağmurlama ve damla sulama sistemleri kullanılmalı” dedi. ■

Gerekli önlemler alınmazsa iklim krizi küresel ekonomide 30 yılda yüzde 18 küçülmeye neden olacak. Önlem alınmaması halinde ise dünya ekonomisindeki küçülmenin 2030 yılında iki katına çıkarak yüzde 3,2 oranına yükseleceği öngörülüyor

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN FATURASI; 1.2 TRİLYON DOLAR

Türkiye, coğrafi konum itibarıyla iklim değişikliği ve kuraklıktan en fazla etkilenecek ülkeler arasında yer alıyor. Orman alanlarının yüzde 54'ü, tarım alanlarının yüzde 59'u, meraların yüzde 64'ü ise orta ve şiddetli erozyona maruz kalarak çölleşme tehdidi ile karşı karşıya...

ARAŞTIRMA DOSYASI: SEDA GÖK

İklim krizi, son aylarda yaşanan büyük doğa felaketleriyle dünya gündeminin birinci sırasına oturdu. İklim krizinin sonuçlarını artık çok daha şiddetli bir şekilde hissediyoruz.

Sürecin gelecekte kuraklık ve çölleşmeye doğru evrileceği öngörülüyor. Yağışlardaki dengesizlik ve sapmalar sonucu; su baskınları, tayfun, fırtına ve hortum gibi meteorolojik olaylar artıyor. Ekolojik dengedeki bozulmanın dünya ekonomisini de vurması bekleniyor.

Küresel ısınma ile artan sıcaklıklar ve buna bağlı olarak değişen bölgesel ve küresel iklim; toprak nemli, ağaç yapısı ve çalılıklar gibi pek çok türün yaşam alanını doğrudan etkiliyor. Meydana gelen kuraklıklarla beraber orman yangınlarının sıklığı dikkat çekiyor.

İklim krizinin küresel çapta gıda üretimi üzerinde önemli etkileri bulunuyor. Isı stresi, kuraklık, sel ve taşkın olayları gibi faktörler tarım, hayvancılık ve balıkçılığın verimini düşürüyor. Bu durum küresel çapta gıda güvenliğine karşı tehlike oluşturuyor.

Reasürans şirketi Swiss Re'nin yaptığı araştırmaya göre gerekli önlemler alınmazsa, önümüzdeki 30 yıl boyunca iklim krizinin neden olacağı ekonomik tehditler nedeniyle, küresel ekonomi yüzde 18 civarında küçülecek.

İklim bilimcilerine göre, iklim krizinin temel nedenini küresel ısıtma oluşturuyor. Günlük hayatımızda farklı amaçlar için kullandığımız fosil yakıtlar tüketildikten sonra dünya atmosferinin etrafında bir sera gazı katmanı oluşturuyor. Bu katman yeryüzüne ulaşan güneş ışınlarının dünyadan geri sekip uzaya dönmesine engel olarak ısıyı hapsediyor. Bu da küresel ısınma adıyla bilinen ama insan eliyle yaratılmış olduğu için artık "küresel ısıtma" olarak tanımlanıyor. Küresel ısıtma, iklimin dengesini bozarak birçok bölgede yine eskiden iklim değişikliği diye adlandırdığımız ama artık "iklim krizi" dediğimiz duruma sebep oluyor.

Kanaat önderleri, bunu durdurabilmek için ise sadece 10 yılın kaldığını söylüyor. Eğer 10 yıl için de küresel ısınmayı 1,5 derecenin altında tutulamaz ise küresel yok oluşun artık geri dönüşü olmayacağı vurgulanıyor. İklim krizi yüzünden on binlerce insan yaşadığı yeri terk edip göç etmek zorunda kalıyor. Her gün birçok canlıya ev sahipliği yapan tonlarca buzul eriyerek hayvanları ölüme mahkûm ediyor. Bununla da kalmıyor eriyen buzullar deniz seviyesini yükselterek kıyı kentlerini sular altında bırakıyor.

Küresel ısınma sadece hava sıcaklıklarının artması olarak biliniyor. Oysa küresel ısınma, sadece buzulların erimesinden ibaret değil. Küresel ısıtma

normalde o bölgede hiç olmaması gereken soğuklara da sebep oluyor! Her gün dünyanın bir yerlerinde kasırgalara, sellere, orman yangınlarına, soğuk girdaplarına, donlara yol açıyor. Yaz ortasında dolu yağmurların yağmasının bir sebebi de iklim krizinden kaynaklanıyor.

Geçtiğimiz günlerde yaklaşık 13 bin araştırmacı, iklim krizinde gelinen nokta sebebiyle acil eylem çağrısında bulundu. Bilim insanlarının önerileri arasında, fosil yakıtların tamamen ortadan kaldırılması bulunuyor. Araştırmacılar, Grönland ve Antartika'da tüm zamanların en düşük buz kütlesi seviyelerinin kaydedildiğini belirtirken, buzulların 15 yıl öncesine göre yüzde 31 daha hızlı eridiğine dikkat çekti. Bunlara ek olarak, Brezilya'da Amazonlar'da yıllık kayıp oranının 2020'de 12 yılın en yüksek seviyesine ulaştığı belirtildi.

Araştırmacılar, kısa vadede üç adımın acil olarak atılması gerektiğinin altını çiziyor. Bunlardan birinin fosil yakıtların aşamalı olarak ve tamamen ortadan kaldırılması, ikincisi önemli bir karbon bedeli konması, üçüncüsü ise karbon yutakları ve biyolojik çeşitlilik alanları gibi ekosistemlerin restore edilmesi olarak sıralanıyor.

Bilim insanları bunlara ek olarak, farkındalığı artırmak için tüm okullarda iklim değişikliğinin temel müfredata dahil edilmesi gerektiğini dile getirdi. Bilim insanları ayrıca kirleticilerin azaltılması, insan popülasyonunun dengelenmesi ve bitki bazlı diyetlere geçilmesi çağrısında da bulundu.

BM: BİR MİLYONDAN FAZLA İNSAN SEL VE KURAKLIKTAN ÖLDÜ

Birleşmiş Milletler (BM) Meteoroloji Teşkilatı'na göre son 50 yılda bir milyondan fazla insan sel ve

Araştırmacılar, kısa vadede üç adımın acil olarak atılması gerektiğinin altını çiziyor. Bunlardan birinin fosil yakıtların aşamalı olarak ve tamamen ortadan kaldırılması, ikincisi önemli bir karbon bedeli konması, üçüncüsü ise karbon yutakları ve biyolojik çeşitlilik alanları gibi ekosistemlerin restore edilmesi olarak sıralanıyor.

kuraklıktan yaşamını yitirdi. Örgüt afetlerin ekonomiye zararını da ortaya koydu.

BM dünya genelinde doğal felaketlerin, iklim değişikliğinin artan olumsuz etkileri nedeniyle çoğaldığına dikkat çekti. Son 49 yılda sel ve kuraklığın yol açtığı zararın bilançosunu çıkardı. Bu süreçte; kuraklık, fırtına, sel ve mevsim normalinin üzerinde hava sıcaklıkları nedeniyle dünya genelinde bir milyonun üzerinde kişi hayatını kaybetti.

PARİS ANLAŞMASININ ÖNEMİ...

Reasürans şirketi Swiss Re, önümüzdeki 30 yıl boyunca iklim krizinin neden olacağı ekonomik tehditlerin analizini yayınladı. Dünya ekonomisinin yüzde 90'ını oluşturan 48 ülkeyi ne şekilde etkileyeceğini değerlendiren araştırma, ekonomilerin iklime karşı dirençliliklerini ortaya koyuyor. Raporu göre, iklim krizine yönelik herhangi bir hafifletici önlem alınmadığı durumda, önümüzdeki 30 yıl içinde küresel anlamda yüzde 18 GSYİH kaybı yaşanacak. Paris Anlaşması hedeflerine ulaştığı durumda ise GSYİH kaybı yüzde 4 ile sınırlı kalacak.

Küresel ısınmanın 3,2°C artış gösterdiği olumsuz senaryoda Çin'in, yüzyılın ortasına kadar GSYİH'sinin yüzde 24'ünü kaybetmesi öngörülüyor. ABD, Kanada ve İngiltere ekonomilerinin hepsinin yaklaşık yüzde 10'luk kayıp yaşaması bekleniyor. Isı artışından Avrupa yüzde 11 ile biraz daha fazla etkileniyor. Finlandiya veya İsviçre gibi ülkelerin ekonomileri yüzde 6 daha sınırlı bir kayıp riski ile karşı karşıya. Fransa veya Yunanistan gibi ülkelerin ekonomilerinde ise yüzde 13'lük bir kayıp yaşanacağı ifade ediliyor.

Türkiye ise Paris Anlaşması'na uyumlu hedefler benimsemesi halinde GSYİH'de kayıp riskini yüzde 2,5 ile sınırlandırabilirken, önlem alınmadığı takdirde, GSYİH'nin yaklaşık yüzde 10,3'ünü kaybetme riski taşıyor.

YENİ İKLİM REJİMİ NEDEN ÖNEMLİ?

İklim değişikliği, sürdürülebilir kalkınmayı ve tüm ekosistemi tehdit eden en öncelikli küresel risklerden biridir. Bu çerçevede iklim değişikliği ile mücadele ve iklim değişikliğine uyum tüm ekonomilerin yanı sıra başta Birleşmiş Milletler olmak üzere diğer çevre, ekonomik ve toplumsal alanda faaliyet gösteren uluslararası örgüt ve kuruluşların da öncelikli gündem maddeleri arasındadır. 2016 yılında yürürlüğe giren Paris Anlaşması "ortak fakat farklılaştırılmış sorumluluklar ve göreceli imkân ve kabiliyetler" anlayışı doğrultusunda gelişmiş ve gelişmekte olan bütün taraf ülkelerin emisyon azaltımına yönelik önlem almasını şart koşmaktadır. Öte yandan, AB'nin yeni büyüme stratejisi olan Avrupa Yeşil Mutabakatı (AYM) çerçevesinde öngördüğü dönüşüm ve 2050 yılında karbon-nötr Avrupa hedefi sanayiden ulaştırmaya, ambalajdan veri korumaya kadar birçok boyutta stratejik düzenlemeyi kapsamaktadır. Burada önemle vurgulanması gereken husus, AYM Planı ile salt bir "çevre" stratejisi değil, ülkemizi de yakından ilgilendiren yeni bir uluslararası ticaret sistemi ve iş bölümünün kurgulanmakta olduğudur.

Bu yeni iklim rejimi, ekonomilerin, finans kurumlarının, uluslararası örgütlerin siyasi, ekonomik ve ticari bağlamdaki değerlendirmelerinde iklim değişikliği ile mücadele bağlantılı unsurların yansıtılması şeklinde ortaya çıkmaktadır.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE HAZIR MIYIZ?

Dünyamız 4,5 milyar yıllık jeolojik tarihi boyunca çok büyük iklim değişmelerine sahne olmuş, bazı dönemlerde coğrafyası tamamen değişmiş. Şüphesiz bundan sonrada doğanın evrimi gereği yavaş da olsa bir değişme görülecek. Ancak, insanlık tarihinin başlaması ile birlikte, özellikle de 18'inci yüzyılın ikinci yarısından itibaren insanların çeşitli etkinliklerinin de iklimi etkilediği bir döneme girildi. Nitekim iklim sistemini oluşturan atmosfer, hidrosfer ve litosferde

bozulmalar başlamış, doğal denge bozulmuş, bunun sonuçları da iklimi etkilemiş. Yapılan çalışmalar, küresel boyuta bir ısınma ile ortaya çıkan iklimdeki bozulmaların bazı belirsizlikler göstermesi ve bunlara karşı önlemler alınmasına rağmen, gelecekte de bu belirsizliğin devam edeceğini ve sorunların yaşanmasına neden olabileceğini gösteriyor.

Hemen bütün iklim bilimcilerinin üzerinde birleştiği nokta ise, gelecekte olabilecek iklim değişikliğinin, atmosferdeki sera

gazı emisyonlarındaki artıştan kaynaklanan küresel ısınmadan olacağı şeklinde.

Türkiye, dünyanın oluşumundan bugüne kadar görülen, iklim değişikliğinden en fazla etkilenen ülkeler arasında yer alıyor. Bundan sonra da tartışmasız iklimde meydana gelebilecek birçok değişiklikten en fazla etkilenecek ve büyük sorunlar yaşayabilecek bir ülke konumunu koruyacağı belirtiliyor.

Her yıl 500 bin kişi çölleşme nedeniyle evini terk ediyor. Son 20 yılda 10 milyon kişi çölleşme nedeniyle göç etti. 2050 yılına kadar 135 milyon insan göç etmek zorunda kalacak. Yine her yıl 12 milyon hektar alan verimliliğini kaybediyor. Bu sadece yıllık 20 milyon ton buğday üretiminin kaybı demek...

Türkiye'nin coğrafi konum itibariyle iklim değişikliği ve kuraklıktan en fazla etkilenecek ülkeler arasında yer alıyor. Orman alanlarının yüzde 54'ü, tarım alanlarının yüzde 59'u, meraların yüzde 64'ü orta ve şiddetli erozyona maruz kalarak çölleşme tehdidi ile karşı karşıya... Türkiye çölleşme ile mücadelede yaptığı çalışmalar ile dünyaya örnek oluyor. Tecrübelerini bölgesel iş birliği projeleri ile Orta Asya, Balkanlar ve Afrika ülkelerine aktarıyor.

MERKEZİ İDAREYE BÜYÜK GÖREV DÜŞÜYOR

İklim değişikliğiyle mücadelede merkezi idarelerin atması gereken birçok adım bulunuyor. Ulusal su ve iklim değişikliği stratejileri oluşturmak, Kyoto Sözleşmesi sonrası sürecin takibi, alternatif enerji kaynaklarına yatırım, kamu binalarında enerji verimliliğini artırıcı izolasyon ve alt yapı çalışmaları, korunan doğal alanların artırılması ve su kaynaklarının güvence altına alınması, iklim değişikliği, akılcı su kullanımı ve kuraklık konularında kısa ve uzun dönemli planlar, tüm sektörlerde enerji ve su tasarrufuna teşvik verilmesi, tarım politikalarında iklim değişikliğini göz önüne alacak düzenlemeler yapılması temel noktalar olarak özetlenebilir.

Bunun yanı sıra azaltım için doğal habitatların bozulmasını ve kaybının azaltılmasını ve uyum için doğal ekosistemlerin esnekliğinin artırılmasını ve kırılganlığının azaltılmasını içeren korunan alanların rolünün ulusal iklim değişikliği stratejilerine dâhil edilmesi gerekiyor. Ulusal iklim değişikliği stratejileri ve eylem planlarında, korunan alanlar sistemlerinin rolüne yer verilmesi öneriliyor. İklim değişikliği uyum ve azaltım ve biyolojik çeşitlilik konularında korunan alanların yarar sağlaması için korunan alanların etkin yönetimi sağlaması önem kazanıyor.

İklim değişikliğiyle mücadelede yerel idareler de kentsel yeşil alanların artırılması, kaynağından kullanıcıya yoldaki su ve enerji kayıp ve kaçaklarının önlenmesi, kentsel dönüşüm ve alt yapı yenileme projeleri, modern ve etkin toplu taşıma hizmeti, yeni inşaatlarda enerji verimliliği ve izolasyon sağlamalı. Bunun yanı sıra yerel enerji çözümleri değerlendirilmeli, tarımda dönüşüm sağlanmalı ve sulak alanlar restore edilmesi önem taşıyor.

İŞ DÜNYASI BAKIŞ AÇISI ÖNEMLİ...

Merkezi ve yerel idarelerin yanı sıra iş dünyasının da iklim ve enerjiye bakış açısı değişmesi önem taşıyor. Düşük karbon ekonomisine geçiş için katalizör rolünü özel sektörün üstlenmesi önem taşıyor. Bazı şirketler, gönüllü olarak karbon ayak izlerini azaltmak üzere harekete geçiyor, iş dünyası gelişmiş ülkelerde sera gazlarının uluslararası ve ulusal ölçekte düzenlenmesi konusunda hükümete talepte bulunuyor. Konvansiyonel bakışın dönüşümü için ekonomik büyümenin sera gazı salınımıyla orantılı olduğu bakış açısını değiştirmemiz gerekiyor. Endüstri karbon salınımının büyük kısmını dönüştürebilir. Küresel ısınmanın 2 derece üzerine çıkmaması için yıllık 30 Gt'lik CO₂ azaltımı gerekiyor. Yıllık 525-660 milyon dolarlık yatırımla gerekli hususlar göz önüne alınarak yıllık 11 Gt'lik CO₂ azaltımı gerçekleştirilebilir.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNDEN KAYNAKLANAN KAYIP VE ZARAR KÜRESEL EKONOMİLERİ ZORLUYOR

OECD'nin yaptığı bir araştırmaya göre iklim krizinin çözümüne dönük çalışmalara odaklanılması gerektiğine dikkat çekiliyor. İklim riski ekonomileri, ekosistemleri, işletmeleri ve insanları daha büyük kayıplara maruz bırakıyor. Bu da risk yönetimine yönelik daha kapsamlı bir yaklaşıma duyulan ihtiyacın altını çiziyor. İklim değişikliğinden kaynaklanan daha fazla kayıp ve zarar küresel ekonomileri zorluyor. OECD, hükümetlerin iklim değişikliğinden kaynaklanan kaçınılmaz kayıp ve zarar risklerinin bir an evvel ele alması gerektiğini söylüyor.

Sanayi öncesi döneme göre yaklaşık 1,1 dereceyi bulan küresel sıcaklık artışının nedeni olan emisyonların azaltılması için konulan hedefler 2050 ve 2060'da net sıfır emisyona ulaşılmasına yoğunlaşıyor. Net sıfır emisyon, insan faaliyeti nedeniyle atmosfere salınan karbondioksit, metan, azot gibi gazların miktarının yeryüzü tarafından doğal olarak emilen sera gazı miktarıyla dengelenmesi ve karbon nötr olması anlamına geliyor.

Bu kapsamda OECD yaptığı son araştırmasında iklim krizinin çözümüme dönük çalışmalara odaklanılması gerektiğine dikkat çekiyor. Yapılan son araştırmalara göre iklim riski ekonomileri, ekosistemleri, işletmeleri ve insanları daha büyük kayıplara maruz bırakıyor. Bu da risk yönetimine yönelik daha kapsamlı bir yaklaşıma duyulan ihtiyacın altını çiziyor. İklim değişikliğinden kaynaklanan daha fazla kayıp ve zarar küresel ekonomileri zorluyor. OECD, hükümetlerin iklim değişikliğinden kaynaklanan kaçınılmaz kayıp ve zarar risklerinin bir an evvel ele alması gerektiğini söylüyor.

Raporda, ekosistemlerin, işletmeler ve insanlar üzerindeki ayrıntılı etkilerin risklerinin kaçınılmaz ölçüde artacağı belirtiliyor. Bu risklerin ülkeler ve insanlar arasında eşit olmayan bir şekilde dağılmış olup, orantısız bir şekilde en yoksul ve en savunmasız kişileri yakından etkiliyor. Durum böyle olunca da tam da şimdi harekete geçmenin artık bir zorunluluk olduğu ortaya çıkıyor.

ÜÇ TÜR İKLİM TEHLİKESİ BELİRSİZLİĞİ ARTIRIYOR

Bu riskler, her biri belirsizliğe maruz kalan üç tür iklim tehlikesinden kaynaklanıyor. Bunlar, giderek daha sık ve yoğun aşırı hava olayları, deniz seviyesinin yükselmesi gibi daha kademeli değişiklikler ve iklim sistemindeki kritik eşiklerin aşılmasının potansiyel olarak dramatik küresel etkiler olarak sayabiliriz. Tabii kayıp ve hasar riski sadece tehlikelere değil, aynı zamanda insanların, varlıkların ve ekosistemlerin bu tehlikelere maruz kalmasına ve savunmasızlığına da bağlı geliyor.

OECD Genel Sekreteri Mathias Cormann, dünyanın mevcut ve gelecekteki nüfusunun büyük bir kısmının daha sık ve yoğun iklim olaylarıyla karşı karşıya kalacağını söyledi.

Alman Parlamento Ekonomik İşbirliği ve Kalkınmadan Sorumlu Devlet Bakanı Maria Flachsbath ise 2050 yılına kadar net sıfır emisyon hedeflerini benimseyen hükümetlerin sayısının artmasının cesaret verici olduğunu anlatarak, ancak bunun gerçek eyleme ve gerçek sonuçlara dönüştürülmesi gerektiğini belirtti. Flachsbath, şöyle konuştu: "İklim kaynaklı kayıp ve zararlardan en çok yoksullar muzdarip. Kimseyi geride bırakmamak için daha kapsamlı bir yaklaşıma yönelik çabalarımızı artırmamız gerekiyor. Daha fazla ve daha iyi iklim riski finansmanı, koruma açıklarının kapatılmasına yardımcı olabilir."

DÜNYA 2050 YILINA KADAR NET SIFIR EMİSYONA ULAŞMALI

Raporda gelecekte iklim risklerini azaltmanın en önemli yolunun şimdi harekete geçmek ve dünyayı acilen 2050 yılına kadar net sıfır emisyon yoluna koymak olduğu belirtiliyor.

Aynı zamanda, tüm ülkelerin iklim değişikliğinden kaynaklanan kayıp ve zarar risklerine maruz kalmalarını ve kırılganlıklarını azaltmaları gerekiyor.

Gelişmiş ülkeler ve büyük emisyonlu yükselen ekonomiler, emisyonların azaltılmasında öncülük etme sorumluluğuna sahip. Rapor, gelişmiş ülkelerin de geliştirmekte olan ülkelere karşı karşıya kaldıkları iklim riskleri konusunda yardımcı olmak için finansman, teknoloji ve kapasite geliştirme sağlama sorumluluğu olduğu belirtiliyor.

Rapor, diğer tavsiyelerin yanı sıra, iklimdeki devrilme noktalarını izlemek ve incelemek için küresel düzeyde daha fazlasının yapılması çağrısında bulunuyor. Geliştirmekte olan ülkelerdeki aşırı iklim koşulları ve etkilerine ilişkin iyileştirilmiş verilere, karar verme sürecini desteklemek için ihtiyaç duyuluyor ve bu veriler, yer gözlemi ve modelleme yeteneklerini güçlendirebilecek uluslararası ortaklıklarla tamamlanmalı. Rapor, toplumun en savunmasız kesimlerinin ve gelecek nesillerin bugün emisyonları azaltmak için yetersiz eylem yükünü taşımamasını sağlamak için ülkeler arasında ve zaman içinde dayanışmanın önemini vurguluyor.

Rapor ayrıca, ülkelerin riski azaltmak, elde tutmak ve transfer etmek için finansal mekanizmalar kullanarak risk yönetimine kapsamlı bir yaklaşım benimsemeleri ve mümkün olduğunda özel aktörleri kendi risklerini azaltmaları ve yönetmeleri için etkinleştirecek ve teşvik edecek yollar bulması gerektiğini savunuyor. Rapora göre, iklim ve afet risk finansmanı için küresel mimarinin güçlendirilmesi gerekiyor. Gelişmiş ülkeler, tekrarlayan doğal afetlerden etkilenen geliştirmekte olan ülkelere iklim risklerinin borç sürdürülebilirliği üzerindeki etkilerini dikkate almalı ve özellikle en az gelişmiş ülkeler ve geliştirmekte olan küçük ada devletleri için daha fazla baskı yaratmayacak şekilde destek sağlamalı. Donör ülkeler ayrıca geliştirmekte olan ülkeler tarafından iklim eylemini desteklemek için iklim finansmanı sağlama taahhütlerini yerine getirmeye çalışmalı.

DARA tarafından hazırlanan raporda ise iklim değişikliğine bağlı ölümlerin yüzde 90 oranının geliştirmekte olan ülkelere olacağı vurgulanıyor. Eğer geliştirmekte olan ülkeler, fosil yakıtlara olan bağımlılıklarını azaltacak hamleler yapmazlarsa 2030 yılına gelindiğinde ekonomilerinde ve yaşam kalitelerinde büyük gerilemelerin yaşanacağı ifade ediliyor.

Rapor, yer alan diğer detaylarda, iklim değişiklikleri sadece insan ölümlerine yol açmayacak. Aynı zamanda dünya ekonomisine de büyük zarar verecek. Küresel iklim değişikliğinin dünya ekonomisinde günümüzde yılda yüzde 1,6 küçülmeye neden olduğu, bunun rakamlarla karşılığının 1,2 trilyon dolar olduğu vurgulandı.

Önlem alınmaması halinde ise, dünya ekonomisindeki küçülmenin 2030 yılında iki katına çıkarak yüzde 3,2 oranına yükseleceği belirtildi.

SU KİTLİĞİ KAPIDA

Dünya Kaynakları Enstitüsü, 167 ülkenin su kullanımı, aldığı yağış miktarı, iklim değişikliği ve nüfus artışı gibi değerleri göz önünde bulundurarak bir araştırma yaptı. Buna göre, 33 ülke su kıtlığıyla karşı karşıya. 2040'ta su ihtiyacı, mevcut kaynakları yüzde 80 oranında aşacak yerlerde yaşanacak. Türkiye listede 27'inci sırada yer alıyor. Dünya Kaynakları Enstitüsü (World Resources Institute WRI) tarafından yapılan bir araştırmada, Türkiye 2040 yılında ciddi anlamda su kıtlığı çekecek ülkeler arasında gösterildi.

WRI tarafından 167 ülkenin su kullanımı, aldığı yağış miktarı, iklim değişikliği ve nüfus artışı gibi değerleri göz önünde bulundurularak yapılan değerlendirmeye göre, yakın gelecekte 33 ülkede ciddi su sıkıntısı baş gösterecek. Bunda ülkelerin su kaynaklarına güvenmeleri de etkili, küresel ısınma da.

RİSK ALTINDAKİ ÜLKELER

Su kıtlığı konusunda risk altındaki ülkeler; Y Bahreyn, Kuveyt, Katar, San Marino, Singapur, Birleşik Arap Emirlikleri, Filistin, İsrail, Suudi Arabistan, Umman, Lübnan, Kırgızistan, İran, Ürdün, Libya, Yemen, Makedonya, Azerbaycan, Fas, Kazakistan, Irak, Ermenistan, Pakistan, Şili, Suriye, Türkmenistan, Türkiye, Yunanistan, Özbekistan, Cezayir, Afganistan, İspanya ve Tunus olarak sıralanıyor.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN MALİYETİ KABARIYOR

Dünya Klima Konseyi'nin (IPCC) son raporuna göre de iklim değişikliği nedeniyle deniz balıklarının sayısının azalacağını ve büyük maddi kayıplar yaşanacağı açıklandı.

IPCC Raporu'na göre yer kabuğu sıcaklığının 2050 yılına kadar 2 derece daha artması neticesinde dünya genelinde balıkçılık gelirleri 41 milyar dolar düşecek. Bilim insanları, yer kabuğu sıcaklığının önümüzdeki 35 yıl içinde 2 derece daha artmasının kaçınılmaz olduğunu savunuyor. Türkiye'nin iklim değişikliğinden en çok etkilenecek ülkeler arasında olması bekleniyor. Dr. Ümit Şahin, 'Türkiye'nin İklim Politikalarında Aktör Haritası' başlıklı kitabında "Sadece hortumlar çıkınca iklim değişikliği aklımıza geliyor. İklim değişikliği aslında bildiğimiz dünyanın sonu. Uygarlığın ve yaşam biçimimizin dayandığı temellerin ortadan kalkmaya başlaması anlamına geliyor. En başta su kaynaklarının bozulması, tükenmesi ve yeterince tarımsal üretim yapılamaması demek. Artık başa çıkamayacağımız miktarda fırtınalar, seller, hortumlar gibi iklim felaketleri ile karşılaşacağız.

Birleşmiş Milletler'e bağlı Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC), İklim Değişikliği 2021: Fiziksel Bilim Temeli başlıklı raporunu yayınladı. Rapor, dünyanın iklim sistemlerinin nasıl değiştiğine yönelik çok önemli bilimsel bulguları kamuoyunun bilgisine sundu. Gerekli önlemlerin alınmaması halinde sıcaklıkların hızla artacağı ve deniz seviyesinin yükseleceği öngörülen raporda, bugünden sonra bazı iklim etkilerinin geri döndürülemeyeceği riski konuşuluyor.

Tabii gıda kıtlığının, açlığın yarattığı siyasal sonuçları da görmek lazım. İstikrarsızlık, çatışmalar vs. Asıl kritik olan bunun eskiden sanıldığı gibi 100 yıllık bir zamanının olmaması. 2030'larda falan iklim değişikliği ciddi bir üst aşamaya geçecek. Bugün zaten Sandy Kasırgası, Türkiye'de yaşanan hortumlar, kuraklık vb. hep bunların göstergesi" dedi.

TÜRKİYE'NİN KARNESİ NASIL?

Türkiye'nin şu anki karnesini değerlendiren Şahin, "1990'dan 2012'ye kadarki dönemde sera gazı salımlarında yüzde 133 artış var. Gelişmiş ülkeler arasında birinci sıradayız, bütün dünya içinde üçüncü sıradayız. Avrupa ülkeleri 2030'a kadar sera gazı salımlarını yüzde 40 azaltma kararı aldı. Onlar düşerken Türkiye arttığı için bir süre sonra Avrupa'nın en çok sera gazı salan ülkesi haline geleceğiz. Yerel ekoloji hareketi Türkiye'de güçlüdür. Ama o mücadelede de iklim değişikliği mücadelesi yeterince anlaşılamiyor. Oysa dünyada güney ülkelerinde yerli halkın toprağına el konmasına karşı yürüttüğü mücadele iklim değişikliği mücadelesiyle iç içe geçmiştir. Türkiye'de her ne kadar halkın yüzde 60'ı iklim değişikliğinin farkında olsa da mücadelede iklim bağlantısı kurulamıyor. Onun da sorumlusu gene biziz" diye konuştu.

BIYOLOJİK ÇEŞİTLİLİKTE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN ÖNEMİ

Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürü Masum Burak ise Türkiye'de kurdukları gen bankalarıyla 120 binin üzerinde tohumu koruma altına aldıklarını söyledi. Dünyada, gelişmiş ülkelerde uluslararası organizasyonların acentelerinde gelecek için mücadele alanları olarak gıda, su ve enerjinin belirlendiğini vurgulayan Burak, şunları kaydetti: "Neden gıda, su ve enerji böyle önemli? Çünkü gıda güvenliği bütün toplumların ortak problemdir. Şimdi iklim değişikliğinden etkilenecek ülkeler arasında, Akdeniz havzasında bulunmamız nedeniyle Türkiye'nin

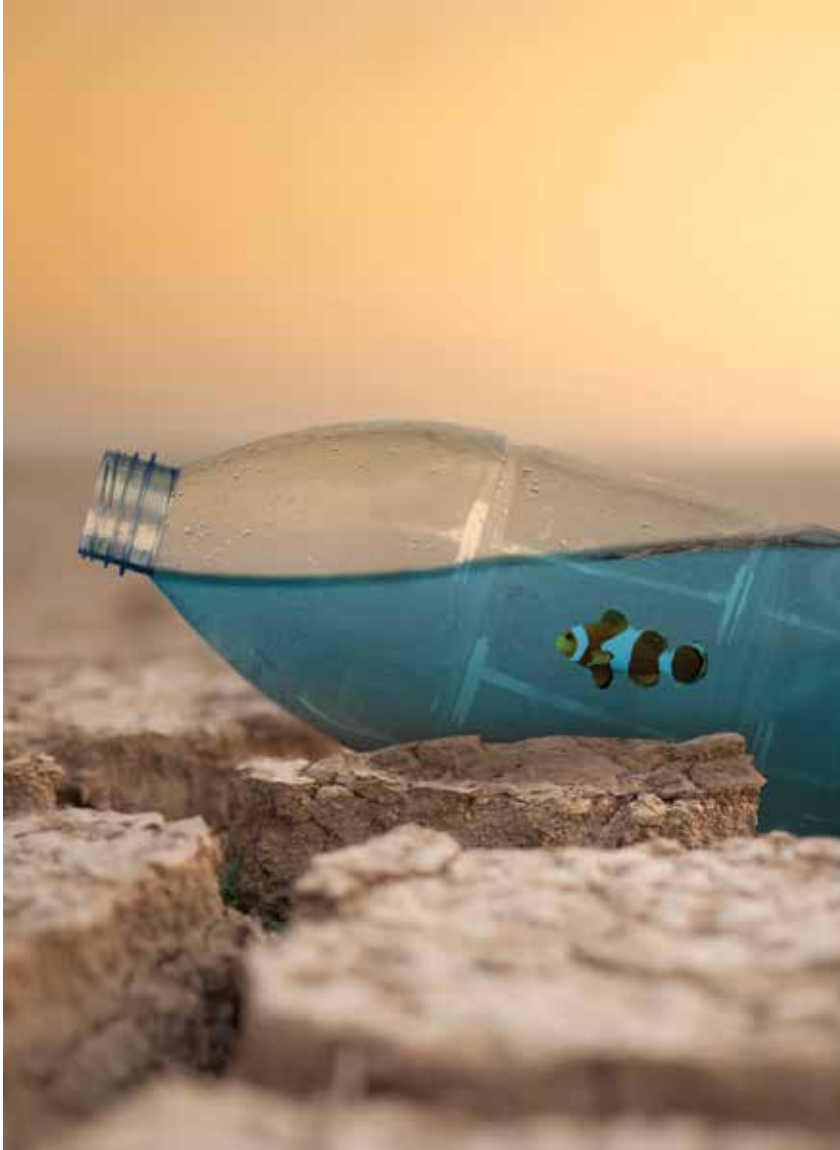
olacağı söyleniyor. Tabii Türkiye, Suriye ve Mısır gibi ülkelerdeki iklim değişikliğinin en büyük tehlikesi kuraklık. Dolayısıyla bunlara karşı da hazırlıklı olmamız gerekiyor. Bu kapsamda bakanlığımızın da eylem planları var.”

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ DÜNYADAKİ CANLI TÜRLERİNİN YÜZDE 16'SININ YOK OLMASINA SEBEP OLABİLİR

Ülkeler sera gazı salımlarını azaltmazlarsa, dünyadaki her altı canlı türünden birisi yok olma tehlikesi ile karşılaşacak. www.insideclimatenews.org'da yer alan bilgiye göre iklim değişikliği büyük bir nesil tükenme olayına sebep olacak. Bilim insanlarının '6.Nesil Tükenişi' olarak adlandırdıkları bu durum, 65 milyon yıl önce dinazorların yok olduğu dönemden bu yana görülen en büyük nesil tükenme olayı olacak ve ekonomimizi, besin güvenliğimizi ve sağlığımızı olumsuz yönde etkileyecek.

Ekoloji ve evrim konusunda uzman Mark Urban, bu konuyu şöyle açıkladı: “Tarımsal ürünleri yıpratıcı canlıları yiyen bir haşerenin neslinin tükendiğini düşünsenize; o zaman yetiştirdiğimiz ürünler bu durumdan oldukça olumsuz bir şekilde etkilenecektir. Şu an bile bitkiler, kuşlar, böcekler iklimin hızlı değişimine adapte olmakta zorlanıyorlar. Canlıların yaşam alanlarının sıcaklığı yükseliyor ve yaşam alanlarına düşen yağışların miktarı adapte olmayacakları kadar hızlı değişiyor. Örneğin, Amerika'da yaşayan küçük bir fare, soyu yeni tükenen canlılar arasında. Okyanus ve deniz sularının ısınması ve su seviyesinin yükselmesi de hem karada hem suda yaşayan canlıların yaşam koşullarını etkiliyor. Örneğin, su seviyesinin yükselmesi Güney Amerika kıyılarına yumurtalarını bırakan kaplumbağaların yumurtlama alanlarını daraltarak çoğalmalarını zorlaştırıyor. Değişiklikler insanların da iklim değişikliği ile mücadele etmesini

zorlaştıracak. Atmosferdeki karbonun önemli bir kısmını emen Amazon Ormanları'nın yok olması ile beraber hem atmosferdeki karbonu dengelemek zorlaşacak hem de ormanlardaki biyoçeşitlilik azalacak.

Bilim insanlarının güvenli sınır olarak gördüğü 2 derecelik sıcaklık artışı sınırları içinde kalmayı başarsak bile dünyadaki canlı türlerinin yüzde 5,2'si neslinin tükenmesi tehlikesi ile karşı karşıya kalacak. Eğer 3 derecelik bir sıcaklık artışı olursa bu oran yüzde 8,5'a, eğer 4,3 derecelik bir sıcaklık artışı olursa da yüzde 16'ya çıkacak. Yüzde 16 oranı küresel olarak

ortalama bir oran. Eğer bölge bölge değerlendirilecek olursa Güney Amerika'daki canlı türlerinin yüzde 23'ü, Avustralya ve Yeni Zelanda'daki canlı türlerinin yüzde 14'ü, Kuzey Amerika'dakilerin yüzde 5'i ve Avrupa'dakilerin yüzde 6'sının yok olacağı söylenebilir."

UZMANLAR NE DİYOR?

Doğa Derneği adına konuşan Süreyya İsfendiyaroğlu "Anadolu'da kuraklıkla baş etme yollarının bilgisi mevcuttu. 1950'lerin başında Anadolu da uygulanan politikalarla yağmura dayalı tarımdan sulamalı tarıma geçildi. Sulak alanları besleyen akarsuların üstüne barajlar yapılıyor sistematik olarak.

Doğal alanların kuraklığa karşı direncinin azalmasına neden oluyoruz. Sulak alan, mera ve tarım alanı miktarı arasındaki denge çok önemli. Su sıkıntısıyla nasıl baş edileceğinin ipuçları zaten Anadolu'da mevcut. Son 30 yıldır sistematik olarak bu bilgiyi tahrip ediyoruz" diye konuştu.

HER YIL ÇÖLLEŞME VE KURAKLIK NEDENİYLE 12 MİLYON HEKTAR ARAZİ KAYBEDİLİYOR

İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Öğretim Üyesi Prof. Dr. Levent Şaylan, her yıl 75 milyar ton verimli toprağın arazi bozulumu nedeniyle kaybedildiğini belirterek, "Benzer şekilde, her yıl sadece çölleşme ve kuraklık nedeniyle 12 milyon hektar arazi kaybedilmektedir" dedi. Prof. Dr. Şaylan, kuraklığın, yağışın miktar ve dağılımına, bitkilerin su ihtiyacının karşılanıp karşılanamadığına, yeraltı ve yerüstü su seviyelerinin değişimine bağlı olduğunu vurguladı.

Kuraklığın sosyal ve ekonomik etkileri olduğunu ancak çölleşmenin, özellikle insanların faaliyetleri ve iklim değişikliğinden kaynaklanan nedenlerle meydana gelen arazi bozulumu olduğuna işaret eden Prof. Dr. Şaylan, şöyle devam etti:

"Çölleşme ve kuraklık arttıkça, bunun insanlar, hayvancılık, tarımsal üretim ve çevre üzerindeki etkileri yıkıcı olabilir. Her yıl 75 milyar ton verimli toprak, arazi bozulumu nedeniyle kaybediliyor. Benzer şekilde, her yıl sadece çölleşme ve kuraklık nedeniyle 12 milyon hektar arazi kaybedilmektedir. Bu, yaklaşık 20 milyon ton tahıl üretebilecek bir alanın kaybedilmesi demektir. Çölleşme ve kuraklık, günümüzde daha fazla dikkat gerektiren bir konudur. Arazi bozulumu olduğunda ve toprak verimli olmayı bıraktığında, doğal alanlar bozulur ve dönüşür.

Böylece sera gazı emisyonları artar, biyoçeşitlilik azalır. Topraklar korunmalı, verimlilikleri artırılmalı ve geri kazanılmalı, çölleşme ve kuraklığın etkilerini azaltmak için

çalışmalar yapılmalıdır. Gelecekte iklim değişikliğinin kuraklık üzerine yapabileceği etkiler incelenmeli ve gerekli önlemler planlanmalıdır.” Prof. Dr. Şaylan, arazi bozulumu olan yerleri restore etmenin, verimli hale dönüştürmenin biyolojik çeşitliliği, ekonomik dayanıklılığı ve gıda güvenliğini arttıracaklarını dile getirdi. Prof. Dr. Şaylan, arazilerin verimli hale getirilmesinin, küresel ısınma ve iklim değişikliğini de azaltacağını ifade ederek, sözlerini şöyle tamamladı: “Verimli toprakların ve doğal ekosistemlerin kaybını önlemek, yavaşlatmak ve tersine çevirmek, insanların ve gezegenin uzun vadeli hayatta kalmasını garanti etmek için hem acil hem de önemlidir. 100’den fazla ülke önümüzdeki on yıl içinde neredeyse Çin büyüklüğündeki bir alanın restorasyonunu yapmayı hedefliyor. Eğer, bu büyüklükte bir arazide toprak eski haline getirilebilirse, insanlar ve gezegen için büyük yararı olacaktır. Dünyada sulanan alanlarının yaklaşık yüzde 71’i ve büyük şehirlerin yüzde 47’si periyodik olarak su kıtlığı yaşıyor. Bu eğilim devam ederse, kıtlık ve buna bağlı su kalitesi sorunları, suyu kullananlar arasında rekabete ve çatışmalara yol açacaktır.”

2021 KURAKLIK RAPORUNDAN NOTLAR

Geçtiğimiz mayıs başında 22 olarak tespit edilen kuraklıktan etkilenen il sayısı 41’e çıktı. Buğdayda 18 milyon tonun, arpada 7 milyon tonun ve mercimekte ise 250 bin tonun altında bir rekolte tahmin ediliyor. Mayıs ayında kuraklıktan en fazla zarar gören ürünler arpa, buğday ve kırmızı mercimek oldu. Mayıs ayında yeterli yağış alınabilseydi buğday rekoltesi 18 milyon tonun üzerinde, arpa rekoltesi de 7,5 milyon ton civarında olabilirdi.

Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, “Kuraklık, üretimi ciddi oranda etkileyen afetlerin başında geliyor. Ne yazık ki pandemiyle mücadele ettiğimiz 2020-2021 yılı üretim sezonunda bir de kuraklığın yol açtığı kayıplarla karşı karşıya kaldık. Bu dönemde çiftçilerimizin

Türkiye'nin şu anki karnesini değerlendiren Şahin, “1990'dan 2012'ye kadarki dönemde sera gazı salımlarında yüzde 133 artış var. Gelişmiş ülkeler arasında birinci sıradayız, bütün dünya içinde üçüncü sıradayız. Avrupa ülkeleri 2030'a kadar sera gazı salımlarını yüzde 40 azaltma kararı aldı. Onlar düşerken Türkiye arttıği için bir süre sonra Avrupa'nın en çok sera gazı salan ülkesi haline geleceğiz. Yerel ekoloji hareketi Türkiye'de güçlüdür. Ama o mücadelede de iklim değişikliği mücadelesi yeterince anlaşılamiyor. Oysa dünyada güney ülkelerinde yerli halkın toprağına el konmasına karşı yürüttüğü mücadele iklim değişikliği mücadelesiyle iç içe geçmiştir.

yoğun emek vererek ürettikleri ürünler, kuraklıktan büyük zarar gördü. Kayıpların etkisi sürmeye devam ediyor” ifadelerini kullandı. 2010 yılında 556 aşırı hava olayı gerçekleştiğini, 2021 yılında ise bu sayının 984’e yükseldiğine dikkati çeken Bayraktar, “Mayıs ayında kuraklıktan en fazla zarar gören ürünler arpa, buğday ve kırmızı mercimek oldu. Yeni ekilen mısır, şeker pancarı, patates, nohut, yeşil mercimek, çeltik ve yem bitkileri gibi ürünler de kuraklıktan etkilendi. İkinci ürün ekilişlerinde de sıkıntı olması bekleniyor.

Yine mayıs ayında beklenen yağışların gelmemesi sonucu, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin Diyarbakır, Batman, Şanlıurfa, Mardin, Kilis, Siirt, Şırnak, Gaziantep illerinde kıraç şartlardaki buğday, arpa ve kırmızı mercimek kuraklıktan ciddi olarak zarar gördü. Buğday ve arpada ise İç Anadolu Bölgesi'nin Konya, Ankara, Aksaray, Eskişehir, Niğde, Nevşehir, Yozgat, Çankırı, Sivas ve Kırıkkale illerinde, Ege Bölgesi'nin Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak, Denizli, Muğla ve Aydın illerinde, Akdeniz Bölgesi'nin Isparta ve Burdur illerinde, Karadeniz Bölgesi'nin Amasya ve Çorum illerinde ciddi oranda rekolte kayıpları yaşandı” dedi.

“EMİSYONDA KRİTİK HEDEF ZOR DA OLSA MÜMKÜN”

Türkiye'nin emisyon azaltımının daha zor olduğu ulaşım ve binaların karbonsuzlaştırılmasına odaklanması gerektiğini belirten Uluslararası Enerji Ajansı(IEA) Başkanı Fatih Birol'a göre de elektrikli araçlar ve düşük karbonlu hidrojen gibi yeni ve gelişmekte olan teknolojilerde inovasyon Türkiye'nin enerji geleceği için anahtar niteliğinde...

IEA Başkanı Fatih Birol, geçtiğimiz haftalarda açıklanan IPCC Raporu'nun, küresel enerji sektöründe emisyonların 2050 yılına kadar net sıfıra indirilmesinin aciliyetini ortaya koyduğunu söyledi. IEA'nın "Net-zero Yol Haritası"na göre, hükümetlerin temiz enerji teknolojilerine ağırlık vermeleri halinde bu kritik hedefe ulaşılmasının zorlu da olsa mümkün olduğunu belirtti. Bu doğrultuda hükümetlerin, şirketlerin ve vatandaşların yapmaları gerekenlere de değinen Birol, hidroelektrik, güneş enerjisi, rüzgâr ve jeotermal kaynaklı yenilenebilir elektrik kapasitesi son on yılda neredeyse üç katına çıkan Türkiye'nin de orta ve uzun vadeli emisyon azaltım hedefleri belirlemesi gerektiğini vurguladı.

TARIMSAL ÜRETİMDE KURAKLIK VE AFET ÇANLARI...

Tarımsal üretimi önce girdi maliyetlerindeki artış sonra kuraklık ve afetler zorladı. Türkiye'nin söz sahibi olduğu pek çok tarımsal üründe rekolteler düşüyor. Geçen üretim yılını da benzer sorunlarla geçiren üreticinin nefesini bu yıl orman yangınları, aşırı kuraklık ve seller kesti. Ürün rekoltelerdeki son durumu mercek altına aldı. Tarımsal üretim çok zor bir süreçten geçiyor. Yüksek girdi fiyatları nedeniyle üretimi sürdürmekte zorlanan çiftçiler, bu yıl da kuraklık başta olmak üzere doğal afetlerin yarattığı büyük zararlar karşılıklı kaldı.

Dünya Klima Konseyi'nin (IPCC) son raporuna göre de iklim değişikliği nedeniyle deniz balıklarının sayısının azalacağını ve büyük maddi kayıplar yaşanacağı açıklandı.

Geçen yıl aşırı sıcak, don, sel, kuraklık, su sorunu ile karşı karşıya kalan çiftçiler, bu yıl aşırı hava olaylarının daha fazla etkisinde. Kuraklığın şiddetini artırması, sel, orman yangınları, yağış rejimindeki değişikliklerle yaşanan su sorunu 2021 üretimini daha büyük oranda etkiledi.

Güneydoğu, Doğu Anadolu ve İç Anadolu Bölgesi kuraklık nedeniyle tarımsal üretimde yüzde 20 ile yüzde 70 arasında değişen oranlarda zarar görürken, Ege ve Akdeniz Bölgesi'nde orman yangınları, Karadeniz Bölgesi sel felaketleri ile sarsıldı. Yaşanan her felaket tarımsal üretimin yapılmasını zorlaştırıyor.

GPSline
Logistics

gpsline logistics /
gpsline logisticstr /

7 Bölge 81 İl

Daima Yollardayız

GPSLINE LOGISTICS

Doğanlar Mh. 1412/2 Sk. No:7
Bornova / İzmir

444 6 477 - 444 6 GPS

www.gpslogistics.com.tr

info@gpslogistics.com.tr

Tarımda kullanılan kimyevi gübrelerdeki son bir yıllık fiyat artışı yüzde 100'ü aşarken, mazot, tohum, zirai ilaç, hayvancılık sektörü için yem ve diğer girdilerdeki yüksek artışlar üretimi tehdit ediyor. Ürün bazında değerlendirildiğinde aşırı hava olaylarından etkilenmeyen ürün neredeyse yok gibi. Üretimin azalması sonucu, Toprak Mahsulleri Ofisi, hububat ve bakliyat ürünlerinde geçen yıla göre alım fiyatını yüzde 35-40 oranında artırmasına rağmen piyasanın gerisinde kaldığı için iç piyasadan ürün alamıyor.

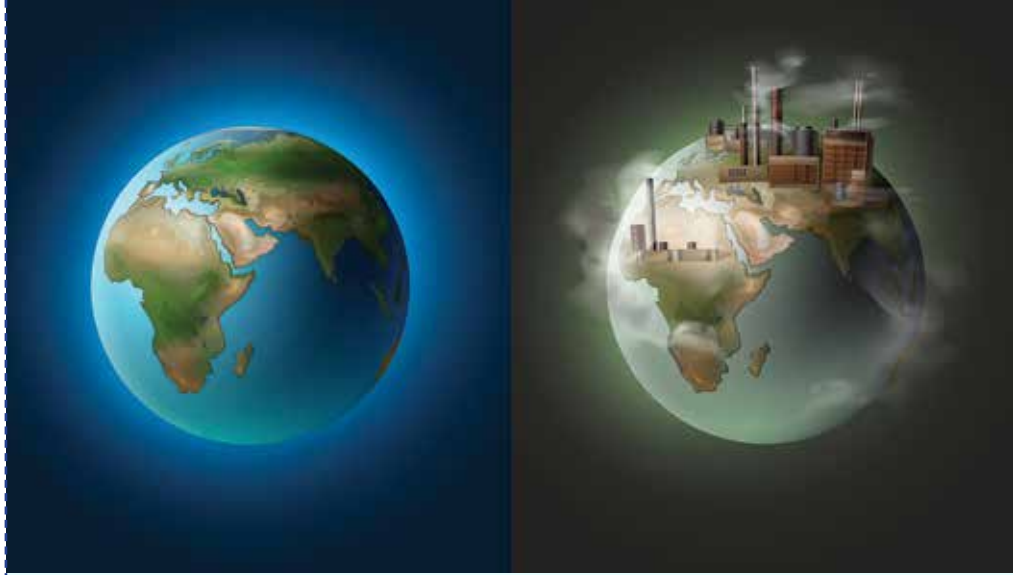
“BAZI İKLİM ETKİLERİNDE GERİ DÖNÜLMEZ NOKTADAYIZ”

Birleşmiş Milletler'e bağlı Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC), İklim Değişikliği 2021: Fiziksel Bilim Temeli başlıklı raporunu yayınladı. Rapor, dünyanın iklim sistemlerinin nasıl değiştiğine yönelik çok önemli bilimsel bulguları kamuoyunun bilgisine sundu. Gerekli önlemlerin alınmaması halinde sıcaklıkların hızla artacağı ve deniz seviyesinin yükseleceği öngörülen raporda, bugünden sonra bazı iklim etkilerinin geri döndürülemeyeceği riski konuşuluyor.

BM'ye bağlı Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) iklim değişikliğine ilişkin yeni değerlendirme raporunu açıkladı. Rapora göre, küresel ısınmanın “korkunç sonuçları” giderek daha belirgin hale gelirken iklimin korunması için gösteriler çabalar ise yetersiz kalıyor.

Küresel ısınmanın, 2018'de öngörülenden 10 yıl önce, 2030'a kadar 1,5 derece artacağına belirtildiği raporda, iklim değişikliğinin insan ürünü olduğu vurgusu yapılıyor. Raporda, “İnsan etkilerinin; atmosferin, ozon tabakasının ve yeryüzünün ısınmasına neden olduğu ortadadır” ifadesinin yer aldığı raporda uzmanların ilk kez bu denli kesin bir dil kullandığı dikkat çekiyor. Daha önceki IPCC raporlarında, iklim değişikliğinin endüstriyel faaliyetler

TÜRKİYE, PARİS İKLİM ANLAŞMASI'NI ONAYLADI

Paris İklim Anlaşması'nın onaylanmasına ilişkin yasa teklifi TBMM Dışişleri Komisyonu'nda oybirliğiyle kabul edildi. Paris İklim Anlaşması, taraf ülkelere ekonomik bir yük yaratmamakla birlikte Türkiye özelinde yapılan araştırmalara göre, yürütülecek aktif iklim politikalarıyla Türkiye'nin milli gelirinin yüzde 7 artması bekleniyor. Bunun sebebi olarak ise kullanılan fosil kaynaklar gösteriliyor.

Dünya genelinde yaşanan şiddetli yağışlar, kuraklık ve orman yangınları gibi aşırı hava olaylarının artışı, iklim değişikliğinin küresel boyutta bir ekosistemi kapsadığının önemli birer göstergesi. Belirtilen göstergelerin antropojenik (insan kaynaklı) faktörler kaynaklı oluştuğunun bilimsel olarak da açıklanmasıyla Birleşmiş Milletler (BM) İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ne (United Nations Framework Convention on Climate Change, UNFCCC) dayanan Paris İklim Anlaşması'nın iklim krizindeki rejimi düzenleyici etkisi bir kez daha gündeme geldi.

Paris İklim Anlaşması, iklim değişikliğini azaltmak ve yaşanacak değişikliğe adaptasyonu sağlamak temel hedefiyle kabul edilen uluslararası bir anlaşma. 2015 yılında Paris kentinde gerçekleştirilen 21. Taraflar Konferansı'nda (COP21-Conferences of the Parties) kabul edilen anlaşma, taraf ülkelerin iklim kriziyle mücadeleye uyum sağlama yeteneğini artırma amacıyla oluşturuldu ve 4 Kasım 2016 tarihi itibarıyla yürürlüğe girdi. Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden günümüze kadar 190'nın üzerinde üye ülke anlaşmayı imzalarken, henüz anlaşmayı onaylamayan beş ülke (Eritre, Libya, İran, Irak ve Yemen) bulunuyor.

İlk kapsamlı iklim anlaşması olması sebebiyle kritik bir öneme sahip olan anlaşmanın, küresel ortalama sıcaklık artışının 1900'lü yıllara göre 2°C altında tutulması uzun dönemli hedefi bulunuyor. Hatta sıcaklık artışının sanayi öncesi döneme kıyasla mümkünse 1,5°C'ın altında tutulmasının dünya için daha güvenli olacağına da altı çiziliyor.

Bu kapsamda küresel sera gazı emisyonlarının yüzde 55'ini oluşturan ülkelerin endüstriyel faaliyetlerini düşük sera gazı emisyonunu sağlamaya yönelik dönüşümler çerçevesinde yürütmeleri için aksiyonlarda bulunması önemli bir yer tutuyor. Ayrıca, iklim kriziyle mücadelede oluşturulacak bu aksiyonların iklime dayalı kalkınma için rehber niteliğinde olacağı belirtiliyor.

ANLAŞMAYLA YOKSULLUK AZALACAK EKONOMİK GELİŞME YAŞANACAK

Anlaşmanın insan hakları, çalışma şartları ve yaşam tarzında iyileşme yaratacak şekilde yol gösterici nitelikte olmasının yoksulluğu azaltarak ekonomik gelişme yaratacağı öngörülüyor. Anlaşma kapsamında gelişmekte olan ülkeler sınıfına giren ülkelere finansal destek ve hatta teknoloji, kapasite geliştirme gibi alanlarda da bilgi paylaşımı ve yardım sağlanması söz konusu. Böylelikle kapsayıcılık sağlanarak küresel boyutta bir gelişim hedefleniyor. Çevre koruma sözleşmesi olmamasına rağmen, düşük karbonlu ekonomiye geçişte yönlendirici bir yapıya sahip olan Paris Anlaşması, böylelikle sürdürülebilir kalkınmanın önemine de işaret ediyor.

Anlaşmada sera gazı emisyonu azaltımında radikal hedefler bulunmamakla birlikte, ülkeler hangi oranda sera gazı azaltım taahhüdünde bulunacağını kendileri belirliyor. Bu çerçevede anlaşmaya taraf ülkeler, iklim değişikliğini önleyici faaliyetlerde bulunmak adına gerçekleştirecekleri eylemlerin hangi sürede ve miktarda yapılacağını Ulusal Katkı Beyanları (NDC-Nationally Determined Contributions) ile açıklayarak kendi belirledikleri karbon emisyon azaltım hedeflerini her beş yılda bir gözden geçirmeyi taahhüt etmiş oluyor. Ülkemiz ulusal katkı beyanında, 2030 yılında sera gazı emisyonlarının, oluşturduğu referans senaryoya (BAU-Business as Usual) göre yüzde 21 kadar artıştan azaltılmasını taahhüt etti (Ulusal Katkı Beyanı yönetsel yaklaşımı; Hükümetler Arası İklim Değişikliği Paneli). (Intergovernmental Panel on Climate Change, IPCC 4. Değerlendirme

Raporunda yer alan 100 yıllık Küresel Isınma Potansiyel değerleri kapsamında oluşturuldu.)

Paris İklim Anlaşması'na dayandırılarak hazırlanan Avrupa Birliği (AB) Yeşil Mutabakatı ise döngüsel üretim modeli temel alınarak oluşturuldu. Bu modelle, geleneksel üretim metodu olarak bilinen doğrusal üretim yöntemlerinden çıkılıp döngüsel ekonomiye geçişte ciddi farklar yaratılması amaçlanıyor. Özellikle üretim çıktıları girdiye dönüştürebilen sektörlerin gelişen sürece daha hızlı uyum sağlayabilen sektörler haline geleceği öngörülüyor. Bu süreçte enerji verimliliğini, yenilenebilir enerjiyi ve temiz yakıt kullanımını artırmaya yönelik atılacak adımlar ve ham maddeden ambalaj seçimine, üretim proseslerinden nakliye tercihlerine kadar düşük karbonlu ekonomiyi önceliklendiren kararlar ön plana çıkıyor.

Dünya Klima Konseyi'nin (IPCC) son raporuna göre de iklim değişikliği nedeniyle deniz balıklarının sayısının azalacağını ve büyük maddi kayıplar yaşanacağı açıklandı.

PARİS ANLAŞMASI'NIN TÜRKİYE'DE GELİŞİMİ VE ETKİLERİ

Türkiye, düşük sera gazı emisyonları ve iklime dirençli kalkınma yolunda tutarlı bir finansman akışı hedefiyle yola çıkan Paris Anlaşması'nı 2 Nisan 2016 tarihinde 175 ülke temsilcisiyle birlikte imzaladı, resmi olarak 11 Ekim 2021'de taraf oldu. Türkiye Paris Anlaşması çerçevesinde oluşturduğu ulusal katkı niyetini "Niyet Edilen Ulusal Katkı ile Yürütülmesi

Öngörülen Plan Politikalar" başlığı altında yürüteceği yapısal dönüşüm çalışmalarını enerji, sanayi, ulaştırma, binalar ve kentsel dönüşüm, tarım, atıklar ve yutak alanlar konu başlıkları kapsamında 30 Eylül 2015'te BM Sözleşme Sekreteryası'na sundu.

Bu kapsamda ülkemizin gelişmiş ülkeler kategorisinden çıkarılarak gelişmekte olan ülkeler kategorisinde yer almayı talep etmesi sebebiyle anlaşmayı bugüne kadar onaylamamıştı. Yani anlaşma, iklimle ilgili yeterli finans kaynağına ulaşamadığı ve eşit koşullardan yararlanamadığı için geciktiriliyordu.

Araştırmalar, Paris İklim Anlaşması'nın ülkeye ekonomik yük yaratmayacağını, aksine Türkiye'nin aktif bir iklim politikası yürütmesi halinde milli gelirinin yüzde 7 artacağını gösteriyor. Bunun sebebi ise kullanılan fosil kaynaklar olarak gösteriliyor. Türkiye enerjide yüzde 70'lerin üzerinde dışa bağımlı ve bu bağımlılığın temel sebebi; petrol, doğal gaz ve kömür. İklim değişikliği ile mücadelede yapılması gereken fosil yakıt kullanımını azaltarak yerine güneş, rüzgar gibi yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanmak. Yenilenebilir enerji kaynaklarının herhangi bir yakıt maliyeti olmaması nedeniyle dışa bağımlılık da söz konusu olmuyor.

Yeşil dönüşüm odaklı yurt dışı kaynaklara erişim açısından da önemli bir yere sahip olan Paris İklim Anlaşması'nın onaylanmasıyla birlikte Türkiye bu yıl Glasgow'da düzenlenecek COP26 konferansına daha güçlü girme fırsatı da yakaladı. AB Yeşil Mutabakat çerçevesinde Türkiye'nin yayımladığı Yeşil Mutabakat Eylem Planı'nda yeşil finansman başlığı altında hedefler belirlenmesi de bu kapsamda geliştirilecek aksiyonların uygulanmasında yol gösterici olacak. Bunun yanı sıra Türkiye ekonomisinin üç yıllık yol haritası niteliğindeki Orta Vadeli Program'ında (OVP) makroekonomik hedefler ve politikalar bölümünde yer alan başlıklardan birinin de "Yeşil Dönüşüm" olması sera gazı emisyonlarında azaltım için eylem planı hazırlıklarına başlandığının göstergesi.

sonucu meydana geldiğinin "kuvetle muhtemel" olduğu değerlendirilmeleri yer alıyordu.

IPCC'nin raporuna göre, atmosfere zararlı karbondioksit gazı emisyonunun radikal biçimde azaltılması durumunda dahi, sıcaklıkların sanayileşme öncesi döneme göre 1,5 derece artmasını engellemek artık mümkün değil. Ancak raporda, önlem alınmaması halinde küresel ısınmanın yüzyılın sonuna kadar 2 derece ve üzerinde seyredeceği tahmininde bulunuldu. Raporda, şu ana kadar nadir görülen aşırı hava olaylarının sıklaşacağı değerlendirildi. Sıcaklık artışının 1,5 derece ile sınırlandırılması durumunda dahi bu durumun değişmeyeceğine dikkat çekilirken, 50 yılda bir görülen aşırı sıcak havanın artık yılda bir görülmesinin olası olduğu vurgulandı. Tropik fırtınaların, yağmur ve kar yağışının artacağı belirtilirken şu ana kadarkine kıyasla 1,7 kat daha fazla kuraklık yaşanacağına da dikkat çekildi. Yangınların daha yoğun ve uzun süreceği uyarısı yapılırken, "Artık aşırı hava olayları hakkında niceliksel çıkarımlarda bulunabiliyoruz" değerlendirmesine yer verildi.

BUZULLAR ERİYECEK, DENİZ SEVİYESİ YÜKSELECEK

Kuzey Kutup Dairesi'ndeki ısınmanın dünyanın geri kalan yerlerine göre iki kat daha hızlı ilerlediğinin belirtildiği raporda, en iyimser senaryo doğrultusunda dahi 2050'ye kadar bölgedeki buzulların tamamının erimiş olacağına dikkat çekildi.

Ayrıca küresel ısınmanın 1,5 derece ile sınırlandırılması durumunda dahi deniz seviyesinin yüzlerce veya binlerce yıl içinde iki, üç metre, hatta daha fazla yükseleceği vurgulandı. Uzmanlar bu sürecin kutuplardaki buzulların erimesi ve okyanusların ısınması ile daha da hızlanacağı değerlendirilmesinde bulundu. Uzmanlara göre, deniz kenarındaki ülkelerde geçmişte yüz yılda bir görülen seller 2100'e kadar her yıl meydana gelecek.

Enflasyonun neden düşürülmesi gerektiği konusunda açıklamalar yapan Kaslowski, "Yüksek enflasyonla mücadeleyi erteleyip, her ne pahasına olursa olsun büyüelim dediğimizde de var olan kaynaklarımızı tasarruflı kullanamayarak israf ediyoruz. Ve yine bu süreç büyüme üzerinde baskı ile sonuçlanıyor.

GUTERRES: İNSANLIK İÇİN ALARM ZİLLERİ ÇALYOR

Raporun sonuçlarını değerlendiren BM Genel Sekreteri Antonio Guterres, fosil enerjiler için "cenaze çanları çaldığını" söyledi. Kömür, petrol ve doğalgazın yeryüzünü yok ettiğini belirten Guterres, insanlık için alarm zillerinin çaldığını söyledi. Fosil enerjilerin ortaya çıkardığı atmosfere zararlı sera gazlarının gezegeni boğulma seviyesine getirdiğini belirten Guterres, fosil enerji kaynaklarına son verilmesini ve yenilenebilir enerji kaynaklarının sübvansane edilmesini istedi.

DEĞİŞEN İKLİM SİSTEMLERİ SONUCUNDA YANGIN VE SELLER ARTTI

5. Değerlendirme Raporu'nun yayınlanmasından bu yana, iklim değişikliğinin neden olduğu aşırı hava olaylarının kanıtları hakkında önemli güncellemeler yapıldı. İnsan faaliyetlerinin belirli hava olaylarını ne şekilde etkilediğini değerlendiren bilim insanları; aşırı sıcaklar, yağış, kuraklık ve tropik siklonların olasılığı ve şiddetindeki artışa ne şekilde

katkı sunduğumuzu açıkça ortaya koydu. Gezegenin büyük bölümü, sıcak hava dalgalarını içeren aşırı sıcaklara maruz kalıyor. Bu bölgeler arasında Kuzey Amerika, Avrupa, Avustralya ve Latin Amerika'nın büyük bölümü, Afrika kıtasının güneyinin batı ve doğu kıyıları, Sibiryaya, Rusya ve Asya'nın tamamını kapsıyor. Son zamanlarda yaşanan aşırı sıcakların gerçekleşmesi, insan etkisi olmadığı durumda, son derece düşük bir ihtimal olarak değerlendirildi.

EGE'DE 4 İLE 6 DERECELİK SICAKLIK ARTIŞI BEKLENİYOR

Türkiye'deki ihracatta sıkıntı olmaması ve satılan ürünlerin ayıplı mal statüsüne girmemesi için karbon borsasını ve karbon ayak izinin dikkate alınması gerektiğini dile getiren İstanbul Teknik Üniversitesi, Uçak ve Uzay Bilimleri Fakültesi, Meteoroloji Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mikdat Kadioğlu, "Türkiye'de birçok temel problem var. Bazen bu problemlerin üstünü örtebilmek için iklim değişikliği günah keçisi olarak kullanılıyor. Ancak yine de iklim değişikliği uzun vadede bizim sıkıntılarımızdan bir tanesi olacak. Dünyanın mikrobi insan. Dünya var olduğundan beri iklim hep değişkendir. Dünyanın iklimi 150 bin yılda 1 derece ısınıp 1 derece soğur. Ancak şimdi 150 yılda 1 derece ısındık. Bu kadar hızlı olması sorun çünkü ekolojik sistem buna ayak uyduramıyor. Böyle giderse 5-6 derece ısınmasını bekliyoruz ki bu dünyada hiç görülmedi. Böyle giderse Ege Bölgesi'nde 4 ile 6 derecelik sıcaklık artışı bekleniyor. Bu sıcaklığın değişiyor olması tarım ürünlerini de değiştiriyor" ifadesinde bulundu.

"EN BÜYÜK TEHLİKELERDEN BİRİ SICAK HAVA DALGASI"

Sıcak hava dalgalarının Türkiye'de afet olarak bilinmediğini ifade eden Kadioğlu, "Özellikle, İzmir Ankara ve İstanbul gibi büyük ve beton alanlarının yüksek olduğu kentlerde, apartmanların üst katlarında

oturan yaşlılar, obez ve çocuklarda kitlesel ölümler olabiliyor. Bunun sebebi sıcak hava dalgasıdır. Yani en büyük tehlikelerden bir tanesi sıcak hava dalgası ile ölümlerin artması ve orman yangınlarıdır. Mevsim sıcaklığının yanı sıra sıcak hava dalgası gelip uzun süre kalırsa bütün bitki örtüsü kuruyup kâğıt gibi yanmaya hazır hale geliyor. Bununla ilgili mücadelede herhangi bir anlayış yok. İzmir'de eskiden Kara ve meltemler içeri girmesi ve şehrin konforunu düzenlemesi için caddeler sokaklar denize dik yapılırdı. Ancak şu an Türkiye'de hava koridorlarının dikkate alınmadığı bir yerleşim var. Denizlere paralel yapılan tüm binalar Çin Seddi gibi şehrin denizden bağlantısını kesiyor" diye konuştu.

EGE VE AKDENİZ'DE YAĞIŞLARDA YÜZDE 50 AZALMA BEKLENİYOR

Ege ve Akdeniz Bölgesi'ndeki kış mevsimi yağışlarında yüzde 50 azalma beklendiğini söyleyen Kadioğlu, "Dünyanın her yerinde hava sıcaklığı artar. Ancak iklim değişikliğine bağlı olarak yağışlar bazı yerlerde artarken bazı yerlerde azalır. Türkiye'de ise azalıyor ve böylece bölgemiz çölleşiyor. Ege Bölgesi'ne 700 kg yağmur yağıyor. Ancak dikkate alınmayan diğer şey Ege Bölgesi'ndeki yağışların yıldan yıla değişme kat sayısı yüzde 70 ile 100 arasında. Bu nedenle tarımla uğraşanların sulu tarımdan uzaklaşması gerekiyor ve daha çok kuru tarıma yönelik katma değeri daha yüksek o bölgeye uygun bitki türleri üzerinden gitmek gerekiyor. Aksi halde yağışın azaldığı ve buharlaşmanın arttığı bir yerde sulu tarım sürdürülebilir değil. Yıllık yağışlar yüzde 25 düşük ve mevsim normallerin altında. Bu durum için enerji, tarım, turizm sektörü oluşacak riskler bilinmeli. Hava sıcaklığı 40 dereceyken ve bağıl nem yüzde 20'nin altına düştüğü zaman ormanlarımız yanacağı bilinmelidir. Sıcaklık 40 derecenin üstünde birkaç gün sürerse büyük orman yangınları olur" sözlerine yer verdi. ■

BAKAN KURUM: TÜRKİYE'Yİ KÜRESEL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİYLE MÜCADELENİN EN ÖNEMLİ AKTÖRÜ YAPACAĞIZ

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, Türkiye'yi küresel iklim değişikliğiyle mücadelenin en önemli aktörü yapacaklarını bildirdi.

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile bağlı ve ilgili kuruluşlarının 2022 yılı bütçesine ilişkin sunumunda 2021 yılının, iklim krizi nedeniyle, Türkiye ve dünyada görülmemiş büyüklükte sel ve heyelanların, olağandışı yangınların yaşandığı bir yıl olduğunu dile getirerek, yaşanan tüm bu olumsuzluklara ve pandemi şartlarına rağmen şehirlere, doğaya ve çevreye değer katacak projeleri, yatırımları hayata geçirdiklerini vurguladı.

Zürih Üniversitesi'nde, iklim değişikliğinin 2050 yılına kadar dünyanın başlıca 520 şehrini nasıl etkileyeceğine dair araştırma yapıldığını aktaran Kurum, buna göre, ortalama hava sıcaklıkları bu şekilde devam ettiği takdirde, İstanbul'un Antalya'ya, İzmir ve Bursa'nın Adana'ya benzeyeceğinin ifade edildiğini anlattı.

Türkiye'de 2000'li yıllarda meydana gelen meteorolojik afetlerin sayısında, 1960'lı yıllara göre 3 kat, ekonomik kayıplar açısından 9 kat artış olduğuna dikkati çeken Kurum, "Biz adil bir dünyanın, iklim adaletinin hâkim olacağı bir dünyanın mümkün olduğuna inanıyoruz. Ülkemizin tarihi sorumluluğu olmamasına rağmen, iklim değişikliğiyle mücadelede görevlerimizi 20 yıldır, ekolojik temelli ve bilimsel yöntemlerle kararlılıkla yerine getiriyoruz. 2018 ve 2019 yıllarına ait ulusal emisyonlardaki azaltım başarımız, iklim değişikliğiyle mücadeledeki çok önemli bir sonuç" ifadelerini kullandı.

Kurum, ülke olarak, uluslararası her platformda son derece titiz bir iklim diplomasisi yürütüldüğünü, Paris İklim Anlaşması'nın Mecliste onaylandığını hatırlattı.

2053'TE SIFIR EMİSYON HEDEFİ

2022'de "2053 net sıfır emisyon" hedefi doğrultusunda çalışmalarını hızlı bir şekilde sürdüreceklerini aktaran Kurum, iklim

"2022 yılı, şehirciliğimize yön verecek bu çevre projeleri, iklim değişikliğiyle mücadele ve uyum, akıllı şehir uygulamaları ve coğrafi veriler, kentsel dönüşüm konularında yeniliklerle dolu bir yıl olacak."

değişikliğiyle mücadele kapsamında korunan doğal alanları artıracak, şehirleri iklime duyarlı hale getireceklerini ifade etti.

İnsan odaklı, doğal hayata ve tarihi mirasa saygılı, yaşam kalitesi yüksek, sağlıklı, kimlikli, afete dayanıklı ve engelli dostu şehirler oluşturulmasına yönelik çalışmalara titizlikle devam edeceklerini anlatan Kurum, sözlerini şöyle sürdürdü: "Yapıların iklim dostu ve enerji verimli olmasını sağlayacak mevzuat düzenlemesini de önümüzdeki yıl tamamlayacağız. Türkiye Mekansal Strateji Planı'mızı tüm illerimizde uygulayacağız. Evi olmayan alt gelir grubu vatandaşımız kalmayana kadar sosyal konut üretimine önümüzdeki yıl da devam edeceğiz. Millet bahçelerimizi 2023'e kadar tamamlayacağız. Şehirlerin yeni yüzü olacak tarihi merkezler ve kent meydanlarının ihyasını tamamlayacağız. 2022 yılı, şehirciliğimize yön verecek bu çevre projeleri, iklim değişikliğiyle mücadele ve uyum, akıllı şehir uygulamaları ve coğrafi veriler, kentsel dönüşüm konularında yeniliklerle dolu bir yıl olacak."

GÜNDEMDE YEŞİL OSB VAR

Türkiye'nin yenilenebilir enerji, yerli otomobil, sıfır atık ve temiz enerji gibi konularda büyük potansiyeli olduğuna dikkat çeken Kurum, yeşil kalkınma hamlesiyle bunu daha da yukarıya taşıyacaklarını ifade etti. 32 maddelik Yeşil Mutabakat Eylem Planı'nın yayınlandığını hatırlatan Kurum, AB'nin Döngüsel Ekonomi Eylem Programı'na adaptasyon sağlayan Döngüsel Ekonomi Eylem Planı'nı da uygulamaya koyacaklarını dile getirdi. Hedefler arasında tüm organize sanayi bölgelerini (OSB) 'yeşil OSB'ye dönüştürmenin de yer aldığını belirten Kurum, yeşil kalkınma hamlesi ile çevreyle uyumlu, sürdürülebilir adımları kararlılıkla atılacağını ifade etti. Yeşil kalkınma hamlesi çerçevesinde her yatırımın yeni istihdam alanı yaratacağının altını çizen Kurum, "Türkiye'yi yeşil kalkınmanın öncü ülkesi" yapacaklarını da sözlerine ekledi.

ERDALETİKET

Serigrafi > Dijital Baskı > Endüstriyel Kesim

Hayatın her anında, her alanında...

ADRES : **MERKEZ FAB.**
KEMALPAŞA OSB MAH. 19 SOK. NO: 7
KEMALPAŞA / İZMİR

MARMARA ŞUBE
511 SOK. NO:25 D: 1 ARABACIALANI
SERDİVAN / SAKARYA

TEL : +90 232 435 36 41 / 45
www.erdiletiket.com
info@erdiletiket.com

 erdalprintinglabel

 erdalprintinglabel

 erdal-etiket

tanıtım videosu için
QR code okutunuz.

BAKAN DR. PAKDEMİRLİ: İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE KARŞI EYLEM PLANLARIMIZ DEVREDE

‘Değişen İklim, Dönüşen Tarım: İklim Değişikliği ve Tarım Çalıştayı’ serisinin İzmir’deki toplantısında konuşan Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli, tüm dünyanın küresel ısınma ve iklim değişikliğinin yıkıcı etkilerini ciddi boyutlarda hissettiğini vurguladı. Dr. Pakdemirli, “Tarım, orman ve su alanında iklim değişikliğinin etkilerini azaltacak tedbirleri almak, küresel ısınmayı azaltacak üretim yöntemlerine geçmek ve doğal kaynakları verimli kullanmak artık bir tercih değil, zorunluluktur. Bakanlık olarak başta tarım olmak üzere eylem planlarımızı tek tek hayata geçirerek, geleceğimize sahip çıkıyoruz” dedi.

“İKLİMDEN DAHA HIZLI DEĞİŞMEK ZORUNDAYIZ”

İklim değişikliği nedeniyle şiddetli fırtınalara, aşırı yağışlara, yoğun ısı dalgalarına ve uzun kuraklıklara daha sık şahit olduğunu belirten Pakdemirli, “Son 50 yılda, sel, fırtına, kuraklık gibi doğal afetlerin sayısı 5 kat arttı.

Son 10 yılda küresel afetlerin yıllık zararı 170 milyar dolara ulaştı. Eğer tedbir alınmazsa, 2050 yılında iklim değişikliği ile birlikte dünya nüfusunun yaklaşık yüzde 20’sinin sel riski ile karşı karşıya kalacağı, nüfusun yarısının ise susuzluk riski yaşayabileceği öngörülüyor. Tarımsal üretimde ise iklim değişikliğinin etkisiyle 2050’ye kadar verimde yüzde 10-25 arasında bir düşüş bekleniyor. Ayrıca, iklim değişikliği ve habitatın tahribatından dolayı bugün dünyada yaklaşık 1 milyon tür yok olma riski altında. Her geçen gün geri dönelemez bir noktaya doğru ilerliyoruz. İklimden daha hızlı değişmek zorundayız. Ülkemizde meteorolojik ve tarımsal kuraklık riskimiz giderek artıyor.

Türkiye’de ilk 8 ayda uzun yıllar sıcaklık ortalaması 14 derece iken, bu yıl aynı dönemde ortalama sıcaklık 15,7 derece olarak gerçekleşti. Yağış miktarında ise bu yılın ilk 8 ayı itibarıyla uzun yıllar ortalamasına göre yüzde 6’nın üzerinde bir azalma, tarım dönemi kapsamında ise yüzde 21’lik bir azalma yaşandı. Daha önce her 10 yılda bir yaşanan kuraklıklar, bundan sonra 5-6 yılda bir karşımıza çıkacak. Suyumuzun dörtte üçünü kullanan tarım, bu süreçten en fazla etkilenecek sektörlerin başında geliyor. Yapılan araştırmalara göre iklim değişikliği nedeniyle ülkemizde 2050 yılına kadar tarımsal verimlilikte yüzde 2 ila 13 arasında azalma olacağı öngörülüyor. Önümüzdeki süreçte afetlere daha çok maruz kalacağız. Elbette Türkiye tarımıyla, sanayisiyle büyümeye ve gelişmeye devam edecek. Ancak bu büyümeyi kaynakları tüketerek değil, doğru yöneterek, çevreyi koruyarak ve sera gazını azaltan üretim yöntemlerini hızlıca uygulamaya alarak gerçekleştirmemiz hayati önem taşıyor. Türkiye iklim değişikliğine seyirci kalacak bir ülke değildir.

Tarım, orman ve su alanında iklim değişikliğinin etkilerini azaltacak tedbirleri almak, küresel ısınmayı azaltacak üretim yöntemlerine geçmek ve doğal kaynakları verimli kullanmak artık bir tercih değil, zorunluluktur. Bakanlık olarak başta tarım olmak üzere eylem planlarımızı tek tek hayata geçirerek, geleceğimize sahip çıkıyoruz. Tarımı dönüştürüp, yeni iklime hazır olacağız” ifadelerinde bulundu.

Kuraklığın etkilerini en aza indirmek amacıyla 81 il için hazırlanan Tarımsal Kuraklıkla Mücadele Stratejisi Eylem Planı'nın başarıyla uygulandığını belirten Pakdemirli, “Kuraklık riskine karşı ürünlerin gelişimlerini izliyor, sulu ve kuru tarımda süreci planlıyor ve kuraklığa karşı alınacak tedbirleri belirliyoruz. Bugüne kadar araştırma enstitülerimizde kuraklığa toleranslı 42 buğday ve 19 arpa çeşidi geliştirip, tescilini yaptık. Kuraklığa dayanıklı çeşitlere ait tohumlukları kullanarak üretim yapan çiftçilerimizin desteklenmesine yönelik çalışmalarımız da devam ediyor. Ayrıca, kuraklığın etkilerini en aza indirmek için üreticilerimize yönelik birçok destek uygulamasını da devreye alıyoruz” diye konuştu.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİYLE MÜCADELE İÇİN 3 ÖNERİ

Bakan Bekir Pakdemirli, küresel ısınma ve iklim değişikliğinin insanlığın en büyük tehdidi olduğunu söyledi.

Sanayi devriminden bugüne dünya ortalama sıcaklığın 1,1 derece arttığını belirten Pakdemirli, bu sıcaklık artışıyla tarihte görülmemiş felaketlerin ve su döngüsünde ciddi değişimlerin yaşandığını işaret etti.

Daha önce her 10 yılda yaşanan kuraklığın bundan sonra 5-6 yılda yaşanabileceğini ifade eden Pakdemirli, şunları söyledi: "Tarımsal verimde ise iklim değişikliğinin etkisiyle 2050'ye kadar yüzde 10 ile 25 arasında bir düşüş bekleniyor. Tüm bu veriler bize şunu gösteriyor, iklim değişikliğinin en fazla etkileyeceği alanların

başında, tarım, gıda, su ve orman geliyor. 2050'deki dünya nüfusunun gıda ihtiyacını karşılamak için bugünkünden yüzde 60 daha fazla üretmek, bu üretim için de yüzde 15 daha fazla su kullanmak zorundayız. Doğru tohumculuk uygulamaları ve tohumda kalitenin artmasıyla bir noktaya geldik. Yaşanan bu gelişmeler ve gelecek öngörülerini, kendine yeterliliğin yanında, yeşil ekonomi temelinde sürdürülebilir bir üretim yapısının oluşturulmasını da artık kaçınılmaz hale getirmektedir."

Bakan Pakdemirli, artık sıradan bir çabanın ötesinde, bir atılımdan çok daha fazlasının ortaya konulması gerektiğini vurguladı. Bu kadar nüfusun sağlıklı ve yeterli gıdaya ulaşabilmesi için iklim değişikliğiyle mücadele özelinde 3 önerisinin olduğunu aktaran Pakdemirli, şu görüşleri paylaştı:

"Birincisi ecdadımızın emaneti toprağımızı, doğru bir şekilde kullanmak zorunda olduğumuzu biliyoruz. Bu amaçla koruyucu toprak işleme teknikleriyle ekilmedik bir karış tarım toprağı bırakmıyor olmamız gerekiyor.

İkincisi artık suya göre tarım yapmalıyız. Bir damla suyumuzu bile boşa harcamadan doğru sulama teknikleriyle toprağı suyla buluşturmak için çalışmalarımızı yürüteceğiz.

Üçüncüsü ise iklim değişikliğinin bitkisel üretim sektörü üzerindeki etkilerini mikro havzalar bazında belirleyip, kaynakların kullanımını optimize ederek, en uygun bitki türü ve çeşitlerini tespit ediyor olmamız lazım. Bu süreçte kuraklığa veya soğuğa toleranslı tohumlar geliştirip bir taraftan yerel çeşitlerimizi korurken, bir taraftan da sertifikalı tohum kullanımını yaygınlaştırarak, tarımsal hasılamızı artıracacağız."

*Haber çalışması Tarım Bakanlığı'nda görev değişikliği yapılmadan önce gerçekleştirilmiştir.

İklim değişikliği nedeniyle şiddetli fırtınalara, aşırı yağışlara, yoğun ısı dalgalarına ve uzun kuraklıklara daha sık şahit olduğunu belirten Pakdemirli, “Son 50 yılda, sel, fırtına, kuraklık gibi doğal afetlerin sayısı 5 kat arttı. Son 10 yılda küresel afetlerin yıllık zararı 170 milyar dolara ulaştı. Eğer tedbir alınmazsa, 2050 yılında iklim değişikliği ile birlikte dünya nüfusunun yaklaşık yüzde 20'sinin sel riski ile karşı karşıya kalacağı, nüfusun yarısının ise susuzluk riski yaşayabileceği öngörülmüyor.

Klimatolog ve Kanada Western Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Gordon McBean: **YAŞAM, SİYASAL ÇIKARLARDAN ÖNCELİKLİDİR**

“İklim Değişikliğine Küresel Bakış ve Krizleri Yönetmek” panelinde konuşan Klimatolog ve Kanada Western Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Gordon McBean, küresel zorlukların birbiri ile entegre olduğuna ancak yanıtların çok dağınık verildiğine dikkat çekti. İklim değişikliği ile mücadelede bu şekilde çözüme ulaşamayacağını altını çizen McBean, “Bu çözüm değil, felaketin reçetesi” dedi.

Doğal afetlerin önüne geçmek için harekete geçmek ve iklim kriziyle mücadeleye yatırım yapmak gerektiğini vurgulayan McBean, bunun için öncelikle küresel iş birliğini tesis edilmesi gerektiğini vurguladı. Yaşamın siyasal çıkarlardan çok daha öncelikli olduğunu kaydeden McBean, uluslararası anlamda iş birliği yapmanın önemini anlattı. Bir ülkenin faaliyetinin komşu ya da diğer ülkelere zarar vermemesi gerektiğine dikkat çeken McBean, bilimsel temelli kuruluşların da devletlerin de entegre yaklaşım sergilemesi gerektiğini söyledi. En önemli konulardan birinin de toplumlardaki yoksul kesimlerin nasıl etkileneceğiyle ilgili çözümler üretmek olduğunu kaydeden McBean, az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler için finansal desteğin hayati önem taşıdığını belirtti.

McBean, “Kanada’da 1998 yılında bir buz fırtınası oldu. Fırtına elektrik sistemlerine o kadar fazla zarar verdi ki, Montreal ve çevresi bir aydan daha fazla süren elektrik kesintileri yaşandı. Ekonomik sorunlarla birlikte yetişkinler ve çocuklar da çok ciddi ruhsal sorunlar yaşadı. Maalesef felaketin öncesinde kimse bu tür bir krizi öngörmedi. Bu tür durumlarda stresin de ortaya çıktığını görmüş olduk. Afet yönetiminde global iş birliğinin yanında bilim ve tüm sektörler birlikte çalışmalı ve çözümleri sistematik olarak düşünmeli. Verili bir bölge ya da endüstride oluşabilecek uzun vade risklerin

“Yerel düzeylerde entegre bir uyarı sistemine sahip olmak çok önemli. Örneğin Kanada’da meteorolojisel olacağını bilgisini sadece bilimsel olarak vermiyor, herkesin anlayabileceği şekilde veriyor”

bilgisi elde edildikten sonra risk taraması yapılmalı. Kamusal alanların kapasitesi afetlere ne kadar cevap verebiliyor? Ayrıca ekonomik etkiler dışında toplulukların ruh sağlığı nasıl etkilenebilir? Bunlara yönelik çözümler oluşturulmalı. Diğer yandan bir ülkenin gerçekleştirdiği eylemlerim komşu ülkelerini de olumsuz etkilemediğinden emin olmak zorundayız” dedi.

“YEREL AKTÖRLERLE ULUSLARARASI PROGRAMLAR BİR ARAYA GETİRİLMELİ”

İklim değişikliğinin etkilerini azaltmaya yönelik fayda/zarar analizleri yapmak gerektiğine de değinen McBean, yerel aktörlerle uluslararası programları bir araya getirecek programlara ihtiyaç duyulduğunu söyledi. McBean, “Bunu bir yatırım stratejisi gibi düşünebiliriz. İklim değişikliğinden dünyanın her yeri aynı şekilde etkilenmiyor. Örneğin Kanada’da üç kat daha fazla etkileniyoruz. Bu bilgileri alıp bölgelere göre düzenlemek gerekiyor. Yerel düzeylerde entegre bir uyarı sistemine sahip olmak çok önemli. Örneğin Kanada’da meteorolojisel olacağını bilgisini sadece bilimsel olarak vermiyor, herkesin anlayabileceği şekilde veriyor” dedi. McBean, devletlerin ve bilimsel kuruluşların birlikte düşünmesi ve hareket etmesi gerektiğinin altını çizdi. Entegre bir şekilde uyarı sisteminin olması gerektiğine dikkat çeken McBean, yerel düzeyde bir sistemin devreye sokulması gerektiğini anlattı. Kanada’da meteorolojinin, gelecekteki hava koşullarıyla ilgili bilgi hizmeti verdiğini belirten McBean, bir yıla yakın öngöründe bulunabildiklerini söyledi. Kanada meteorolojisinin sadece bilimsel ifadelerle kişileri uyarmadığını, farklı yerlerdeki insanların anlayabileceği düzeyde bilgi aktardıklarını kaydeden McBean, “Meteoroloji, hava olaylarının ne zaman nerede gerçekleşeceğini, ne tür seçeneklerin olduğunu ortaya koyuyor” dedi.

Prof. Dr. Tolunay: **ORMANSIZLAŞMA İLE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ ARASINDA BÜYÜK BİR BAĞLANTI VAR**

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Orman Fakültesi Toprak İlimi ve Ekoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Doğanay Tolunay, iklim değişikliği konusunda toplumun her kesimine çok ciddi görevler düştüğünü söyledi. Ormansızlaşmaya orman yangınlarının yanı sıra insan kaynaklı birçok faktörün neden olduğunu belirten Prof. Dr. Tolunay, "Orman alanlarını yeniden ormanlaştırmak ormansızlaşmak değildir. Ancak bir orman alanı 10 yıldan daha fazla sürede ağaçlandırılmazsa bu orman statüsünü kaybetmiş demektir. Ormansızlaşma ile iklim değişikliği arasında büyük bir bağlantı var ve birbirlerini etkiliyor. Örneğin Bartın'da bugün sel oldu. Keza başka birçok ilimizde de yakın zamanda bu tür olayları yaşadık ve bundan sonra da daha fazla yaşayacağımızı düşünüyor ve öngörüyoruz. Çünkü ormanların kaybı ve meydana gelen yangınlar da bu tür doğal afetleri olayları hızlandıran bir faktördür" dedi. Orman yangınları özelinde acil eylem planı konusunda da değinen Prof. Dr. Tolunay, "Bir termik santral yanma tehlikesi atlattı. Bu tür tesislerde yangın risk değerlendirmesi yapılmıyor. Yer seçimi konusunda dikkat etmeliler hem orman yangını çıkmasına neden olabilirler hem de orman yangınlarından etkilenebilirler. Orman içinde yapılacak her türlü yer seçiminde çok dikkatli olunmalı. Dere yataklarına, sel yataklarına, tarım alanlarına yer seçimi yapılmaması gerekiyor" diye konuştu.

"HER YIL 4,7 MİLYON HEKTAR ORMAN DÜNYA ÜZERİNDE YOK OLUYOR"

1990 yılından bugüne kadar dünya genelinde 480 milyon hektarın ormansızlaştığını söyleyen Prof. Dr. Tolunay, bunların büyük bir çoğunluğunun da tropikal ormanlar olduğunu belirtti. Son 10 yıllık dönemde 4,7 milyon hektar orman alanının her yıl azaldığına dikkat çeken Tolunay, Orman alanlarının

"Bir termik santral yanma tehlikesi atlattı. Bu tür tesislerde yangın risk değerlendirmesi yapılmıyor. Yer seçimi konusunda dikkat etmeliler hem orman yangını çıkmasına neden olabilirler hem de orman yangınlarından etkilenebilirler.

azalmasında orman yangınlarının faktörünün neredeyse olmadığını belirtti. Ormansızlaşmayı Prof. Dr. Tolunay, şöyle açıkladı: "Bir orman alanının uzun süreli olarak orman niteliğini kaybetmesi ormansızlaştırmayı beraberinde getiriyor. Dünya Tartım Örgütü'ne göre, bir orman alanı 10 yıldan uzun süre orman niteliğini kaybetmişse burası ormansızlaşmıştır diyor.

Raporu açıklanan İklim değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Sekretaryası da bu süreyi 50 yıl olarak alıyor. Yani bir orman alanı 50 yıl içinde yeniden orman haline getirilmezse, bu ormansızlaşmadır diyor." Ormanların kaybedilmesi ve ormansızlaşma süreciyle öncelikli olarak atmosfere karbon salımı gerçekleştiğini anlatan Prof. Dr. Tolunay, dünya üzerinde karbon yatağı denilen çeşitli yerlerin olduğunu ve bu karbon yataklarının en önemlilerinin ise okyanuslar olduğunu bildirdi. Okyanuslardaki klorofilli bitkilerin ve buna ek olarak karalardaki orman ekosistemleri ve sulak alanların karbonun depolandığı yerler olduğunu kaydeden Prof. Dr. Tolunay, "Özellikle ormanlarda klorofilli bitkiler fotosentez yaparak ağaçların oluşmasını sağlar. Bitkiler büyür ve her büyüdüklerinde, birkaç kilogram tek bir ağaç başına, 3 kilo, 5 kilo, 10 kilo civarında karbondioksiti bağlayıp oduna çevirirler. Sadece ağaçlarda değil, aynı zamanda ormanın tabanındaki çalılar, otlar, hatta dökülmüş kuru yapraklar, ölmüş ağaçlar bile karbon deposu olarak algılanır" diye konuştu.

"ORMANSIZLAŞMAYLA BİRLİKTE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ ARTIYOR"

Ormansızlaşmayla birlikte iklim değişikliğinin arttığını anlatan Prof. Dr. Tolunay, örneğin Bartın'da yaşanan sel felaketiyle birlikte birçok acının yaşandığına dikkat çekti. Bartın'a bir yılda düşmesi gereken yağışın üçte birinin yağdığını belirten Prof. Dr. Tolunay, metrekareye 24 saatte 302 kilogram yağışın düştüğünü söyledi. Türkiye'nin en kurak yeri olan Iğdır'da bütün bir yıl boyunca metrekare başına 261 kilogram yağışın düştüğünü bildiren Tolunay, durum böyle olunca Bartın'daki sadece 24 saatte düşen 302 kilogram yağışın ne kadar büyük bir felaket olduğunu görülebileceğini belirtti.

Dünya Bankası İklim Değişikliği Grubu Baş Ekonomisti Stephane Hallegatte: GSYİH REFAHIN TEK GÖSTERGESİ DEĞİL ÇEVRE İLE ORTAK HAREKET LAZIM

Günümüzde ekonomik gelişmişlik için Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'ya (GSYH) gereğinden fazla odaklanıldığını belirten Dünya Bankası İklim Değişikliği Grubu Baş Ekonomisti Stephane Hallegatte, "GSYİH yaşam kalitesinin iyileşmesinde önemli bir göstere ancak tek başına refahın bir göstergesi olamaz" dedi. Çevre koşullarıyla ortak hareket etmek gerektiğini savunan Hallegatte, ekonomik büyümeyi sürdürürken çevreyi korumanın nasıl ölçüleceğini iyi hesaplamak zorunda olduğumuzu belirtti. Hizmetlere erişim ya da eşitsizliklerin önemli bir göstere olduğunu söyleyen Hallegatte, gelir seviyesi ne kadar yüksek olursa olsun, bazı hizmetlere erişim olmayınca yoksul olarak addedildiğini ifade etti.

Enerjide dönüşüme değinen ve enerji sistemine bir bütün olarak bakmak gerektiğini anlatan Hallegatte, "Elektrik üretiminin 2040'a geldiğinde karbonun sıfır olması gerekiyor. Sıfır emisyon kolektif bir eylemle mümkün. ABD, Çin, Güney Kore gibi ülkeler sıfır karbon olma taahhüdünde bulundu. Bu dönüşümün içinde olmak bütün ülkelerin çıkarlarına hizmet eder. Hikâyenin sonunda doğru tarafta olacak mıyım diye bakmak, ayak dirememek lazım. Son beş senede hem dünyada hem de Türkiye'deki dönüşüm çok çarpıcı. Dönüşümde hepimiz hemfikiriz. Önemli olan bu dönüşümün nasıl olması gerektiği. Küresel olarak ne kadar iş birliği yaparsak, ülkelerin bir arada hareket etmesini sağlarsak, o kadar iyi sonuçlar elde ederiz. Dönüşümün sorunsuz olması için, bir arada hareket etmek elzemdir. Sadece hükümetler arası değil, endüstriler, ticaret ve sanayi odaları arasında da iş birliği yapılması önemli" dedi.

Tüm ülkelerin kendi içinde başarıları ve zayıflıkları olduğunun altını çizen Hallagatte, "Türkiye'de 2000'li yıllarında

Alt yapısını yeterince yapmayan pek çok ülkenin olduğunu kaydeden Hallegatte, "Yollarını, enerji sistemlerini, su sistemlerini bu anlamda güçlendirmek pek çok istihdam yaratabilir."

başında yenilenebilir enerjinin payı sıfıra yakındı ancak şu anda yüzde 15 seviyesinde. Bu çok önemli bir başarı. Yine toprak kayıplarınız vardı ama Hükümet ormanlaştırma konusunda başarılı hareket etti" dedi.

Artık krizlerin kısa değil uzun dönemli olduğunu düşünmek gerektiğini belirten Hallegatte, ortaya çıkardığı fırsatları da unutmamak gerektiğini belirterek "Örneğin Covid-19 sürecinde birçok kişi işini kaybetti. İstihdam sorununu iklim kriziyle birlikte düşünüp örneğin 'çevre yönetimi' alanında yeni iş olanakları yaratabiliriz, çünkü yangınlar, seller gibi doğal afetler

bu alanda yeni insan kaynağı gerektiriyor. Türkiye'de deprem riski de var. Enerji verimli binalar inşa etmeyi seçmek çok büyük olanaklar barındırıyor, Türkiye, bu alanda 1 milyon kişiye istihdam sağlayabilecek 30 milyar doları bulan bir pazara sahip. Yine Türkiye araç teknolojilerindeki değişimi yakından takip etmeli. Avrupa'da bazı büyük şirketler araçlarında sıfır karbon çelik teknolojisine geçti. Türkiye'nin bu konuda büyük yatırım planları olduğunu biliyorum ancak diğer sektörler dönüşüme dahil edilmeli" dedi. Hallegatte, Dünya Bankası'nın her zaman Türkiye'nin güçlü bir partneri olarak destek olmaya hazır olduğunun altını çizdi.

"İSTİHDAM ALANLARI YARATILMALI"

İnsanlara istihdam alanları yaratılması gerektiğini söyleyen Hallegatte, maruz kaldığımız krizlerin Covid-19 yanında doğal afetler şeklinde kaldığını belirtti. Bunun entegre bir şekilde yönetimiyle bir istihdam alanı yaratılabileceğini vurgulayan Hallegatte, iş ve dirençlilik noktasında altyapının burada muhafazası ve idamesinin önemli olduğunu anlattı.

Alt yapısını yeterince yapmayan pek çok ülkenin olduğunu kaydeden Hallegatte, "Yollarını, enerji sistemlerini, su sistemlerini bu anlamda güçlendirmek pek çok istihdam yaratabilir. Kriz esnasında işsiz kalan pek çok insan olduğu için belki bu alanlara sirayet etmeleri sağlanabilir. Bu sinerjinin yaratılabileceği başka bir alan da endüstrilerin desteklenmesidir. Endüstriler bu durumdan çok etkilendi. Farklı farklı karmaşık şekillerde, tedarik zincirleri zarar gördü. Yine aynı şekilde devletler burada yardım ellerini uzattı. Burada sizin ulusal kalkınma planınıza göndermede bulunmak istiyorum. Belli endüstriler burada öne çıkartılmış, öncelikli hale getirilmiş. Özellikle ihracat ve kalkınmaya önem verilmiş. Araç endüstrisi de bunlardan biri" diye konuştu.

Prof. Dr. Karapınar:

SERA GAZLARI SON 2 MİLYON YILIN EN YÜKSEK SEVİYESİNDE

Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) Değerlendirme Raporu Anayazarı, Boğaziçi Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Barış Karapınar, sera gazlarının son 2 milyon yılın en yüksek seviyesine ulaştığını söyledi. Doç. Dr. Karapınar, bu durumun insan kaynaklı olduğunu belirtti. 1,1- 1,2 derecelik sıcaklık artışının gözlemlendiğini kaydeden Prof. Dr. Karapınar, “Orman yangınları kuraklıklar, sel gibi afetler Türkiye ve dünya genelinde artış gösteriyor. Bu sene orman yangınları dünya genelinde rekor kırdı. Tarım konusu önemli iklim riskleri arasında yer alıyor. Özellikle buğdayda yüzde 70'lere varan rekolte azalması meydana geliyor” dedi.

Doç. Dr. Karapınar, emisyonu azaltmazsak ya da sınırlamazsak bizi bekleyen sıcaklık artışının 4-5 derece olduğunu ve dünyanın bu kadar ısınmayı kaldırmamasının mümkün olmadığını belirterek, önümüzdeki 15 senenin çok önemli olduğuna dikkat çekti. Radikal adımların atılmaması durumunda büyük ihtimalle kendi kendini tetikleyen ekolojik olayların daha fazla meydana geleceğini anlatan Doç. Dr. Karapınar, “Bugün orman yangınlarının maliyeti sadece ekonomik olarak baktığımızda 100 milyar dolarları buluyor. Doğa işletlerini veriyor insanların doğa ile barışması ve doğa ile birlikte hareket etmesi gerekiyor” diye konuştu. IPCC'nin bugüne kadar konuyla ilgili altı rapor değerlendirmesi yaptığını belirten Doç. Dr. Karapınar, rapordaki öngörülerin iklim krizinin büyüklüğü ve önemini net bir şekilde ortaya koyduğunu söyledi.

“Bugün orman yangınlarının maliyeti sadece ekonomik olarak baktığımızda 100 milyar dolarları buluyor. Doğa işletlerini veriyor insanların doğa ile barışması ve doğa ile birlikte hareket etmesi gerekiyor.”

Geçmişte yapılan tüm öngörülerin neredeyse yüzde 100'ünün gerçekleştiğini belirten Doç. Dr. Karapınar, “Dolayısıyla bu raporların aslında bilimsel anlamdaki yetkinliği çok açık. Bu raporun da bu seviyede dikkate alınması lazım. Türkiye de önemli iklim riskleri altında bulunuyor. Bu sene bildiğiniz gibi Orta Anadolu'da büyük bir kuraklık yaşandı. Güneydoğu ve Orta Anadolu'da rekolte, özellikle buğday ve arpada yüzde 50, 60, 70'lere varan düşüşler yaşandı. Çiftçiler bunu hissediyor. Türkiye genelinde çiftçilerle yaptığımız anket çalışmaları gösteriyor ki çiftçilerin yüzde 95'inden fazlası iklim değişikliğinin ne olduğunu biliyor ve hissediyor. Değişik yöntemlerle halihazırda buna uyum sağlamaya çalışıyorlar” diye konuştu.

Prof. Dr. Azbar:

ÖLÇMEDİĞİNİZİ YÖNETEMEZSİNİZ

Avrupa Yeşil Mutabakatı'nın sınırda karbon düzenlenmesi getirdiğini ifade eden Ege Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Nuri Azbar, "Ölçmediğimizi yönetemeyiz. Önce karbon ayak izimizi bileceğiz ki nasıl önlemler ve dönüşümler yapmamız gerektiğini bilelim. Ölçüm bu yüzden çok önemli ve ilk adım" dedi. AB'nin 2023 ile 2025 arasında izleme ve gözleme ayırdığını ve Sınırdaki Karbon düzenlenmesinin 2026 yılında uygulanmaya başlayacağını ifade eden Prof. Dr. Azbar, "AB'nin koymuş olduğu bu şartların bizim boyumuza göre nerelerde kaldığını, üstünden mi atlayabiliyoruz, altından mı geçebiliyoruz, hangisi daha fazla masraflı bunu görmemiz gerekiyor. AB 15-20 yıldır bu konuyu değerlendiriyordu, dolayısıyla bizim de bu emisyon ticaret sistemine dahil olmamız gerekiyor. Sınırdaki karbon vergilendirmesi bir acı reçete oluşturuyor, hazırlanmamız gerekiyor" dedi.

"AB FONLARI KULLANILABİLİR"

Karbon ayak izini küçültecek yatırımlara AB'nin teşvik ve fonları olduğunu söyleyen Prof. Dr. Azbar, "AB'ye top başına cezalar ödemek yerine AB fonlarından faydalanarak bu dönüşümleri gerçekleştirebiliriz. Başta da dediğim gibi önce karbon ayak izi ölçülmeli" diye konuştu.

AB'nin küresel ısınmada yani karbon salınımlarında küresel anlamda yüzde 8 etkisi olduğunu, asıl kirleticilerin ABD, Rusya, Çin olduğunu ifade eden Prof. Dr. Azbar, "AB'nin hedefi örnek olmak, farkındalık yaratmak ve sorumluluk almak. AB bu tehlikenin farkında ve ben 'sınırdaki bunun önlemini alacağım' dedi. Ben cezayı öderim ihracatımı yaparım diyebilirsiniz ama ileride parasını ödediğinizde de ürününüzü gönderemeyecek hale gelebilirsiniz" diye uyarıda bulundu.

"AB'nin hedefi örnek olmak, farkındalık yaratmak ve sorumluluk almak. AB bu tehlikenin farkında ve ben 'sınırdaki bunun önlemini alacağım' dedi. Ben cezayı öderim ihracatımı yaparım diyebilirsiniz ama ileride parasını ödediğinizde de ürününüzü gönderemeyecek hale gelebilirsiniz"

AB Yeşil Mutabakatı'nı da tekrar anlatan Prof. Dr. Azbar, "40 yıl önce bugünkü karbondioksit rakamlarını hesaplayıp raporlamışlar. Uyarılmıyız, tüm dünya uyarılmış ama bıçak kemiğe dayanmadan bir aksiyon almamışız. Umuyoruz artık alınıyor. Paris İklim Anlaşması ve AB Yeşil Mutabakatı ile bu mühür konuldu" dedi.

AB Yeşil Mutabakatı'nın sadece karbon ayak izini gözetmediğini döngüsel ekonomiye de bir projeksiyon tuttuğunu söyleyen Prof. Dr. Azbar, "Yalnızca çevre değil, uluslararası ticarete köklü değişiklikler geliyor. İklim krizini iyileştirme, döngüsel ekonomi, geri kazanım, geri kullanım, sıfır kirlilik, zehirsiz üretim hep bu Avrupa Yeşil Mutabakatı'nın öğeleri" dedi.

Tedarik zinciri içerisinde bulunan hammaddeler ile ulaşım yöntemleri de karbon ayak izinde öngörüldüğünü söyleyen Prof. Dr. Azbar, "Emisyon Ticaret Sistemi sizi her anlamda etkileyecek, yaptığımız hiçbir yatırım boşa gitmez. Mesela İzmir'de bir Biogaz şirketi ABD'li Delta Havayoluna karbon ayak izi sınırı altında kalan payını satıyor, 1.5 milyon dolar gelir elde ediyor. Kısacası kirlenmeyen, karbon payını kirlenene satarak gelir de elde edebilecek" dedi.

Sınırdaki karbon düzenlenmesi 2023-2025 gözlem dönemi olduğunu ifade eden Prof. Dr. Azbar, "Sınırdaki karbon düzenlenmesi 2026'da yürürlüğe girecek ve bu düzenlemeye Çimento, Demirçelik, Alüminyum, Gübre ve Enerji sektörleri ilk uygulamaya maruz kalacak sektörler" dedi.

Simone Kaslowski: İKLİM KRİZİ İLE MÜCADELE, BİR TERCİH DEĞİL ZORUNLULUKTUR

Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (TÜSİAD) Başkanı Simone Kaslowski, Türkiye açısından kritik önem taşıyan iklim krizi ile mücadele konusunda tüm kesimlerde farkındalığın artırılması gerektiğini söyledi. Küresel bir sorun olan iklim krizinin çözümünün küresel iş birliğinden geçtiğini vurgulayan Kaslowski, "Ekosistemde geri dönülemez etkiler yaratılmaması için IPCC Raporu, sıcaklık artışını 1.5 derece ile sınırlamamız gerektiğine işaret ediyor. Paris Anlaşması'nın temelleri ülkelerin ulusal katkı beyanlarının bu hedefi gözetmesi üzerine kurulu. Oysa analizler, Glasgow'daki yeni taahhütlerle bile küresel ısınmanın 2.4 derece mertebelerine ulaşacağını gösteriyor. Geldiğimiz noktada iklim değişikliği ile mücadeleyi kalkınma ve ekonomi politikalarının merkezine almak tüm ülkeler için tercih olmanın çok ötesindedir, bir zorunluluktur" dedi.

"KARBON AZALTIMI YATIRIM PLANLAMALARININ MERKEZİNDE OLACAK"

Bu noktada COP 26 ve Glasgow İklim Paketi'nin önemine işaret eden Kaslowski, 2 derece yerine 1,5 derecenin artık ön plandaki hedef olduğunu belirterek, "Kömür azaltımı ile ilgili bir hüküm uluslararası mutabakatın parçası olmuştur. Paris Anlaşması'nın ruhunu yansıtan umut verici ortak inisiyatifler açıklanmıştır. Bu kapsamda finans, yatırım ve sigorta kurumlarının açıkladığı stratejiler karbon azaltımını yatırım planlamalarının merkezine taşıyacak. Çok farklı kesimlerden gelen katılımcı profilli etki alanının giderek genişlediğini ve baskının daha da artacağını göstermektedir. Ülkelerin katkı beyanlarına ve küresel durum değerlendirmesine yönelik takvim sıkılaştırmıştır. Bu süreç, uygulama etkinliğine yönelik takibin ve beklentinin de

"Kömür azaltımı ile ilgili bir hüküm uluslararası mutabakatın parçası olmuştur. Paris Anlaşması'nın ruhunu yansıtan umut verici ortak inisiyatifler açıklanmıştır. Bu kapsamda finans, yatırım ve sigorta kurumlarının açıkladığı stratejiler karbon azaltımını yatırım planlamalarının merkezine taşıyacak. Çok farklı kesimlerden gelen katılımcı profilli etki alanının giderek genişlediğini ve baskının daha da artacağını göstermektedir."

güçleneceğine işaret etti. Bu geline aşama ülkemizde yapılan çalışmaların önemini ve zamanlamasını daha da stratejik kılmıştır" ifadelerini kullandı.

"YOL HARİTAMIZI ORTAYA KOYMALİYİZ"

Paris Anlaşması'nın onaylanması ve 2053 karbonnötr hedefinin açıklanmasıyla son derece önemli bir adım atıldığına işaret eden Simone Kaslowski, şöyle devam etti: "Yüzyılın ortasında karbon nötr bir Türkiye için atmamız gereken adımları bilimsel temellerle tarifi emeliyiz. Önümüzdeki 30 yılda uygulamaya geçireceğimiz iklim değişikliği ile mücadele yol haritamızı ortaya koymalıyız. Bu yol haritası tüm politika alanlarında somut eylem tedbirlerini içermelidir. Bu tedbirlerin etki analizleri üzerine inşa edilmesi bütüncül bir yapının tesisine ve etkili uygulamaya katkı yapacaktır. Ülkemizin Ulusal Niyet Beyanı bu yol haritası temel alınarak güncellenmelidir. Bu çerçevede oluşacak takvim yatırım ortamının öngörülebilirliği açısından da kritik önemde olacaktır. Kamu kurumlarımızın çalışmalarına iş dünyasının, STK'ların ve akademinin katılımının uygulama etkinliği açısından son derece kıymetli olduğuna inanıyoruz."

Prof. Dr. Levent Kurnaz:

TÜRKİYE’NİN AYAK İZİ HESAPLAMA ALTYAPISI YETERSİZ

Boğaziçi Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Levent Kurnaz, Yeşil Mutabakat’ın tarıma getireceği zorunluluklar hakkında açıklamalarda bulundu. Prof. Dr. Kurnaz, “Kimyasal gübre ve pestisitler yerine doğal ürünlerin kullanımına yönelmesi gerektiği kesinlikle doğru ama şöyle bir problem var; bunun içerisinde yaşam döngüsü analiz diye bir kavram var. Bu analiz, kullandığımız her tür nesnenin doğaya, çevreye, atmosfere, canlılara ne zarar verdiğini ortaya çıkarıyor. Çok organik, çok iyi diye kullandığımız bir ürün doğaya çok daha fazla zarar veriyor olabilir. Bu nedenle, herhangi bir şeye karar vermeden önce bu analiz çerçevesinde hareket etmemiz gerekiyor. Türkiye’nin bu konuda altyapısı son derece yetersiz. Endüstriyel anlamda bile bunu hesaplamaktan çok uzağız şu anda. Avrupa Birliği kafamıza vuracak Yeşil Mutabakat’la” diye konuştu.

“BİRİNCİ ADIM AYAK İZİMİZİN BOYUTUNU BİLMEKTİR”

Yeşil Mutabakat’ın getireceği standartları uygulayabilmek için yapısal bir dönüşüm ve maddi kaynak gerektiği konusuna değinen Prof. Dr. Kurnaz, “Bilinçsiz bir şekilde çok fazla zirai ilaç kullanılıyor. Ziraat mühendisleri bu konuda tamamen yanlış yapıldığını söylüyor. Bu kadar kimyasal kullanılmadan bu problemler çözülebilir. Bizim ayak izimi azaltmamız kesinlikle mümkün. Avrupa Birliği bizden 2030 yılına kadar tüm ihrac ürünlerinde karbon ayak izini sıfırlamamızı istiyor. Bu yüzden birinci adım en azından ayak izimizin boyutunu bilmek olur. Ayak izlerinin ne olduğunu hesaplama yönünde Türkiye yavaş yavaş hareket ediyor” dedi.

“Bilinçsiz bir şekilde çok fazla zirai ilaç kullanılıyor. Ziraat mühendisleri bu konuda tamamen yanlış yapıldığını söylüyor. Bu kadar kimyasal kullanılmadan bu problemler çözülebilir. Bizim ayak izimi azaltmamız kesinlikle mümkün.”

Geleceğimize Sahip Çıkıyoruz!

Çevreye olan sorumluluğumuzun farkındalığıyla üretiyor,
geleceğimize sahip çıkıyoruz.

İklim Değişikliği İnsanlık İçin Kırmızı Alarm

Küresel ısınmanın 2100 yılı sonrasında da süreceğini belirten Yelkenbiçer, ısınma miktarının orta ve kötümser senaryolara göre 80 yıl içinde 3,5 - 6,5 derece arasında değişim göstereceğini vurgulayarak çıkışın Yeşil Mutabakat'tan geçtiğini ifade etti.

2021'de Dünyanın dört bir yanında gerçekleşen orman yangınları, aşırı sıcaklar, ani sağanaklar ve sel haberleri sebebiyle hava olayları üst üste rekorlar kırmakta. Aynı yıl içerisinde gerçekleşen Birleşmiş Milletler Hükümetler arası İklim Değişikliği Paneli'nin (IPCC) raporu ise dikkatleri bu noktaya çevirdi. 66 ülkeden 234 bilim insanı tarafından hazırlanan raporda, iklimin insan faaliyetleri sonucu değiştiği ve bu faaliyetlerin küresel ısınmayı, en azından son 2 bin yıldır görülmemiş bir seviyeye çıkarttığının altı çizildi. Küresel ısınmanın önüne geçilemezse bazı bölgelerin yaşanılmaz hale gelebileceği uyarısı, AB Yeşil Mutabakat konusunda sıklıkla uyarıda bulunan ve çalışmalar yürüten EGİAD'ın bir kez daha doğru konularda çalışmış olduğunu bize gösterdi. Rapordaki bulgulara göre insanlığın iklim üzerindeki zararlı etkisinin "gerçek" olduğuna

işaret edilirken, sera gazlarının atmosfere salımının devam etmesi sonucu yaklaşık 15 yıl içinde önemli bir sıcaklık sınırı aşılarak Dünya yaşanmaz bir hale gelecek. Raporun sonuçlarını değerlendiren EGİAD Ege Genç İş İnsanları Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, kömürden vazgeçerek temiz enerji kaynaklarına dönmenin, doğayı korumanın önemine dikkat çekti.

BENZERSİZ BİR İKLİM KRİZİ İLE KARŞI KARŞIYAYIZ

2015'te imzalanan Paris Anlaşması'nın önemini hatırlatan EGİAD Başkanı Yelkenbiçer, şu ana dek Türkiye de dahil 190'dan fazla devletin onayladığı anlaşmanın, küresel sıcaklık artışını 2 santigrat derece, hatta sanayileşme öncesi seviye olan 1,5 derecenin altında tutmayı hedeflediğine vurgu yaparak, "Ülkeler karbon salınımlarında

büyük kesintilere gitmediği takdirde bu iki hedefin de ulaşılamaz olduğu açık bir şekilde ortada. Bu hedeflere ulaşmak için Dünya ülkelerinin acilen ekonomilerinde değişikliklere gitmesi gerekmekte. Önümüzdeki 10 yıl, gezegenimizin geleceğini güvence altına almak için çok kritik bir süreç. İklim değişikliği artık geleceğin sorunu değil, bugünü ve her bölgeyi etkileyen bir sorun haline geldi. İnsan kaynaklı iklim değişikliği şimdiden dünyanın her bölgesinde birçok aşırı hava ve iklim hareketine yol açıyor. Bilim insanları, atmosfer, okyanuslar ve denizler, buzullar dahil olmak üzere Dünya'nın tüm iklim sistemlerindeki değişiklikleri gözlemliyor. Eşi benzeri görülmemiş seviyede gerçekleşen iklim değişikliği, deniz seviyesinin yükselmesi gibi bazı gelişmeleri geri döndürülemez seviyeye getirmekte. Karbondioksit (CO₂) ve diğer sera etkisi yapan gazlarının salınımlarında güçlü ve sürekli azalma sağlayabilirsek, hava kalitesini iyileştirip 20 ila 30 yıl içinde küresel sıcaklıkların dengelenmesini sağlayabiliriz" dedi.

Dünya'nın ekolojik dengesinin sağlanmasının gelecek nesillere duyarlılıktan geçtiğini vurgulayan Ege Genç İş İnsanları Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, "Bu krize dayanışma ve cesaretle yanıt verirse, kapsayıcı ve yeşil ekonomileri hayata geçirirsek; refah, daha temiz ve daha sağlıklı bir Dünya herkes için mümkün olacaktır" dedi. Dünya ülkelerinin, özellikle de gelişmiş G20 ekonomilerinin, net sıfır emisyon koalisyonuna katılması gerektiğini söyleyen Yelkenbiçer, ancak birlikte hareket edilmesi halinde somut sonuçlar alınabileceğinin de altını çizdi.

Avni Yelkenbiçer
EGİAD Başkanı

Yeşil Kuğu" kavramının, doğru düşünmenin bir sonucu olarak ortaya çıktığını kaydeden Yelkenbiçer, bugün yaşadığımız küresel ısınma veya COVID-19 gibi krizlerin, doğru şekilde algılanıp değerlendirildiğinde, bize yeniden düşünme ve aydınlanma fırsatı sunacağını ifade etti.

Küresel ısınmanın 2100 yılı sonrasında da süreceğini belirten Yelkenbiçer, ısınma miktarının orta ve kötümser senaryolara göre 80 yıl içinde 3,5 - 6,5 derece arasında değişim göstereceğini vurgulayarak çıkışın Yeşil Mutabakat'tan geçtiğini ifade etti. Avrupa Birliği tarafından açıklanan Avrupa Yeşil Mutabakat Çağırısı (European Green Deal) ile 2030'a kadar karbon salımının yüzde 50 azaltılacağı, 2050 yılına kadar ise net-sıfır karbon salım hedefine ulaşılmışın hedeflendiğini vurgulayan EGIAD Başkanı, "Avrupa Birliği'nin 'Yeşil Mutabakat' adını verdiği bu yeni büyüme stratejisi, sanayiden tarıma, ulaştırmadan enerjiye "karbonsuz bir ekonomi" modeli getirirken, ticareti de yeniden şekillendirecek.

Avrupa Komisyonu, bu hedefe yönelik 1 trilyon Euro'luk bir yatırım planı açıkladı. AB mali araçları, kamu ve özel sektör yatırımlarını içeren bu yatırım planı önümüzdeki 10 yıl için ekonominin dönüşümünü finanse etmeyi amaçlıyor. AB'nin bu süreçteki öncelikleri; çevre dostu teknolojilere yatırım yapılması, sanayide inovasyonun desteklenmesi, özel ve toplu taşıma sektörlerinde ulaşımın temiz, ucuz ve sağlıklı alternatifler ile sunulması, enerji sektörünün karbonsuzlaşması ve yüzde 100 yenilenebilir enerji kaynaklarına geçiş, binaların yeşil enerjiye duyarlı hale getirilmesi olarak sıralanmakta. Mutabakat çerçevesinde "karbon sınır vergisi- sınırda karbon düzenlemesi- SKD" uygulanması da planlanmakta. Bu bağlamda Gümrük Birliği'nin güncellenmesi konusu da gündeme gelmekte. Avrupa Birliği, Türkiye'nin en büyük ticaret ortağı. Dolayısıyla, bu dönüşüm Türkiye'yi son derece yakından ilgilendiriyor. İş dünyasının olumlu değişimi tetiklemeye gücü bulunmakta. Bunu hep birlikte sağlayabiliriz. Bu bağlamda Ticaret Bakanlığı'nın öncü rol üstlenip, atılacak adımları belirlemek hedefiyle, ilgili tüm kamu

ve özel sektör kuruluşlarıyla iş birliği halinde "Yeşil Mutabakat Eylem Planı"nı hazırlamasını da çok olumlu buluyoruz. COP 26'nın öncesinde ülke olarak 6 yıl önce imzacısı olduğumuz Paris Anlaşması'nı meclisimizde geç de olsa kabul ederek, net sıfır olma yolunda hedefini 2053 olarak açıkladık. Önümüzdeki yıl içerisinde bir yol haritası hazırlayacak ve Ulusal Katkı Beyanını güncelleyeceğiz. Özellikle COP 27 öncesi 2030'a yönelik beyanımızı sunmamız ve buna bağlı yol haritası oluşturmamız gerekiyor. Bunun için de yerel yönetimlerden, iş dünyası ve sivil topluma kadar bu beyanların katkıları olması gerekliliği de ortadadır. Yeşil Mutabakat Eylem Planı", AB başta olmak üzere dünya ekonomisinde meydana gelmekte olan dönüşüm politikaları ile uyumlu, yeşil yatırımları teşvik eden, küresel değer zincirlerinin dönüşümüne katkı sağlayacak ve bu suretle katma değerli üretimi de destekleyecek bir yol haritası niteliğinde olacaktır" dedi.

YEŞİL KUĞU VURGUSU

Yelkenbiçer, Görece yeni olan ve iş dünyasının gündemine taşınan "yeşil kuğu" kavramını da gündeme getiren Yelkenbiçer: "Pandemi öncesinde birçok insan sanırım iklim kaynaklı sorunların çocuklarımızın ve hatta torunlarımızın başına geleceğini düşünüyordu. Ama tüm dünyanın bir anda yüzleştiği ve tüm paradigmaları değiştiren Covid 19 bize risklerin nasıl da bir anda gerçek olabildiğini göstermiş oldu. Hatta bu olgunun adı "iklim riski" de değil resmen "iklim krizi" ve bizler tam olarak bu krizin ortasındayız. Renginden çağırışım yapabileceğimiz üzere, yeşil kuğu bize iklimle ilgili bu yıkıcı gerçekleri hatırlatan bir kavram. "Yeşil Kuğu" kavramı ile ifade edilen, iklimle ilgili düşük olasılıklı ancak yüksek yıkıcılıktaki riskleri belirten küresel senaryo, artık hepimizin ajandasında yer almalı. Bir yandan yeşil kuğu senaryosuyla mücadele etmeliyiz ki ülkemiz adına Paris İklim Anlaşmasının imzacısı olmak önemli bir adım

ama sadece başlangıç; öte yandan COVID-19 salgınının zayıflattığı küresel ekonomiyi iyileştirmek için alınacak aksiyonlar, kurulacak iş birlikleri, eğitim çalışmaları iklim kriziyle mücadeledeki başarımızı belirleyecek" dedi.

DÜNYA GENELİNDE SON ÇIKIŞTAYIZ

Yeşil Kuğu" kavramının, doğru düşünmenin bir sonucu olarak ortaya çıktığını kaydeden Yelkenbiçer, bugün yaşadığımız küresel ısınma veya COVID-19 gibi krizlerin, doğru şekilde algılanıp değerlendirildiğinde, bize yeniden düşünme ve aydınlanma fırsatı sunacağını ifade etti. Yeşil Kuğu, kavramının ekonomik, sosyal ve çevresel açıdan daha hızlı bir gelişime kapı araladığına dikkat çeken Yelkenbiçer, "Yeşil kuğuyu, daha iyi bir dünya için, bir davetiye, bir giriş bileti olarak düşünebiliriz.

Yeşil Kuğu, değişen paradigmalar, değerler, zihniyetler, politikalar, teknolojiler, iş modelleri ve diğer tüm faktörler temelinde, derin bir sistem değişimini temsil ediyor. Kuşaklar arası eşitliğe, dengeli, kapsayıcı ve çevresel anlamda sürdürülebilir değer yaratmaya odaklanmalıyız. Sürdürülebilirlik, ekonomik iyileşmenin temel kaldıraç haline geldi" dedi. ■

Bozduğumuz su döngüsünü onarmak:

Antroposen (İnsan) Çağının en büyük sınavı

Açıklara ve derin sulara gönderirsek dağılır gider sorun olmaz mantığı ile sanayi atıklarının acımasızca boşaltıldığı Marmara Denzinde yaşanan müsilaj sorunu da yine bozduğumuz döngünün belki de en net yansıması olarak önümüze geldi.

Su hayattır. Su olmazsa yaşam da olmaz. Bu temel gerçeklik hepimiz tarafından bilinmekle birlikte, var oluşumuzun yapı taşııı koruma konusunda oldukça başarısız olduğumuz da ortada.

Gezegemizin oluşumundan bu yana dünyada, atmosferden dışarı kaçan küçük bir miktar dışında, aynı su dolaşmakta. Dolayısıyla, milyonlarca yıl önce nehir kıyısında yürüyen bir dinozorun, buzul çağında ava çıkmış bir neandertalin ya da belki de seferlerinden birinde yorulup çadırına dinlenmeye çekilen Büyük İskender'in o sırada içtiği sudaki moleküller, bu yazıyı okurken yudumlayacağınız suda bulunuyor olabilir.

Milyarlarca yıllık zaman zarfında dünyada yaşamış tüm canlıları eşsiz bir biçimde birbirine bağlayan su, bir döngü içerisinde varlığını sürdürmektedir. Hidrolojik döngü ya da su döngüsü dediğimiz bu süreç, suyun çeşitli hallerde dünya üzerinde dolaşımını sağlar.

Su, temel misyonu olan yaşamın devamlılığını sağlama sürecinde, buzul çağında devasa buz katmanları, tropik/ilıman çağlarda büyük denizler ve nehirler, kurak çağlarda ise yeraltında sıvı olarak ya da atmosferde gaz olarak farklılaşmış olsa da, doğanın kendi döngüsü içerisinde varlığını sürdürmüştür. Tüm bu süreçleri jeolojik araştırmalar sonucunda öğrendiğimiz bu dönemde, bilim insanlarının bir bölümü,

Gülcan Ergün

buzul çağından günümüze kadar devam eden Holosen çağının bittiğini ve dünyanın doğal süreçler haricinde, net bir şekilde insanlık tarafından değiştiği Antroposen (İnsan) çağına girildiğini düşünmekte.

Artan insan nüfusu ve sürdürülebilirlikten uzak bir model ile yakalanan ekonomik büyüme, su döngüsünü bozmuş durumda. Bunun sebebi, diğer canlılardan farklı olarak suyu sadece içmek ya da temizlik amacı ile kullanmıyor olmamız. Sanayi devriminden bu yana, ürettiğimiz her ürün için, üretim aşamasında değişen miktarlarda su tüketiyoruz. Üçte ikisi okyanuslarla kaplı gezegenimizde içebileceğimiz tatlı su miktarı yüzde 2,5 civarında ve onun da yüzde 70'i buzullarda. Yaklaşık 8 milyar insan, ihtiyaç duyan diğer tüm canlılarla birlikte, yüzde 1,5 olan buzul dışı erişilebilir tatlı suyu hayatta kalmak için paylaşıyor, sürdürülebilirlikten uzak ekonomik sistemimizde 1 fincan kahvenin üretimi için 140 litre, 1 pamuklu t-shirt için 2720 litre su harcıyor.

Özellikle son yüz yılda ağırlık verdiğimiz doğrusal ekonomi modelinin vahşi şartlarında (kaynağı çıkar- üret - kullan -at) su ve karbon döngüsüne ciddi zararlar verdik. Bu zararın etkileri kendi yaşam sürelerimizde deneyimleyeceğimiz boyutlara çoktan ulaştı. Artmakta olan sıcaklıklar, kuraklık dalgaları ve su kaynaklarının bilinçsiz kullanımı gibi ana nedenler sebebiyle, ülkemiz de maalesef su fakiri olma yolunda ilerlemekte.

Açıklara ve derin sulara gönderirsek dağılır gider sorun olmaz mantığı ile sanayi atıklarının acımasızca boşaltıldığı Marmara Denizinde yaşanan müsilaj sorunu da yine bozduğumuz döngünün belki de en net yansıması olarak önümüze geldi.

Karamsar görünen bu tablonun değişmesi, verimsiz bir şekilde kullanılan su sistemlerinin yerine, gerçek anlamda sürdürülebilir su politikalarının geliştirilmesi ve istisnasız tüm alanlarda uygulanması ile mümkün olacaktır. Doğanın kendi içindeki döngüden ilham alarak, atık kavramını ortadan kaldırıp yeniden ekonomiye katılabilecek bir değer olarak kurgulayan döngüsel ekonomi modeli, bozulan su döngüsünün onarımı için önemli bir fırsat olarak değerlendirilmelidir.

Bu çerçevede, kapalı bir döngüsel sistemde su kullanımının

gerçekleşmesi sağlanmalıdır. Uluslararası Su Birliği (IWA) tarafından 2016 yılında hazırlanan raporda, döngüsel bir ekonomide sudan doğru bir şekilde yararlanmanın modeli de sunulmuştur.

Kapalı döngüye geçiş için, farklı kalitedeki su tanımlanmalı (yeşil su, mavi su, gri su vb.) ve her birinin kullanım alanları ayrıştırılmalıdır. Mevcut teknoloji ve imkanlar göz önünde bulundurulursa, bozulan su döngüsünü onarmamız mümkün. Hala fırsatımız varken, siyasi ve ekonomik çıkar göz etmeksizin, gelecek nesillerimizin ve tüm canlıların suyu paylaşabileceği yeni bir döngüye geçmeliyiz. ■

¹ International Water Association (2016). *Water Utility Pathways in a Circular Economy*: https://iwa-network.org/wp-content/uploads/2016/07/IWA_Circular_Economy_screen-1.pdf

Su'dan Yararlanma Şekilleri¹

1. Akış Yönünün Tersine Yatırımlar
2. Yağmur Suyu Hasadı
3. İçilemeyen Suyun Yeniden Kullanımı için Gri Su Geri Kazanım Sistemi
4. Tarımda Suyun Yeniden Kullanımı
5. Sanayide Suyun Yeniden Kullanımı
6. İçilebilir Suyun Yeniden Kullanımı
7. Sızıntı / Su Kaybının Önlenmesi
8. Su Kullanımında Azaltım

Kitlesele Fonlama

Bir ürün, organizasyon ya da projenin ihtiyaç duyduğu fonu sağlamak amacıyla platformlar aracılığıyla halktan para toplanmasıdır. Çok sayıda bireyin küçük miktarda bağışlarına dayanan yeni nesil bir yatırım ve fonlama sistemidir.

Arda Ürper

Giriş:

1997 yılında ilk kez İngiltere'de uygulanan, son yıllarda dünyada ve ülkemizde popülerliği gitgide artan ve bir finansman yöntemi kitlesele fonlama, girişimcilere ve yatırımcılara çeşitli fırsatlar sunmaktadır. Kitlesele fonlamanın gerçekleşmesini destekleyen platformlar üzerinde yapılan araştırmalara göre kitlesele fonlama platformları aracılığıyla elde edilen fon büyüklüğünün 2022 yılında 57 milyar \$, 2025 yılında ise 90 milyar \$ hacme ulaşması öngörülmektedir.

Türkiye'de ise Aralık 2017 ile birlikte mevzuat yapısı altında yer alıp faaliyetlere başlanmıştır. Ekim 2021'de mevzuat kapsamında gerçekleşen geliştirmeler ile platformlar çalışmalarında hız kazanacaktır.

Kitle Fonlaması / Kitlesele Fonlama (Crowdfunding) Nedir?

Bir ürün, organizasyon ya da projenin ihtiyaç duyduğu fonu sağlamak amacıyla platformlar aracılığıyla halktan para toplanmasıdır. Çok sayıda bireyin küçük miktarda bağışlarına dayanan yeni nesil bir yatırım ve fonlama sistemidir.

Bu sistemde, bireyler internet üzerinden bağış yapar, küçük bir hisse satın alır ya da üretilecek ilk ürünler karşılığı ödeme yapar. Geleneksel finansman yöntemlerine alternatif olarak geliştirilen kitle fonlaması; teknoloji, sermaye finansmanı ve kitlelerin gücünü birleştiriyor. Girişimcilerin teknolojiyi hızlı bir şekilde kitlelere kendi projesini anlatarak çok sayıda yatırımcıdan fon sağlmasına olanak veriyor.

Kitle Fonlamasının 3 temel unsuru bulunur: Proje sahibi, Projeyi fonlayanlar, Kitle Fonlaması Platformu.

Proje Sahibi, bir projesi olan herkes Kitle Fonlaması talebinde bulunabilir. Birçok fikir Kitle Fonlaması talebine açılabilir. Girişimci olmak şart değildir. Bir sosyal sorumluluk projesi, organizasyon, film veya müzik klibinin çekiminde kitle fonlamasının konusu olabilmektedir

Projeyi fonlayanlar; bir çalışmaya, projeye veya girişime maddi destek veren kişilerdir. Tercih edilen Kitle Fonlaması yöntemine bağlı olarak, projenin niteliğine göre bir getiri beklentisi ile yatırım amaçlı olarak destekleyeceği gibi, sosyal amaçlı olarak bir maddi getiri beklentisi olmadan farklı gerekçelerle projeleri destekleyebilir.

Kitle Fonlaması Platformu, proje sahipleri ile destekçileri / yatırımcıları buluşturan ve farklı altyapılar aracılığıyla ödeme olanağı sunan internet sayfalarıdır. Platform, ürün ve projelerin gerçekleşmesine katkı sağlamaktadır. Platformlarda, destek bekleyen bir ürün ya da projenin tanıtımı yapılır. Fon sahipleri platformda bulunan projelerden desteklemeye uygun gördüklerini destekler. Platformların alt yapıları doğrultusunda, ödemeler, farklı ödeme araçları (kredi kartı, sanal kart, EFT, paypal vb.) veya farklı finansal varlıklar (sanal para,

döviz, kıymetli maden vb.) ile yapılabilir. Platformlar genellikle ödemelerden %5 civarında hizmet bedeli kesmektedirler. Bazı platformlar, projeler yeterli desteği görmezse toplanan fonları herhangi bir kesinti yapılmadan katılımcılara iade edebilmektedir.

Kitle Fonlaması Türleri

Kitle fonlama türlerini 2 sınıfta toplayabiliriz: Finansal getirisi olmayan kitle fonlaması türleri: Ödül Bazlı Kitle Fonlaması (Reward Based Crowdfunding), Bağış Karşılığı Kitle fonlaması (Donation Based Crowdfunding) ve Finansal getirisi olan kitle fonlaması türleri: Hisse bazlı (Equity Crowdfunding) Borçlanma bazlı (Debt Based Crowdfunding,

peer to peer, P2P, marketplace lending, crowdlending)

Ödül Bazlı Kitle Fonlaması, kitle Fonlaması türleri içinde en yaygın kullanılan türüdür. Ürününe ön sipariş olarak finansmanını kitleden sağladığı modeldir. Proje sahipleri, fonlayanlara karşı bir yükümlülük içinde değildir. Projeyi fonlayanlara yaptıkları ödeme karşılığında ürün teslim edilir. Bu fonlama türü, "hediye" bazlı diye de tanımlanmaktadır. Söz konusu hediyeler kişiye özel teşekkür yazıları, sertifikalar, üzerinde proje amblemi yer alan aksesuarlar ya da projenin ilk ürünleri olabilir. Bu tür projelerde talep edilen fon miktarı düşük olduğundan, gerçekleşen projeler göreceli olarak diğerlerine göre daha fazladır.

Bağış Bazlı Kitle Fonlaması, kitle Fonlaması türleri arasında ikinci en yaygın kullanılan türdür. Kitleden hibe usulüyle fon toplandığı bir modeldir. Genellikle sosyal sorumluluk ya da yardım projelerinde uygulanan bir seçenektir. Yardım amacı taşıyan projelere destek olmak isteyen kullanıcılar, internet aracılığıyla seçtiği platform üzerinden farklı projelere bağış yaparak katkı sağlayabilir. Bir hastalığın ya da sorunun çözümü üzerinde çalışılan projelerde de büyük çoğunlukla bu yöntemi esas alan platformlar tercih edilir.

Hisse Bazlı Kitle Fonlaması, başlangıç sermayesi için kullanılan veya finansman arayan projeler için şirketin hissesini platformlar (Türkiye’de SPK lisanslı olmak zorunda) üzerinden satarak ve sermaye artışı gerçekleştirerek kitlesel yatırımcılardan sağlaması yöntemidir. Seçtiğiniz projenin yatırımcısı ya da ortağı olmak için hisse satın alabilirsiniz. Finansal destek sağlayan yatırımcılar, bir getiri beklentisi içinde proje ortağı olmaktadır. Platformlar yeterli düzeye ulaşamayan projelerde destekçilere fonları geri öderler. Yatırımcının bu tarz projelerden beklentisi, projenin karlı düzeye geldiğinde elindeki hisseleri başka yatırımcılara belli bir değer üzerinden satabilir veya proje başarılı olduğu takdirde hisse değerlerinin artmasından dolayı kazanç sağlayabilir. Projenin başarısız olması halinde ise, hisse değerlerinde düşme ya da kayıp yaşanabilir.

Borçlanma Bazlı Kitle Fonlaması, proje sahipleri, hedeflenen fonu, belirlenen faiz ve vade koşulları çerçevesinde, belirlenen bir süre içerisinde potansiyel yatırımcılardan borçlanmayı hedefler. En büyük avantajı borçlanmada bir aracı finansal kuruluşun kullanılmaması ve buna bağlı olarak borçlanma maliyetlerin daha düşük olmasıdır. Borcun vadesi boyunca varlığın işletme hakkı proje sahibinde olmakla birlikte mülkiyeti kendisine verilmemektedir. Sistemin güvenliğini sağlamak için, girişimciler platformlara teminat vermek durumundadır. İlk olarak bu platform 2005 yılında ‘ZOPA’ tarafından Birleşik Krallıkta yayına çıkarıldı. 2006 yılında ise Amerika Birleşik Devletleri’nde ‘Lending Club’ olarak sunuldu. 2013 yılında, Google Lending Club’a 125M\$ dolar yatırım yapmıştır. 2014 yılında Amerika Birleşik Devletleri’nde bu platform üzerinden 5B\$ işlem hacmi sağlanırken, Birleşik Krallık ‘ta ise 749ME hacim oluşmuştur.

Kitlesel Fonlamanın Tarihçesi: Dünya ve Türkiye

2017 yılında 14 milyar 560 milyon dolar hacmi olan kitle fonlaması platformlarının; 2022 yılında 57 milyar \$, 2025 yılında ise 90 milyar \$ hacme ulaşmasının bekleniyor. 2017 Yılından gerçekleşen 14 milyar 560 milyon dolar kitle fonlamasının; 6 milyar 580 milyon doları Çin Halk Cumhuriyeti’nde, 2 milyar 600 milyon doları Amerika Birleşik Devletleri’nde, 1 milyar 900 milyon doları ise Avrupa’da gerçekleşmiştir.

Dünya’da en çok kullanılan Kitle Fonlaması Platformları

www.kickstarter.com

Dünyanın en popüler kitle fonlaması platformlarından biri olan Kickstarter, yenilikçi ve yaratıcı girişimcilere kaynak sağlamayı hedefleyen bir platformdur. 2009 yılında kurulan platform, bugüne dek 140.000’i aşkın proje aracılığıyla 15 milyondan fazla kişiye yaklaşık 4 milyar \$ fon sağlamıştır.

www.indiegogo.com

Yenilikçi ürünler için kitle fonlaması seçeneği sunar. 650.000’i aşkın proje için 1 milyar doları aşan fon toplanmasına aracılık etmiştir.

www.crowdfunder.com

Yaklaşık 200.000 proje sahibini bir araya getiren bir kitle fonlaması platformudur. Hisse bazlı platformlar arasında dünyada öne çıkan örneklerden biridir.

Diğer Platformlar:

www.patreon.com
www.gofundme.com
www.crowdrise.com
www.pledgemusic.com
www.razoo.com
www.rockethub.com

Pebble Time - Akıllı Saat	\$ 20.338.986	Kickstarter	Design
COOLEST COOLER: Soğutucu Piknik Sepeti	\$ 13.285.226	Kickstarter	Technology
Frosthaven	\$ 12.969.608	Kickstarter	Tabletop Games
Pebble 2 (kalp atış hızı izleme gibi yeni özelliklerle)	\$ 12.779.843	Kickstarter	Design
Kingdom Death: Monster 1.5	\$ 12.393.139	Kickstarter	Games
Flow Hive: Kolay Bal Hasadı Yapan Musluklu Kovan	\$ 12.212.833	Indiegogo	Technology
The Babymaker – elektronik bisiklet	\$ 11.956.761	Indiegogo	Transportation
Critical Role: animasyon	\$ 11.385.449	Kickstarter	Animation
Pebble: E-Paper Elektronik Gazete	\$ 10.266.845	Kickstarter	Design

En Başarılı Kitle Fonlama Projeleri

Türkiye'de Kitle Fonlaması,

dünyada temeli 19'uncu yüzyılın sonunda atılan yöntem, Türkiye'de 2000'li yılların başında projemefon ismiyle faaliyet gösteren CrowdFON ile başladı. Kitle Fonlaması 5 Aralık 2017 tarihli ve 30261 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan "7061 Sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile yasalasmıştı. Bununla birlikte Sermaye Piyasası Kuruluna yetki verildi. Sermaye Piyasası Kurulu bu yetki ile birlikte 3 Ekim 2019'de ise Resmî Gazetede Paya Dayalı Kitle Fonlaması Tebliği (III – 35/A.1) yayınlanarak yürürlüğe girdi. Son olarak 27 Ekim 2021'de Resmî Gazetede Kitle Fonlaması Tebliği (III – 35/A.2) yürürlüğe girerek son halini aldı.

Ödül ve Bağış yöntemleri hali hazırda farklı kanunlar altında düzenlendiği için bu tebliğde yer almadı. Dijital para arzı tebliğde yer almamaktadır. Türkiye'de 2010 yılından bu yana faaliyetlerini sürdüren bağış ve ödül bazlı kitle fonlaması platformları bulunur. Platform olarak www.fonbulucu.com tarafından kitle fonlama kampanyalarına aracılık etmek üzere ilk başvuru 14.08.2020 tarihinde gerçekleştirildi. Yayınlanan tebliğ ile Platformlar aracılık faaliyeti yürütürken, Takasbank toplanan fonların saklama hizmeti sağlamaktadır

ve Merkezi Kayıt Kuruluşu hisse senetlerinin kaydileştirilmesini ve yatırımcılar adına tutulmasını gerçekleştirmektedir.

Yatırımcılar www.fonbulucu.com platformu üzerinden yatırımcı kaydı oluşturup, e-devlet (Türkiye.gov.tr) entegrasyonu ile Merkezi Kayıt Kuruluşunda kitle fonlama yatırımcısı kaydı açmaktadır. Türkiye'nin ilk paya dayalı kitle fonlama kampanyası 11 Mayıs 2021 tarihinde Promoseed isimli Biyoteknoloji Girişimi olmuştur. Girişimi 250.000,00 TL fonlama ihtiyacı için kampanyaya çıkmıştır. 10 gün içinde 291 yatırımcıdan 416,921.00TL talep gelmiş ve kampanya tamamlanmıştır.

Türkiye'de en çok kullanılan Kitle Fonlaması Platformları:

www.fongogo.com

Ödül bazlı kitle fonlaması platformudur. Belirlenen fon hedefi toplanmadığı takdirde, girişimcilere ödeme yapılmaz.

www.arikovani.com

Ödül bazlı yöntem esasıyla çalışır. Girişimciler başvuru aracılığıyla sisteme dahil olur ve ürünlerini platform üzerinden satışa çıkarabilir.

www.ideanest.org

Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı tarafından oluşturulmuştur. Bağış bazlı platformlar arasındadır. Bu platformda da fon hedefine

ulaşılmadığında fon aktarımı yapılmaz.

www.fonbulucu.com

Ödül Bazlı ve Paya Dayalı yöntem esasıyla çalışabilir.

www.crowdfon.com

Ödül bazlı yöntem esasıyla çalışır.

Kitleysel fonlama Türkiye'de Mevzuat yapısı ve Uygulama Örnekleri

Eski tebliğden farklı olarak, sadece paya dayalı değil borçlanmaya dayalı kitle fonlaması tanımı da yapılmıştır: Kitle fonlaması borçlanma aracı karşılığında platformlar aracılığıyla halktan para toplanmasını ifade edecek şekilde tanımlanmıştır. "Girişim şirketi" tanımı revize edilerek limited şirketlerin de toplanan fonların emanet yetkilisi nezdinde açılan bloke hesaba aktarılması öncesinde anonim şirkete dönüşmek şartıyla girişim şirketi olabileceği belirtilmişti. Tanım değişikliğiyle anonim şirkete dönüşmesi zorunlu olan limited şirketler de eklenmiş oldu. İlk kez "fonlanan şirket" tanımı yapılmış olup bu tanım: Girişimciler tarafından kurulan anonim şirket veya emanet yetkilisi nezdindeki hesabına, bloke edilen fon tutarının aktarıldığı girişim şirketini ifade etmektedir. Girişimci ifadesi ise Eski Tebliğ ve Taslak Tebliğ'de yalnızca gerçek kişileri ifade edecek

özenli taşımanın
en güvenli
adresi

Taşımacılık Hizmetleri • Dağıtım Hizmetleri • Komple ve Parsiyel Nakliye

☎ 0232 459 08 59 - 444 6 343

🌐 www.egeulasim.com.tr

şekilde tanımlanmaktayken; yeni Tebliğ'deki girişimci tanımı: projesine paya ve/veya borçlanmaya dayalı kitle fonlaması yoluyla kaynak arayan Türkiye'de yerleşik hem gerçek kişileri hem de limited veya anonim şirket türündeki tüzel kişileri kapsamaktadır.

Platformların kuruluş ve faaliyetine ilişkin esaslar ile ilgili yeni düzenlemelerde, yapılan değişiklikler ile platformların birden fazla yatırım komitesi oluşturabilmesi de mümkün kılınmıştır. Kitle fonlamasına aracılık etmek için kurulacak platformların sermayesinin en az 1.000.000 TL olması ve anonim şirket statüsünde kurulması gerekmektedir. Platformların Yönetim kurulunun en az üç kişiden oluşması gerekmektedir. Platformlar SPK

izniyle kurulabilecektir. Yurt dışında yerleşik gerçek ve tüzel kişilere yönelik Türkiye'de yerleşik kişilerden fon toplanması amacıyla kitle fonlaması faaliyeti yürütemezler. Eski Tebliğ ve Taslak Tebliğ kapsamında yalnızca listeye alınma aşamasında platformların sağlaması gereken şartlar yer almaktayken, Yeni Tebliğ'de platformların kuruluş için sağlaması gereken şartlara da (örn: asgari sermaye, anonim ortaklık olma) yer verilmiştir. Kuruluş izni SPK tarafından ancak bu şartların sağlanması durumunda verilecek olup kuruluş iznini müteakip 6 ay içerisinde platformların faaliyete geçmek için listeye alınma şartlarını sağlayarak SPK'ya başvuruda bulunması gerekmektedir. Aksi takdirde, platformun listeye alınma hakkı düşecektir.

Platformun SPK tarafından listeye alınmasını müteakip 6 ay içerisinde kampanya sürecinin fiilen yürütülebilmesine imkân sağlayacak şekilde faaliyete geçmemesi halinde SPK; platformu re'sen listeden çıkartacaktır. Borçlanmaya dayalı para toplayacak olan platformun yatırım komitesi üyelerinden en az biri Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 3 Lisansına sahip olacak maddesi eklenmiştir. Platformlara her bir kampanya için hedeflenen fon miktarının azami yüzde 20'sine kadar olacak şekilde, kampanyalara toplamda öz kaynaklarının azami yüzde 50'sine kadar fon sağlama imkânı tanınmıştır. Platformlar, gayrimenkul ve gayrimenkule dayalı hakların alım satımı ve gayrimenkul projelerinin geliştirilmesi ile diğer şirketlere yatırım yapılması amaçlı projelere ilişkin kitle fonlaması faaliyeti yürütemezler. Platformlar yurt dışında yerleşik gerçek ve tüzel kişilere yönelik Türkiye'de yerleşik kişilerden fon toplanması amacıyla kitle fonlaması faaliyeti yürütemezler. Platformlar, kampanya süreci tamamlanmamış projeleri tanıtmaya yönelik basılı ya da elektronik ortamda paylaşılan tanıtıcı bilgiler ile platforma veya kampanya sayfasına yönlendirme yapan tanıtımlar hariç olmak üzere kampanyası yürütülen projelere ait ticari ürün ve/veya hizmetlerin reklamlarını yayımlayamazlar.

Yatırım Bedelleri Hakkında: Yeni Tebliğ'de paya veya borçlanmaya dayalı kitle fonlaması yoluyla yapılacak yatırımlarda nitelikli yatırımcı (Tanım 1) olmayan gerçek kişilerin bir takvim yılı içerisinde en fazla 50.000 TL yatırım yapabileceği belirtilmiştir. (Bir önceki tebliğde 20.000 TL idi.) Ancak, yatırımcıların bir takvim yılında yapabilecekleri yatırım miktarının 200.000 TL'yi aşmamak kaydıyla yatırım platformuna beyan ettikleri gelirin %10'u olarak uygulanabileceği belirtilmiştir. Borçlanmaya dayalı kitle fonlaması yoluyla yapılacak yatırımlarda nitelikli yatırımcı olmayan gerçek kişiler her projeye en fazla 20.000 TL yatırım yapabileceklerdir.

1 milyon TL'yi aşan fon taleplerinde, hedeflenen fon tutarının toplanmış sayılması için hedeflenen fonun en az yüzde 10'una tekabül eden fonun toplanmış olmasına ilişkin sınır da yüzde 5'e indirilmiştir. Bu tutarın kampanya süresi içinde nitelikli yatırımcılar tarafından karşılanmış gerekmektedir. Paya veya borçlanmaya dayalı Kitle Fonlaması yoluyla fon toplayacak girişim şirketlerinin teknoloji veya üretim faaliyetinde bulunmaları zorunludur.

Paya Dayalı Kitle fonlaması Hakkında, bir girişim şirketi veya girişimci tarafından herhangi bir 12 aylık dönemde platformlar aracılığıyla paya dayalı olarak en fazla iki kampanya ile fon toplanmasına imkan bulunmaktadır. Paya dayalı kitle fonlamasına ilişkin kampanya süreci tamamlanmadan aynı girişim şirketi veya girişimci tarafından Paya dayalı yeni bir kampanya süreci başlatılamayacaktır. Ancak borçlanmaya dayalı kampanya süreci devam eden proje için aynı anda paya dayalı kampanya yürütülmesi mümkündür. Bu kampanya süreçlerinin herhangi birinde hedeflenen fonun toplanmaması halinde diğer kampanya sürecinin de sonlandırılacağı belirtilmiştir. Paya dayalı kampanyada toplanan fonlar, projeden kaynaklanmayan borçlar veya diğer borçların ödenmesinde kullanılamayacaktır. Kampanya bitişi ile fonların tamamının kullanıldığı tarih arasındaki her bir altı aylık dönemler itibariyle fon durumu ve kullanım yerleri ile projenin durumu bilgi olarak verilecektir. Fon kullanımının uygunluğu bağımsız denetim kuruluşunca denetlenecek ve fonların uygun kullanılmasından fonlanan şirketin yönetim kurulu sorumlu olacaktır. Bağımsız denetçi uygun olmayan durumlarda SPK'ya bildirimde bulunabilecek ve SPK da suç ihbarında bulunabilecektir.

Girişimciler veya girişim şirketlerinin kampanya sürecinin başladığı tarihteki ortaklarından fonlanan şirkette önemli etkiye sahip olacaklar, kampanya sürecinin

başladığı tarihi takip eden 3 yıl içinde (miras, mirasın paylaşımı, eşler arasındaki mal rejimi hükümleri veya cebri icra nedenleriyle yapılacak devirler ile nitelikli yatırımcılara ya da kendi aralarında yapacakları devirler hariç olmak üzere) fonlanan şirketteki paylarını devredemezler.

Borçlanmaya Dayalı Kitle Fonlaması Hakkında, bir girişim şirketi veya girişimci tarafından herhangi bir 12 aylık dönemde platformlar aracılığıyla borçlanmaya dayalı olarak en fazla iki kampanya ile fon toplanabilir. Platform tarafından, projeye ilişkin kredi skoru hesaplanarak kredibilite raporu ile birlikte yatırım komitesine sunulma şartı getirilmiştir. Kredibilite raporuna göre, şirketin yatırımcılara geri ödemelerini düzenli olarak yapıp yapamayacağına hakkında karar verilir, rapor sonucuna göre faiz, vade ve ödeme koşulları yatırım komitesi ve girişimci tarafından belirlenir. Bilgi formunda yer verilmesi ve yükümlülüğün yerine getirilmesi sırasında yatırımcının rızasının alınması şartıyla; borçlanma araçlarına ilişkin geri ödeme yükümlülüklerinin nakit yerine fonlanan şirketin payının verilmesi suretiyle veya bilgi formunda belirtilen şekilde yerine getirilmesine imkân tanınmıştır. Borçlanmaya dayalı kitle fonlamasına ilişkin kampanya süreci tamamlanmadan aynı girişim şirketi veya girişimci tarafından borçlanmaya dayalı yeni bir kampanya süreci başlatılması mümkün değildir. Ancak borçlanmaya dayalı kampanya süreci devam eden proje için aynı anda paya dayalı kampanya yürütülmesinin mümkün olup; bu kampanya süreçlerinin herhangi birinde hedeflenen fonun toplanmaması halinde diğer kampanya sürecinin de sonlandırılacağı belirtilmiştir. Borçlanmaya dayalı kitle fonlaması kampanyalarıyla toplanan fonlarla proje vade boyunca elde edilecek gelirlerin, öncelikle kitle fonlamasına katılan yatırımcılara yapılacak ödemelerde kullanılması

gerekmektedir. Borçlanmaya dayalı kitle fonlaması kampanyalarının denetimi de paya dayalı kampanyalarla aynı şekilde gerçekleştirilecektir. Paya veya borçlanmaya dayalı kampanyada, toplanacak fonların ne şekilde kullanılacağına girişim şirketi veya girişimci tarafından hazırlanacak bir raporla kampanya başladığında kampanya sayfasında yayımlanması gerekmektedir. Yatırımcılara satılacak borçlanma aracına ilişkin yatırım komitesi ve girişimci veya girişim şirketi tarafından belirlenecek faiz ve benzeri getiri oranı ilgili borçlanma aracının vadesine en yakın, bir tanesinin vadesi borçlanma aracından kısa ve bir tanesinin vadesi borçlanma aracından uzun olmak üzere iki adet Devlet İç Borçlanma Senetleri için kampanya süresinin başladığı tarihten bir gün öncesinde belirlenen faiz oranlarının ağırlıklı ortalamasının %50 fazlasını aşamaz, vade ise 5 yıldan fazla olamaz. Girişimciler veya girişim şirketinin kampanya sürecinin başladığı tarihteki ortaklarından fonlanan şirkette önemli etkiye sahip (Tanım 2) olacaklar, kampanya sürecinde yatırımcılara satışı gerçekleştirilen borçlanma aracından doğan tüm borçların itfasının gerçekleştiği tarihe kadar, (miras, mirasın paylaşımı, eşler arasındaki mal rejimi hükümleri veya cebri icra nedenleriyle yapılacak devirler ile nitelikli yatırımcılara ya da kendi aralarında yapacakları devirler hariç) olmak üzere fonlanan şirketteki paylarını devredemezler.

Tanımlar:

Nitelikli Yatırımcı: Yatırım fonları, emeklilik yatırım fonları, menkul kıymetler yatırım ortaklıkları, girişim sermayesi yatırım ortaklıkları, gayrimenkul yatırım ortaklıkları, aracı kurumlar, bankalar, sigorta şirketleri, özel finans kurumları, portföy yönetim şirketleri, emekli ve yardım sandıkları, vakıflar, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20. maddesi uyarınca kurulmuş olan sandıklar, kamuya yararlı dernekler ile nitelikleri itibarıyla bu kurumlara benzer olduğu Kurulca belirlenecek diğer yatırımcılar ve halka arz tarihi itibarıyla en az 1 milyon Türk Lirası tutarında Türk ve/veya yabancı para ve sermaye piyasası aracına sahip olan gerçek ve tüzel kişileri ifade etmektedir. Önemli etkiye sahip ortak: Sermaye veya oy haklarının doğrudan veya dolaylı olarak %10 veya daha fazlasını temsil eden paylar ile bu oranın altında olsa dahi yönetim kurulunda temsil edilme hakkı veren imtiyazlı paylara sahip ortağı.■

KAYNAKÇA

www.isbank.com.tr
www.istfonbul.iu.edu.tr
Av.Aydın Buğra İlter
GSG Hukuk
Mehmet Kaya- www.dunya.com
Candeğer Muradoğlu- www.webrazzi.com
www.statista.com
Wikipedia

casa

Allover Collection
designed by **Mauro Lipparini**

+90 232 264 74 14
Yeşillik Caddesi No: 241 Karabağlar, İZMİR
casa.com.tr

İYTE Rektörü Baran'dan sanayicilere ve hayırseverlere iş birliği ve destek çağrısı

“Başarmak konusunda hiç şakamız yok”

“Kalite ve mükemmeliyet; bu iki anahtar kelimenin olmadığı hiçbir işin içine adımı yazdırmadım, içinde olmak istemedim.”

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Rektörü ve Teknopark İzmir Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Yusuf Baran'ın kariyer öyküsü, gençlerin neden hayallerinin peşinde koşması ve ne istediğini bilmesi gerektiğini ortaya koyuyor.

1977 Batman doğumlu Baran, tek lisenin olduğu bu ilçede kendine sunulan eğitim fırsatlarını iyi değerlendiriyor. Öyle ki liseden mezun olduğu 1994 yılında mezun olduğu Beşiri Lisesi'nden üniversiteye giren tek öğrenci Baran oluyor.

Bugün kanser moleküler biyolojisi üzerine çalışmalar yapan, bilim ve teknoloji politikaları, bilim diplomasisi üzerine de ulusal ve küresel düzeyde çalışmalarını sürdüren Baran, kariyerinde pek çok başarıya imza atsa da “en büyük başarısını” üniversiteyi kazanabilmek olarak görüyor. Üniversite sınavında aldığı puanın onu ancak Dicle Üniversitesi'ne taşıyabildiğini anlatan Baran, üniversitede okurken öğretmen olmayı düşündüğünün altını çiziyor. Baran'ın fikri, üniversitenin üçüncü yılında değişiyor.

RÖPORTAJ: SEDA GÖK

Baran, bu süreci “Zaman ilerledikçe insan kendi potansiyelinin farkına varıyor. Üniversite üçüncü sınıfta öğretmen olmanın bana yetmeyeceğini, enerjimi tüketemeyeceğini fark ettim ve akademisyen olma kararını aldım. Zaten üniversite hayatımda ilk iki seneme baktığımda notlarım oldukça düşüktür. Çünkü o zaman “50’den şaşma 60’ı aşma” mantığı vardı. (Gülerek...)” Sonra üçüncü sınıfta akademisyen olma, kariyerimde daha ileri gitme motivasyonu beraberinde beni derslerime daha sıkı çalışma noktasına getirdi. Üçüncü ve dördüncü sınıfta notlarım oldukça yükseldi” diye anlatıyor.

Dicle Üniversitesi’nden 1998’de mezun olan Baran, 2002 ve 2006 yıllarında Orta Doğu Teknik Üniversitesi’nden moleküler biyoloji ve genetik üzerine yüksek lisans ve doktora derecelerini aldı. Özgeçmişte birbiri ardına yazılan bu cümleleri gerçeği dönüştürmek ise Baran için kolay olmadı. “Aslında ODTÜ’yü hayal dahi etmemiştim. Dicle Üniversitesi’nde veya belki Harran Üniversitesi’nde yüksek lisans, doktora ve üzerine de bir asistanlık olabilirse gökten güneşi elimde almış gibi hissedecektim” diyen Baran, başarısının altında asla vazgeçmemenin ve çok çalışmanın yattığının altını çiziyor. Baran, bu süreci ise şöyle anlatıyor:

“Benim, kendi kendime öğrenebilme gibi önemli bir özelliğim var. Kendim çalışarak bir tıp doktoru da olabilirim, bir mühendis de. Birinin öğretmesine ihtiyacım yok. Her şeyi kendim öğrenebiliyorum. Bu bir yetenek... Çok çalıştım ve sonra Yükseköğretim Kurulu’nun (YÖK) Türkiye genelinde yaptığı bir sınavda Türkiye birincisi olarak İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü’nde araştırma görevliliği ve ODTÜ’de yüksek lisans-doktora ve tabii dil eğitimi alma hakkı kazandım. Dicle Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Biyoloji Öğretmenliğinden mezun olarak ODTÜ’de yüksek lisans yapmak arasında da bir uçurum vardı.

“TERCİH EDİLMESİ İÇİN İZMİR’İ ANLATMAMIZ GEREKİYOR”

İzmir, sahip olduğu çok ciddi avantajları, fırsatları, kültürü ve ekosistemiyle Türkiye’nin her kentinden ve aslında bence dünyanın her ülkesinden insanların yaşamayı tercih edeceği, yaşamaktan mutlu olacağı özel bir şehir. İzmir’imizi tüm paydaşlarımızla beraber dünyaya anlatıp tanıtarak Londra, Boston, New York, Berlin gibi dünyanın nitelikli beyinlerinin göç edeceği, yaşayacağı ve üreteceği bir noktaya taşıyabiliriz.

Başta bu bana çok korkutucu gelmişti. İngilizce de bilmiyordum. Bize hazırlık sınıfını geçmek için bir yıl gibi zaman tanınmıştı. Ben orada da çok sıkı çalışarak dört buçuk ayda hazırlık sınıfını geçtim. Sonrasında 14 Şubat 2000’de ODTÜ’de yüksek lisans eğitimime başladım. Ama oldukça zayıf bir lise eğitimim ve sonrasında öğretmen olmak üzerine kurulu üniversite eğitimim ile moleküler biyoloji ve genetik alanından oldukça uzaktım. İki buçuk yıllık yüksek lisans eğitimime bir yüksek lisans ve bir lisans eğitimi sığdırdım. ODTÜ genetikte lisans eğitiminde okutulan bütün dersleri kütüphanede kendim çalışarak öğrendim. Böylece, ODTÜ’nün altı buçuk yılını iki buçuk yıla sığdırmış ve yüksek lisans eğitimim bittiğinde lisans eğitimini de ODTÜ’de almış düzeyine ulaşmıştım. Tam bir ODTÜ’lü olduğumdan ve var olanın da artık beni tatmin etmemesi dolayısı ile yeni arayışlara girdim. O arayış da beni NATO bursuyla Amerika’ya taşıdı. Medical University of South Carolina, Holling Kanser Araştırma Merkezi’nde çalıştım. Doktora tezimi Türkiye’de “Yılın Tezi Ödülü”nü aldı. Avrupa Hematoloji Derneği’nden, Türkiye Hematoloji Derneği’nden ve daha pek çok kurumdan ödüller aldım. 2007 yılının Mayıs ayında İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü’ne döndüm ve burada göreve başladım. Aldığım fonlarla hızlıca araştırma laboratuvarımı kurdum, lisans ve lisansüstü düzeyde öğrenci aldım ve bilimsel yayınlar çıkarmaya başladım. 2010 yılında Türkiye Bilimler Akademisi’nden “Yılın Üstün Başarılı Genç Bilim İnsanı Ödülü”nü aldım. Sonra bu ödüllerin ardı arkası kesilmedi. 2010’daki ödül benim için bir anlamda başka bir faza geçişti. 2013 yılında Dünya Ekonomik Forumu’nun kurduğu Küresel Genç Akademi üyeliğine seçildim.

Küresel Genç Akademi’ye seçilmek ve ödülü almak hayatımda başka bir yol açtı. Çünkü bu kez küresel arenada inanılmaz bir network’üm oluştu. Bu beni Dünya Bilimler Akademisi Genç Üyeliği, Dünya Genç Bilim İnsanları Organizasyonu

topluma hizmet ve dünyayı değiştirme potansiyeli dolayısıyla verdiği "Yılın Genç Bilim İnsanı Ödülü"nü aldım.

Kariyerimde 150'nin üzerinde ödül oldu. Bunun yaklaşık 10 tanesi uluslararası ödül den oluşuyor. Kariyer ilerledikçe kendi içinde de bir evrim yaşıyor insan. 2016 yılında UNESCO ve Dünya Bilimler Akademisi'nden Bilim Diploması Programı'na seçildim. Tüm dünyadan seçilen 30 bilim lideri vardı. 2018'de Amerika'dan American Association for The Advancement of Science'in tüm dünyadan seçtiği 28 kişiden biri olarak Bilim Diploması ve Liderlik Programı'na seçildim. 2014 yılında ise Uluslararası Genç Liderler ve Girişimciler Organizasyonu'ndan "Bilimsel Önderlik Alanında Türkiye'nin En Başarılı İnsanı Ödülü"nü aldım.

Tüm bu üyelikler ve ödüller sıra dışı küresel bir networkün kapılarını aralıyor ve sizi bunun bir parçası kılıyor. Bütün bu eksen de çalışan küresel seçilmişlerle, küresel liderlerle yakın dostluklar kuruyorsunuz."

Bu çalışmalar, vizyon, network ve tanınırlık sonucunda Birleşmiş Milletler, Avrupa Parlamentosu, Dünya Bilim Forumu, Bakü Forumu, Dünya Ekonomik Forumu, Dünya Yaşam Bilimleri Forumu, Bilim Diploması, Bilim Liderliği, G20 Araştırma ve Dijital Bakanları Zirvesi gibi çok önemli toplantılara davet edildim ve 400'ün üzerinde konferans verdim.

Son olarak, 2021 yılında Türkiye İnovasyon ve Başarı Ödülleri kapsamında "Yılın Bilim Lideri Ödülü", Hacettepe Üniversitesi'nden "Onur Ödülü" ve Ege Kalkınma Derneği'nden "İnovatif ve Girişimci Akademik Lider Ödülü"nü aldım.

ANAHTAR KELİMELEER; KALİTE VE MÜKEMMELİYET

2018 yılının Kasım ayında İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü

üyeliği gibi çok farklı eksenlere taşıdı. Bu uluslararası saygın kuruluşlarda dünyanın genç liderleri ile birlikte çalışmak bana inanılmaz bir vizyon kattı. Seçim yolu ile seçilerek Küresel Genç Akademi'de üç yıl ve Dünya Bilimler Akademisi Genç Üyeler Ağı'nda ise 5 yıl yönetim kurulu üyeliği yaptım. Gelişmekte Olan Ülkeler Mühendislik ve Teknoloji Akademisi'nin ise kurucu üyeliğini yaptım.

Küresel Genç Akademi'nin aday göstermesiyle Dünya Ekonomik Forumu'nun tüm dünyadan 40 yaş altı 40 bilim insanına akademik mükemmeliyet,

Rektörlüğü ve Teknopark İzmir Yönetim Kurulu Başkanlığı görevine getirildiğini anlatan Baran, "Tüm bu birikim; Yüksek Teknoloji Enstitüsü'nün iş yapış tarzına, büyüyen hayallerine ve yükselen hedeflerine yansıyor" diye anlatıyor. Kalite ve mükemmeliyeti çok önemseyen Baran, bunun önemini "Kalite ve mükemmeliyet; bu iki anahtar kelimenin olmadığı hiçbir işin içine adımı yazdırmadım, içinde olmak istemedim. Tabii kalite ve mükemmeliyeti, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü için de kendi laboratuvarımda yaptığım çalışmalar için de önemsedim ve öncelendim. Türkiye için de kalite ve mükemmeliyetin çok önemli olduğuna inanıyorum. Mükemmeliyet; bir yolculuk..."

Ben bir insan için mükemmeliyet yolculuğunun ölümünden bir dakika önce sonlandığını düşünüyorum. O ana kadar aslında hepimizin mükemmeliyet yolculuğu, mükemmeli arama yolculuğu devam edecek. Kurumlar, toplumlar ve ülkeler için ise mükemmeliyet, asla bitmeyecek bir yolculuk. Kendi ülkem ve kurumum için kalite ve mükemmeliyeti hedefledim" diye anlatıyor.

"ÜNİVERSİTELER ETKİLEDİĞİ COĞRAFYANIN MÜCEVHER KUTUSUDUR"

Üniversiteleri insanlığın ortak değeri olarak gören Baran, "Üniversiteler, içinden doğup büyüdüğü ve etki ettiği bütün coğrafyaların mücevher kutusu, ortak değeridir. Biontech aşısını düşünün, bir aşı bulunmuş ve bütün dünyanın tüm coğrafyalarında kullanılıyor. Bugün bu üniversiteden bizim bulduğumuz bir keşif, bir icat ya da bir soruna bulduğumuz çözüm, bütün insanlığa katkıya dönüşüyor. Bugün üniversiteler, özellikle araştırma ve eğitim ekseninde kariyerine devam eden nitelikli insan kaynaklarının, öbür yandan güçlü ve ileri düzey araştırma altyapılarının kümelendiği istasyonlar.

Dolayısıyla, eğitim ve araştırma faaliyetleri devam eden ve güçlü altyapıları olan bu kurumlar, insanlığın ortak değeridir ve bu kurumların uluslararasılaştırılması çok önemlidir. Ben, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü'nün, İzmir ve Türkiye'nin ötesinde bir dünya üniversitesi ve bir dünya markası olmasını çok önemsedim ve öncelendim. Uluslararası arenada ülkelerin saygınlığına, tanınırlığına ve itibarına katkı sunan en önemli kurumların başında yine üniversiteler geliyor. Bu kapsamda da İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü'nün Türkiye'nin uluslararası arenada yüz akı bir markası olması için tüm paydaşlarımızla azami gayret gösteriyoruz" diyor.

Baran ile Türkiye'deki eğitim sistemini, bu alanda yapılması gerekenleri ve İYTE olarak hedeflerini konuştu.

Sayın Cumhurbaşkanı dünya üniversiteleri içinde ilk 500 içinde üniversitelerimizin olmasını hedefleyen açıklamalarını geçtiğimiz günlerde tekrarladi. İYTE olarak bu sıralama içinde belli bir periyot verip, "Önümüzdeki beş yıl içinde biz ilk 500'de olacağız" ya da "Dünyadaki ilk 400 üniversite arasına gireceğiz" dediğiniz rakamsal hedefler belirlediniz mi?

Elbette ki iddiamız var ve peşinden de koşuyoruz. Olduğumuz yeri sevmiyoruz. Mükemmeliyet ve daha iyisini elde etme arayışı bu kurum için asla bitmeyecek. Geçtiğimiz aralık ayında (13 Aralık 2021) Yükseköğretim Kurulu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın katılımıyla Türkiye'nin araştırma üniversiteleri ve bunların dereceleri açıklandı. İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, geçen seneye göre, 100 üzerinden puanını 7 puan artırarak, bu sene

KİMYA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

PVC Stabilizatörleri & Polimer Katkıları

Hedeflerinize ancak doğru kararlarla ulaşabilirsiniz. Teknolojisi, birikimi, insan kaynaklarındaki gücü ile dünyanın en büyük PVC üreticilerinin markası olan Kimflor, sizi de hedeflerinize taşımaya hazır!

Hedeflerinizi yüksek tutun, çünkü Kimflor yanınızda!

www.kimflor.com

Sistemin tamamen çevreci, geleceğe dönük bir yapı içinde olduğu Yeşil Teknopark düşündünüz mü?

Biz tüm kampüsümüzdeki tüm çalışmalarını yeşil kampüs, sürdürülebilir kampüs, geri dönüşümde model kampüs hedefi ile gerçekleştiriyoruz.

Bu hedefimizi tüm faaliyetlerimizle de somutlaştırıyoruz. Bazı örnekler vermem gerekirse...Kampüste budadığımızda ağaç dallarını öğütüp gübre olarak toprakla geri buluşturuyoruz. Yemekhane ve kantinlerimizde çıkan atık yemekleri komposta çevirip mama olarak köpeklerimize veriyoruz veya toprakla buluşturuyoruz. Kampüsümüzde oluşan atık suyumuzu geri kazanıyoruz ve bahçede kullanıyoruz. Kampüsümüzdeki bütün binalara yerleştirdiğimiz geri dönüşüm kutuları ile cam, kağıt, plastik vb. atıklarımızı ayrıştırıyoruz.

Kampüste hayırsever bağışları ile nitelikli eser sınıfında ve her birinden günde 1.5 ton içilebilir su akan üç çeşme inşa ettik. Bu çeşmelerden öğrencilerimiz su içiyor. Bu çeşmelerden sağladığımız içilebilir su ile öğrencilerimize aylık burs verir pozisyondayız. Ayrıca günde binlerce plastik su şişesinin çöpe gitmesini engellemiş oluyoruz.

Binaların enerji verimliliği ekseninde gözden geçirilmesi konusunda Türkiye'nin AB'den aldığı 20 proje desteğinden sekizini İYTE olarak tek başımıza biz aldık. Binalarımızı enerji verimli formata dönüştürüyoruz.

Ayrıca, fosil yakıtlar yerine kampüs alanımızda bulunan jeotermal kaynağımız ile kampüsümüzün soğutulması ve ısıtılması ile ilgili yine AB'den Enerji Bakanlığı üzerinden bir destek aldık. Kampüsümüzde 15 Megawatt enerji üreten beş adet rüzgâr türbinimiz var. Bütün binalarımızın çatılarına güneş enerji panelleri kurmak üzere çalışmalarımız devam ediyor.

Tüm bu örneklerden anlayacağınız üzere, sıfır atık, temiz enerji, geri dönüşüm, yeşil kampüs ve sürdürülebilirlik üzerine yaptığımız çalışmalarla aslında bir model yaratıyoruz ve küresel ısınmanın dünya gündeminde olduğu bu dönemde örnek projelere imza atıyoruz. Nitekim bu çalışmalarımızın da katkısı ile Green Matrix verilerine göre 2021 yılında dünyanın en başarılı 198. üniversitesi seçildik.

Özette söylemem gerekirse, İYTE sahip olduğu nitelikli insan kaynakları, ileri düzey araştırma altyapısı ve oluşturduğu ekosistemi ile İzmir'imize ve tüm dünyaya azami düzeyde katkı sunmaya, ülkemizin her anlamda kalkınmasına katkı sunmaya ve böylece İzmir'imizin ve ülkemizin haklı gururu olmaya devam edecek.

Türkiye'nin en başarılı dördüncü üniversitesi seçildi. Uluslararası arenada ve bilimsel literatürde 100 yaşın altındaki üniversiteler çok genç üniversiteler olarak kabul ediliyor. 29 yaşında çok genç bir üniversite olarak Türkiye'nin en başarılı dördüncü üniversitesi olmayı ve bir önceki yıla göre pandemi başta olmak üzere pek çok zorluğa rağmen puanını artıran bir üniversite olarak sıralamada yer alıyoruz. Listeyi incelediğinizde en genç yaşta en tepedeki üniversite olduğumuzu görürsünüz. Bulduğumuz nokta elbette bir başarı hikayesi ama olduğumuz yeri sevmiyoruz ve yeterli de görmüyoruz. Daha iyiye gitmek istiyoruz. Listede daha yukarı çıkmak adına çalışmalarımıza ve faaliyetlerimize durmadan, asla vazgeçmeden ve çok çalışarak devam ediyoruz ve edeceğiz. Dünya üniversitelerini sürdürülebilirlik, eğitim ve araştırma eksenlerinde değerlendiren uluslararası bir kuruluş olan Green Matrix 14 Aralık 2021'de bu senenin sonuçlarını açıkladı.

Bu derecelendirme kuruluşuna ilk başvurumuzu 2019'un sonunda yapmıştık ve 2020'de listeye dünya sıralamalarında 218'inci olarak girdik. Bu bizim için bir karne niteliğini taşıyordu. 2020'de daha da iyi bir hazırlık yaparak tekrar başvurduk. 14 Aralık 2021'de Green Matrix'in açıkladığı sonuçlara göre İYTE, listeye 20 sıra yukarı çıkarak 198'inci sıradan girdi.

Dünya üniversitelerini kalite eksenli değerlendiren Amerika merkezli US News Global University Ranking'in 2021 yılı verilerine göre İYTE dünyanın en iyi 772. üniversitesi seçildi.

2015-2020 yılları arasında İYTE'nin yaptığı toplam yayınların yüzde 45,5'i dünyanın en iyi yüzde 10'luk diliminde.

Yakın zamanda Stanford Üniversitesi dünyanın en etkili bilim insanları listesini açıkladı. Toplam öğretim üyesi sayısına normalize ettiğiniz zaman İYTE'den bu listeye giren öğretim üyesi sayımız ile İYTE

bu ekseninde de Türkiye’de yine bir numara.

ULUSLARARASI İŞ BİRLİĞİ SAYISINDA YÜZDE 800 ARTIŞ

Üniversitenin uluslararası iş birlikleri konusunda konumunu değerlendirir misiniz?

Uluslararasılaşma gündemimizin en önemli konularından biri. Son üç yıldır uluslararası iş birliği sayımız yüzde 800’den fazla arttı. Avrupa Birliği proje bütçelerimiz 1,4 milyon Euro’dan 7,1 milyon Euro’ya ulaştı. Uluslararası patent başvuru sayımız yüzde 1500 arttı. Son beş yılda İYTE’de ürettiğimiz bilimsel

makalelerin yüzde 45.5’i dünyanın en iyi yüzde 10’luk dilimindeki dergilerdeki ve yüzde 43,3’ü dünyanın diğer üniversiteleriyle iş birliğiyle yapılan yayınlardır. Bu Türkiye ortalamasının 3, dünya ortalamasının ise yaklaşık iki katıdır ve büyük bir başarıdır.

Öte yandan, uluslararası öğrenci ve öğretim üyesi sayımızı önemli oranlarda artırdık. İYTE kampüsünde dünyanın 50 ülkesinin bayrağı, kültürü ve dili yaşıyor. Burası zaten dünya üniversitesi olma noktasına geldi. Bakın bir taraftan biz şu an Avrupa Üniversiteler Birliği’nin üyesiyiz. Bir taraftan “One Belt One Road”

(Bir Kuşak Bir Yol) Programı’nın bir üyesiyiz. Pek çok uluslararası network’un yine önemli parçalarından bir tanesi İYTE. İYTE, 2019 yılında UNESCO’nun “Sürdürülebilir Kalkınma için Biyoteknoloji ve İnovasyon Kürsüsünün” sahibi oldu. Daha da önemlisi, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, 2019 yılında Türkiye’de UNESCO Mükemmeliyet Merkezi unvanını alan ilk ve tek devlet üniversitesidir. Bu unvan üzerinden UNESCO’nun Birleşmiş Milletler fonlarıyla İYTE’ye her geçen sene daha fazla sayıda uluslararası bilim insanının başvurusu ve kabulü gerçekleşmektedir.

Avrupa Birliği'nin uluslararası bilim insanlarının gelip bu ülkede çalışmasını destekleyen büyük bütçeli CO-FUND projeleri var. 2021 yılında Türkiye'den toplam beş başvuru gerçekleştirildi. Bu başvuruların üç tanesi İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü'nün adresiyle gerçekleştirildi. Bizim başvurduğumuz alanlar; ileri malzemeler, su kaynakları ve biyoteknoloji idi. İkisinde biz lider rol üstlenirken birinde ise destekleyen kuruluş olarak yer aldık. Üçü de eşik üstü puan aldı ancak şimdilik ileri malzemeler üzerine olan başvurumuz fonlandı.

Avrupa Birliği projeleri dünyanın en prestijli projeleri arasında gösteriliyor. Son üç yılda AB projeleri fonumuzu yüzde 500'e yakın artırdık. Yakın zamanda Amerika Savunma Bakanlığı'ndan bir proje aldık. Düşünsenize 10 bin kilometre öteden bir öğretim üyeniz Amerika Savunma Bakanlığı'ndan bir projeyi alıp Türkiye'ye, İzmir'e, İYTE'ye getiriyor. Ne büyük bir başarı, nasıl büyük bir gurur...

Yine bir doktora öğrencimiz ve hocası; Amerika'da bir yazılım firmasının dünya çapında çıktığı bir proje yarışma çağrısında dünya birincisi oluyor. Başarmak konusunda hiç şakamız yok.

İhtisaslaşma önemli, bu konuda nasıl bir program belirlediniz?

Biz daha fazlasını başarabileceğimize tüm kalbimizle inanıyoruz. Bir yarış kazanmanın iki unsuru var. Birincisi arabanız, ikincisi şoförünüz. Biz İYTE'nin kapasitesine ve o kapasitenin sınırsızlığına inanıyoruz ve güveniyoruz.

Bizim bu mütevazı koşullarda bırakın yerimizi korumamızı, ulusal ve uluslararası her eksende listede daha yukarılara nasıl çıkabileceğimizi düşünüyoruz ve planlıyoruz.

İYTE BAŞARDIKÇA TÜM İZMİR GURUR DUYACAK

Konuşmanın başında finansmana erişimin çok kıymetli olduğunu söylediniz. Alternatif kaynakları yaratmak için neler yapılabilir? Bu konudaki tavsiyeniz nedir?

Benim ve takımımın "asla vazgeçmeme" ve "çok çalışma" gibi iki önemli huyu var. Hayallerimizin ve projelerimizin peşinden koşuyoruz. Burada kamunun sağladığı destekler, uluslararası fon kaynakları, bağışlar... Hiçbir alternatif ve olası kaynağı göz ardı etmeden hepsinin peşinden koşuyoruz. Tabii ki sanayicilerimizin ve hayırseverlerimizin desteği ile çok daha fazlasını yapmak istiyoruz. İYTE'de bizler daha fazlasını başardıkça, daha iyisini yaptıkça tüm İzmir ve tüm Türkiye İYTE ile gurur duyacak. İyi ki İYTE var, iyi ki İYTEliler var diyecek...

Modern dünyaya baktığınız zaman üniversitelere inanılmaz bir destek var. Üniversiteler toplumun tüm kesimleri tarafından dört elle sarılması/sahiplenilmesi ve sonrasında da kendi akademik özgürlüğü içinde bırakılması gereken kurumlar. Biz bu kapsamda da tabii ki sanayicilerimizden, sivil toplumumuzdan, hayırseverlerimizden destek istiyoruz ve bekliyoruz. Altını çizerek tekrar söylüyorum.

DESTEK İSTİYORUZ VE BEKLİYORUZ!

Bu eksende de pek çok projemiz var. Azı çoğu yok. Her bütçeye her bağışa uygun projemiz olduğunu ifade etmem lazım. Bu topraklarda, eğitime ve üniversitelere bağış yolu ile destek olma kültürünü oluşturmamız ve güçlendirmemiz gerekiyor. Bu konuda şunu açık yüreklilikle ifade ediyorum, böylesi bir bağışı onure etme noktasında da ne gerekirse yapmaya hazırız.

Bu ülkede sanayicilerin ve hayırseverlerin üniversitelere daha çok omuz vermesi gerektiğini düşünüyorum. Bu 'mücevher kutuları'nın desteklenmesi ve beslenmesi gerekiyor.

En büyük sıkıntılardan biri entelektüel sermayeyi yurt dışına kaçırmak... Bunun önüne geçmek için yapmamız gerekenler neler?

İnsanı ve fikri, tohuma benzetirim ben. Tohumun kalitesi önemlidir ama tohumun kalitesinden çok daha önemli unsurlar da var. Tohuma ev sahipliği yapıp onu ürüne dönüştüren toprak, onun beslenme ve büyüme ortamını sağlayan iklim ve tabii ki koruyup kollayan ve yetiştiren çiftçi... Bu üç unsur da en az tohumun kalitesi kadar önemlidir. İyi bir ekosistem kurgularsanız, dünyanın en iyi beyinlerini bu ekosisteme çekersiniz.

Endüstri devrimlerinin başlangıcı olan 17. yüzyılda Londra, yarattığı fırsatlar ve avantajlarla dünyanın en iyi beyinlerini çekiyor ve endüstri devrimlerinden en fazla fayda sağlayan kent oluyor. Tabii ki tüm İngiltere de bundan fayda görüyor. 19. yüzyılda Amerika'nın lehine döndü. Çünkü, Amerika daha iyi fırsatlar ve avantajlar sunuyor ve böylece dünyanın tüm sıra dışı beyinlerini ülkesine çekiyor.

İzmir'in doğal olarak sahip olduğu ve zaman içerisinde geliştirip güçlendirdiği önemli avantajlar var. Bu avantajları öne çıkarıp, dünyaya iyi anlatabilmeli, pazarlayabilmeli ve böylece nitelikli beyin göçünde daha güçlü bir destinasyon olmalıyız diye düşünüyorum. Bir yandan da sahip olduğumuz beşeri sermayemizi eğiterek güçlendirmeye odaklanmamız gerekiyor.

"Türkiye'de cari açığımız var" diyoruz. Ben cari açığın bir sonuç olduğunu düşünüyorum. Beşeri

sermayemizi, nitelikli insan kaynaklarımızı iyi yetiştirirsek ve ülkemizde tutmayı başarırız, ve nitelikli beyin göçünü lehimize çevirirsek cari açığımız kaçınılmaz olarak kapanır. Sonrasında her şey de lehimize döner. Bütün dünyaya bakın; Asya'ya, Afrika'ya, Orta Doğu'ya, Balkanlara, Rusya'ya, Avrupa'ya... Bütün bu coğrafyalardan her anne ve baba çocuğunu nerede okutmak, nerede yaşatmak istiyor...İyi fikirler nereye göç ediyor?

Dünya çok küçük bir yer artık... İnsanlar koca koca fabrikalarını bir kıtadan başka bir kıtaya hızlı kararlarla taşıyor artık. Bunu yaparken insanlar neye dikkat ediyor? Bu dikkat edilen unsurları bizim Türkiye ve İzmir'de kurgulamamız gerekiyor. Bu beraberinde nitelikli beyin göçünü ve ardından nitelikli iş üretmeyi ve her anlamda kalkınmayı getirecek. Dünyada en fazla Nobel Bilim Ödülü alan ülke Amerika'dır. Ancak, Amerika'dan alınan her 10 Nobel ödülünün dördünü göçmenler alır. Biri de bizler için büyük bir değer ve rol model olan hocamız; Prof. Dr. Aziz Sançar'dır. Amerika'nın GDP'sinin yüzde 40'ını göçmen çocukları yapar. Elon Musk örneğin; Güney Afrikalı'dır. Steve Jobs Suriyeli bir göçmendir. Ve böyle daha pek çok isim var.

Nitelikli beyin gücünü tutmadan ve nitelikli beyin göçünü sağlamadan, bir başarı elde etme olasılığımız yok. Ne yeraltı madenlerimiz ne yerüstü zenginliklerimiz... İlla nitelikli insan kaynağı... İlla nitelikli insan kaynağı!...

Bizim bu kapsamda son iki yıldır yürüttüğümüz inanılmaz bir kampanya ve strateji var. Bu süreçte Amerika, İran, Hindistan, Azerbaycan, Hollanda, Belçika, İngiltere, Nijerya ve İtalya'dan bilim insanları İYTE'ye gelerek burada bizlerle çalışmaya başladı. İstihdam ettiğimiz Türk asıllı hocalarımızın da önemli bir çoğunluğu yurt dışında aldıkları eğitim veya tecrübeleri ile bizleri tercih ederek İYTE'de çalışmaya başladı.

Bu hocalarımız, yılların adanmışlığıyla elde ettikleri bütün bilgi birikimi ve deneyimleriyle göç ettiler. Bu hocalarımız İYTE'de, İzmir'de, Türkiye'de üretiyor.

Şehrin üniversite-sanayi iş birliği konusundaki karnesini nasıl buluyorsunuz?

Bu konuda, aşmamız gereken bir yol var. OECD verilerine göre biz gelişmekte olan ülke kategorisindeyiz. Son 20 yılda bulunduğumuz sınıfa, alt sınıftan yükselen yirmi ülke var. Bizim olduğumuz sınıftan üst sınıfa geçen ise iki ülke; Güney Kore ve Tayvan. Bu ülkeler üst sınıflara nasıl çıktı? Nasıl başardı? İncelememiz ve bize taşımamız gerekiyor.

Türkiye'nin uluslararası arenada dünya ekonomisinden aldığı pay uzun yıllardır yüzde 0,7-1,24 arasında gidip geliyor. Bunu kaçınılmaz olarak yukarı taşımamız gerekiyor. Bu da ancak bilgi temelli ekonomik kalkınma, katma değeri yüksek ürünlerle mümkün. Akıl terinin alın terini aştığı, fikrin üründen

daha değerli olduğu bir dönemi yaşıyoruz. Sanayicilerimizin üniversitelerimizle, bilim insanları ile bir araya gelmeden, birlikte çalışmadan ve üretmeden uluslararası arenada rakipleri ile rekabet edebilme şansları yok.

İYTE bünyesinde İzmir Teknoloji Geliştirme Bölgesi (İZTEKGEB) diye bir firmamız vardı, şimdi o Teknopark İzmir adını aldı. İzmir'deki diğer üniversitelerin de kendi teknopark oluşumları var. Yeni gelen üniversiteler de kendi dünyalarını kuruyor. Bu konuda neden sizin etrafınızda toplanmıyorlar? Neden güçlerinizi birleştirmiyorsunuz?

Elimizde balyozlar var ve karşımızda da bir duvar var. O duvarı yıkmaya çalışıyoruz. Ben balyozla sağ üst tarafa vuruyorum, siz sol alt tarafa vuruyorsunuz, diğeri ortasına vuruyor ama hiçbirimiz surda gedik açamıyoruz. Hepimiz aynı noktaya vursak, olacak. Kesin olacak... 50 tane 10 metrelik kuyu açtığınızda suya ulaşamıyorsunuz ama bir tane

beş yüz metrelik kuyu açtığınızda su kaynağına ulaşmama ihtimaliniz yok. Bizim tabii ki güçlerimizi birleştirmemiz lazım. Biz bütün kurum ve kuruluşlara açtık. Ayrıca şunu da belirtmem lazım. Teknopark İzmir zaten İzmir'in... Hayalim buranın Türkiye'nin silikon vadisi olması.

İzmir'de 30 yıldır silikon vadisi konuşuluyor...

Teknopark İzmir, yüzde 100 doluluk oranına sahip bir teknopark. Göreve başladığımda Teknopark İzmir'in toplam cirosu 906 milyon idi. 2021 yılı Aralık ayı itibarıyla ciromuz bir milyar 934 milyon TL'yi aştı. 80 milyon dolar ihracatımız 134 milyon doları aştı. 800 olan tam zamanlı Ar-Ge personel sayımız bin 500'lere yükseldi. Şu anda Teknopark'ta dört yeni bina inşa ediyoruz. Bunun yanı sıra İzmir'imizin 30 yıllık hayali olan İzmir Teknoloji Üssü Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 10 Temmuz 2021 tarihinde onaylandı ve temellerinin atılması aşamasına gelindi. Teknopark İzmir'e ek alan kazandırma çalışmalarımız hızla devam ediyor. Toplamda baktığınızda üç Teknoparkın bulunduğu bir kampüsümüze dönüşüyoruz.

Buradaki kurgunun aslında iki temel hedefi var. Birinci hedef eğitim, araştırma ve topluma katkıda mükemmeliyeti hedefleyen bir dünya üniversitesi, İYTE. İkinci hedef Türkiye'nin Teknoloji Üssü, Teknoparklara ev sahipliği yapan İYTE. Bu Teknoparklarda en az 10 bin tam zamanlı Ar-Ge personelinin çalıştığı ve milyarlarca dolar değerinde yüksek teknoloji üreten ve ihraç eden Türkiye'ye özgü bir silikon vadisi hedefinden bahsediyorum.

VERİMLİLİK VE YÜKSEK TEKNOLOJİ VURGUSU

Bu koşturmacamızın karşılığının çok daha fazla olmasını bekliyorum. Bu kadar çok koşturmanın karşılığı elde ettiklerimiz mi diye sorguluyorum bazen. Burada iki temel unsur var; birincisi verimlilik ve ikincisi bilgi temelli yüksek teknoloji üretmek.

Verimliliğimizi iyileştirmeden, yüksek teknoloji üreten şirketlerimizin sayısını artırmadan, üniversite-sanayi iş birliğini güçlendirmeden, bilgi temelli teknolojik üretime geçmeden ülkemizin hayallerini ve hedeflerini gerçekleştirmesi olası görünmüyor.

Alın terinden akıl terine göç edilen, fikrin üründen daha kıymetli olduğu bir dönemde yaşıyoruz. İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü özelinde, son üç yıldır üniversite-sanayi iş birliği proje sayılarımızda %800'lerin üzerinde bir artış var. Bütçelerimiz yine aynı şekilde. Sanayinin öz kaynaklarıyla fonladığı proje sayılarımızda yüzde 400 artış var. 2019, 2020 ve 2021 yılında 97, 101 ve 103 sefer sanayi kuruluşlarını ziyaret etmişiz. Sadece İzmir değil, Konya, Ankara, Bursa, Gebze, Kocaeli, İstanbul'da da ziyaretlerde bulunduk. Sanayi kuruluşlarıyla iç içe, yan yanayız.

“YATAY DEĞİL DERİNLEMESİNE BÜYÜMEK İSTİYORUZ” Mühendislik, Mimarlık ve Fen alanında ihtisaslaşmış bir üniversitesiniz. Önümüzdeki dönemde hangi branşlara ağırlık vereceksiniz?

Başta da dediğim gibi kalite ve mükemmeliyet önemli. Bu noktada odaklanma da hayati öneme sahip bir unsur olarak karşımıza çıkıyor. İşin açıkçası İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü'nü çok büyütmeyi düşünmüyoruz. Yeni fakülte açmak şimdilik planlarımızda yok. Yeni yüksek lisans ve doktora programlarımız mutlaka olacak. İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü araştırma üniversitesi olarak yoluna devam edecek. Bugün dünyanın en etkili üniversitelerine bakın. Bu üniversiteler aslında sayıca büyük değil. Biz sayıları değil, kaliteyi artırmak istiyoruz. Yatay değil, derinlemesine büyüme istiyoruz. Ülkemizin en çok da buna ihtiyacı olduğunu düşünüyorum. Var olan fakülte ve bölümlerimiz altyapı ve insan kaynağı açısından daha da

zenginleştirerek ve güçlendirerek yolumuza devam edeceğiz.

Rüzgâr enerjisindeki çalışmalarınız ön plana çıkıyor. Ön plana çıkan başka alanlar var mı?

İYTE'de dört temel noktada kümelenmelerimiz var. Bunlar nanoteknoloji, biyoteknoloji, enerji ve mimarlık ve tasarım. İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü bu alanlarda gerçekten harikalar yaratıyor, büyük işlere imza atıyor. Tüm bu çalışma alanlarımızı son dönemlerin en büyüleyici ve etkili kelimesi olan “sürdürülebilirlik” çatısı altında birleştiriyoruz. Sürdürülebilirlik aslında tüm dünyanın gündeminde. Birleşmiş Milletler'in 17 sürdürülebilir kalkınma hedefi var. Biz, çalışmalarımızla Birleşmiş Milletler'in sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin 17'sine de önemli derecede katkı sağlıyoruz. Şunu da ifade etmeden geçemeyeceğim. Özellikle Teknopark'taki şirketlerimizin neredeyse yarısı yazılım ağırlıklı. Beraberinde, bilgisayar ve elektrik mühendisliği hocalarımızın oraya verdiği önemli destekler var. Doğası gereği Teknoparklarda bu alanlardaki eğilim aslında bilişimi ve dijitalleşmeyi de öne çıkarıyor.

Öğrencilerin beklentilerini anlamak için neler yapıyorsunuz?

Öğrencilerimizle yakın çalışıyoruz, tüm kurullarımıza öğrenci temsilcilerimizi dahil ediyoruz. Kuşak çatışması yaşamadan birbirimizi anlamaya ve beklentilerimizi karşılamaya çalışıyoruz. Onlar bizim geleceğimiz... Geleceğimizin liderleri... Onlara inanıyor ve güveniyorum.

Öğrencilerimizin her anlamda gelişimine dönük ve bize özgü önemli adımlarımız var. Bu sene itibarıyla mezun olan öğrencilerimize iki diploma vereceğiz. Hepimizin bildiği normal üniversite diplomasının yanı sıra “Toplumsal Farkındalık ve Liderlik Diploması”nı da bu sene itibarı ile hak eden

EGİAD, Melek Yatırımcılar oluşumu ile de rol modeldir. Bu oluşuma bir mesajınız olur mu?

Bu sene Türkiye’de Start-Up melek yatırımcı bütçesi 140 milyon dolardan 1,4 milyar dolara yükselerek 10 kat arttı. EGİAD’ın bu girişimi ve adımı bizim için çok kıymetli. Çünkü EGİAD bizim için bir kardeş kurum, bir dost kurum. “İzmir Ağlar ve İnovasyon Merkezi” kapsamında Avrupa Birliği’nden yakın dönemde aldığımız 2,9 milyon Euro değerinde bir fon var. Bu proje ile İzmir ve Ege Bölgesi’nden bin 400 girişimciye, fikirlerin ürüne dönüşmesi, ürünlerin ticarileşmesi ve markalaşması ve oradan uluslararasılaşması kapsamında eğitimler vereceğiz.

Bu proje ve yaratacağı etkilerle İzmir’den Unicornlar yaratabilir miyiz sorusunun cevabı peşinde heyecanla koşuyoruz.

Bir yandan da bizler İYTE olarak İzmir’e beyin göçünü sağlıyoruz. Uluslararası öğrenci ve öğretim üyelerinin yanı sıra son üç yıldır YKS’de inanılmaz başarılar elde ettik. Kontenjanlarımız %100 dolarken 18 bölümümüzün tamamı devlet üniversiteleri sıralamalarında ilk onda, 18 bölümümüzün 12’si ise ilk beşte. İlk 10 bine girip İYTE’ye gelen öğrenci sayımız son iki yılda yüzde 950 arttı. Lisansüstü programlarımıza başvurular %330’un üzerinde arttı. Tüm bu rakamlar Türkiye’nin farklı kentlerinden ve dünyanın farklı ülkelerinden İYTE’ye ve İzmir’e kazandırdığımız nitelikli beyin göçünü gösteriyor.

İYTE’nin Rektörü olarak kendime biçtiğim üç temel rol var:

Hayallere ve hedeflere ulaşma noktasında öğrencilerimiz, hocalarımız ve tüm paydaşlarımızı cesaretlendirmek, iş yapılarını kolaylaştırmak ve yol açmak. Bu kapsamda bugüne kadar fikir, hayal veya hedeflerle ziyaretime gelen hiçbir öğrencime, akademisyene veya İYTE paydaşına “Olmaz, olamaz, yapamazsın, yapamayız” demedim.

Hep cesaretlendirdim, yüreklendirdim, destek oldum, yol açtım.

öğrencilerimize vereceğiz. Bu diplomayı, sosyal sorumluluk projesi yürüten, girişimci, yenilikçi, takım oyuncusu, çözüm ortağı, liderlik yapan ve bizlerin öğrencilerimizle beraber belirlediğimiz kriterlere göre belirli kredileri taşıyan öğrencilerimize vereceğiz. Bu Türkiye’de bir ilk!

Öğrencilerimizin akademik gelişmelerinin yanı sıra non-akademik gelişmelerini de önemsiyor ve bu kapsamda pek çok adım atıyoruz.

İYTE’de sahip olduğumuz 86 öğrenci topluluğumuz var ve bu toplulukların hepsi bizim için çok kıymetli. İnovasyon, girişimcilik, yaşam bilimleri, sinema, müzik, tiyatro, edebiyat, yelken, yüzme, kayak, basketbol, voleybol, satranç, siber güvenlik, halk dansları, dünya dansları, havacılık... Öğrencilerimiz bu topluluklarda ve gerçekleştirdikleri faaliyetlerde kendini keşfediyor, farkındalığı artıyor, takım oyuncusu ve lideri olmayı, problem öngörmeyi ve çözmeyi öğreniyor... Aslında hayata hazırlanıyor...■

TURMEPA/DenizTemiz Derneği İzmir Şube Başkanı ve İMEAK Deniz Ticaret Odası İzmir Şubesi Başkanı Yusuf Öztürk: Deniz Temiz Derneği-TURMEPA gibi derneklerin yapması gereken; pandemi ile birlikte belli bir noktaya gelmiş farkındalığın daha da artmasını sağlayacak tedbirleri almaktır

“Deniz temizliği için kaldığımız yerden koşarak devam ediyoruz”

Ege Bölgesi'nin dış ticaretinin yüzde 50'si İzmir'den yapılıyor. Aliağa ihracatta önemli bir üs durumda. Dış ticareti deniz yoluyla yapıyoruz. Denize saygı duymalıyız. Ekmeğimizi oradan kazanıyoruz. Denize sadece denizcilik şirketlerinin değil bütün şirketlerin sahip çıkmasını bekliyoruz.

Deniz Temiz Derneği-TURMEPA, ülkemiz kıyı ve denizlerinin korunmasını ulusal bir öncelik haline getirmek ve gelecek nesillere temiz denizlerin kucakladığı yaşanabilir bir Türkiye bırakmayı amaçlıyor. 1994 yılında Rahmi Koç'un kurucu başkanlığında, Deniz Ticaret Odası ve bir avuç deniz sevdalısıyla birlikte başlatılmış bir sivil toplum hareketi olan Deniz Temiz Derneği-TURMEPA, İzmir'de ise Deniz Ticaret Odası İzmir Şubesi bünyesinde 2006 yılından beri faaliyetlerini aralıksız sürdürüyor.

“Deniz temizliği için kaldığımız yerden koşarak devam ediyoruz” diyen TURMEPA/DenizTemiz Derneği İzmir Şube Başkanı ve İMEAK Deniz Ticaret Odası İzmir Şubesi Başkanı aynı zamanda EGİAD Fahri Üyesi olan Yusuf Öztürk ile YARIN Dergisi için 2022 yılı çalışma programları, deniz temizliği konusunda Türkiye'de yapılması gerekenler ve hedefler üzerine konuştu.

Deniz Temiz Derneği- TURMEPA olarak İzmir'deki çalışmalarınız hakkında bilgi verirsiniz?

Tüm dünyada ve Türkiye'de 2019 yılı sonundan itibaren pandemi süreci yaşanıyor. Bu süreç dünyada turizm, ulaştırma ve lojistik başta olmak üzere her şeyi etkiledi ve etkilemeye devam ediyor.

RÖPORTAJ: SEDA GÖK

Pandemi döneminde fiili deniz temizliği faaliyetlerini yapma imkânımız sınırlı oldu. Bu yıl faaliyetlerin çok daha etkin şekilde yapılması için etkin bir çalışma takvimi oluşturuyoruz. Yeni arkadaşlarımız ekibimize katıldı. Bu arkadaşlarımızı sivil toplum hareketleri içinde olan ve buna gönül verecek olan insanlardan seçmeye çalışıyoruz. DenizTemiz Derneği -TURMEPA gibi sivil toplum örgütlerinin başarılı, yetiştirilmiş ekiplerle olduğunu düşünüyoruz. O insanların daha küçük yaşta çocuk ve gençlerimize eğitim verecek seviyede olması gerekiyor. Severek yapmalı ki gönülden

Geçtiğimiz yıl ve bu sene başında Goodsted'i birçok kullanıcı ile buluşturma imkanı bulduk. Bunun sonucunda platformun kullanıcı deneyimi açısından geliştirmelere devam ettik ve sunduğumuz servisi nasıl en iyi şekilde konumlandırabileceğimizi araştırdık.

olmalı ki çocuklarımızı ikna edebilsin.

Öncelik, bilinçlendirme çalışmasıdır. Ağaç yaşken eğilir. Küçük yaşta çocuklarımızın deniz temizliği konusundaki farkındalığını arttırmamız gerekiyor. Bunu da onların dilinde yapıyoruz. Bunun için iyi bir eğitimci de olmanız gerekiyor. Ekip arkadaşlarımız tiyatro oyunları ile küçük skeçlerle anlatım yapıyorlar.

Örneğin geçtiğimiz yıllarda çocuklara deniz temizliğini anlatan balık Alipot karakteriniz vardı. Okullarda bu karakter üzerinden anlatımlar yapıyordunuz. Alipot hala var. Tekrar sahnelere döneceği zamanı bekliyoruz. Bilinçlendirme çalışmalarına kaldığımız yerden koşarak devam etmek; 2022 yılındaki önceliğimiz arasında yer alıyor. Aslında pandemi sürecinin öğretileri de oldu.

Deniz temizliği özelinde neleri öğretti?

Denizlerimizin ne kadar önemli olduğunu insanlarımız anladı. Tatil yapmak isteyenler kalabalık yerlerde değil insanların az olduğu yerlerde yani izole ortamlarda olmayı tercih etti. Tekne satışları arttı. Kitle turizminin dışında yeni turizm hareketleri keşfedildi. Bu dönemde denizi temiz tutmamız gerektiğini anladık. Deniz, pandemide kaçış noktamız oldu. Aldığımız her iki nefesten birisini denize borçluyuz. Denizleri temiz tutmak için çaba harcamaya başladık. Ne zaman pandemi söz konusu oldu, insanlar doğanın farkına vardı.

İnsanın doğası gereği; normalleşme ile birlikte bazı şeyleri unutmaya eğilimi de var. Bunun önüne geçmek için ne yapılmalı?

İşte TURMEPA gibi derneklerin ve çevre ile ilgili sivil toplum kuruluşlarının yapması gereken hazır bu noktaya gelmiş bir farkındalık varken bunun artmasını sağlayacak tedbirler almaktır. TURMEPA olarak 2022 yılında yapmamız gereken, bu farkındalığı

güçlendirerek devam ettirmektir. Okullardaki bilinçlendirme ve sahillerde deniz altı temizliğini arttırmamız gerekiyor.

Seferihisar, Çeşme ve Foça gibi yerlerdeki atıkların toplanması için teknelerden sintine sularını topluyoruz. Yeterli mi? Değil. Arkas bu konuda bize çok büyük destekçi ve bu vesile ile teşekkür etmek istiyorum. Çeşme'deki teknemiz Arkas'ın desteği ile hizmet veriyor. Bütün yıl tur tekneleri ve özel yatların talepleri doğrultusunda atıkları topluyor.

Kurumların verdiği destekler elinizi güçlendiren bir unsur. Bu konuda farkındalığı arttırmak için bir mesaj vermek ister misiniz?

Bütün kurumların bu konuda destek olmasını önemsiyoruz. İzmir sanayicisi ihracatçısı ve iş dünyası, denizin bir medeniyet olduğunun farkında.

Bu bilinç için denizci olmaya gerek yok. Bütün iş dünyası destek olmalı. Ege Bölgesi'nin dış ticaretinin yüzde 50'si İzmir'den yapılıyor. Aliğa ihracatta önemli bir üs durumda. Dış ticareti deniz yoluyla yapıyoruz. Denize saygı duymalıyız. Ekmeğimizi oradan kazanıyoruz. Denize sadece denizcilik şirketlerinin değil bütün şirketlerin sahip çıkmasını bekliyoruz. İzmir Büyükşehir Belediyesi bu konuda etkin çalışmalar yapıyor. Bu çalışmalar çok kıymetlidir. Körfez temizliği için çalışmalarına sonuna kadar destek veriyoruz.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanımız İzmir Körfezi'nde yüzmek için hedef belirlendi. Bu hedefini gerçekleştirirken ben de onunla beraber körfezde yüzmeyi istiyorum. Her geçen gün bu hedefe yaklaşıyoruz. Körfezin su altı yaşamına yönelik çekilen fotoğraflar bu hedefe yaklaştığımızı gösteriyor. Bunlar birden olmadı. İnsanlarda artık bilinçleniyor. Artık çöpünü gerektiğinde çantasına koyup evine kadar götürüyor. Deniz süpürgeleri her gün çalışıyor.

Bu tarz farkındalık çalışmalarında her sene bir tema belirleniyor.

**İŞ DÜNYASINA
ÇAĞRI: BİZE DENİZ
TEMİZLİĞİ İLE
İLGİLİ PROJELERLE
GELİN!**

“Biz herkes ile iş birliğine açığız. 2022 yılında şirketlerin, STK’ların, meslek kuruluşlarının sosyal proje olarak deniz temizliği ve denizcilikle ilgili faaliyetleri seçmesini rica ediyorum. Biz projelerin hepsinde destek olmaya hazırız. Bunların hepsinde gönüllü olarak şahsım da dahil olmak üzere TURMEPA olarak görev almaya hazırız. Bize daha fazla sosyal proje ile gelsinler, biz o zaman çok mutlu olacağız. Herkes bize deniz temizliği ile proje ile gelsin. Onlara omuz vermeye destek vermeye hazırız.”

DENİZ TEMİZLİĞİ İÇİN AKILLI ŞAMANDIRA PROJESİ

“2022 yılında pilot bölge olarak güney sahillerinde akıllı şamandıra sistemi devreye girecek. Deniz Ticaret Odası, Deniz Temiz Derneği-TURMEPA ve Koç Holding ortaklaşa yürütüyoruz. Teknelerin bütün hareketlerini takip edecek. Ne zaman bağladınız veya koydan ayrıldınız bu hareketlerin takibi olacak. İkincisi de tekneler koylarda iken kayalara ya da ağaçlara bağlanır. Bu kayalara ve ağaçlara zarar verir. Onun için güneydeki birçok noktada ağaca bağlamak yasaktır. Bir anlamda akıllı seyir defteri gibi düşünebiliriz. Yatların denizden daha fazla faydalanması esas olacak. Böylece koylarda kirliliğin önüne geçecek. Bir teknenin 10 gün o koyda kalması halinde kirliliği suyunu olduğu yere basıyor. Bütün bunların önüne geçecek akıllı sistem gerçekleşti. Ege Bölgesi'nde, Çeşme pilot bölge olacak. Çeşme'de tekneler koylarda 48 saat üzeri bağlama yapamıyor. Unutulmaması gereken bir konuda deniz kirliliğinin yüzde 90'ı kara kaynaklıdır. Rehabilitasyon edilmeyen arıtma sisteminin tam çalıştırılmaması denize kirlilik getiriyor. Bunların öncüne geçilebilir. Bunlar hep bilinç ile ilgilidir.

Bir sonraki kuşaklara bizim aldığımız kaliteden daha kaliteli ve temiz bir deniz bırakmamız gerekiyor. Denizi kirleten deniz taşıtlarına yüksek cezalar kesiliyor. Sanayi kesiminde de aynı hassasiyetle kontroller yapılmalı. Atıkları evde ayırıp belediyeye teslim etmemiz gerekiyor. Bunun için yerel yönetimlerin desteği artmalı. Geri dönüşüm ve atık toplama konusunda daha etkin çalışmalar yapılması gerekiyor. Bu bile deniz temizliği ile alakalı bir başlık.

Örneğin; bir sene çocuklar, bir sene üniversite öğrencileri ile ortak etkinlik çalışmaları yürütülür. Sizin bu yıl ki çalışma planınızda tema ve öncelikler neler?

Olmazsa olmazımız; ilköğretimdeki çocuklarımız ile sürekli bir şekilde eğitim çalışmalarını gerçekleştirmek. Bu konuda Milli Eğitim Bakanlığı ile ortak faaliyetler yürütüyoruz. Bazı okulların kulüpleri ile iş birliği yapıyoruz. Bunu bırakmayacağız. Bu sene ayrıca üniversite öğrencilerimiz ile gönüllü sayımızı arttırmamız gerekiyor.

Eğitimcilerin eğitimini de yapmaya gayret ediyoruz. Bu şekilde

daha çok insana ulaşabiliriz. Bilinçlendirme için belediyelerle birlikte kıyı temizliği ve deniz temizliği çalışmalarını yapmaya devam edeceğiz.

Pandemi öncesi Dünya Çevre Günü'nde İzmir'de 5 ayrı noktada aynı anda temizlik çalışması yaptık. Bütün bunlar aslında İzmirli ile birlikte yaptığımız çalışmalar idi. Neden İzmirli halkın geneli için bilinçlendirme yapılmasın? Burada etkinlikler yapılırken, herkes bir araya geliyor. İnsanlar bu temizlik etkinliklerine çocuklarıyla birlikte geliyor. Okullardaki bu algının eş güdümlü olarak tüm halkın beraberce kirlettiğini temizlemesini sağlanmalı.

Çünkü en kolay temizlik kirlenmemektir. Bu algıyı yarattığımız sürece sıkıntı çözülecek.

Farkındalık projelerinde toplumda ağırlığı olan sanatçı-sporcu-egitmen gibi popüler isimlerin önemli gücü var. Siz bu yılki çalışmalarda bu tarz isimlerle çalışmayı düşünüyor musunuz?

Milli sörfçü Çağla Kubat bize her zaman destek oldu. Kendisi gerçekten bir rol model... Milli kitesörçü Bilge Öztürk aynı şekilde her faaliyetimize gönüllü olarak her koşulda destek verdi. Merkezimiz İstanbul'da ve bu tarz faaliyetleri yapıyor.

DenizTemiz Derneği/TURMEPA İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Üyemiz olan Emre Erdoğan önemli bir sporcumuz. Dünyanın en zorlu ve tehlikeli yedi denizinde yüzdü. Emre'nin bize vereceği desteğin daha fazla olacağına inanıyoruz. Deniz için çalışan birisi. Ondan feyz alıyoruz ve birlikte faaliyet yapacağız. 2022 yılında pilot bölge olarak güney sahillerinde akıllı şamandıra sistemi devreye girecek. Deniz Ticaret Odası, Deniz Temiz Derneği-TURMEPA ve Koç Holding olarak ortaklaşa yürüttüğümüz bir projemiz devreye girecek. ■

İZSİAD

İZSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Küçük Kurt'tan gençlere tavsiye: Macera dönemi bitti. Sabah işinizin başında olacaksınız. İşin başında değilsen o iş senin değil.

Küçük Kurt:

**İnsan biriktirin,
mütevazı yaşayın**

"Devlet, büyüklere vereceği desteği küçük ölçekli işletmelere vermeli. İlk ağır darbe onlara geldi ve kepenk kapattılar. Tabi bizde etkilendik ama hemen kepenk kapatmadık. Pandemi sürecinde 3'üncü bir dalga gelirse bunu kaldıramazlar."

RÖPORTAJ: SEDA GÖK

Hasan Küçük Kurt... Tam bir sivil toplum gönüllüsü... İzmir Sanayici ve İş İnsanları Derneği (İZSİAD)'nin son 4 dönem yönetim kurulu başkanlığı görevini yürüten Hasan Küçük Kurt, aynı zamanda TÜRKONFED, TÜSİAD, BASİFED, EGEV, Konyalılar Vakfı, KOBİDER'in yönetiminde aktif görev yapıyor. EBSO'da da 3 dönemdir meclis üyeliği devam ediyor.

Küçük Kurt'tan iş hayatındaki tecrübesi üzerinden genç girişimcilere tavsiyelerini dinledik. Gelecek yılın bu yıldan daha iyi olacağını öngören Küçük Kurt, "Uluslararası piyasalardaki gelişmeler ve pandemi sürecinde farklı bir gelişme yaşanmaz ise olumlu olacağını düşünüyorum. Genç girişimciler macera aramamalı. Akli başında işlere yönelsinler. Uluslararası oyuncular her yerde varlar. Dünyanın her yerindedeler. Macera aramadan ayakları yere basan işlere odaklansınlar. İş disiplini çok önemli. Sabah işinin başında olacaksın. İşin başında değilsen o iş senin değil. İş disiplini şart. İnsan biriktirin. İnsan kaynaklarını tüketmeden kullanmak çok önemli. İnsanların emeğine saygı duymak ve takım oluşturmak çok önemli. Mütevazı olun. İnsan seveceksin. İnsan biriktirin. Benim Kabe'm insan... Yanında çalışanı horlamadan kadir kıymet bilerek süreci yönetmelerini tavsiye ederim. Biz işin en zor kısmından geldik. Çalışmanın kıymetini bilen bir kuşağız. Genç kuşak araba ve parayı ellerinde buldular. Onlara önerim mütevazı yaşasınlar. Önümüzdeki dönemde gıda sektörü, teknoloji yüksek teknoloji ön plana çıkacak. Bu sektörlerle odaklansınlar" diyor.

Hasan Bey, sizi tanıyabilir miyiz?

1981 yılında İzmir'e geldim. Amiral gemimiz yemek şirketimiz olan Bortar'ı 1993 yılında kurduk. Küçük bir atölyeden bugün Avrupa'nın en büyük taşıma yemek konusunda entegre tesisi haline geldi. Süt ve besi hayvancılığı alanında da çalışıyoruz. Ayrıca İş Sağlığı ve Güvenliği konusunda satış yapan bir şirketimiz var.

Solunum cihazı, eldiven, gözlük, maske ve çelik burunlu ayakkabı gibi ürünlerin satışı yapıyor. Bunun dışında catering şirketimiz var. Bu alanda oldukça iddialıyız. Aynı anda 10 bin kişiye catering

hizmeti verebilen bir altyapımız var. Saruhanlı'da da zeytinyağı tesisimiz var. Yıllara bağlı olarak Bortar markalaştı ve bu günlere geldik.

Siz aslında tam bir sivil toplum gönüllüsünüz. TÜRKONFED, BASİFED, TÜSİAD, EGEV'in yönetimlerinde aktif görev alıyorsunuz. Aynı zamanda kendi sektörünüzün çatı kuruluşu olan Yemek Sanayicileri Derneği'nin de yönetim kurulu başkanı olarak görev yapıyorsunuz. Sivil toplum kuruluşlarına giriş hikayenizi anlatır mısınız?

İlk sivil toplum kuruluşu hareketi ile tanışmam Yemek Sanayicileri Derneği ile başladı. Sonra Konyalılar Vakfı, KOBİDER, İZSİAD, BASİFED ve TÜRKONFED ile süreç devam etti. EBSO'da 3 dönemdir meclis üyeliğim devam ediyor. Son olarak da EGEV'deki görev sürecim devreye girdi. TÜSİAD'da da 5 yıldır üyeliğim devam ediyor.

İzmir'deki sivil toplum kuruluşlarının gelişim sürecini nasıl yorumlarsınız?

Özellikle sanayici ve iş insanlarının olduğu ESİAD ve EGIAD'ın çok iyi bir altyapısı olduğunu düşünüyorum. Bu konuda üyeye dokunan yapıları var. Üye ilişkilerinde güzel bir yere sahipler. Bu konuda model oluşturuyorlar.

Bu dönemdeki öncelikli başlıklarınız neler? 3. döneminiz. Bu dönemdeki öncelikli gündem maddeleriniz neler olacak? İZSİAD'ın gelişim sürecini nasıl yorumlarsınız?

Son 6 yılda ciddi bir ivme kazandık. Diğer paydaşlarımızda bunu görüyor ve ifade ediyorlar. Bundan dolayı mutluyuz. Güçlü bir ekibimiz var. Yönetim kurulu ve danışma kurulumuz ciddi emek veriyorlar. STK gönüllüsü olmak vakit ve nakit işidir. Hakikaten bu konuda etkin bir şekilde yol alındığını görüyoruz. Üye portföyü özelinde 10 seneki portföye göre daha güncel. Üye portföyümüz iş insanlarından oluşuyor. Sanayici ve iş insanlarının ağırlıkta olduğu bir yapıdayız.

Pandemi döneminde toplumsal çalışmalarda çok ciddi bir şekilde kendimizi hissettirdik. Özellikle İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin başlattığı gıda yardımı desteklerinde en büyük katkısı verenlerden birisiyiz. Depremde alanlardaydık ve destek verdik. 'Bir Kira Bir Yuva' Projesi, İzmir Büyükşehir Belediyesi ile ortak yürüttüğümüz bir proje idi.

İzmir Büyükşehir Belediyesi ile 'Veresiye Defterlerini Yakıyoruz' Kampanyası başlattınız. Bu proje kapsamında kaç esnafa ulaşıldı? İşin ekonomik ölçeğine baktığımızda nasıl bir tablo ile karşılaşıyoruz?

MURAT ÇAY

L O J I S T İ K

*Her mevsimde, Her koşulda,
Sağlıklı bir taşıma için gerekli olan her Şey,
sürekli büyüyen ve gelişen kadrosuyla
Murat ay Lojistik'te*

- 7 gün 24 saat kesintisiz hizmet**
- Komple Taşımacılık**
- Şehir içi mikro taşımacılık**
- Liman Transferleri**
- Firmaya Özel proje taşımacılığı**
- Depolama Hizmetleri**

Egemenlik Mah. 6108 Sk. No:51/45 Işikkent / İZMİR
Tel: (232) 436 44 35 PBX Fax:436 43 22

www.muratcaylojistik.com.tr

Sivil toplum konusunda uzun yıllardır görev yapıyorum. Farklı bir sürü proje yaptık. Ancak bu proje hayatımda yaptığım en büyük ve en güzel proje oldu.

Bunu şöyle düşünün; kişinin bakkala 50 TL borcu var. Bu borç yüzünden bakkalın önünden geçemiyor. O nedenle bir durak yürüyüp öyle otobüse minibüse binmek zorunda kalıyor. Ekmek alması gerekiyor ama veresiye alamıyor. Bu proje ile binlerce insana dokunduk. Benim de çok önemsendiğim bir proje oldu. Kıymetli ve hayatımda yaptığım en büyük projedir. Çok da mutlu oldum.

Orman yangınlarının olduğu dönemde aktif olarak sahada idik. Ege Orman Vakfı ile birlikte İZSİAD Ormanı kuruyoruz. 400 tane yangın tüpü, jeneratör, kazma kürek, su gönderdik. Kendim dahil ekip olarak orada idik. Bu konuda duyarlı bir sivil toplum kuruluşuyuz.

Toplumsal değerlerimizde 'sağ elin verdiğini sol elin görmemesi' var. Bu özelde çok kıymetlidir ama farkındalık yaratmakta gerekiyor. Bu projenin ekonomik büyüklüğü nedir? Kaç tane veresiye defteri kapandı?

Büyükşehir belediyesi ile ortak yürüttüğümüz proje kapsamında 200 veresiye defterini kapattık. Tahmini olarak da işin ekonomik büyüklüğü 2 milyon TL'ye ulaştı. Sivil toplum örgütlerimiz ve Oda'larımız da bu projede bize destek verdi.

Bu kampanya sürecinde şehrin farklı semtlerini görme ve demografik yapıyı analiz etme imkânınız oldu. Gelir dağılımı özelinde nasıl bir İzmir gerçeği ile karşılaştınız?

Özellikle deprem sürecinde bu şehir bütün dünyaya örnek oldu. Bunun altını çizmek isterim. Öyle ki artık insanlar artık 'Bize yeter, getirmeyin' dediler. Bu çok kıymetli bir tepkidir. İşte o noktada İzmir Büyükşehir Belediyesi ile ortak yaptığımız evsiz kalanlar için Bir Kira Bir Yuva Projesi devreye girdi. Çok kıymetli bir projedir. Evsiz kimsenin kalmaması önemlidir. 50 milyon TL projelik bir proje idi. Bu projede şehrin bütün STK'ları tek yürek oldu. Çok kıymetli bir proje idi. Bir bir insanlara ulaştı. Beyaz eşyadan yatak yorgana her türlü destek verildi.

Odalarımızın önderliğinde başlatılan Birlikten İzmir Doğar Kampanyası bünyesinde de 117 konut yapılıyor.

TOBB projenin okulunu yapıyor. Bu proje de çok kıymetlidir. Biz de projenin içinde olmaktan büyük mutluluk duyuyoruz.

İzmir'in bu süreçte edindiği tecrübe ne oldu?

Biz değirmene su taşıyarak süreci yönettik. Yerel yönetimlerin ve merkezi yönetimlerin işin temeline inmesi gerekiyor. Şehirde öncelikle iş yaratılmalı.

Genel kuruldaki sunumunuzda İzmir'in ortak akılla yönetilmesi gerektiğini ve bu şekilde dünya şehri olabileceğini ifade ettiniz. Hala bu söylediğimin arkasındayım.

Peki ortak akıl için nasıl bir yol haritası öneriyorsunuz?

Büyükşehir Belediyesi, bütün dernek başkanları ile birlikte ayda bir defa toplantı düzenliyor. İş dünyası temsilcileri ile ayda bir araya geliyor. Odalar ve diğer dernekler ile çok iyi

İlişkilerimiz var. Ortak akıl orada da kendini gösteriyor. Burada İzmir Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Özgener'in çabasını da unutmamak gerekiyor. Sivil toplumun ortak akıl konusunda birleştiğini söyleyebilirim. Ayrıca EBSO Başkanı Ender Yorgancılar'ın da çabalarını unutmamalıyız. Sürükleyici olmak ve yapıştırıcı olmak burada çok önemli. Yani artık şehir zeybek değil halay çekmeye başladı! Diyebilir miyiz? İzmir, hızlı zeybek oynamaya başladı.

Pandemi sürecinde üyeleriniz size en çok hangi sıkıntılarını ifade etti? Bu süreçte işletmelerimizin de karnesi çıktı. Nasıl bir KOBİ gerçeğimiz var?

Sigorta primlerinin ve KDV'nin ödemeleri konusunda ötelenme talebi çok geldi. Bunları ifade ettik. İlgili milletvekillerimiz ile ifade ettik. İzmir Milletvekili Necip Nasır'ın da bu taleplerimizi parlamentoda ifade etmekte çok ciddi emeği var. Hep şunu söyledim, sanayi kesimi pandemiden 3 ay etkilendi. Ama küçük esnaf ve küçük ölçekli işletmelerimiz daha büyük sıkıntılı bir süreç yaşadı. Bazı arkadaşlarım bana kızabilir ama devlet bize vereceği desteği küçük işletmelere versin dedim. Hep bunu söyledim ve bu söylemeye devam ediyorum. 3. dalga endişesinin yaşandığı bu günlerde siz bu söyleminizi yeniliyorsunuz...

Evet, hala söylediğimin arkasındayım. Devlet büyüklere vereceği desteği küçük ölçekli işletmelere vermelidir. İlk ağır darbe onlara geldi ve kepenk kapattılar. Tabii bizde etkilendik ama hemen kepenk kapatmadık. Sıkıntı yaşadık ama onlar gibi batmadık. Dükkan kapatmadık. Bütçemiz belli, sanayici yerine küçük esnafa versin verecekse... Dalga geliyorsa bunu kaldıramazlar. Ben sanayiciye yemek satıyorum. 400 yerine 300 çalıştırıyor ama çalıştırıyor. Ama esnaf dükkân kapattı.

Dernek olarak iştirakleriniz özelinde teknoloji odaklı yapılanmaların içinde olduğunuz ve bunu önemseyişiniz görüyorsunuz. Teknoloji,

“İzmir, hızlı zeybek oynamaya başladı. Büyükşehir Belediyesi, bütün dernek başkanları ile birlikte ayda bir toplantı düzenliyor. İş dünyası temsilcileri ile ayda bir araya geliyor. Odalar ve diğer dernekler ile çok iyi ilişkilerimiz var. Ortak akıl orada da kendini gösteriyor.”

sürdürülebilirlik özelinde şehri nasıl yorumlarsınız?

Değişen bir dünya var. 30 sene önceki iş kolları yok oluyor. Aynı durum şimdiki iş kolları için de geçerli olacak. Dijital dönüşüm diyoruz ya işte bu noktada devreye giriyoruz. Bunu atlammamız gerekiyor. Küçük işletmelerin dijitalleşmesi için yol gösterici olmamız gerekiyor. Kurumlarımızda buna ağırlık vermeliyiz. Uzaydan dünyaya baktığımız günler gelecek. Buna hazırlıklı olmalıyız.

Önümüzdeki günlerde komisyon sayısı artacak mı?

İZSİAD olarak 6 komisyonumuz var. Bunlar; Üye İlişkilerini Geliştirme Komisyonu, Kurumsal İletişim

ve Proje Komisyonu, Akademi, İş Geliştirme ve Ekonomi Komisyonu, Tarım, Gıda ve Hayvancılık Komisyonu, Sağlık Komisyonu ile Çevre ve Enerji Komisyonu... Biz komisyon sayısını arttırmak yerine mevcut olanların gücünü arttırmak arzusundayız. Çok fazla bölünmek istemiyoruz. İstersek 20 tanede komisyon kurabiliriz. Ama çalışmayan komisyonların bir faydası yok. Bizim kadın kollarımızın da çok etkili çalışmaları var. Dikili Organize Sanayi Bölgesi'nde öncü bir yapımız var. Geleceğin işi; gıda ve tarımdır. Su olmazsa olmazımız durumunda Tarım hayvancılık konusunda politikalarımızı güncellemek

zorundayız. Süt ve süt üreticilerine destekler verilmeli ve bunlar güncellenmeli.

1 kilo süte bir kilo yem alamıyoruz. Olması gereken bir kilo süte 3 kilo yem olmalıdır. Ben artık süt üretiminden çıktım. Besi işinde kaldık sadece...Ben en son yoğurt fiyatında yüzde 35 zam gördüm. Her geçen gün fiyatlar artıyor. Bunu müşteriye yansıtmak zorunda kalıyorum.

Sektöre yönelik öngörünüz nedir?

Durum hiç iyi değil. Gıda fiyatlarındaki artış el yakıyor. Gıda fiyatı bilmeniz için gıdacı olmanıza gerek yok.

Bugün sağlıklı bir 4 çeşit tabldot yemeğin fiyatı minimum nedir? Hangi fiyatın altına inince artık hijyen olarak sorgulamamız gerekiyor?

17 TL altında yediğiniz her yemeğin kalitesi tartışmaya açıktır. Gıdaya erişmek zorlaşıyor. Tarımı iyileştirmek zorundayız. Topraklarımız çok verimli. Bu toprağa adam ekseyiz adam

çıkır. Öyle bir iklim ve toprak gücümüz var. Ama biz samanı dahi ithal ediyoruz.

Bu noktada tabldot yemek tercihlerinde nasıl bir değişim yaşanıyor. 4 çeşit yemek yerine 3 çeşit yemek vermeyi tercih ediyor?

Merdiven altı üretime yöneliyor. Her şeyin merdiven altı olur ama yemeğin merdiven altı olmaz. O adamdan almak zorunda kalıyor. Çalışana yemek çıkarmak zorundayım mecburum diyor. Bu gıda enflasyonu merdiven altı üretimin artmasına neden olacak. Gıda fiyatlarını frenlemek zorundayız. Tarıma yatırım yapmak zorundayız. Tarım ve su konusunda özel politikalar geliştirmeliyiz. Yemek sektöründe bu işi iyi yapamayanlar kapanacaktır.

Zor bir yılı yönetiyoruz. 2022 yılına yönelik öngörüleriniz nedir? Bu süreçte genç girişimcilere tavsiyeleriniz nelerdir?

2022 yılı bu yıldan daha iyi olacak. Uluslararası piyasalardaki gelişmeler ve pandemi sürecinde

farklı bir gelişme yaşanmaz ise olumlu olacağını düşünüyorum. Gençlere tavsiyem; ne kadar büyüyorsanız, o kadar küçülün! Genç girişimciler macera aramamalı. Akli başında işlere yönelsinler. Artık macera dönemi bitti. Uluslararası oyuncular her yerde varlar. Dünyanın her yerindeler. Macera aramadan ayakları yere basan işlere odaklansınlar. İş disiplini çok önemli. Sabah işinizin başında olacaksınız. İşin başında değilsen o iş senin değil. İş disiplini şart. İnsan biriktirin. İnsan kaynaklarını tüketmeden kullanmak çok önemli. İnsanların emeğine saygı duymak ve takım oluşturmak çok önemli. Mütevazı olun. İnsan seveceksin. İnsan biriktirin. Benim Kabe'm insan... Yanında çalışanı horlamadan kadir kıymet bilerek süreci yönetmelerini tavsiye ederim.

Biz işin en zor kısmından geldik. Çalışmanın kıymetini bilen bir kuşağız. Genç kuşak araba ve parayı ellerinde buldular. Onlara önerim mütevazı yaşasınlar. Önümüzdeki dönemde gıda sektörü, teknoloji yüksek teknoloji ön plana çıkacak. Bu sektörlere odaklansınlar.

Gelecek yıl 30. yılınızı kutlayacaksınız. Bu konuda özel bir organizasyon ve raporlama süreci söz konusu olacak mı?

Biz her yılımızı 30. yıl coşkusu ile yaşıyoruz ve çalışıyoruz. Özel bir çalışma yapmayacağız. ■

FORSNOVA

VİLLA OVAÇIK

Aynı Anda Farklı İş Deneyimleri Kazanmak Esnek Çalışma İle Mümkün

Çalışanlar kendi zamanlarını, iş tanımlarını, çalışma tempolarını kendileri belirleyebilmek; iş – özel yaşam dengesini kurabilmek, maddi kazanımlarını arttırmak, bilgilerini ve deneyimlerini çeşitlendirmek, profesyonel networklerini genişletmek, tek bir kuruma bağlı kalmaksızın kendilerini güvencede hissetmek, kurumsal hiyerarşi ve bürokrasinin yansımalarını asgariye indirmek gibi birçok farklı sebepten ötürü bu yönde bir tercihte bulunuyorlar.

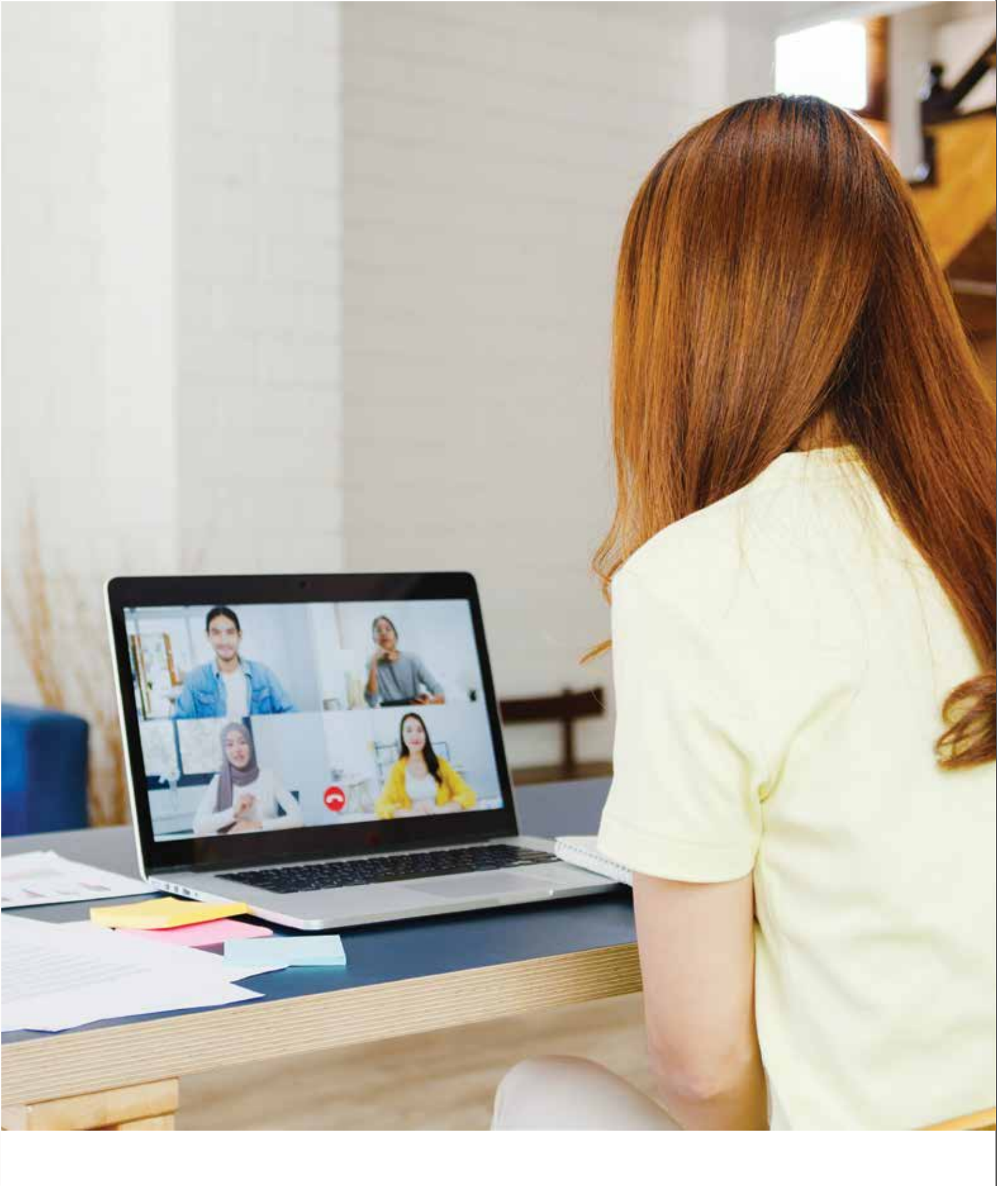

Cem Sezgin
Ortak | İnsan Yönetimi Hizmetleri Lideri / Deloitte Danışmanlık

“Esnek Çalışma” günümüzde çalışma hayatının içerisinde birçok farklı boyutla yer alıyor. Esnek yan haklar, esnek çalışma saatleri-şiftler, süreli sözleşmeler, yarı zamanlı / kısmi süreli çalışma modelleri, esnek çalışma koşulları (örnek: hibrit çalışma), dinamik kariyer yolları akla ilk gelen örnekler arasında. Öte yandan esnek çalışma denildiğinde belki de en başta kişinin tek bir kuruma bağlı kalmaksızın çalışabilmesini imkan veren seçenekleri düşünmek yerinde olur. Böylesi bir şekilde çalışabilmenin farklı modelleri var. En geleneksel ve yaygın olanı, kişinin kendi şirketini kurarak farklı şirketlerle dönemsel, konu – proje – parça vb. bazlı çalışması. Özellikle sanal çalışmanın iyiden iyiye yaygınlaştığı bu dönemde “yeni nesil işgücü” olarak da isimlendirilen ve serbest çalışmayı benimseyen gig çalışanlar ve danışmanlar bu yöntemi sıklıkla tercih ediyorlar. Özellikle başta ABD olmak üzere gelişmiş ekonomilerde toplam işgücü içerisinde bu şekilde çalışan bireylerin gittikçe ağırlıklarının arttığını görmekteyiz. Farklı araştırmalar farklı sonuçlar veriyor olmakla birlikte, ABD işgücünün neredeyse üçte birini artık “gig çalışan”ların oluşturduğu gösteren istatistikler mevcut. Hem çalışanlar, hem şirketlerin bu modele farklı avantajlar sebebiyle sıcak bakmaları ve uzaktan çalışmanın baskın hale gelmesi sayesinde artık sınırlar ötesi bir işgücü piyasasından bahsediyoruz. Özellikle de teknoloji ve yazılım alanlarında...

Çalışanlar kendi zamanlarını, iş tanımlarını, çalışma tempolarını kendileri belirleyebilmek; iş – özel yaşam dengesini kurabilmek, maddi kazanımlarını arttırmak, bilgilerini ve deneyimlerini çeşitlendirmek, profesyonel networklerini genişletmek, tek bir kuruma bağlı

kalmaksızın kendilerini güvencede hissetmek, kurumsal hiyerarşi ve bürokrasinin yansımalarını asgariye indirmek gibi birçok farklı sebepten ötürü bu yönde bir tercihte bulunuyorlar. Özellikle dinamizmi seven ve monotonluktan kolay sıkılan geç dönem Y kuşağı ve Z kuşağı çalışanlar bu tarz bir çalışmaya oldukça sıcak bakıyorlar. Kendi kariyerlerini tasarlayabilmek adına bunu bir çıkış yolu olarak görüyorlar.

İşverenler ise kendi kontrolleri dışında gerçekleşen piyasa dalgalanmalarını daha esnek bir şekilde yönetebilmek, maliyetlerini disiplin altında tutarak verimlilik ve sürdürülebilirlik sağlamak, proje bazlı veya dönemsel ihtiyaçlarını piyasadaki uzmanlık sahibi, yetkin kaynaklar ile karşılayabilmek, yeteneğe erişimin, yeteneği elde tutmanın ve motive bir şekilde çalıştırabilmenin böylesine zor olduğu bir ortamda alternatifler yaratabilmek gibi amaçlarla bu modeli benimsiyorlar. Arz ve talebi, yani çalışanlarla kurumları biraraya getiren ve yıllardır aktif olan bir çok platform mevcut. Bu platformlar sayesinde milyonlarca çalışan, onbinlerce şirket ile buluşuyor. Bununla birlikte bazı çalışanlar bir yandan esneklik ararken, bir yandan da şirketlerin bordrosunda yer almayı ve daha kurumsal bir hayat yaşayıp farklı avantajlardan faydalanmayı tercih ediyorlar. Dolayısıyla aynı anda birden fazla şirkette çalışan veya bir şirkette yarı veya kısmi zamanlı çalışırken buna ek olarak kalan zamanda kendi işlerini yürütenler de var. Halihazırda en revaçta yaklaşımın, bir yandan bir şirkette çalışırken, paralelinde serbest çalışma modelini uygulamak olduğunu gözlemliyoruz. ABD gibi ülkelerde gig çalışan oranlarının aslında böyle yüksek çıkmasının başlıca sebebi de bu. Peki neden tamamen kurumsal hayattan vazgeçmek o kadar kolay değil? Bunun farklı sebepleri var. Daha düzenli ve öngörülebilir bir gelir akışı, daha fazla yetki ve sorumluluk; daha farklı roller alabilme imkanı, iş güvencesi ve

işverenler ise kendi kontrolleri dışında gerçekleşen piyasa dalgalanmalarını daha esnek bir şekilde yönetebilmek, maliyetlerini disiplin altında tutarak verimlilik ve sürdürülebilirlik sağlamak, proje bazlı veya dönemsel ihtiyaçlarını piyasadaki uzmanlık sahibi, yetkin kaynaklar ile karşılayabilmek, yeteneğe erişimin, yeteneği elde tutmanın ve motive bir şekilde çalıştırabilmenin böylesine zor olduğu bir ortamda alternatifler yaratabilmek gibi amaçlarla bu modeli benimsiyorlar.

diğer kanunsal haklar, şirketlerin kendilerine yaptıkları yatırımlar ve sağladıkları imkanlar gibi birçok sebepten ötürü tamamen kurumsal hayattan kopmak yerine belirli seviyede esnekliği de sağlayarak böyle hareket eden çalışanların sayısı gittikçe artıyor. Tabii ki buradaki yasal düzenlemeler yani iş kanununun ilgili hükümleri önem taşıyor. Nitekim örneğin bir kişi aynı anda iki farklı işveren yanında çalışıyorsa ikisinden de sigortalı olur ama bir yandan bir şirkette çalışıp, diğer yandan ticari faaliyette bulunuyorsa ancak tek bir sosyal güvenlik statüsüne tabi olabilir; diğerinden faydalanamaz. Ayrıca çalışan birden fazla kurumda

çalıştığında diğer kurumu bilgilendirme durumundadır. Burada oluşabilecek ihmal veya dikkatsizlikler, ileride iş akdi feshine kadar gidebilecek ve çalışanla işveren arasında hukuki ihtilaflara sebep olabilecektir. Teorik olarak gayet uygulanabilir gibi gözükün bu modelin işleyebilmesi için dikkat edilmesi gereken bazı noktalar bulunuyor. Örneğin çalışılan işyerlerinin birbirleri ile rekabet içerisinde veya çıkar çatışması yaratacak konumda olmaması; çalışanın bir işyerindeki sorumlulukları nedeniyle, diğer işyerindeki sorumluluklarını yerine getirmekte sorun yaşamaması gibi. Bu nedenle dengeyi sağlamak, zamanını ve çalışmalarını iyi planlamaktan aslında çalışan sorumludur. İşverenler ise bu şekilde çalışan personellerinin hayatını kolaylaştırmak ve deneyimlerini iyileştirmek adına ellerinden geldiği ölçüde destekleyici olmalıdır.

Tüm bu resim içerisinde şirketler bazı durumlarda zorlanabiliyorlar. Çünkü geleneksel İK politika ve uygulamaları çoğunlukla tam zamanlı ve bordrolu çalışanların olduğu yapılaraya göre kurgulanmış durumda. Şirketler özellikle 2015 sonrası esnek çalışmaya dönük kendilerini çok fazla geliştirmiş; hatta dönüştürmüş olsalar bile; yetenek yönetimi alanında aynı anda çok fazla cephede mücadele verdiklerinden ve herşey çok hızlı bir şekilde değiştiğinden buradaki kazanımlar zamana yayılarak hayat buluyor. Unutulmamalı ki, bu sadece sistemlerle çözülebilecek bir konu değil. Herşeyden önce liderlerin sorumluluk alacağı bir kültür dönüşümü.

Görüldüğü üzere, çalışma hayatını daha esnek kılabilmek için kurumların çalışanlara sunduğu imkanlar kadar, bireyler de kendi kariyerlerini tasarlama yolunda farklı yöntemleri benimseyebiliyorlar. Bu farklı yöntemler işverenlere de cazip geldiği için ortak noktada buluşabilmekte zorlanmıyorlar. Hem dünyada, hem ülkemizde bu modellerin gün geçtikçe daha fazla yaygınlaşmasını bizler için sürpriz olmayacaktır. ■

SINIRLARI ZORLAMAK İÇİN YOLA ÇIKIYORUM

YOLA DEVAM ET

İnteryağ Petrol Ürünleri

Atatürk Organize Sanayi Bölgesi
10026 Sokak No:19 Çiğli - İZMİR

Tel : 0232 449 83 85

Fax: 0232 449 87 32

www.interyag.com.tr

interyag@interyag.com.tr

Becergen Villaları markasıyla inşaat sektöründe faaliyet gösteren Kazım ve Kerem Bayraktaroğlu, önümüzdeki dönemde Çeşme'deki projelere olan ilginin artarak devam edeceğini belirtiyorlar

“Hiçbir projemizde ağaç kesmedik, kesmeyeceğiz”

Ekosisteme daha faydalı binaları nasıl yapabiliriz bunun için kafa yoruyoruz ve emek veriyoruz. Artık su ısıtmasını tamamen güneş enerjisine çevirdik. Güneş enerjisinden elektrik üretimine yönelik sistemleri dahil ediyoruz. Yeşil binalara odaklanıyoruz. Bugüne kadar hiçbir projemizde hiçbir ağacı kesmedik, kesmeyeceğiz.

Becergen Villaları markasıyla inşaat sektöründe faaliyet gösteren Kazım ve Kerem Bayraktaroğlu, KUŞAKTAN KUŞAÇA köşesinin konuğu oldular.

İTÜ İşletme Mühendisi Kazım Bayraktaroğlu, ilkokul yıllarında Kemeraltı'nda babasının kumaş mağazasında babasına yardım ederek ticaret hayatına başlar. Üniversite bitiminde de babası ile birlikte inşaat şirketini kurar. Kazım Bayraktaroğlu, bu alandaki 30 yıllık tecrübesini oğlu Kerem'in de işe dahil olmasıyla birlikte yeni projelerle sürdürmeyi hedefliyor.

Kerem Bayraktaroğlu da ticaret hayatına ilköğretimden itibaren her yaz babasının projelerinde çalışarak başlar. Bugün ise başarılı akademik kariyerinde elde ettiği tecrübe ile kurumsallaşma ve büyüme sürecine destek veriyor. Baba-oğul, sürdürülebilirlik ve eko sistemi koruyan projelere odaklanıyorlar.

RÖPORTAJ: SEDA GÖK

Ticaret 'beyaz pamuk' gibidir, leke kaldırmaz"

Kazım Bayraktaroğlu, bu konudaki hassasiyetlerini "Ekosisteme daha faydalı binaları nasıl yapabiliriz bunun için kafa yoruyoruz ve emek veriyoruz. Yeşil binalara odaklanıyoruz. Bugüne kadar hiçbir projemizde ağaç kesmedik, kesmeyeceğiz. Gerekirse proje bünyesinde yerini değiştiriyoruz. Bu bizim kırmızı çizgimiz. Ege Orman Vakfı'na da her ay bağış yapıyoruz. Toplamda 15 bine aşkın fidan bağışımız var. Çeşme İldir'da 3 koru yaptırдық" diye anlatıyor.

Kazım Bayraktaroğlu, babasından öğrendiği "Ticaret beyaz pamuk gibidir leke kaldırmaz" ilkesini korumaya devam edeceklerini belirtiyor. Kerem Bayraktaroğlu da bu ilke üzerinden kurumsallaşma çalışmalarını anlatıyor. Baba-oğuldan; birlikte iş hayatındaki tecrübeleri üzerinden inşaat

Her yıl projenin büyüklüğüne göre 10-20 villa teslim ediyoruz. Bu yıl Çeşme-Reisdere'deki dokuz villalık projemizi Mayıs ayında teslim etmeyi hedefliyoruz. Ayrıca Ilica'da da bir projemiz devam ediyor. Bu yıl da Alaçatı'da 16 villalık yeni bir proje için hazırlık yapıyoruz.

sektöründe yaşanan gelişmeleri, sorunları ve geleceğe yönelik öngörülerini dinledik.

Kazım Bey, sizi tanıyabilir miyiz? Kazım Bayraktaroğlu:

İzmir Saint-Joseph Ortaokulu ve İzmir Atatürk Lisesi'nden sonra İstanbul Teknik Üniversitesi'nde İşletme Mühendisliği alanında eğitimimi aldım. Gül Bayraktaroğlu ile 27 yıldır evliyim ve bir oğlumuz var. Eşim de Dokuz Eylül Üniversitesi İngilizce İşletme Bölümü'nde profesör idi. O da geçen sene emekli oldu. İzmir'de Balçova, Çiğli, Gaziemir gibi semtlerde inşaat yaptık. Üniversiteyi bitirdikten sonra babam Becergen Bayraktaroğlu ile birlikte çalışmaya başladım. Babam o yıllarda TOFAŞ'ın bayisi idi. Onun öncesinde ise Kemeraltı'nda kumaş işi ile uğraşıyordu.

1993 yılında inşaat işine girdik. İzmir'de başladık ama son 25 yıldır Çeşme-Alaçatı Bölgesi'nde uzmanlaştık. Kendi arsalarımız yanı sıra kat karşılığı projelere de imza atıyoruz. İşlerimizi özenli ve kaliteli yapmaya odaklıyız.

İlk yaptığınız proje neresi idi?

Kazım Bayraktaroğlu: Balçova Termal Bölgesi'nde 14 dükkân ve 56 dairelik, arsası kendimize ait olan bir proje idi. Gaziemir ve Çiğli'de de projeler yaptık. Çeşme'de ise ilk projemizi 25 yıl önce yaptık. O günden beri de 200'den fazla villa projesi tamamladık. Toplamda 350 aileli ev sahibi yaptık.

Daha önce babam ile ortak çalışmalarımızı yürüttük. Şimdilerde oğlum ile birlikte çalışıyoruz.

İlk şirketi babanız ile birlikte mi kurmuştunuz?

Kazım Bayraktaroğlu: Evet, 1993 yılıydı. İnşaatın yanı sıra Tofaş bayiliği ve Yataş bayiliği yaptık.

Her yıl projenin büyüklüğüne göre 10-20 villa teslim ediyoruz. Bu yıl Çeşme-Reisdere'deki dokuz villalık projemizi Mayıs ayında teslim etmeyi hedefliyoruz. Ayrıca Ilica'da da bir projemiz devam ediyor. Bu yıl da Alaçatı'da 16 villalık yeni bir proje için hazırlık yapıyoruz.

Yatırımlarımızı arazi ve arsalara yapıyoruz. Arsa stoğuna önem veriyoruz. Önümüzdeki dönemde de yine Çeşme ve Alaçatı odaklı, bölgede ihtisaslaşarak büyümeyi hedefliyoruz.

Neden?

Kazım Bayraktaroğlu: Çeşme'de potansiyel çok yüksek. Ayrıca Çeşme'de 20 yıl ve üzeri yaşta çok villa var ve bunların yenilenmesi gerekiyor. Bu bölgeye hakimiz ve bu bölgede büyümeyi istiyoruz. Yenileme yatırımları yapılacak. Çeşme'de ev almak isteyen çok insan var. Özellikle Ankara, İstanbul, Bursa ve Gaziantep'ten talep yüksek.

Kerem Bey'i bize anlatmanızı istesem, birlikte çalışmak zor mu?

Kazım Bayraktaroğlu: Onunla çalışmaktan büyük keyif alıyorum. İlkokulda babamın kumaş dükkanında çalışırdım. O zaman ticarete eğilim gösterdiğimi hatırlıyorum. Bu çalışma bana ticareti sevdirdi. Kerem de ortaokulda Gaziemir Yataş mağazamızda yaz boyunca müşterilerle birebir muhatap olup ürün satışına müdahil olmayarak ona da ticareti sevdirdiğimizi düşünüyorum.

İzmir Amerikan Koleji'ni sonrasında Koç Üniversitesi'ni bitirdi ve askerliğini yaptı. Eğitim hayatında bizi hiç üzmedi. Geçen sene ocak ayından beri de birlikte çalışıyoruz. İlk zamanlarda anlaşmazlıklarımız oldu.

Kuşak çatışması mı?

Kazım Bayraktaroğlu: Ben çok karışıyordum. Çok karışmaya gelmiyor. Artık yeni bir kuşak ve yeni bir akıl var. Onu gördüm. Kendimi frenlemeyi öğrendim. Yaz aylarında bizim işlerimiz biraz hafifler ama eylül ayından itibaren Kerem işte daha da ağırlığını hissettirdi. Artık satın almalarımızın tamamına yakını o yapıyor. O benden daha iyi fiyat teklifi alıyor. (Gülerek...) İnternet sitemizi yeniledi ve sosyal medyayı daha aktif kullanmaya başladık.

Emekli olmayı düşünüyor musunuz?

Kazım Bayraktaroğlu: Hayır, sağlığım el verdiği ölçüde işimin başında olup bu ülke için çalışmaya devam edeceğim. Vergimizi düzenli ödemek konusunda çok hassasız.

Kuşak farkı; hangi başlıklarda daha çok yaşadınız?

Kazım Bayraktaroğlu: Aslında benden kaynaklandı. 25 yıllık iş deneyimim var. Gelir gelmez, bu bilgiye hâkim olmasını bekledim, hata yaptım. Kerem ile lise ve üniversitede yaz aylarında birlikte çalıştık. İnşaat ve arazi konusunda iyidir. Çeşme'de arazi konusunda benden daha bilgilidir. Müşterileri ile ilişkileri de sıcaktır.

Stajlarını profesyonel kurumlarda yaptı.

Üniversite 3. sınıfta kendisi ile konuştum. İş hayatı konusunda onu serbest bıraktık. Bizimle çalışmayı tercih etti.

Oğlunuzun en çok sevdiğiniz ve sevmediğiniz huyu nedir?

Kazım Bayraktaroğlu: Çok dürüsttür ve asla yalan söylemez. Babamın bir lafı vardır, "Ticaret 'beyaz pamuk' gibidir, leke kaldırmaz." Kerem'in sevmediğim huyu; Koç burcu ve biraz inatçılığıdır. Kafasına koyduğunu yapar.

Oğlunuz ile birlikte çalışırken ondan ne öğrendiniz?

Kazım Bayraktaroğlu: Daha esnek olmayı öğrendim. Eskiden daha garanticiydim. Kerem ile beraber biraz daha fazla yatırım yapmaya başladık. Benim girişimci yönümü güçlendirdi.

ÇEŞME'DE YAZ-KIŞ YAŞAM PROJELERİ ÖN PLANA ÇIKIYOR

KAZIM BAYRAKTAROĞLU: Çeşme'de bundan sonra yapılacak yatırımların eko sisteme uyumlu olmasına dikkat edilmesi gerekiyor. İmar konusunda Çeşme Belediyesi çok hassas. Okulların kapalı olduğu pandemi döneminde burada yaz kış oturuldu. Bu da Çeşme'de sürekli yaşamak kavramının ön plana çıkmasına neden oldu. Önümüzdeki günlerde özel bir hastanenin buraya açılacak olması da yıl boyu daha uzun süreli yaşamı destekleyecek. Artık projeler yaz-kış yaşamaya uygun şekilde projelendirilmeye başlandı. Çeşme'de ev alan emeklilikte tamamen orada yaşamaya odaklanıyor. Çeşme'nin yeni bir marinaya ihtiyacı var. Yatırımcı tekne almak istiyor, yaşamak istiyor ama marina sıkıntısı nedeniyle yatırım kararını bekletiyorlar.

Kerem Bey, sizi tanıyabilir miyiz?

Kazım Bayraktaroğlu: 1997 yılında İzmir'de doğdum. İlköğretimi SEV Okulları, liseyi İzmir Amerikan Koleji'nde okuduktan sonra da Koç Üniversitesi İşletme Fakültesi'nde işletme-ekonomi alanında çift anadal yaparak 2021 Ocak ayında mezun oldum. Askerliğimi mayıs ayında bitirdim. Geçtiğimiz şubat ayından beri de babamla birlikte çalışmaya başladık. Projelerimizi birlikte yürütüyoruz. Arsa yatırımlarına odaklandık. İşletme ekonomisi bölümünü severek okudum. Üniversite dönemimde Garanti Bankası, Yapı Kredi Bankası, Delphi Teknoloji, Özgörkey Gıda'da ve son olarak da Güney Afrika'da Arçelik'in bünyesindeki Defy'de stajlarımı yaptım. Lise dönemimde aktif birisiydim. Ege Rotary'e bağlı Ege Interact'te 5 yıl aktif olarak görev yaptım. Son senemde başkanlık yaptım. Rotary'ye bağlı olarak Tayvan'a yaz kampına gittim. İzmir'e gelir gelmez de babamında fahri üyesi olduğum EGİAD'a üye oldum.

Neden finans sektöründe kalmadınız?

Kerem Bayraktaroğlu: Babam ile çalışmak daha doğru bir karar idi. Kurumsal hayat benim hayat felsefeme çok da uygun değil.

Babanız ile çalışma kararı almaktan mutlu musunuz?

Kerem Bayraktaroğlu: Babamın

dediği gibi jenerasyon farkı var. O aceleci, ben daha sakinim. Ben teknolojiye daha hakimim ve fiyat olarak daha iyi karşılaştırma yaptığımı düşünüyorum. Sosyal medyayı daha aktif kullanıyorum. Müşteri ilişkilerinde de iyi olduğumu düşünüyorum. Müşterilerimiz ile uzun soluklu ilişkiler kuruyoruz. Kurumsallaşma çalışmalarına ağırlık verdik.

Ortak hedefleriniz neler?

Kazım Bayraktaroğlu: Önümüzdeki dönemde iş hacmimizi daha da arttırmak istiyoruz.

Kerem Bayraktaroğlu:

Üniversite dönemimde e-ticarete odaklanmıştım. Bir dönem su matarası üretimi yaptırdım ve bunun satışını yaptım. 2 sene içinde farklı bir sektöre girmeyi düşünmüyoruz. İleriki günler neler getirir bilmiyoruz.

Sizin bu sürede babanızdan öğrendikleriniz neler oldu?

Kerem Bayraktaroğlu: İnşaat adına daha fazla teknik detay öğrendim. İnşaat sektöründe iş ilerleyişini, muhasebeyi, malzeme alımını öğreniyorum.

Yatırım imkanlarını birlikte onaylıyoruz. İş hayatında birbirimizi kırmamaya çok özen gösteriyoruz.

Bir arsa buldunuz ve prim yapacağını düşünüyorsunuz. Ancak babanızı ikna edemiyorsunuz. O zaman ne yapıyorsunuz?

Kerem Bayraktaroğlu: Konuyu 2-3 defa gündeme getiriyorum. Ben iyi ve kötü senaryo olarak kâğıda dökerek anlatırım. Eğer tereddütleri varsa bunları gidermek için iyi araştırırım. Ama hala 'Hayır' diyorsa da "Hayırlısı olsun" derim ve bırakırım.

Sektörün durumuna iyi-kötü senaryo ile baktığımızda nasıl bir yıl bizi bekliyor?

Kazım Bayraktaroğlu: Çeşme'ye hala büyük bir ilgi var. Arsa ve villa fiyatları çok yükseliyor. Malzeme fiyatları dövizle endeksli. Yılbaşından itibaren enerjideki ve çalışan maliyetindeki artışlar fiyatlara

veriyoruz. Artık su ısıtmasını tamamen güneş enerjisine çevirdik. Güneş enerjisinden elektrik üretimine yönelik sistemleri dahil ediyoruz. Yeşil binalara odaklanıyoruz. Bugüne kadar hiçbir projemizde hiçbir ağacı kesmedik, kesmeyeceğiz. Gerekirse proje bünyesinde yerini değiştiriyoruz ama asla kesmiyoruz. Bu bizim kırmızı çizgimiz. Arada budama yapıyoruz ve doğru peyzaj yapıyoruz.

Kerem Bayraktaroğlu: Çeşme'nin suyu kireçlidir. Ama suyun önemini bildiğimiz için bu konuda su sistemine özel arıtma tesisi koyuyoruz ve daha verimli faydalanabiliyoruz. Böylece çevreyi ve tesisat malzemelerini koruyabiliyoruz.

İzmir'in sivil toplum hareketi konusundaki konumunu nasıl yorumlarsınız?

Kazım Bayraktaroğlu: Başarılı çalışmalar var. EGİAD özelinde üyeliğim bana çok şey kazandırdı. Faydalı seminerlere katıldım. Eğitim odaklı olan STK'lardan EÇEV de başarılı çalışmalar yürütüyor

EGİAD'ın farkı nedir?

Kazım Bayraktaroğlu: Üye profili iş odaklı, piyasa analizleri özelinde daha rahat görüş alışverişi yapabiliyoruz. Satın almalarımızı hala EGİAD üyelerinden yapıyoruz. Karşılıklı bir güven oluşuyor.

Kerem Bayraktaroğlu: 25 yaşındayım. EGİAD'a üye olurken acaba bu kadar genç olmam sıkıntı olacak mı diye düşündüm ama hiç öyle olmadı. Beni içlerine çok güzel aldılar ve çok sıcak bir ilgi ile karşılaştım. Başkanımız ve komite üyelerimizin sıcaklığı derneğe daha fazla dahil olmamı sağladı. Kendi içimizde fikir alışverişi anlamında sohbetlerimiz oluyor. Uluslararası ilişkiler komitesinde görev yapıyorum. Yurtdışı seyahatlerimiz oluyor. Bu yıl da 2-3 tane olması planlanıyor. Ayrıca uluslararası tanıtım videomuz yapılacak. Bununla ilgili olarak bir çalışma yürütüyoruz. ■

yansıdı. Önümüzdeki dönemde malzeme fiyatlarının daha da yükseleceğini bekliyoruz. Sektörde lansman fiyatından satış yapanların da zorlanacağını düşünüyoruz. Çoğu firma yeni projeleri beklemeye aldı. Sektör önünü göremiyor. İleride bu fiyatlar aşağı inmeyecek. Ayrıca dünyadan Çeşme'ye talep var. Yurtdışında yaşayan Türkler de Çeşme'den ev alıyorlar. Yeni imar alanı yok, yeni alanların açılmasının sağlanması gerekiyor. Yenileme yatırımlarının da Çeşme'de artacağını düşünüyoruz. Çeşme'ye ilgi devam edecek.

Sürdürülebilirlik kavramının ön plana çıktığı günümüzde sizin projelerinizde hangi başlıklar ön plana çıkıyor?

Kazım Bayraktaroğlu: Ekosisteme daha faydalı binaları nasıl yapabiliriz bunun için kafa yoruyoruz ve emek

KEREM BAYRAKTAROĞLU:
Üniversite dönemimde Garanti Bankası, Yapı Kredi Bankası, Delphi Teknoloji, Özgörkey Gıda'da ve son olarak da Güney Afrika'da Arçelik'in bünyesindeki Defy'de stajlarımı yaptım. Lise dönemimde aktif birisiydim. Ege Rotary'ye bağlı Ege Interact'te 5 yıl aktif olarak görev yaptım. Son senemde başkanlık yaptım. Rotary'ye bağlı olarak Tayvan'a yaz kampına gittim. İzmir'e gelir gelmez de babamında fahri üyesi olduğu EGİAD'a üye oldum.

İzmir Ticaret Borsası Genel Sekreteri Dr. Erçin Güdücü:
İzmir Tarım Teknoloji Merkezi'nin devreye girmesiyle hem yatırımcıların hem de genç girişimcilerin ilgisini yeniden tarıma çekmeyi istiyoruz

“Hedefimiz; İTTM’yi Türk tarımının Silikon Vadisi yapmak”

İTTM, Türkiye'nin ilk Living Lab (Yaşayan Laboratuvar) temalı, Tarım 4.0 odaklı teknolojik gelişim ve girişim merkezi olacak

İzmir Tarım Teknoloji Merkezi (İTTM), İzmir Ticaret Borsası öncülüğünde, Tarım ve Orman Bakanlığı, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Yaşar Üniversitesi, İzmir Ticaret Odası, Ege Bölgesi Sanayi Odası, Ege İhracatçı Birlikleri, Deniz Ticaret Odası İzmir Şubesi ve İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği ortaklığında, İzmir Kalkınma Ajansı'nın yüzde 50 hibe desteği ile bir güdümlü proje kapsamında hayata geçirilecek. İTTM'yi yeni nesil teknolojilerin tarımsal üretime katılmasını sağlayacak pilot bir ARGE üssü olarak da düşünebilirsiniz. İTTM'de üretilecek teknolojiler sadece Ege Bölgesi'nde değil ülkemizde ve dünyada da kullanılacak. Öncelikli amaç; tarım sektörümüzün sorunlarına teknolojik çözümler üretmek olsa da aynı zamanda bu teknolojilerin bölgeye, tüm ülkeye, yakın coğrafyalara ve nihayetinde tüm dünyaya ihraç edilmesini ve ülkemizin küresel tarım teknolojileri pazarından daha fazla pay almasını sağlamak. İzmir Ticaret Borsası Genel Sekreteri Dr. Erçin Güdücü ile İTTM'nin kuruluş hikayesi üzerinden Türk tarımının mevcut durumuna, yapılması gerekenlere ve hedeflere ışık tttuk.

RÖPORTAJ: SEDA GÖK

Sizi tanıyabilir miyiz?

1969 Nazilli doğumluyum. Ege Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği mezunuyum. Para ve Banka Yüksek Lisans, İktisat Doktora derecelerim var. 1991'den beri iş hayatındayım. VOB (Vadeli İşlem Opsiyon Borsası), TOBB ve ING-Bank gibi kuruluşlarda bilişim ve finans alanlarında bilgi teknolojileri direktörü, yönetici ve danışman olarak görev yaptım. Türkiye'nin ilk Ticaret Borsası olan İzmir Ticaret Borsası'nda 2015 yılından bu yana Genel Sekreter olarak görev yapmaktayım. Finansal ürünler ve Tarım ürünleri borsacılığı, elektronik emtia piyasaları, elektronik ürün senedi ve lisanslı depoculuk, tarım 4.0, akıllı tarım; ürün, üye ve piyasa eksenlerinde Borsacılığın geliştirilmesi gibi konular İzmir Ticaret Borsası'ndaki temel ilgi alanlarım.

Eş zamanlı olarak Ege Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü'nde Yönetim Bilişim Sistemleri dersi veriyorum. İzmir Bilimpark ve Teknopark İzmir'de (İYTE Teknopark) İzmir Ticaret Borsası adına yönetim kurulu üyesi olarak görev yapıyorum.

İzmir Tarım Teknoloji Merkezi (İTTM)'nin kuruluş sürecini anlatır mısınız? Fikir ortaya nasıl çıktı?

Bilindiği gibi Endüstri 4.0;

Tarım ve buna bağlı gıda sektörü teknolojinin etkisiyle büyük bir dönüşüm içinde. Hayvansal ve bitkisel üretimin verimi ve kalitesi için yeni ekosistemler yaratılması şart.

teknoloji gelişimi, hizmet ve sanayi sektörlerinin ardından tarım sektöründe de köklü değişiklikleri beraberinde getirdi. Bu değişimle beraber Tarım 4.0 (Akıllı Tarım) kavramı da hayatlarımıza girdi. 130 yıldır Türk tarım ticareti için çalışan bir kurum olarak; sektörün geleceği, uluslararası rekabet gücü kazanabilmesi, üretim potansiyelinin artırılması için tarım ve teknoloji entegrasyonunun olmazsa olmaz olduğunun farkındaydık. Bu farkındalık ile başta Borsa Başkanımız İşinsu Kestelli ve yönetim kurulumuz bu konuda bir çalışma yapılması konusunda önemli bir irade ortaya koydular. Bu konuyu Borsamızın stratejik bir önceliği olarak konumlandırıdılar. Bu noktadan hareketle 2017

yılında Türkiye'nin Tarım 4.0 sürecine entegrasyonu için gerekli ekosistem unsurlarının belirlenmesi, uygulanması ve yaygınlaştırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesi için Ege Üniversitesi İktisat Fakültemiz ile birlikte "Türk Tarımının Global Entegrasyonu ve Tarım 4.0" projesini gerçekleştirdik. Bu proje ile dünyada ve ülkemizde tarımın genel durumu ve akıllı tarım uygulamalarındaki gelişmeleri araştırdık. Proje kapsamında sektör paydaşlarının katılımı ile "Tarımda Teknolojik Dönüşüm; Mevcut Durum, Sorunlar ve Çözüm Önerilerinin Tespiti" konulu bir çalıştay yaptık. Arkasından çiftçilerle ve teknoloji firmaları ile anket çalışmalarımız oldu.

Tüm bu veriler ışığında sektörün genel gelişme potansiyelini, önündeki engelleri, sorunlarını ve çözümlerini ortaya koyan raporumuzu hazırladık. Bu çalışmadaki en önemli sonuçlarımızdan birisi ülkemizde akıllı tarım uygulamalarının geliştirilmesine imkân sağlayacak bir ekosistemin oluşturulması ihtiyacı oldu. İTTM Projesi de bu ihtiyacı gidermek için Borsamız tarafından tasarlandı diyebiliriz.

Tarımı teknoloji ile buluşturmayı hedefleyen bu projenin partnerleri kimler? Partner sayısı önümüzdeki günlerde artacak mı?

İzmir Tarım Teknoloji Merkezi (İTTM), İzmir Ticaret Borsası öncülüğünde, T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Yaşar Üniversitesi, İzmir Ticaret Odası, Ege Bölgesi Sanayi Odası, Ege İhracatçı Birlikleri, Deniz Ticaret Odası İzmir Şubesi ve İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği ortaklığında, İzmir Kalkınma Ajansı'nın yüzde 50 hibe desteği ile bir güdümlü proje kapsamında hayata geçirilecek. Projenin sürdürülebilirliğini İTTM'ye KOSGEB desteği ile TEKMER (Teknoloji Merkezi) statüsü kazandırarak sağlamayı planlıyoruz. Aynı zamanda faydalanıcılara çeşitli vergi avantajı sağlamış olacağız bu statü ile... Bu anlamda hem güdümlü hem TEKMER desteğinin üst mercii olan Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile yakın iş birliği içerisindeyiz.

İTTM'ye kendi tüzel kimliğini kazandırmak için bir şirket kuruluşu gerçekleştireceğiz. Bu yapıda kamu, özel sektör ve sivil toplumu bir araya getireceğiz. Öncelikle proje ortaklarımız olmak üzere; farklı Oda ve Borsalar, teknoloji firmaları, bankalar ve yatırım şirketleri ile görüşmelerimiz başladı.

Merkezin çalışma sistemi hakkında bilgi verir misiniz?

İTTM'nin, tüm paydaşların ihtiyacına yönelik farklı üyelik sistemleriyle faaliyete geçmesini planlıyoruz.

İTTM, FIRSATLAR SUNACAK

İTTM; teknoloji firmaları için sektörün ihtiyaçlarını anlamaları ve buna paralel ürün geliştirmeleri, başarılı iş modelleri oluşturmaları imkanını sunacak. Araştırmacı ve akademisyenler için açık bir inovasyon merkezi olacak. Tarım işletmeleri ve çiftçiler için güvenilir eğitim ve danışmanlık hizmeti alabilecekleri fırsatları sunacağız. Girişimciler ve öğrenciler, farklı disiplinlerdeki firma ve uzmanlarla çalışma imkanı bulacak. Tarım makinası üreticileri de kendi ihtiyaçları için ihtiyaç duyduğu alanlarda teknoloji ve akademisyenlerle bir araya gelebilecek. Özetle yeni dünya kültürünün gerekliliği kazan-kazan modeli ile sinerji yaratacağız.

Merkez olarak 2022 çalışma programınız ve projeleriniz hakkında bilgi verir misiniz? AB Projeleri konusunda neler yapılacak?

İzmir Kalkınma Ajansı ile güdümlü proje desteği için imzayı Aralık ayında attık ve 24 ay sürecek güdümlü proje sürecimiz başladı. Bu kapsamda İZKA'dan 6 milyon TL hibe aldık. Güdümlü proje desteği ile İTTM'nin fiziki altyapısını oluşturacağız. İlk bir yıl İTTM'nin faaliyet göstereceği binanın tefrişi ve laboratuvarların kurulumu ile geçecek; 3 adet laboratuvarımız olacak; Veri Toplama, Veri Analizi ve Prototipleme. Bu fiziki altyapı çalışmaları sürerken tarım teknolojileri girişimcilerini tespit ve teşvik etmek amacıyla düzenleyeceğimiz çeşitli etkinliklerimiz olacak; Demo Day, Hackathon ve çeşitli eğitim ve bilgilendirme seminerleri gibi. Halihazırda başlamış iş birliklerimiz de var.

KOSGEB TEKMER Programına başvurumuzu yine 2022'nin ilk yarısında sunacağız, böylelikle Ocak 2023'te girişimcilere kapılarımızı açarken TEKMER avantajlarını da sunacak durumda olacağız.

Bunların dışında proje ortaklarımız olan İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü ve Yaşar Üniversitesi ile iş birliği protokolü imzaladığımız Ege Üniversitesi başta olmak üzere tüm üniversiteler ve ilgili paydaşlar ile ulusal ve uluslararası fonlardan faydalanmak üzere proje geliştirmeye açtık. Özellikle AB'nin Ufuk Avrupa programı ve diğer TÜBİTAK destekleri İTTM hedeflerine yönelik fonlar sunuyor.

İzmir Tarım Teknoloji Merkezi Websitesi: ittm.itb.org.tr

İTTM'nin ana yerleşkesi, T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı'na ait Menemen'deki Uluslararası Tarımsal Araştırma ve Eğitim Merkezi (UTAEM) yerleşkesi içerisinde olacak. Burada ofis alanları ve laboratuvarlar bulunacak. Aynı zamanda deneme alanları diye adlandırdığımız geliştirilen teknolojilerin test edilebileceği tarım arazileri yine bu yerleşke sınırları içerisinde. İTTM üyelik modeli ile hizmet verecek. Üyelikler; faydalanıcıların ofis, laboratuvar ve deneme alanları kullanım ihtiyaçlarına göre çeşitlilik gösterecek. Üyelik kapsamında internet, elektrik, su ve enerji temini gibi altyapı hizmetleri de sağlanmış olacak.

Bu yapılanmanın öncelikle Ege sonrasında Türkiye'yi kapsamasına yönelik nasıl bir politika izlenecek?

İTTM, Türkiye'nin ilk Living Lab (Yaşayan Laboratuvar) temalı, Tarım 4.0 odaklı teknolojik gelişim ve girişim merkezi olacak. Yeni nesil teknolojilerin tarımsal üretime katılmasını sağlayacak pilot bir ARGE üssü gibi düşünebilirsiniz. Bu anlamda ülkemiz için örnek teşkil edeceğine inanıyoruz. İTTM'de üretilecek teknolojiler sadece Ege Bölgesinde değil ülkemizde ve dünyada da kullanılacak. Öncelikli amacımız tarım sektörümüzün sorunlarına teknolojik çözümler üretmek olsa da aynı zamanda bu teknolojilerin bölgeye, tüm ülkeye, yakın coğrafyalara ve nihayetinde tüm dünyaya ihraç edilmesini ve ülkemizin küresel tarım teknolojileri pazarından daha fazla pay almasını da hedefliyoruz.

Akıllı Tarım kavramı konusunda Türk çiftçisinin konumunu değerlendirir misiniz? Bu konuda nasıl bir karnesi var?

Üreticilerimiz tabii ki öncelikle yeterli bir gelir elde ederek yaşamlarını ve üretim faaliyetlerini devam ettirmeyi amaçlıyor. Bu konuda bölgesel farklılıklar olsa da verimlilik ve maliyet açısından yeni akıllı tarım teknolojilerinin faydalı olduğunu gördüklerinde hem bakış açıları hem de teknolojileri kullanımları olumlu

Ticari Habercilikte

Seksen Yıllık

Ustalık

Ekonomi gazeteciliğinde öncü
TİCARET

www.ticaretgazetesi.com.tr

yönde değişecektir. Yeter ki biz onlara faydalı ve ulaşabilecekleri teknolojileri geliştirelim. Ayrıca bu konudaki teşvik mekanizmalarının harekete geçirilmesi için kamu ve özel sektörde yapılacak çalışmalar ile çiftçilerin eğitimi de bu işin önemli bir parçası olacak. Çiftçilerimizin ve üretici kuruluşların yeterli imkanlar, destekler ve eğitim ile Akıllı Tarımın imkan ve faydalarını göreberek benimseyeceklerine eminiz.

Akıllı Tarım başlığında öncelikle yapılması gerekenler neler? Artılarımız ve eksilerimiz özelinde bir analiz yapmanızı istesem...

Tarım ve buna bağlı gıda sektörü teknolojinin etkisiyle büyük bir dönüşüm içinde. Hayvansal ve bitkisel üretimin verimi ve kalitesi için yeni ekosistemler yaratılması şart. Tarım 4.0, hassas tarım veya akıllı tarım olarak adlandırılan bu dönüşüm çevre dostu ve sürdürülebilir bir tarımsal üretimi de mutlaka beraberinde getirmeli. Bu uygulamalar; öncelikle güvenilir ve sağlıklı gıdaya erişim imkanları yaratmalı, karar alma süreçlerini hızlandırmalı, iklim değişiklikleri etkilerini azaltmalı ve kaynakların daha etkin kullanılmasını sağlamalı diye düşünüyorum. Bu doğrultuda; önce tarımsal üreticilerin, çiftçilerin gerçek ihtiyaçlarının tespit edilmesi gerekli, sonra bu ihtiyaçlara yönelik çözümler üretilmesi için teknoloji firmaları, mevcut tarım aktörleri, yeni girişimciler ve akademisyenler birlikte çalışacaklar, son olarak da ortaya çıkan teknoloji ürünlerinin tarımsal üreticiler tarafından kullanılması ve yaygınlaştırılması için çalışmalar yapmak gerekiyor. İTTM de bu döngüyü gerçekleştirmeyi hedefliyor. Bunun için gerekli motivasyon, altyapı ve nitelikli insan kaynağına sahibiz.

Son dönemde iklim değişikliği ve kuraklık başlığı öncelikli gündem maddemiz haline geldi. Bu özelden doğru baktığımızda akıllı tarımın önemi bir kere

İTTM’NİN İZMİR’DE OLMASININ AVANTAJLARI...

“İzmir hizmet, turizm, sanayi ve tarım sektörlerinin kesişim merkezi. 350 bin hektar tarım arazisine sahip, üniversite varlığı açısından zengin, aynı zamanda genç nüfusu ve yeniliklere kolay adapte olan yapısı ile bu Merkez için çok doğru bir yer. İTTM’nin, İzmir üzerinden ülkemizin tamamını, tarımsal bilişim teknolojileri üretiminde rekabet ve sürdürülebilirlik anlamında öne çıkaracağına inanıyoruz.”

daha ön plana çıkıyor. Bu konuda dünya hangi başlıkları konuşuyor. Biz bu sürecin neresindeyiz?

İklim değişikliğinin etkisi sıcaklıklardaki artıştan ibaret değil. “İklim Değişikliği 2021: Fiziksel Bilim Temeli” raporunda da dünyamızın kırmızı alarm verdiği ve bunun önüne geçmek için kolektif bilinçle hareket edilmesi gerekliliği vurgulanıyor.

İklim değişikliğinin en önemli etkilerinden birisinin tarımsal üretim üzerinde olacağı konusunda tüm dünya hem fikir. Bu etkinin temelde iki şekilde olması bekleniyor. Birincisi, erozyon, tarım topraklarının kirlenmesi ve organik maddece zayıflamasından dolayı oluşacak verim kaybı. İkincisi ise sıcaklık ve yağış rejimindeki değişikliğe bağlı olarak verim kayıpları ve bölgeler arasında ürün deseninde yaşanacak değişimler. Tarımsal üretimde iklim değişikliği kaynaklı yaşanacak değişim hem yurtiçinde hem de küresel piyasalarda gıda tedarik zincirlerini de etkileyecek. Üretim miktarı ve kalitesinde yaşanacak değişimlerin ürün fiyatlarındaki belirsizliği ve pazarlamadaki riskleri artıracığını söyleyebiliriz.

İklim değişikliğinin dünyada en çok etkileyeceği bölgelerden birisinin Akdeniz havzası olduğu düşünüldüğünde ülke olarak biz de bu gelişmelerden etkileneceğiz. İç Anadolu, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu’da da yaşanan tarımsal kuraklık hepimizin malumu. Küçük Menderes, Gediz ve Bakırçay havzalarımızda özellikle birkaç yıldır yaşanan su sorunu bunun açık bir kanıtı.

Dolayısıyla toprak ve su gibi doğal kaynaklarımızın korunması, gübre ve kimyasal ilaç kullanımının azaltılması, karbon salımının azaltılması bu dönemde tarımın sektörünün öncelikli konuları olacak. Dünyaya baktığımızda da bu konularda her geçen gün yeni teknolojilerin geliştirildiğini görüyoruz.

Önemli bir tarımsal üretim potansiyeli olan ülkemizin de bu gelişmelerin takipçisi değil, liderliğini yapan ülkelerden birisi olması gerektiğini düşünüyoruz.

Gelecek dönemde gıdaya erişimin önemini pandemi sürecinde hatırladık. Bu sürecin farkındalık açısından yansımalarını sizin tecrübeniz üzerinden yorumlamanızı istesem...

Hepimizin deneyimlediği üzere pandemi ile beraber tarım ve gıdaya olan bakış açısı değişti. Gıdaya erişimde ilk başlarda kaotik bir süreçten geçildi, hatta bazı ülkelerde gıda ürünleri alım satımında kısıtlamalar görüldü. Pandemi ile eş zamanlı iklim değişikliği sorunu da daha görünür hale geldi.

Günümüzde üretim için kullanmamız gereken kaynakların yaklaşık 2.5 katını tüketiyoruz. Kısaca tüm dünyada bir limit aşımı söz konusu. Artan nüfus, israfla ve gıda kaybı ile beraber azalan doğal kaynaklar, bizi toprağı, suyu ve tüm kaynakları daha verimli kullanmaya ve sürdürülebilirlik ile döngüsel ekonomi kavramlarını benimsemeye yöneltiyor.

Tarımdaki en büyük sıkıntı çiftçi nüfusunun yaş ortalamasının yüksek olması ve genç nüfusun tarımda kalmasını sağlayamamak... Bu özelden baktığımızda İTTM ne ölçüde etkin çözüm olacak?

Türkiye sahip olduğu toprak varlığı, coğrafi özellikleri, ekolojik yapısı, iklim koşulları, gen kaynakları büyük bir tarımsal potansiyele sahip. Ancak ülkemizdeki ölçek sorunu, tarımda kar marjlarının nispeten düşük olması ve yoğun emek gerektirmesi nedeniyle gençler tarımdan uzaklaşmakta ve köyden kente göçle beraber kırsal nüfus azalmakta. Genç nüfus açısından halen birçok ülkeye göre avantajlı olan ülkemizde, tarım ve teknoloji faaliyetlerini entegre şekilde ilerletmeliyiz. X Kuşağı yani 1980 öncesi doğan nesil ile şu anki

ve gelecekte doğacak olan Alfa neslini ortak paydada buluşturacak projelerin, başarıyı getireceğine inanıyoruz. Yeni nesil dijital kanallarda da tarım pazarlamasını arttıracak projeler üzerinde çalışıyoruz.

İzmir Tarım Teknoloji Merkezi'nin devreye girmesiyle hem yatırımcıların hem de genç girişimcilerin ilgisini yeniden tarıma çekmeyi hedefliyoruz. Hedefimiz İTTM'yi Türk tarımının Silikon Vadisi yapmak.

Akıllı Tarım bir diğer ifade ile Tarım 4.0 sürecini yönetebilecek altyapıya ne ölçüde sahibiz? Çiftçilerimiz teknolojiye ulaşabiliyor mu?

Her ne kadar bazı üreticilerimiz akıllı tarım uygulamalarını kullanıyor olsa da bu konuda henüz yolun başında olduğumuzu söyleyebilirim. Akıllı tarım uygulamalarının yaygınlaşması için 3 önemli konu var. Birincisi bu konuda üreticilerimizin eğitim ihtiyacını gidermemiz gerekiyor. Bu teknolojilerin verimliliğe, maliyetlerin düşürülmesine sağlayacağı katkıları planlı bir eğitim programı tasarlayarak anlatmalıyız. İkincisi üreticilerimiz genel olarak anlatılana değil gördüğüne inanır. Bu nedenle akıllı teknolojileri belirlenecek önder çiftçiler vasıtası ile uygulayarak faydalarını diğer üreticilerimize göstermeliyiz.

Üçüncüsü ise üreticilerimizin ortalama işletme büyüklüğü 50-60 dekar civarında. Dolayısıyla finansman açısından yeterli güce sahip değiller. Bu nedenle akıllı tarım teknolojilerine kullanabilmeleri için gerekli desteklemelerin sağlanmasına ihtiyaç bulunuyor. Bu üç konuda yapılacak iyileştirmeler sonucunda üreticilerimizin yeni teknolojilere kısa sürede adapte olacağını düşünüyoruz.

Toplum olarak tarıma bakış açımızı değiştirmek için nasıl bir politika izlenmeli? Son dönemde çıkan başarı hikayeleri, yeni nesil romantik genç çiftçiler bu politikanın revizyonunda etkili olabilir mi?

İzmir Ticaret Borsası ekibi olarak gençlerin geleceğimiz olduğunun bilincindeyiz. Gençlerin tarıma bakış açılarını değiştirmek ve yeni nesilde farkındalık sağlamak amacıyla Tarım Gençlerle Yükseliyor, Toprak ve Çocuk adlı projelerimiz var. Kurumsal sosyal sorumluluk kapsamında Türkiye'nin ilk odalar ve borsalar podcast kanalı "4 Element ve İnsan"ı hayata geçirdik. Bu kanalda özellikle fikirlerine güvendiğimiz farklı sektörlerden kanaat önderleri ile içerikler hazırladık. Geleceğin gençlerimizin elinde şekilleneceğini biliyor ve elimizden geldiğince hayata geçirdiğimiz tüm projelerde çocuklar, gençler ve girişimcilere odaklanıyoruz. ■

Yazılım ve Bilişim Sanayicileri Kümelenme Derneği (YABİSAK) Başkanı Dr. Faruk Güler: Sektörü geliştirecek olan ekosistemi İzmir'de kurmayı hedefliyoruz. Bu sektör yaşanacak yer, şehir, bölge arıyor

Yazılımda kümelenip dünyaya kafa tutacaklar

İzmir, yerel yönetimiyle, STK'larıyla, iş adamlarıyla bu sektörün İzmir'de gelişimini istiyor mu? Evet, çok istiyor. Kurucu üyelerimizin dağılımına baktığımızda şehrin ileri gelenlerinin tamamının olduğunu görüyoruz. YABİSAK aynı zamanda İzmir Kalkınma Ajansı, İzmir Ticaret Odası, Ege Bölgesi Sanayi Odası gibi kurumların da desteğini alarak ilerleyen bir girişim.

Geçtiğimiz aylarda İzmir'in önde gelen kamu ve sivil toplum kuruluşları başta olmak üzere özel sektör ve üniversiteler bir araya gelerek Yazılım ve Bilişim Sanayicileri Kümelenme Derneği (YABİSAK)'ni kurdu.

Yazılım ve Bilişim Sanayicileri Kümelenme Derneği (YABİSAK) Başkanı Dr. Faruk Güler, İzmir'i yazılımda dünyanın merkezi yapmak için yola çıktıklarını belirterek, bu konudaki ekosistem için gerekli her türlü altyapıya şehrin sahip olduğuna vurgu yaptı.

İzmir'in diğer sektörlerdeki kümelenme başarısını yazılımda da devam ettireceklerini belirten Güler, "Sektörü geliştirecek olan ekosistemi İzmir'de kurmayı hedefliyoruz. Bu sektör yaşanacak yer, şehir, bölge arıyor. Dünyada bu sektörün geliştiği bölgelere baktığımızda hepsi yaşanacak şehirlerdir. Sektördeki işgücünün yaşamayı sevdiği yerde kümelenmek istiyor. İzmir bu sektörde çalışan insanların yaşayacağı, üreteceği, hayatını geçireceği, mutlu olacağı, dünyanın en önemli şehirlerinden bir tanesidir.

RÖPORTAJ: SEDA GÖK

Kümelenecek odaklanırsak bunu başarabilir, İzmir'i dünyanın en önemli merkezlerinden biri haline getirebiliriz" dedi.

Güler ile derneğin kuruluş hikayesi üzerinden Türkiye'nin yazılım ve yazılım teknolojileri konusundaki gelişimi, İzmir'in bu konudaki potansiyeli ve bu süreçte şehrin belirlediği yeni hedefler üzerine konuştuk.

Yazılım ve Bilişim Sanayicileri Kümelenecek Derneği (YABİSAK) kuruluş fikri nasıl ortaya çıktı? Süreci bizimle paylaşır mısınız?

Türkiye'nin hızlı bir şekilde gelişmesi, orta gelir tuzağından kurtulması, refah seviyesinin artması katma değeri yüksek ürünler ihraç etmesine bağlıdır. Bunun için de yazılım ve bilişim sektörü en önemli sektördür. Yazılım ve bilişim sektörü dediğimizde aslında bu sektörün diğer tüm sektörlerle katkı sağladığını görüyoruz. Bugün otomotiv, makine, elektrik-elektronik, havacılık ve savunma sanayi, tekstil, gıda, tarım hangi sektöre bakarsanız içerisinde yazılımı ve bilişimi görebilirsiniz. Dolayısıyla yazılım ve bilişim sektörü kendi üretimi dışında bölgedeki tüm sektörleri geliştirmek için olmazsa olmazdır. O zaman Türkiye'de bunu kaçırmamamız, bir fırsata dönüştürmemiz, yazılım ve bilişim sektörünü mutlak surette geliştirmemiz, çok daha yüksek seviyeye çıkarmamız lazım. Ege Bölgesi ve İzmir, yaşam şartları ve yaşam kalitesi açısından dünyanın en önemli yerleri arasındadır. Pandemi döneminde evden çalışmaların arttığını hepimiz deneyimledik. Bu sektör konumdan bağımsız bir sektördür. Bilgisayarını kurabildiğin her yer ofise dönüşebilir. Sektörün içindeki kişiler her ne kadar evden çalışsa da dışarı çıktığı anda yaşadığını hissedeceği, düşüncelerini kendisi gibi kişilerle paylaşabileceği ve ürettiklerine değer katabilecek konularda fikir alışverişini yapabileceği kişilerle bir arada olmak istiyor. Tüm bu bileşenleri İzmir'de yaratabiliriz.

Sektörde çalışanların yaşam kalitesi ile ilgili beklentilerini İzmir'in karşıladığını görüyoruz. İzmir ve Ege Bölgesi yaşam kalitesi bakımından bu sektörün konuşulacağı en önemli şehirlerden birisidir. Bölgenin bu avantajını kullanarak, yeni oyuncular kazanmasını ve güçlenmesini öngörüyoruz. Böylelikle beyin göçünün önüne geçilebileceği gibi, tersine beyin göçü hızlanabilecektir.

Bu fırsatı değerlendirmek için bu sektöre sahip çıkılması, sektörün ihtiyaçlarının daha çok giderilmesi ve sesinin duyurulması gerekiyor. Sektörün içindeki kişileri bir araya getirip, ihtiyaçlarının belirlenip, ihtiyaç duyduğu ortamın geliştirilmesi olmazsa olmazdır. Bu oluşumun içinde yer alan herkes Türkiye'de yatırımının önünü açacak daha fazla yatırım yapmasını sağlayacak ortamlar hazırlamaya çalışan kurum ve kişilerdir. Bu sektörün ihtiyaçlarının farkındayız, beraberce koordineli şekilde çalışarak giderilebileceğine inandık ve YABİSAK'ı kurduk.

Derneğin üyeleri kimlerden oluşuyor? Üye sayısını arttırmak için nasıl bir politika izleyeceksiniz?

Derneğimizde İzmir Büyükşehir Belediyesi, İzmir Yüksek Teknoloji

Enstitüsü, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, İzmir Yaşar Üniversitesi, Ege İhracatçı Birlikleri, Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği, Ege Genç İş İnsanları Derneği, İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği, Ege Ekonomiyi Geliştirme Vakfı ile yazılım ve bilişim sektöründen çok sayıda şirketlerin yer aldığı kurucu üyelerimiz var.

Paydaş dağılımımıza baktığımızda yüzde 71'i özel sektör, yüzde 11'i üniversite, yüzde 11'ü meslek Odaları ve yüzde 7'yi odalar, vakıflar ve dernekler oluşturuyor. Elbette sektörden temsilcileri kümelenmemize içerisine alarak hızla büyüyeceğiz. Ortak akılla, ortak ihtiyaçları belirleyerek hızlı bir şekilde hareket etmek istiyoruz. Erişebildiğimiz tüm yazılım ve bilişim sektörü temsilcilerine tek tek ulaşmaya ve hedeflerimizi

aktarmaya başladık. Üye sayımız artıyor. Bunu tüm kurucu üyelerimizle birlikte koordineli bir şekilde yapıyoruz.

Kümelenme modeli konusunda İzmir rol model olma özelliği taşıyor. Yazılım ve bilişimde kümelenme konusunda dernek olarak nasıl bir misyon üstleneceksiniz? Çalışma programınızda neler var?

İzmir'in bu konuda da kümelenmesi gereken merkezlerden biri olduğuna gönülden inanıyoruz. Sektörü geliştirecek olan ekosistemi İzmir'de kurmayı hedefliyoruz. Bu sektör yaşanacak yer, şehir, bölge arıyor. Dünyada bu sektörün geliştiği bölgelere baktığımızda hepsi yaşanacak şehirlerdir. Sektördeki işgücünün yaşamayı sevdiği yerde kümelenmek istiyor. İzmir bu sektörde çalışan insanların yaşayacağı, üreteceği, hayatını geçireceği, mutlu olacağı, dünyanın en önemli şehirlerinden bir tanesidir. Kümelenerek odaklanırsak bunu başarabilir, İzmir'i dünyanın en önemli merkezlerinden biri haline getirebiliriz.

Peki, İzmir yaşanabilir şehir olarak oldukça uygun ancak, bu sektöre ilişkin ekosistemi oluşturacak nelere ihtiyaç var?

Bu sektörün hizmet edeceği sanayi var mı, fabrikalar var mı, tarım sektörü, hizmet sektörü mevcut mu? Baktığımızda hepsi var. Peki, bu sektörün ihtiyaçlarını karşılayabilecek, sektörle birlikte yeni eğitim çerçeveleri geliştirebilecek üniversiteler var mı? O da var. YABISAK'ın kurucu üyeleri arasında üç üniversitemiz bulunuyor. Üniversitelerimiz sektör için ne tür uzman ihtiyacı olduğunu belirleyecek, gerekli programları araştırarak yenilerini hazırlayacak, mevcut programları ise sanayinin ihtiyaçları doğrultusunda geliştirerek uzmanlık alanlarının genişlemesine ve sanayide yer bulmasına destek olacak. İzmir, yerel yönetimiyle, STK'larıyla, iş adamlarıyla bu sektörün İzmir'de gelişimini istiyor mu? Evet, çok istiyor. Kurucu üyelerimizin dağılımına baktığımızda şehrin ileri gelenlerinin tamamının

olduğunu görüyoruz. YABISAK aynı zamanda İzmir Kalkınma Ajansı, İzmir Ticaret Odası, Ege Bölgesi Sanayi Odası gibi kurumların da desteğini alarak ilerleyen bir girişim. Çünkü amacımız bu sektörün ekosistemini oluşturmak. Misyonumuz kümelenme ile aktör sayısını arttırmak, sektörün tüm temsilcilerini bir araya getirmek, birbirleriyle proje yapabilir, etkileşim içine girebilir hale getirerek rekabet öncesi işbirliği fırsatlarından faydalanmak için zemin hazırlamak istiyoruz. Bu yolda yapılması gerekenleri sektörle birlikte belirleyip o şekilde adımlar atacağız.

İzmir'in en büyük sıkıntılarından birisi beyin göçü... Bu konuda farklı zaman dilimlerinde yapılan çalışmalar da var. Ancak bu konudaki maalesef istenilen hızda yol alınmıyor. Şehrin bu konuda kronikleşen sorunun çözümüne yönelik siz nasıl bir görev üstleneceksiniz?

Yazılım ve bilişim sektöründeki çalışanlar her zaman aranan insanlardır. İzmir'de çalışan üstün yetenekli yazılımcılar var mı? Evet, var. Hatta iş arayan yazılımcılar da var İzmir'de.

İhtiyaç halinde üstün yetenekli insanlar İzmir'e gelir mi? Ben şimdiye kadar İzmir'e gelmem İzmir'de çalışmam diyen hiç kimseyle karşılaşmadım. İstanbul'dan, Ankara'dan gelen profesyonel arkadaşlarımız var. Tek engel İzmir'deki sektör firmalarının diğer şehirlere göre daha az olması, alternatif firma olmaması gibi sebepler sayılıyor. Firmaları dinlediğimizde de yetişmiş iş gücünü İzmir'de bulmakla ilgili sıkıntılar çektiklerini paylaşıyorlar. Yatırımcı için, yetişmiş insan gücünün varlığı olmazsa olmazdır. İzmir'in bu gücü yetiştirme potansiyeli vardır. Yetiştirme potansiyeli olmayan alanlarda da İzmir'e gelecek yüzbinlerce yetişmiş insan bulunuyor. Bilgi ve becerileri yeterli olmayabilir ancak şirket içinde yetiştirilecek seviyede çok sayıda mezun bulunuyor. Burada YABISAK'a çok iş düşüyor. Hedeflerimizden başında İzmir'e yerli ve yabancı sektör firmalarını

çekmek ve ekosistemi geliştirmek yer alırken; üniversitelerle işbirliği yaparak sektörün ihtiyaçları doğrultusunda eğitim programlarının geliştirilmesi, öğrencilerin okurken aynı zamanda sektör tecrübesi kazanmasına yönelik programların İzmir üniversitelerinde uygulanmaya başlanması gibi çalışmaları hızla hayata geçirmeyi planlıyoruz.

İzmir'in teknoparkları, serbest bölgeleri, startup hamlesi ile melek yatırımcılarında ilgisini çekiyor. İzmir'in bu alandaki potansiyelinin daha da verimli kullanılması için sizce yapılması gerekenler neler?

Ülkemizde ve şehrimizde çok sayıda teknoparklar, teknokentler, inovasyon merkezleri, kuluçka merkezleri yer alıyor. Bu alanlarda faaliyet gösterecek şirketlere yani start-uplara ortak olacak iş insanlarına, girişimcilere ihtiyaç duyulmaktadır. Teknolojiye yatırım yapacak iş insanlarına, İzmir'de ve Türkiye'de bu firmalarının sayısının da artırılmasına ihtiyaç vardır.

Yüksek katma değerli, yüksek teknoloji gerektiren mal ve hizmeti üreten ve bu olgunluk seviyesine gelmiş şirketlerle ortaklık veya iş birliği yapacak yeni nesil iş insanları yüksek teknoloji, bina ve makinanın ötesinde yüksek bilgi gerektiren işler yapar. Elle tutulmayan, gözle görülmeyen varlıklara büyük sermaye yatırmak ve uzun süreli çalışmalar geliştirmek, bir nevi pazara yatırım yapmak gerekir.

Yeni nesil iş insanları yatırım yapmak için bürokrasi ile uğraşmak, bina yapmak gibi işlerle uğraşmak istemiyor.

Derneğin kuruluş sürecinde birçok uzman kişi ile değerlendirmeler yapıldığı ifade ediliyor. Bu değerlendirmelerden çıkan sonuçlar neler oldu? Artılarımız ve eksilerimiz ile bir karne çıkarmak gerekse bu karneyi nasıl yorumlarsınız?

Artılarımıza ve eksilerimize baktığımızda;

➤ Sektörde çalışanların yaşam kalitesi ile ilgili beklentilerini İzmir'in

Yurtdışı ile kıyasladığımızda işgücü maliyetleri anlamında büyük avantaja sahibiz. Yetişmiş iş gücünün daha da fazla çekilmesine veya İzmir'de tutulmasına ihtiyaç var.

İzmir'de çalışan sektör firmalarına baktığımızda büyük çoğunluğun ihracata yönelik çalıştığını görüyoruz.

karşıldığını görüyoruz. İzmir ve Ege Bölgesi yaşam kalitesi bakımından bu sektörün konuşulacağı en önemli şehirlerden birisidir. Bölgenin bu avantajını kullanarak, yeni oyuncular kazanmasını ve güçlenmesini öngörüyoruz. Böylelikle beyin göçünün önüne geçilebileceği gibi, tersine beyin göçü hızlanabilecektir.

➤ Yurtdışı ile kıyasladığımızda işgücü maliyetleri anlamında büyük avantaja sahibiz. Yetişmiş iş gücünün daha da fazla çekilmesine veya İzmir'de tutulmasına ihtiyaç var.

➤ İzmir'de bu sektörde güçlü oyunculara sahibiz ancak işbirliği yapmadıklarını görüyoruz. Bu işbirliklerinin kurulması gerekiyor.

➤ İzmir'de çalışan sektör firmalarına baktığımızda büyük çoğunluğun ihracata yönelik çalıştığını görüyoruz.

Sektörün teşvik mekanizmaları, teşvikli alanlarla ilgili olarak da bilgilendirilmeye ihtiyacı bulunuyor. Teşvikli bölgeler olan teknoparkları ve serbest bölgeleri artılarımız arasında sıralayabiliriz.

BTK bünyesinden doğru geçtiğimiz yıl 1 milyon yazılımcı başlığında özel bir proje çalışması başlatıldı. Öncelikle Türkiye'nin 1 milyon yazılımcıya ihtiyacı var mı? Mevcut piyasada bu alanda ihtisas yapmış bilgisayar mühendislerinin iş bulamadığını düşünürsek verimlilik esaslı nasıl projelere odaklanmak gerekiyor? Türkiye bu konuda kendisine nasıl bir stratejik eylem planı oluşturmalı?

Bilişim teknolojileri kritik bir sektör. Gelecek bu alan üzerine şekilleniyor. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu sektöre 3 yıllık bir sürede 1 milyon yazılımcı kazandıracağını belirtti. Bu eğitimler sayesinde İş Analisti – Network Uzmanı – Proje yöneticisi – Raporlama Uzmanı – Sızma Testi Uzmanı -Siber Güvenlik Uzmanı – Sistem uzmanı -Sistem analisti – Veri analisti – Veri tabanı yöneticisi – Web Tasarım Uzmanı -Yazılım Geliştirme Uzmanları yetiştirecek. Bu eğitimleri alanlar spesifik olarak bu alanlarda uzmanlaşacaklar. Bu demek değil ki sadece bu sektörün ihtiyacı var; tüm sektörler iş analistine, proje yöneticisine, veri analistine, web tasarımcısına ihtiyaç duyacak.

Bugün dijital dönüşümü konuşuyoruz, geç kalmadan zamanın önünde hızla hareket etmemiz gerekiyor. Yeni nesil teknolojilerin ithalini yaparak kullanan değil, geliştiricisi ve dünyaya açılanı olmak istiyorsak bu adımlar çok kıymetli. Biz de üniversitelerimizde bu amaç doğrultusunda çalışacağız.

Ankara özelinde ODTÜ, Kocaeli MAM bünyesinde yazılım konusunda da etkin çalışmalar yapılıyor. Bu kurumların tecrübelerini nasıl sisteme dahil etmeyi planlıyorsunuz?

Kümelenme derneği olarak amacımız birlikte büyüyecek ve gelişerek çok daha büyük potansiyel yaratmak. Kümelenmenin ana felsefesi de budur.

Birbirimizden faydalanarak daha da büyüme için bu amaca yönelik her türlü kurum ve organizasyonla iş birliği halinde olacağız. Sektörü birlikte çalışarak geliştireceğiz. Bu bir Türkiye projesidir ve bu alanda herkesin birbirine ihtiyacı vardır. Hepimizin birbiriyle öğrenilecekleri var. Amacımız yalnızca bu bölgeyi değil, ülkemizi bu anlamda geliştirebilmek; bu ekosistemi yaratabilmektir. Bu yüzden rekabet içinde değil işbirliği içinde hareket etmeliyiz. Yalnız Türkiye değil dünya çapındaki kümelenmelerle de birlikte çalışarak uluslararası büyümeyi hedefliyoruz.

Özellikle yabancı sermayeli yazılım ve bilişim firmaları başta İzmir olmak üzere Türkiye'ye çekmek konusunda nasıl bir cazibe unsurları yaratabiliriz? Bugüne kadar yapılan çalışmalarını nasıl yorumlarsınız?

YABİSAK'ın kurucu üyelerinin deneyim ve bilgi birikimini, İzmir'de İZKA, Türkiye genelinde ISPAT'ın gücünü bu alana kanallandırmak için çalışacağız. Ülkemizin vergi oranlarını, çalışan maliyetlerini, enerji maliyetlerini, teşvik sistemine bakıldığında Türkiye'nin parlayan bir yıldız olduğunu görmek mümkün. Dünyaya kıyasla dörtte bir fiyata mühendislik ekibi kurulabiliyor; özellikle yazılım ve bilişim sektörü gider kalemlerini düşündüğümüzde yatırımcı için büyük bir fırsat.

Özellikle pandemi döneminde gördük ki; böyle bir kümelenmenin İzmir'de olması çok daha önem kazanıyor. İnsanlar yaşanacak bölge ve şehir arıyor. Evinden de çalışsa dışarı çıktığında yaşadığını hissedeceği yerde olmak istiyor. İzmir'de yerli ve yabancı firmaların yaşayacağı yatırım ortamını oluşturmak; ekosistemi geliştirmek cezbedici unsurlar olacaktır. ■

EGİAD ile yapmayı arzu ettiğiniz ortak projeler neler? Bu konuda üyelerimize mesajlarınız neler olur?

EGİAD'da YABİSAK'ın kurucu üyeleri arasında yer alıyor. Alp Avni Başkanımızla dirsek temasında çalışmalarımızı yürütüyoruz. Neler yapabileceğimizi görüşmek üzere bir araya geldik ve akabinde birlikte, 13 Eylül'de EGİAD ile güzel bir webinar düzenledik "Şirketlerin Dijital Dönüşümünde Kutup Yıldızı: Yapay Zeka ve Arttırılmış Gerçeklik" konu başlığımız idi. Üyelerimizden alanında uzman üç isim yapay zeka, arttırılmış gerçeklik, kurumlarda kullanım örnekleri, geçiş süreci, geleceğin teknolojileri ve dijital dönüşüme odaklanarak kurumlara çok taze bilgiler aktardılar.

EGİAD ile gerek kurum olarak, gerek üyeleri aracılığı ile birçok proje geliştirebiliriz. Adım adım bunlar üzerinde çalışacağız, tecrübe ve bilgi birikiminden faydalanacağız. Gerek online gerek fiziksel etkinlikler düzenlemeye devam edebiliriz. Yazılım ve bilişim sektöründe finansmana erişim büyük önem taşıyor; küçük projeler ufak desteklerle büyüyüp serpilliyor, unicornlara dönüşüyor. Bu noktada EGİAD meleklerinden destek almayı arzu ederiz. İş birliği fırsatlarının geliştirilmesi için EGİAD üyeleri ve üyelerimiz arasında ikili görüşmeler organize edebiliriz. Yürüteceğimiz projelerde partner olarak hareket edebiliriz. Bu başlıkların her birini zaman içerisinde daha da detaylandıracağız.

5 Soru Cevap

Berat GÜZELEL

1. Kısaca kendinizi tanıtır mısınız?

İzmir'in Aliağa ilçesinde doğdum. İlkokul, ortaokul ve lise eğitimimi Aliağa'da tamamladım. Üniversite eğitimi için Özyeğin Üniversitesi Sivil Havacılık Bölümü'ne devam ettim. Ticaretin içinde olan bir ailede büyüdüğüm için, çocukluk yıllarımdan itibaren iş hayatının içinde olduğumu rahatlıkla söyleyebilirim.

2000'li yılların başında babam Nedim Güzelel'in ortağı olduğu şirketten ayrılması ve kendi şirketi olan Batı Polimer'i kurmasıyla petrokimya sektöründe uzmanlaşma yolunda ilerlemeye başladık. Bugün Batı Polimer A.Ş., Türk petrokimya sektörünün en büyük hammadde tedarikçileri arasında yer alıyor.

Sonraki yıllarda grubumuza paslanmaz çelik sektöründe faaliyet gösteren Batı Paslanmaz A.Ş ve Batı Compound A.Ş

şirketleri de katıldı. Ben de üniversite eğitimim sonrasında aile şirketimizde görev yapmaya başladım. Halen şirketlerimizin Genel Müdürü olarak görev yapmaktayım. Evliyim. İnşallah önümüzdeki Haziran ayında sağlıklı dünyaya gelmesini beklediğimiz bir kız çocuk babasıyım.

2. Hobilerinizi bizimle paylaşır mısınız?

Doğrusu çalışma tempomuz bırakın hobilerimizi, izin yapmaya bile çoğu zaman fırsat vermiyor. Bir teknem var. Yaz aylarında fırsat buldukça onunla dolaşmaktan ve ailemle baş başa kalmaktan büyük keyif alıyorum. Biraz da otomobillere meraklı olduğumu söyleyebilirim.

İş dışındaki zamanımın önemli bir bölümünü aileme ayırıyorum.

3. Hangi sektörde faaliyette bulunuyorsunuz? İşinizle ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyette bulunduğunuz sektördeki gelişmeleri anlatır mısınız?

Az önce de ifade ettiğim gibi Batı Polimer olarak Türk sanayisinin en önemli üretim gücünü simgeleyen petrokimya sektöründe önde gelen hammadde tedarikçileri arasında yer alıyoruz. 2022 yılında yıllık 100 bin ton satış hedefimiz bulunuyor. Odaklandığımız ana ürün grupları Polietilen, PVC, Polipropilen ve Polistiren.

Dünyanın önde gelen üreticilerinin ürünlerini ithal ediyor, hem yurt içi satışını hem de reexport'unu gerçekleştiriyoruz. Aynı zamanda ülkemizin en büyük yerli petrokimya üreticisi Petkim'in

ürünlerinin satışını da yapıyoruz. Ülkemizde plastik sektörünün bulunduğu hemen her iline satışı gerçekleştiriyoruz. Kemalpaşa OSB'deki şirket merkezimizin yanı sıra Atatürk OSB'de depolarımız, Bursa ve İstanbul'da da ofislerimiz ve depolarımız bulunuyor.

Batı Polimer A.Ş., grubumuzun amiral gemisi konumunda. Dört yıl önce iş süreçlerimizde çeşitliliğe gitmek adına paslanmaz çelik sektörüne yatırım kararı aldık ve Batı Paslanmaz A.Ş şirketimizi kurduk, ciddi bir mekine ve ekipman yatırımı yaptık. Polimer sektörü ile yakın ilişkisi olan compound malzemelerde uzmanlaşmasını istediğimiz şirketimiz Batı Compound A.Ş de grubumuz çatısı altında yerini aldı. Plastik sektöründe daha yüksek katma değere ulaşmamızı sağlayacak compound malzemelerin satış hacmimiz içindeki büyümesine büyük önem vermekteyiz.

4. 2021'e ilişkin ekonomik değerlendirmelerinizi ve 2022 ekonomik beklentilerinizi paylaşır mısınız?

2020 yılı bildiğiniz gibi pandeminin en yoğun şekilde hissedildiği ve kimsenin hesabında olmayan bir yıldır. Bu durum 2021 yılının ilk altı ayında, etkileri azalsa da devam etti. 2021 yılının ikinci yarısından itibaren ise ertelenmiş taleplerin hızla devreye girmesi, petrol fiyatlarında yaşanan yükselişler ve bu durumun başta petrokimyasal ürünler olmak üzere emtia fiyatlarına yansımaları sonuçları ile karşı karşıya kaldık. Bunlar şüphesiz ülke olarak bizim kontrolümüzün dışındaki değişkenlerdi. Ancak bunların üzerine Dolar ve Euro kurlarında yaşanan yüzde 100'ün üzerindeki devalüasyon, hammadde sağladığımız sektörlerin üretim maliyetlerinde ciddi artışları beraberinde getirdi. Üretici enflasyonu ile tüketici enflasyonu arasında iki katın üzerinde açılan makas bu durumun en bariz göstergesidir.

Pandemiyle beraber emtia fiyatlarındaki dalgalanma ve Avrupa ile Asya arasında kopan tedarik zincirleri ülkemizdeki üreticilere

büyük bir fırsat da sunuyor. Bu durum Türkiye'deki üreticileri zorlayacak olmasına rağmen daha yüksek katma değerli ürünlerin üretilmesine olanak sağlayacak diye düşünüyorum. Hammadde sağlayıcısı olarak biz ve ürün tedarik ettiğimiz imalat sanayisinde faaliyet gösteren müşterilerimiz, hiçbir zaman dövizin bu oranda ciddi sıçramalar göstermesinden memnun olmayız. Bu durumda ne alıcı ne satıcılar fiyatlamaya yapamazlar ve istemesek de sistemi kilitlemek zorunda kalırız. Sanayici, sattığı malın yerine yenisini hangi fiyatta ve hangi vadede koyacağını görmek ister.

2022 yılında hükümetimizin aldığı ve alacağı yapısal önlemler ile geçen yılın son çeyreğinde yaşadığımız panik ortamını bir daha yaşamamayı umuyoruz.

5. Neden EGİAD? EGİAD'dan beklentileriniz neler? EGİAD'ın çalışmaları hakkında görüşleriniz neler?

Halen Plastik Sanayicileri Federasyonu (PLASFED) ve Ege Plastik Sanayicileri Derneği'nde (EGEPLASDER) Yönetim Kurulu Üyesi olarak görev yapıyorum. Sivil toplum kuruluşlarında çalışmanın bir hobi olarak değil, işimizi ve network'ümüzü büyütmenin bir aracı olduğunu düşünüyorum. Elbette hepimizin zamanı çok kıymetli ve sorumluluklarımız çok büyük.

Ancak iş insanlarının mutlaka sektörel odaklı STK'lar başta olmak üzere sivil toplum içinde yer alması gerektiğini de biliyorum. EGİAD, İzmir'imizin en köklü ve etkin sivil toplum kuruluşları arasında yer alıyor. Çalışmalarını ve verdiği mesajları uzun süredir yakından izleyen bir iş insanı olarak sivil toplum çalışmalarında EGİAD'ın mutlaka yer almasını istedim ve bu amaçla üye oldum. Başarıyla yürüttüğü organizasyonları, vizyonu ve sahip olduğu nitelikli üyeleri ile EGİAD üyesi olmaktan mutluluk duyuyorum.

Hepimize ortak değer yaratacak çalışmalarda ve projelerde buluşmak dileğiyle.

Hande ÖZEN

1. Kısaca kendinizi tanıtır mısınız?

Ben Hande Özen, CK Architecture Interiors Mimarlık şirketinin genel müdürüyüm ve mimarım. İzmir Atatürk Lisesi ve İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Mimarlık Fakültesi'nde aldığım eğitimlerden sonra, 8 yıldır piyasada profesyonel olarak yer almaktayım. 2020 yılı Ağustos ayından beri şirket kurucumuz ve mimar Cem Kapancıoğlu ile çalışıyorum. Şirketimiz 16 yıldır Dubai'de design&build prensibi ile anahtar teslim iş yapan, üst segment projelere imza atan bir tasarım ve uygulama şirketi olarak faaliyet gösteriyor. Ben de yaklaşık 1,5 yıldır bu ekibin içinde yer almaktan çok mutluyum.

2. Hobilerinizi bizimle paylaşır mısınız?

Mesleğimiz gereği tasarım ve sanat ile doğal bir bağımız var. Ben de sinema, müzik, fotoğrafçılık gibi sanat dalları ve moda ile ilgiliyim. Bunların dışında her mimarın mümkün olduğunca seyahat etmesi, yeni kentler/mekanlar görmesi ve bunları analiz ederek entelektüel ve kültürel gelişimine katkı sağlaması gerektiğini düşünüyorum.

3. Hangi sektörde faaliyette bulunuyorsunuz? İşinizle ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyette bulunduğunuz sektördeki gelişmeleri anlatır mısınız?

Kısaca biz mimari tasarım ve uygulama servisi hizmeti veriyoruz. Aynı zamanda emlak geliştirme projelerimiz de var. Biz esasen Dubai Merkezli olduğumuz için yurtdışında neler olduğuyla daha ilgiliyiz. Son dönemde bütün dünyada bahçeli villa konutlarına

olan talepte patlama yaşandı. Pandemi ile beraber aynı zamanda ciddi bir maliyet artışı da oldu. Önümüzdeki dönemde bunun ticari binalarla dengeleneceğini düşünüyoruz. Dünya üzerinde baktığınız zaman inşaat sektörüne giden pay 12.5 trilyon iken Türkiye'nin payı 70 milyar doları geçmez. Bu yüzden biz aslında kendi içinde çok ufak bir marketiz. Dünyanın inşaat sektörünün yüzde 1'i değiliz. Böyle bakarsak inşaat sektöründeki gelişmeleri aslında yurt dışı belirliyor diyebiliriz.

4-2021'e ilişkin ekonomik değerlendirmelerinizi ve 2022 ekonomik beklentilerinizi paylaşır mısınız?

Türkiye'deki yapısal sorunlar yüzünden ekonomi pandemi ile beraber daha fazla yıprandı. Ancak büyük bir ihtimalle görece Türkiye buradan güçlü çıkacaktır. Çünkü alışık olduğu bir durum. Biz daha çok yurtdışı odaklı bir servis anlayışıyla hareket etmenin çok daha doğru olacağını düşünüyoruz. Bütün stratejilerimizi ona göre yapmamız gerekli. Biz de o şekilde bir alt yapı kurduk. Dinamik bir yapımız var. Bir sistemimiz yok diyebilirim ama dinamik bir iş kültürümüz var.

5. Neden EGİAD? EGİAD'dan beklentileriniz neler? EGİAD'ın çalışmaları hakkında görüşleriniz neler?

EGİAD'ın bölgede etkili bir kurum olduğunu öğrendik ve içinde olmak istedik. Genel olarak yeni tanıyoruz açıkçası. Bizim genel beklentimiz firmamızın yurt dışına yaptığı işlerde teşvikler ve vergi indirimleri sağlaması için devlete ve kurumlara baskı yapması, aracı olması olabilir. Bunun dışında yurt içinde genç çalışanların kişisel gelişim eğitimleri için yine destekler ve teşvikler sağlanmalı. Çünkü gelen gençler yetersiz ve ayrıca şirket içinde eğitilmeleri gerekebiliyor. Var olan sistemleri eleştirmemiz ve de kolaylaştırmamız gerekli. Hatta bunun için Dubai'deki bazı modelleri öneriyoruz. Birincisi hız, ikincisi bürokraside şeffaflık gelirse yerli ve yabancı yatırımların artacağını düşünüyoruz.

Metin TAŞKIRAN

1. Kısaca kendinizi tanıtır mısınız?

Evli ve 2 yaşında bir erkek babasıyım. Ailemiz 37 yıldır halıcılıkla uğraşmaktadır.

2. Hobilerinizi bizimle paylaşır mısınız?

Dünyayı gezmeyi çok severim. Her yıl mümkünse farklı iki ülke gezmeye çaba gösteriyorum. Dünyayı gördükçe hayata bakış açınız değişiyor, her şeyi daha global düşünmeye başlıyorsunuz. Çoğu erkek gibi arabalara da ilgim vardır. Pandemiden dolayı artık gidememek te sinemaya gitmeyi çok severim.

3. Hangi sektörde faaliyette bulunuyorsunuz? İşinizle ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyette bulunduğunuz sektördeki gelişmeleri anlatır mısınız?

Halı sektöründe 2 farklı markamızla faaliyet göstermekteyiz. Bunlar Dolce Vita Halı ve Massimo Halıdır. Dolce Vita markamızın Türkiye'de 300'ü aşkın satış noktası bulunmaktadır. Massimo markamızda kişiye özel tasarım halı, otel halıları, yat halıları ve proje işleri yapmaktayız. Genel merkezimiz İzmir Işıkkent'te olup, İzmir'de 3, İstanbul'da kendimize ait 2 mağazamız bulunmaktadır. Bu yıl içinde yeni fabrikamızı yine İzmir Işıkkent'te faaliyete geçirdik. Türk halı sektörü ihracatta makine halısı olarak dünyada birinci sıradadır. İlk sırada ihracat yaptığımız ülke de Amerika Birleşik Devletleri'dir. Dolce Vita olarak şu an 24 ülkeye ihracat yapmaktayız. Şirketimizde dijital dönüşüme çok önem vermekteyiz ve buna durmaksızın yatırım yapmaktayız. 2022 yılında Almanya'ya toptan, perakende ve e-ticarete hizmet verecek bir yer açmayı planlıyoruz.

4-2021'e ilişkin ekonomik değerlendirmelerinizi ve 2022 ekonomik beklentilerinizi paylaşır mısınız?

2021 yılı iş dünyası için çok zor bir yıl oldu. Hiç görmediğimiz kur dengesizliğine şahit olduk. Pandemiden dolayı vanlun fiyatlarında ve hammadde fiyatlarında dolar bazında çok

büyük artışlar yaşandı. Bunların hepsi şirketlerin maliyet hesabı yapmasında ve bilanço hazırlamalarında zor bir yıl olmasına sebep olmuştur. 2022 yılında daha temkinli bir yıl geçirmemiz gerektiğini düşünüyorum. Pandemi devam ediyor kapanmalar yaşanıyor, navlun fiyatlarının kısa vadede düşme ihtimali görünmüyor, merkez bankalarının bol para dağıtma dönemi de bitmiş gibi görünüyor. Ülkemiz için düşünürsek ocak ayından itibaren KGF kredileri ve konut faiz oranlarında kampanyalarla beraber bir hareketlenme görebileceğimizi düşünüyorum. Ayrıca son asgari ücret zammından sonra şubat ayından itibaren alım gücünün artması piyasada bir hareket yaratabilir. Ticari kredilerin yükselmesi ve döviz kurlarının ne olacağını bilmediğimizden temkinli olmakta fayda görüyorum.

5. Neden EGİAD? EGİAD'dan beklentileriniz neler? EGİAD'ın çalışmaları hakkında görüşleriniz neler?

Neden EGİAD diye düşünürsem kendimi ait hissettiğim bir kurum. Üye yapısı ülkesini seven, dünyayla entegre, çağdaş insanlardan oluşmakta. EGİAD, üyelerini pandemi sürecinde bile zoom toplantısıyla güncel tutmakta. Yönetimdeki ve komisyondaki arkadaşlarımız elinden gelenin fazlasıyla yapmakta. Büyük paralarla ve zaman ayırarak alabileceğimiz bilgilere EGİAD sayesinde kolay ulaşabiliyoruz. EGİAD'tan beklentim bu temposunu kaybetmeden ülkemizi daha ileri taşıyacak genç iş adamlarına yol gösterici olmaya devam etmesidir. EGİAD çalışmalarına gelirse şu an nerdeyse her gün EGİAD'ın çalışmaları hakkında bir haber okuyoruz. Yerelden çıkıp uluslararası camiada da artık söz sahibi bir STK olma yolundadır. İyi ki EGİAD'ın bir üyesiyim.

Mustafa Cumhur ÖNAÇ

1. Kısaca kendinizi tanıtır mısınız?

Adım Mustafa Cumhur Önaç, 1985 Ağrı doğumluyum. Evli ve 1 çocuk babasıyım.

2. Hobilerinizi bizimle paylaşır mısınız?

Kitap okumak, spor yapmak, otomobil sporları ile ilgilenmek ve ailemle birlikte seyahat etmek.

3. Hangi sektörde faaliyette bulunuyorsunuz? İşinizle ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyette bulunduğunuz sektördeki gelişmeleri anlatır mısınız?

Sıfır ve ikinci el lüks otomobillerin alış ve satışı ile ilgili faaliyet göstermekteyiz. Kişilerin tercihlerine uygun araçlarını showroomumuzda değerinde alış ve satışı yapıyoruz. Misyonumuz, sektörde müşterilerimize geniş portföyümüzle fiyat sürprizleri olmadan, ek ücret ödetmeden en hızlı, en sorunsuz ve en güvenilir araç temini sağlamaktır.

2021 yılında sektör artan döviz kurları ve faizler sebebiyle zor bir yıl geçirdi. Ekonomik konjonktür hane halkının alım gücünü düşürürken, artan araç fiyatları sebebiyle otomobiller kolay ulaşılabilir olmaktan uzaklaştı. Bu dönemde bizler müşterilerimize destek olabilmek için fiyat artışlarını stoktaki otomobillerimize yansıtmadık ve ödeme konusunda elimizden geldiği kadar müşterilerimize destek olduk.

4-2021'e ilişkin ekonomik değerlendirmelerinizi ve 2022 ekonomik beklentilerinizi paylaşır mısınız?

Covid 19 sebebiyle 2021 yılı Türkiye ekonomisi için biraz önce de bahsettiğim gibi zor geçti. Döviz kurlarındaki değişim ve faizler sadece otomotiv sektörünü değil, ülkede faaliyet gösteren üretimden lojistiğe kadar bütün sektörleri olumsuz etkiledi. Artan enflasyon hane halkının üzerinde ekonomik baskı oluştururken, devletin covid 19 kapsamında uyguladığı tedbir paketleri bizlere destek oldu. 2022 yılında covid etkisinin azalmasıyla beraber, salgının ekonomi üzerindeki

etkisinin zayıflayacağına ve 2022 yılının geçtiğimiz yıla kıyasla daha iyi bir yıl olacağına inanıyorum. 2022 yılında yine döviz ve faiz fiyatlamaları sektörümüz için kritik önemde olacaktır. Ülkedeki enflasyonun covid etkisinin azalmasıyla beraber düşüşe geçmesini bekliyorum. Bu düşüş sonrasında bütün sektörlerde toparlanma ve tekrar yükselişe geçme trendi 2022 yılında ortaya çıkacaktır.

5. Neden EGİAD? EGİAD'dan beklentileriniz neler? EGİAD'ın çalışmaları hakkında görüşleriniz neler?

EGİAD farklı sektörlerdeki genç iş insanlarının bir araya geldiği ve sosyalleştiği, ekonomik ve fikri alışverişlerde bulunduğu Ege Bölgesi'nin en önemli kuruluşudur. Bu sebeple bu kuruluşun bir parçası olmaktan mutluluk ve gurur duyuyorum. Ekonomi ve teknoloji açısından yeni kuşaklara, üyelerine ve topluma katkı sağlayacağını düşünüyorum. EGİAD çalışmalarında demokrasi ve insan hakları evrensel ilkelerine bağlı, girişimci ruhu olan, inanç ve düşünce özgürlüğüne saygılı, Atatürk'ün çağdaş uygarlık hedefine ve ilkelerine sadık, toplumsal yapının gelişmesine katkı, demokratik sivil toplum ve laik hukuk devleti anlayışının yerleşmesine yardımcı olmayı ilke edinmiş bir kuruluştur.

Umut SAÇAN

1. Kısaca kendinizi tanıtır mısınız?

1981 İzmir doğumluyum. Belli aralıklarla İzmir ve yurt dışı tecrübelerim olsa da yaşamaktan en keyif aldığım şehirdeyim. Eşim ve oğlumla yaşıyorum. İşim ve ailem hep önceliğim olmuştur.

2. Hobilerinizi bizimle paylaşır mısınız?

Bisiklete binmeyi, doğa aktivitelerini ve ekstrem sporları seviyorum. İyi bir puro tutkunuyum, gastronomide dünya mutfaklarını deneyimlemek ve bizzat denemek hobilerim arasında. Sanıyorum epikürçülüğe yatkınım.

3. Hangi sektörde faaliyette bulunuyorsunuz? İşinizle ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyette bulunduğunuz sektördeki gelişmeleri anlatır mısınız?

Pazarlama ve pazarlama teknolojileri sektöründe faaliyette bulunuyorum. Strateji odaklı bütünsel pazarlama çözümleri üreten bir şirketim var. Gelenekselden dijitale tüm dinamikleri etkin kullanan bir yapıyız. Portföyümüz yerel ve ulusal çapta ekonomiye değer katan bir çok sanayi, inşaat, perakende markasından oluşuyor. Pazarlama işini bir Ar-Ge süreci olarak değerlendiriyoruz. Çünkü bize göre her vaka kendini dikte eder. Oluşabilecek ekonomik dalgalanma ve şoklara hazırlıklı, ticari etkisi yüksek işlere imza atma konusunda deneyimliyiz. Sektörümüzdeki durum ve oyuncularını gözlemlediğimizde derin bir karmaşa ve yanıltıcılığın var olduğunu görüyoruz, bizi bu negatifiklerden ayıran yalın, sürdürülebilir ve iş bitirici olmamız.

4-2021'e ilişkin ekonomik değerlendirmelerinizi ve 2022 ekonomik beklentilerinizi paylaşır mısınız?

Çok yorulduk, çok yıprandık. Salgın, doğal afetler, iklim değişiklikleri, bir de üzerine yaşanan global ekonomik şoklar. Dünya ciddi bir tedarik, hammadde ve lojistik sıkıntısı yaşıyor. Ekonomide verdiğim bir örnek vardır hep "Dünya hapşırırsa Türkiye nezle oluyor". Hepsi geride bıraktığımız bir yılda tadımızı çok kaçırdı. Zorlu bir sınav verdik, veriyoruz. Anadolu'nun çok badireler atlattığı; ülkesini, milletini her daim ayakta tutmayı başarabilmiş efsane bir neslin torunlarıyız biz. Neler görmedik ki? Göreceğiz de... Çokça zaman; kaybedebiliriz, yenilebiliriz, düşebiliriz, çizikler alabiliriz. Ancak biz biliriz ki asla pes etmeyiz, vazgeçmeyiz...

5. Neden EGİAD? EGİAD'dan beklentileriniz neler? EGİAD'ın çalışmaları hakkında görüşleriniz neler?

Entelektüel sermayesi en güçlü STK'lardan gördüğüm EGİAD'ın bir parçası olmaktan gurur duyuyorum. Bizi geleceğe taşıyacak yegane gerçeğin bilim, sanat, akıllı politikalar üretmek olduğunun farkındayım. EGİAD'ın bir STK olarak bu değerleri yerine getirmekte aktif rol oynadığını görmek beni çok mutlu ediyor. EGİAD'da tanıma fırsatı yakaladığım her üyenin çok değerli iş insanlarından oluşması beni çok sevindiriyor. EGİAD'dan pek bir beklentim yok, beklentim bu değerleri sürdürülebilir kılmasıdır ki, bunu da başardığını görüyoruz. Burada mesele EGİAD'ın benden beklediği ve benim EGİAD'a ne katacağım olmalıdır.

“Yüksek ideallere sahip olanlar için...”

İdeal Yapı olarak hayallerinizde temeli atılan projenin, güçlü ve güvenilir bir yapıya dönüşmesi için çalışıyoruz. Sağlamlık, estetik ve fonksiyonelliği tasarımın içinde buluşturan projelerimizde; konut, sanayi yapıları ve makine temeli inşaatları alanında hizmet vermekteyiz. Biz, sizin güçlü yükselişiniz için buradayız.

Mimari

- Sanayi Yapıları İnşaatları
- Konut İnşaatları
- Makine Temeli İnşaatları

İç Mimari

- Tasarım
- Uygulama
- Proje

+90 (232) 489 2081
info@ideal-yapi.com.tr
www.ideal-yapi.com.tr

Dcube Döngüsel Ekonomi Webinarı

» 11 Ekim 2021

İklim Krizi, Sürdürülebilirlik, Paris Anlaşması gibi hayatımızda son derece önem kazanmaya başlayan oluşumları yakından takip eden EGIAD Ege Genç İş İnsanları Derneği, döngüsel ekonomi konusunda farkındalık yaratmak ve bu yeni döneme geçişi hızlandırmak için kolları sıvadı. İş dünyasının geleneksel, etkisi düşük yöntemlerden uzaklaşması ve yeni iş yapış biçimlerini deneyimlemesi için çeşitli organizasyonlara imza atan STK, son olarak özellikle Avrupa Birliği üyesi ülkelerde yavaş yavaş devreye giren Döngüsel Ekonomi'nin EGIAD üyesi işletmelerde de uygulanabilmesi için harekete geçti. Konuyla ilgili bir toplantı düzenleyerek çalışma başlatan EGIAD'ın konuğu, döngüsel ekonomi modelinde farkındalık yaratmayı, kapasite artırımını, çözüm tasarımını ve politika geliştirilmesini amaçlayan bir Bilimsel Ar-Ge ve Sosyal Kalkınma Kooperatifi olan Dcube'un kurucu ortağı Gülcan Ergün oldu.

Amerika Baş Müsteşarı ile Toplantı

» 11 Ekim 2021

Amerika Baş Müsteşarı Scott M. Oudkirk'in İzmir Ziyareti kapsamında ABD Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından düzenlenen yemeğe EGIAD'ı temsilen Başkan Vekili Cem Demirci katıldı.

Dokay İşbirliği

» 11 Ekim 2021

EGİAD üyeleri, personeli ve üye şirketi çalışanlarına yönelik DOKAY ile rent a car ve ikinci el araç kapsamında iş birliği protokolü imzalandı. Törene DOKAY Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Salih Özen ve EGIAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, EGIAD Geçmiş Dönem Yönetim Kurulu Başkanı Temel Aycan Şen ve DOKAY Yönetim Kurulu Üyesi Zeyno Şahinkaya katılım gösterdi.

Sanayicilerle Değerlendirme Toplantısı

» 13 Ekim 2021

Sanayi – Dijitalleşme ve Sürdürülebilirlik Komisyonu tarafından organize edilen Sanayicilerle İstişare ve Değerlendirme Toplantısı EGiAD Dernek Merkezinde düzenlendi. EGiAD Genel Sekreteri Prof. Dr. Fatih Dalkılıç'ın moderatörlüğünde gerçekleşen toplantıya EGiAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, Başkan Vekilleri Cem Demirci, Fatih Mehmet Sancak, Kaan Özhelvacı, Yönetim Kurulu Üyeleri Yağmur Yarol, Pınar Berberoğlu, Müge

Şahin, Erkan Karacar, Can Atık, Sanayi – Dijitalleşme ve Sürdürülebilirlik Komisyonu Başkanı Ceren Serdemir Yavuz, Komisyon Başkan Vekili Remzi Uslu, EGiAD Üyeleri Nedim Uysal, Baran Kayhan, Mustafa Güres, Serhat Büyükhelvacıgil, Arda Şemsioğlu, Gökmen Yalıcı, Turan Göksan, Açelya Baç, Selçuk Demirok, Burak Güngör, Sezai Kızıltan, Serhan Ceylan katılım gösterdi. EGiAD'ın sürdürülebilirlik çalışmaları üzerinde durulan toplantıda ayrıca, 'Nitelikli Eleman ve Mavi Yaka Açığı', 'Yeşil Dönüşüm Yol Haritası', 'Gümrük Birliği EGiAD Think Tank Raporu' alanlarında çalışma hazırlanabileceği görüşüldü.

EGiAD Happy Hour

» 13 Ekim 2021

Sosyal İlişkiler ve Kültür-Sanat-Spor Komisyonu organizasyonu ile gerçekleşen EGiAD Happy Hour Alsancak Sirena'da gerçekleşti. Genç üyelerini lezzetli sunumlar eşliğinde buluşturan EGiAD'ın, sıcak bir ortamda gerçekleşen etkinliği geç saatlere kadar devam etti. EGiAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer'in de hazır bulunduğu etkinlikte, üyeler yeni projeler hakkında fikir alışverişinde bulunurken, yeni üyeler ise birbirlerini tanıma imkanı yakaladı.

İYTE ile Toplantı

» 15 Ekim 2021

İYTE Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Gamze Tanoğlu ve beraberindeki heyet EGİAD Yönetim Kurulu'nu ziyaret etti. Gerçekleşen toplantıda sanayi- üniversite- STK işbirliği kapsamında İYTE ile EGİAD'ın birlikte gerçekleştirecekleri faaliyetler ve ayrıntıları görüşüldü. Yabancı öğrencilerle yapılacak ortak faaliyetler ve çalışmalar masaya yatırıldı. İYTE Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Gamze Tanoğlu, Rektör Danışmanı Prof. Dr. Volga Bulmuş, Atmosfer Teknoloji Transfer Ofisi Yöneticisi Dr. Sinan Yılmaz ve İYTE Uluslararası Ofisi'nden Öğretim Görevlisi Deniz Işık'ın katıldıkları ziyarete EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, Başkan Vekili Cem Demirci, Yönetim Kurulu Üyeleri Süleyman Tutum, Erkan Karacar, Uluslararası İlişkiler Komisyonu Başkanı Elif Kâya ve Genel Sekreter Prof. Dr. Fatih Dalkılıç ev sahipliği yaptılar.

EGİAD Melekleri Yatırımcı Girişimci Buluşması

» 19 Ekim 2021

EGİAD Melekleri, 2021 yılının beşinci ve kuruluşundan bugüne yirmi sekizinci "Melek Yatırımcı – Girişimci Buluşması'nı online olarak gerçekleştirdi. Etkinlikte Vela Partners Kurucu Ortağı Yiğit İhlamur ve birbirinden değerli iki girişimci sunum gerçekleştirdi. Fizbot Dijital Asistan ve Turnify projeleri yatırımcılarla biraraya geldi.

Karadağ ile İş Yapmak

» 18 Ekim 2021

Üye işletmelerin uluslararası iş birlikleri oluşturması veya arttırması, sektörel gelişmeleri takip edebilmesi amacıyla organize edilen EGİAD Dış Ticaret Elçileri Programında Sri Lanka, İtalya, Hollanda ve Almanya değerlendirmeleri

sonrasında bu kez Karadağ üyelerin tanıtımına açıldı. Özellikle iç piyasalardaki durgunluk vade sürelerinin uzunluğu ve tahsilat sorunlarının büyümesi ile güvenilir dış pazarlara yönelik artarken hem yakın hem de güvenilir ekonomisi ile uluslararası adı Montenegro bizdeki adıyla Karadağ yatırımcıları kendisine çekmeye başladı. Sırbistan'dan ayrıldıktan sonra kendisine yeni bir yol haritası çizen, toprak ölçüsü Trakya kadar olan ancak turizmi nüfusunun 12 katı yani 8 milyon üzerinde olan şirin ülke Karadağ EGİAD'lı iş dünyasının gözdesi oldu. Karadağ'da işletmesi bulunan Asmira Group Ceo'su ve Geçmiş Dönem EGİAD Başkanı Mustafa Aslan da uzun yıllardır faaliyette bulunduğu Karadağ'daki faaliyetleri ve bu bölgeye yatırım yapmak isteyenler için süreç ve gelişmeleri aktardı. Karadağ'da kurumsal ve ticari hukuk konularında danışmanlık yapan Milena Pejovic de yer aldığı etkinliğe, EGİAD üyelerinin ilgisi yoğundu.

EGİFED Genel Kurulu

» 22 Ekim 2021

Ege Bölgesi'nde faaliyet gösteren 7 derneğin üyesi olduğu, bin üç yüz iş insanını temsil eden Ege Bölgesi Genç İşadamları Dernekleri Federasyonu – EGİFED, Olağan Genel Kurul toplantısını Karaca Kültür Merkezi'nde gerçekleştirdi. EGİAD'ın çatı kuruluşlarından biri olan EGİFED'in yapılan genel kurul sonucunda Aydın Buğra İter tek liste ile tekrar başkanlık görevini üstlendi. EGİFED Danışma Kurulu Başkanlığı'nı yürüten Temel Aycan Şen'le de göreve devam kararı alındı. Toplantı, EGİFED Yönetim Kurulu Başkanı Aydın Buğra İter, EGİFED

Danışma Kurulu Başkanı Temel Aycan Şen, TÜGİK Yönetim Kurulu Üyesi İsmail Çoban, EGEV Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Ali Susam ve İZTO Yönetim Kurulu Başkanı aynı zamanda EGİAD Danışma Kurulu Başkanı Mahmut Özgener'in açılış konuşmalarıyla başladı. Konda Araştırma ve Danışmanlık A.Ş. Genel Müdürü Bekir Ağırda da konuşması ile yer aldı. Genel Kurul'da ayrıca EGİFED'in adının Ege Bölgesi Genç İş İnsanları Dernekleri Federasyonu olarak değiştirilmesi oybirliği ile kabul edildi.

AKUT Arama Kurtarma Derneği İzmir Yarımada Ekibi'nin Ziyareti

» 25 Ekim 2021

AKUT Arama Kurtarma Derneği İzmir Yarımada Ekibi, EGİAD Ege Genç İş İnsanları Derneği'ni ziyaret etti. Ziyarete, EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, Başkan Vekili Cem Demirci, Yönetim Kurulu Üyeleri Süleyman Tutum, Sevim Doğanoglu, Genel Sekreter Prof. Dr. Fatih Dalkılıç ve Basın Danışmanı Ebru Keskin ev sahipliği yaptı. AKUT Yarımada Ekibinden Kadim Şan, Ahmet Saygın, Özer Başar, Mehmet Turgay Nalbant, Deniz Sevinç Aytaçlar tarafından gerçekleştirilen ziyarette, AKUT'un faaliyetleri hakkında bilgi sunuldu. Çalışmalara başlayacak olan AKUT Yarımada Ekibinin Narlıdere, Seferihisar, Urla, Çeşme bölgesini kapsayacağını ancak İzmir'de herhangi bir ihtiyaç durumunda

da yardım götüreceğini dile getirildi. Ekip lideri Kadim Şan; kurumun 26 yıllık geçmişi ile toplumu çeşitli afet konularında bilinçlendirmek ve çözüm üretmek amacıyla faaliyette bulunduğunu da ifade etti. AKUT'un gönüllülük ve karşılıksız yardımseverlik üzerine kurulu bir sivil toplum örgütü olduğunu belirten Şan, 7/24 hizmet verdiklerini, arama kurtarma operasyonları dışında birçok okul, kurum ve kuruluşta gerçekleştirdikleri afet bilinçlendirme seminerleriyle bugüne kadar binlerce kişiye ulaştıklarını sözlerine ekledi. Ziyaretten duyduğu memnuniyeti belirten EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer ise, iş birliği için her zaman hazır olduklarını dile getirdi.

İş Hayatında Y ve Z Kuşağı

» 25 Ekim 2021

EGİAD “İş Hayatında Y ve Z Kuşağı” Toplantısı Deloitte Private Lideri Özgür Öney ve Deloitte İnsan Yönetimi Hizmetleri Lideri Cem Sezgin’in katılımlarıyla gerçekleştirildi. Toplantıda Deloitte tarafından gerçekleştirilen Y ve Z Kuşağı araştırması paylaşıldı. 2020’de iş hayatının yüzde 60’ını Y ve Z Kuşağının oluşturduğunun belirtildiği sunumda, işe veda edenlerin X kuşağı olduğu bundan sonra işe alınacakların ise Z Kuşağı olduğu vurgulandı. Şu anda iş hayatına hâkim olmaya başlayan Z kuşağının asıl amacının para kazanmak değil geleceğe ve dünyaya katkı yapan şirketlerde çalışmak olduğu ifade edildi. Pandeminin iş yapış biçimlerini etkilediğinin de belirtildiği sunumda, sağlık sorunlarının başladığı tarih itibarıyla 22 bin beyaz yakalının ülkeden ayrıldığı ve ilk gidenlerin X Kuşağı olduğu kaydedildi. Türkiye’den Almanya’ya sığınma hakkı isteyenlerin oranının 2016’da yüzde 17 olduğu, son yıllarda bir sıçrama artışın 2018’de yüzde 48’e çıktığı ifade edildi.

29 Ekim Korteji

» 29 Ekim 2021

EGİAD “İş Hayatında Y ve Z Kuşağı” Toplantısı Deloitte Private Lideri Özgür Öney ve Deloitte İnsan Yönetimi Hizmetleri Lideri Cem Sezgin’in katılımlarıyla gerçekleştirildi. Toplantıda Deloitte tarafından gerçekleştirilen Y ve Z Kuşağı araştırması paylaşıldı. 2020’de iş hayatının yüzde 60’ını Y ve Z Kuşağının oluşturduğunun belirtildiği sunumda, işe veda edenlerin X kuşağı olduğu bundan sonra işe alınacakların ise Z Kuşağı olduğu vurgulandı. Şu anda iş hayatına hâkim olmaya başlayan Z kuşağının asıl amacının para kazanmak değil geleceğe ve dünyaya katkı yapan şirketlerde çalışmak olduğu ifade edildi. Pandeminin iş yapış biçimlerini etkilediğinin de belirtildiği sunumda, sağlık sorunlarının başladığı tarih itibarıyla 22 bin beyaz yakalının ülkeden ayrıldığı ve ilk gidenlerin X Kuşağı olduğu kaydedildi. Türkiye’den Almanya’ya sığınma hakkı isteyenlerin oranının 2016’da yüzde 17 olduğu, son yıllarda bir sıçrama artışın 2018’de yüzde 48’e çıktığı ifade edildi.

EGİAD, Cumhuriyet Resepsiyonu: “Allaturca’nın Efelenen Büyüsü: Zeybekler”

» 27 Ekim 2021

EGİAD Melekleri, 2021 yılının beşinci ve kuruluşundan bugüne yirmi sekizinci “Melek Yatırımcı – Girişimci Buluşması”ni online olarak gerçekleştirdi. Etkinlikte Vela Partners Kurucu Ortağı Yiğit İhlamur ve birbirinden değerli iki girişimci sunum gerçekleştirdi. Fizbot Dijital Asistan ve Turnify projeleri yatırımcılarla biraraya geldi.

Dijital Olgunluk Düzeyi Belirleme Çalışması

» 1 Kasım 2021

Dijital dönüşüm işletmeler için başarıya giden uzun bir yolculuk ve bu yolculukta şirketlerin nerede olduklarını bilmeleri en kritik konuların başında gelmekte. Günümüzde her şirket bu yolculukta kendine göre bir dijital dönüşüm uygulamaya çalışmakta. EGİAD da "Dijital Olgunluk Düzeyi Belirleme Çalışması" ile TİM-Sabancı Üniversitesi İNOSUİT Programı Mentoru Selçuk Karaata'nın katılımlarıyla dijitalleşme kapasitesi ve yetkinliğinin belirlenmesine yönelik önemli bir çalışma başlattı. Buna göre firmaların dijitalleşme süreçlerinde yol gösterici olmak amacıyla dijital olgunluk modeli ve düzey belirleme aracı EGİAD girişimiyle devreye girecek. Bu ölçümlene modeli önümüzdeki günlerde

TİM-Sabancı Üniversitesi İNOSUİT Programı Mentoru Selçuk Karaata liderliğinde EGİAD üyesi gönüllü şirketlerde uygulanmaya başlanacak. "Dijital Olgunluk Düzeyi Belirleme Çalışması" düzenlenen bir webinar ile EGİAD üyelerine aktarıldı. Toplantıya EGİAD Başkan Vekili Cem Demirci ev sahipliği yaparken, moderatörlüğü EGİAD Genel Sekreteri Prof. Dr. Fatih Dalkılıç gerçekleştirdi.

Üniversite Sanayi İş Birliği: DETTO, DEPART Faaliyetleri

» 8 Kasım 2021

Ege Genç İş İnsanları Derneği'nde Üniversite Sanayi İş Birliğine yönelik faaliyetler artarak devam ediyor. Daha önce Dokuz Eylül Üniversitesi ile iş birliği protokolü imzalayan EGİAD son olarak DEPART ve DETTO ile bir araya geldi. Dokuz Eylül Üniversitesi'nin TÜBİTAK Projesi kapsamında kamu/üniversite/sanayi iş birliğinin geliştirilmesi amacı ile hizmet sunmakta olan DETTO ve ayrıca akademik, ekonomik ve sosyal yapının bütünleştiği bir ekosistem olan DEPART ile sanayicileri buluşturan EGİAD, üniversite -sanayi iş birliğine güzel bir örnek teşkil etti. Bugün 100'ün üzerinde Ar-Ge firmasına, 1000'i aşkın Ar-Ge personeline ev sahipliği yapan DEPART Genel Müdürü Prof. Dr. Özgür Özçelik

ve DETTO TGB1 Koordinatörü Prof. Dr. Hasan Selim'in katılımlarıyla gerçekleşen toplantıya çok sayıda sanayici katılım gösterdi. Ar-Ge ve inovasyon tabanlı projeler ve iş birlikleri ile yerel ve ulusal kalkınma hedefli girişimciliğin gelişimine katkı sunmak amacıyla hareket eden EGİAD'ın toplantısına Başkan Vekili Frederic Pagy ev sahipliği yaptı. Moderatörlüğünü ise Genel Sekreter Prof. Dr. Fatih Dalkılıç'ın gerçekleştirdiği etkinlikte; üniversitelerle tez, proje, bilimsel araştırma ve staj konusunda birlikte hareket edilebileceğinin altı çizilerek, karşılıklı bilgi akışının sürekliliğine de önem verildiği ifade edildi.

Ege Ekonomik Forumu: “Dijitalleşme İle Yön Değiştiren İş Modelleri”

» 9 Kasım 2021

EGİAD'ın ana sponsorları arasında yer aldığı Ege Ekonomik Forumu'nun 9 Kasım tarihli ikinci oturumu, stratejik partneri İZTO'nun oturma ev sahipliğinde gerçekleşti. “Dijitalleşme İle Yön Değiştiren İş Modelleri” başlığı ile youtube üzerinden canlı olarak gerçekleşen oturumun, moderatörlüğünü Bloomberg Businessweek Yayın Koordinatörü Ruhi Sanyer yaptı. EGİAD Ege Genç İş İnsanları Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, Türk Telekom YK üyesi ve Forum İstanbul Enstitüsü Başkanı Aclan Acar, Coca Cola İçecek Chief Information and Dijital Officer Leyla Delic, Vestel Şirketler Grubu İcra Kurulu Başkanı Enis Turan Erdoğan, SAP – Sürdürülebilirlik İş Geliştirme Uzmanı (Güney Avrupa – Ortadoğu – Afrika) Adriana Ursu'nun

konuşmalarıyla yer aldığı etkinlikte dijitalleşme, teknoloji ve yeni iş yapış modelleri değerlendirildi. EGİAD ve EGİAD Melekleri ile söze başlayan Yelkenbiçer; yeni iş modellerini kendi tecrübeleri doğrultusunda dinleyiciler ile paylaştı. Örnek olarak verdiği 4 girişimin yanı sıra, gündemimize yeni giren Metaverse kavramının ileride iş dünyasını ve sosyal yaşantıyı nasıl değiştirebileceğinden de bahsetti.

10 Kasım Töreni

» 10 Kasım 2021

EGİAD Ege Genç İş İnsanları Derneği Başkan Vekilleri Cem Demirci, Frederic Pagy, Kaan Özhelvacı ve beraberindeki heyet, 10 Kasım Atatürk'ün aramızdan ayrılışının 83. yılında gerçekleştirilen anma programı çerçevesinde Cumhuriyet Meydanı'nda Atatürk Anıtı önünde saygı duruşunda bulundular. Kurtuluş Savaşı'nın eşsiz Komutanı, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü bir kez daha rahmet ve minnet ile andıklarını kaydederek, Atatürk Anıtı'na çelenk bıraktılar.

Deva Partisi Dijital Dönüşüm ve Teknoloji Başkanı'nın Ziyareti

» 11 Kasım 2021

Deva Partisi Dijital Dönüşüm ve Teknoloji Başkanı ve Genel Başkan Yardımcısı Burak Dalgın, Deva Partisi İzmir İl Başkanı Seda Kaya Ösen ve beraberindeki heyet EGİAD Yönetim Kurulu'nu ziyaret etti. Ziyaret kapsamında; teknoloji, bireylerin internet erişimi, girişimcilik teşvikleri, sektörlerin ihtiyaç duyduğu dijital dönüşüm, yatırım için yeni araçlar, kurumsal kapasitenin artırılması için eğitim sisteminin yenilikçilik, start-uplara yönelik kuruluş, vergi destekleri, dijital imza ve belgelere geçişlerin yapısal olarak tamamlanması ve şeffaflığın artırılması konuları üzerinde görüşler paylaşıldı.

İYTE Rektörü'nü Ziyaret

» 12 Kasım 2021

Ege Genç İş İnsanları Derneği Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Rektörü Prof. Dr. Yusuf Baran'ı makamında ziyaret etti. Üniversite- Sanayi iş birliğini geliştirmeye özen gösteren EGİAD, bu kez ortak çalışmaları hayata geçirebilmek amacıyla İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü ile biraraya geldi. Özellikle sürdürülebilirlik kapsamında teknoloji odaklı projelerde birlikte yapılabileceklerin ele alındığı ziyarette, EGİAD Meleklerinin faaliyetleri ve İzmir genelinde girişimcilik ekosisteminin çalışmaları değerlendirildi.

"Emtia Krizi"

» 15 Kasım 2021

Ege Genç İş İnsanları Derneği, düzenlediği webinar ile "Emtia Krizi"ni masaya yatırdı. Toplantıya Yaşar Üniversitesi İşletme Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Umut Halaç araştırma ve değerlendirmeleriyle konuk oldu. Tedarik darboğazlarıyla rekora koşan emtia fiyatları, EGİAD'ın gündemine girerek, BASİFED, EGİFED, İZSİAD ve ESİAD'ın da katılımıyla ayrıntılı olarak değerlendirmeye alındı. Emtia, en son 2011 yılında süper döngüsünde görülen düzeyleri de aşarak, pandemiyle birlikte sarsılan ekonomiye bir kez daha darbe vurdu. İmalat ve hizmet sektöründen gelen veriler, küresel ekonomik toparlanmanın darboğazlar ve emtia fiyatlarının enflasyonist baskılarına takılmaya başladığını gösterdi. Konunun

iş dünyası tarafından değerlendirildiği toplantının açılış konuşmasını yapan EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, Türkiye'nin en büyük ihracat pazarlarının bulunduğu Euro Bölgesi'nde, Çin'de, Asya genelinde ve ABD'de tüm üreticilerin aynı dertten muzdarip olduğunu söyleyerek, tüm Dünya ülkelerinin emtia krizi ile karşı karşıya olduğunu dile getirdi. Yaşar Üniversitesi İşletme Fakültesi öğretim üyesi Doç. Dr. Umut Halaç ise, konuşmasına krizin hem hastalık hem merhem olabileceğini belirterek başladı. Emtia krizinin başlıca nedenlerini Dünya ve Türkiye açısından maddeleyerek özetledi. Halaç şu şekilde konuştu: "Dünya açısından baktığımızda emtia krizinin nedenleri; pandemi, pandemi sonrası seçilen ekonomi politikaları, kuraklık, lojistik hizmetlerinde aksamalar. Türkiye açısından baktığımızda ise, tercih edilen ekonomi politikaları, döviz kuru hareketliliği, enflasyonist baskılar olarak sıralanabilir" dedi. Fiyat artışlarının alıcıları stok yapmaya yönlendirdiğini, bununla birlikte finansman kaynağı sorununun ortaya çıktığına dikkat çeken Halaç, "Arz eksikliğinden, döviz kuru değişikliklerinden, ticari rotaların değişmesinden ve iş yapış biçimlerinin farklılaşmasından dolayı büyük sıkıntılar yaşanmakta. Bu sıkıntıların da kısa vadede düzelmeyeceği görülmekte. Türkiye'nin durumunu Bağımlı Finansallaşmayla açıklanabilir. 2021'i Türkiye açısından bugünkü performans ile yine de yüzde 5 - 5.5 büyüme oranıyla tamamlayabileceğini söyleyebiliriz. Bu büyüme 2022'nin ilk çeyreğinde de gerçekleşebilir ancak ikinci çeyrekte itibaren hem enflasyon hem durgunlukla karşılaşabiliriz. Ülkemizde kriz stratejisinin belirlenmesinin şekli değişti. Daha kısa vadeli politikalarla sorunlara yaklaşıldı ki bu hiç iyi bir şey değil. Tek çıkışın ekonomik büyüme olduğu düşünülmekte. Ekonomik büyüme adil dağıtılmadığı sürece herkesin başına dert olabilir" dedi.

İzmir Model Fabrika ziyareti

» 17 Kasım 2021

EGİAD Sanayi, Dijitalleşme ve Sürdürülebilirlik Komisyonu tarafından düzenlenen İzmir Model Fabrika ziyareti, sanayi sektöründe faaliyet gösteren üyelerimizin katılımıyla gerçekleştirildi. T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, EBSO, İZTO, İzmir Ekonomi Üniversitesi ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) iş birliği projesi olan İzmir Model Fabrika'da incelemelerde bulunan EGİAD üyeleri, fabrika bünyesinde verilen teorik ve uygulamalı eğitimler, yalın üretim teknikleri ve dijital dönüşüm hizmetleri hakkında bilgi aldılar.

Belçika Ticaret Ataşesi Stefano Missir di Lusignano ile Toplantı

» 17 Kasım 2021

Belçika Ticaret Ataşesi Stefano Missir di Lusignano başkanlığındaki heyet tarafından gerçekleştirilen ve İzmir ile Brüksel arasındaki bağların güçlendirilmesini hedefleyen toplantıya EGİAD'ı temsilen Başkan Vekili Cem Demirci, YK Üyesi Pınar Berberoğlu ve Genel Sekreter Prof. Dr. Fatih Dalkılıç; İZİKAD'ı temsilen Başkan Betül Sezgin ve Canan Öztürk katıldı. İzmir Büyükşehir Belediyesi Kent Ekonomisi ve Yenilikçi Endüstriler şubesinin entegratör olduğu toplantı İzmir Büyükşehir Belediyesi Girişimcilik Merkezi'nde gerçekleştirildi.

SKD Türkiye ile EGİAD, İşbirliği protokolü imzaladı

» 18 Kasım 2021

İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği (SKD Türkiye) ile EGİAD, İşbirliği protokolü imzaladı. Sürdürülebilirlik çalışmaları kapsamında döngüsel ekonomi konusunda üyelerini bilgilendirme ve bu konuda teşvik etme amacı ile çalışmalarını sürdüren EGİAD, SKD Türkiye bünyesindeki Türkiye Döngüsel Ekonomi Platformu kapsamında işbirliğine hazırlanıyor. Yapılan online toplantıda bir araya gelen SKD Türkiye ve EGİAD temsilcileri, protokol kapsamında gerçekleştirilecek ortak faaliyetler, döngüsel ekonomi kapsamında üyelere yönelik eğitim ve seminerlerin detaylarını görüştü.

“Arttırılmış Gerçeklik ve Yapay Zeka ile E-ticaretin Geleceği”

» 22 Kasım 2021

E-ticaret sitelerinin artırılmış gerçeklik yaratmasına imkân veren ve EGiAD Meleklerinden daha önce yatırım alan teknoloji girişimi ART Labs ile “Arttırılmış Gerçeklik ve Yapay Zeka ile E-ticaretin Geleceği” başlıklı bir webinar düzenlendi. Art Labs Kurucu Ortağı Uğur Yekta Başak’ın konuşmacı olduğu etkinlikte yeni nesil ticaret sistemi olarak özellikle pandemide şirketler için büyük çıkış noktası olan e-ticaret ve yapay zekâ ile elektronik ticaretin püf noktaları aktarıldı. Arttırılmış Gerçeklik (AR) e-ticaret perakendecilerine nasıl katkı sunabilir? Son yıllarda teknoloji geliştiren şirketlerin odaklandığı soru bu! Online müşteriler artırılmış gerçekliğin alışveriş deneyimlerini değiştireceğini söylüyor. Peki, artırılmış gerçeklik e-ticarete nasıl katkı sağlar? İşte tüm bu sorular EGiAD Ege Genç İş İnsanları Derneği’nin düzenlediği etkinlikte iş dünyasının görüşüne ve değerlendirmesine açıldı. E-ticaret perakendecilerinin uğraşmak zorunda kaldığı en büyük zorluklardan biri, tüketicilerin satın almadan önce ürünlerle etkileşime girmeleri için bir yol bulmaktır. Çoğu insan satın alma kararı öncesi ürünü deneyimlemek ister. Bu deneyimi yaşayamayan müşterilerin sepet terk oranları artabilir. Ancak, teknolojik gelişmeler bunu Arttırılmış Gerçeklik yoluyla çözmek için büyük bir yol kat etti. Arttırılmış gerçeklik, yapay zekâ desteğiyle sanal nesnelere gerçek dünyada gerçek zamanlı olarak yerleştirilerek, bir kişinin çevresindeki ortamda

etkili bir dijital ara yüz oluşmasını sağlayan son trend teknoloji olarak dikkat çekmekte. ART Labs Kurucu Ortağı ve CEO’su Uğur Yekta Başak yaptığı konuşmada, sundukları teknolojiyi e-ticaret üzerinden hacmi yüksek pazaryerlerine ve öncü markaların kullanımına açtıklarını söyledi. Ev dekorasyon, ayakkabı giyim, moda, aksesuar gibi sektörlerde kullanımda olduklarını dile getiren Başak, “Platformu kullanan şirketler e-ticaret sitelerinde artırılmış gerçeklik deneyimi ekleyebiliyorlar. Sunulacak ürünlerin 3D görsellerinin oluşturulması ise gücünü görüntü işleme ve yapay zekâ algoritmalarından alan bulut tabanlı bir sistem ile sağlanıyor. On binlerce ürünün AR deneyimi ile sunulabilmesi mümkün oluyor. Bu sayede satışlardaki artış ve iade oranlarındaki düşüş gibi faydalar, AR destekli geniş bir katalog sayesinde maksimize ediliyor” dedi. Başak, pandemi ile değişen dünyada mağazalara olan bakış açısının da değiştiğine dikkat çekerek, “E-ticaret tarafında ise kalıcı bir büyüme söz konusu. Arttırılmış gerçeklik, müşterilerin satın alacağı ürünleri önceden deneyimleyebilmesini sağlıyor. Bu sayede fiziksel olarak mağazada bulunmaya en yakın dijital deneyimi yaşıyor ve müşterinin karar alma aşamasında birçok sorusunu cevaplıyor. Dönüşümün öncülerinden olarak hizmet verdiğimiz ülke sayısını artırarak çalışma alanımızı genişletiyoruz” dedi.

Délice Network EGiAD Ev Sahipliğinde Buluştu

» 24 Kasım 2021

Gıda ve Gastronomiyi bölgelerinin gelişimi için önemli bir araç olarak kullanma konusunda faaliyet gösteren, küresel şehirlere adanmış profesyonel bir ağ olan Délice, EGiAD Sosyal Kültürel Etkinlikler Merkezi’nde önemli bir organizasyona imza attı. İzmir Büyükşehir Belediyesi ev sahipliğinde gerçekleşen DELICE – Dünya Gurme Kentler Ağı’nın toplantısında konuşan EGiAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, tarihi yapı eski Portekiz Sinagogu’nun EGiAD Sosyal Kültürel Etkinlikler Merkezine dönüşüm sürecini aktararak, “Tarihi bir bina ilk defa bir STK tarafından restore edilerek Sosyal ve Kültürel Etkinlikler Merkezi’ne dönüştürülmüştür. Yenilenen

bina sadece Türkiye’ye değil, Avrupa’ya da örnek oldu” dedi. Tarihi Portekiz Sinagogu’nda yapılan açılış törenine İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer ve eşi Köy-Koop İzmir Birlik Başkanı Neptün Soyer, İzmir İl Kültür ve Turizm Müdürü Murat Karaçanta, Délice Network Başkanı Olivier Marete, Délice Network üyeleri, tarihçiler, gastronomi uzmanları, sivil toplum kuruluşları, dernekler ve odaların başkanları ile temsilcileri katıldı.

Kahve Tadım Etkinliği

» 24 Kasım 2021

Sosyal İlişkiler ve Kültür-Sanat-Spor Komisyonu organizasyonu ile Kahve Tadım Etkinliği Coffeemamma Alsancak'ta gerçekleşti. EGİAD Üyesi Sevim Doğanoğlu'nun ev sahipliğinde gerçekleşen etkinliğe, iş dünyası yoğun ilgi gösterdi. Coffeemamma Roast master (kahve kavurma uzmanı) Fatih Arslan ise kahve konusundaki bilgisiyle katılımcıları aydınlattı. Damağımızda eşsiz tatlar bırakan kahvenin yüzyıllarca tanıklık ettiği tarihi olayları ve yetiştiiği her bölgeden aldığı lezzetleri ile varoluş hikayesinin aktarıldığı organizasyonda, iş dünyası temsilcileri farklı lezzet özelliklerini tadımladı. EGİAD üyeleri, Kahve tarımı, Kahve çekirdeği hasat sonrası işleme, Kahve kurutma ve sevkiyat, Kahve içilebilir hale nasıl gelmektedir, Yeşil kahve çekirdeğini tanıma, Kahve kavurma hakkında teorik bilgiler, Kavurma işleminin dinlendirme, öğütme işlemleri nasıl yapılmaktadır gibi başlıklar hakkında da bilgiler aldılar.

Bornova Belediye Başkanı Ziyareti ve İşbirliği Toplantısı

» 25 Kasım 2021

EGİAD Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, beraberindeki heyet ile Bornova Belediye Başkanı Dr. Mustafa İduğ'u ziyaret etti. Ziyarete, Yelkenbiçer'in yanı sıra Genel Sekreter Prof. Dr. Fatih Dalkılıç, Yönetim Kurulu Üyeleri Erkan Karacar, Başak Çayır Canatan, Mert Haciraifoğlu, Filip Minasyan da katılım gösterdi. Bornova Belediyesi'nin işverenler ile iş arayanları buluşturan Altın Bilezik Projesi, öğrencilere uzaktan eğitim desteği verdiği Dijital Sınıf Projesi, Ege'den dünyaya girişimcilik köprüsü olacak olan Facebook İstasyon İzmir Projesi kapsamında iki kurum arasında işbirliği protokolü imzalandı.

SGK İl Müdürü ile Toplantı

» 26 Kasım 2021

EGİAD Ege Genç İş İnsanları Derneği, SGK İzmir İl Müdürü Ekrem Gülcemal'i makamında ziyaret etti. Ziyarete EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Avni Yelkenbiçer, Başkan Vekili Kaan Özhelvacı, Yönetim Kurulu Üyeleri Eyüpcan Nadas, Sevim Doğanoğlu, Süleyman Tutum ve Erkan Karacar katılım gösterdi. SGK Teşvikleri ile ilgili bilgilendirmenin de yapıldığı görüşmede, ileri bir tarihte EGİAD üyelerine yönelik bir seminerin de yapılması hususunda değerlendirmede bulunuldu.

"Global Emtia Ticaret Döngüsü ve Sürdürülebilirlik" webinarı

» 29 Kasım 2021

"Global Emtia Ticaret Döngüsü ve Sürdürülebilirlik" webinarı HC Trading Kıdemli Ticaret Müdürü F. Mert Karcı'nın katılımıyla gerçekleştirildi. Heidelberg Cement Group'un dünya çapındaki müşterilerine inşaat sektörü için dökme malzeme tedarik eden ticaret kolu HC Trading'i ağırlayan EGİAD, global bir firma ile sürdürülebilir ekonominin başlıklarını ele aldı. Webinanın açılışında konuşan EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, günümüzün değişen yoğun rekabet şartları altında şirket faaliyetlerinin aynı zamanda şirketin sürdürülebilir olması amacı ile uyumlu olmasının zorunlu olduğunu söyledi. Sürdürülebilir kalkınma ve modern ekonomik kalkınmanın, iklim krizi ve ekolojik yıkım, sosyal eşitsizlik, kuşaklararası geçiş problemleri gibi sorunlara çözüm üretmeye çalıştığını hatırlatan Yelkenbiçer, bu problemlerin oluşmasında firmaların da katkısının olduğunu ifade ederek, "Önemli olan hem işletme içi hem de işletme dışı faktörler sonucu meydana gelen bu problemleri çözmek için alınacak önlemleri belirlemek ve uygulamaya geçirmektir" dedi. Sürdürülebilirliğin bir kültür olarak şirketlerin bünyesine yerleştirilmesi sayesinde, işletmelerin yaşam süresinin uzatılmasının mümkün olacağına ve bunun da ülke ekonomisine artan bir sürdürülebilirlik olarak

yansıyacağına dikkat çeken Yelkenbiçer, sözlerini şöyle sürdürdü: "Bu kurumsal kültür ise; kurumsal bilgi yönetimi ve transferi, kurumsal öğrenme, kurumsal değer, kurumsal vatandaşlık, kurumsal itibar, kurumsal sosyal sorumluluk, şeklinde ifade edilen kurumsal sürdürülebilirliğin alt bileşenlerinin bir arada değerlendirilmesi ile işletmelere kazandırılacak bir değer olacaktır. Şirketlerin yakın çevrelerinde yer alan sivil toplum kuruluşları ile arasındaki iş birliği iyi çalıştığı zaman tüm kaynakların kullanımında optimum etkinlik elde edilmiş olacaktır." HC Trading Kıdemli Ticaret Müdürü F. Mert Karcı ise alternatif enerji kaynakları, karbon yakalama ve tedarik kaynakları optimizasyonundan bahsederek, özellikle karbon salınımı bakımından çimento sektöründe yapılan iyileştirme çalışmalarına vurgu yaptı. Karcı geri dönüşümün önemini de vurguladı. Yoğun şekilde enerji kullanımı gerektiren çimento sektöründe son zamanlarda alternatif enerji kullanımlarının arttığını kaydeden Karcı, BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin hem bireysel düzeyde hem de şirketler ve devletler düzeyinde uygulanmasının yeşil dönüşümün anahtarı olduğunu paylaştı.

Üye İşyeri Ziyaretleri: Güres Group

» 1 Aralık 2021

Üye İşyeri Ziyaretleri kapsamında düzenlenen, üyelerimiz Mustafa Güres ve Fatih Güres'in firması Güres Group Fabrikası ziyareti üyelerimizin katılımıyla gerçekleştirildi. Fabrikanın üretim süreçleri hakkında bilgi alınan ziyarette ayrıca, bioatıkların enerjiye dönüştüğü biyokütle enerji santralinde de incelemelerde bulunuldu. Kurutulmuş gübre ile elektrik üretimi sağlanan sistem Türkiye'de ve dünyadaki önemli örneklerden biri olarak kabul edilmektedir.

Celal Bayar Üniversitesi Teknopark, DEFAM Faaliyetleri Webinarı

» 6 Aralık 2021

EGİAD, Manisa Celal Bayar Üniversitesi'ni ağırladı. Manisa Teknopark, MCBÜ DEFAM ve Proje Koordinasyon Uygulama ve Araştırma Merkezi yetkilileri ile bir webinar gerçekleştirdi. Rektör Danışmanı Doç. Dr. Umut Burak Geyikçi, Teknopark Genel Müdürü Prof. Dr. Hüseyin Aktaş, MCBÜ DEFAM Deneysel Fen Bilimleri Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Prof. Dr. Süleyman Koçak, Proje Koordinasyon Uygulama ve Araştırma Merkezi'nden Dr. Öğr. Üyesi Emre Uygur'ın katıldığı toplantıda ev sahipliğini EGİAD Başkan Vekili Kaan Özhelvacı, moderatörlüğü ise Genel Sekreter Prof. Dr. Fatih Dalkılıç üstlendi.

Genç Liderler ve Girişimciler Derneği (JCI) İzmir Şubesi Toplantısı

» 7 Aralık 2021

Genç Liderler ve Girişimciler Derneği (JCI) İzmir Şubesi üyeleri, Melek Yatırımcılık ve Sürdürülebilirlik Toplantısı'nda bir araya geldi. EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer'in konuk konuşmacı olarak katıldığı toplantıda, melek yatırımcılık ve sürdürülebilirlik konularına değinildi.

Cummins : Sustainability in Commerce

» 8 Aralık 2021

100 yılı aşkın süredir faaliyet gösteren, New York Borsası'nda işlem görmekte olan Amerikalı motor ve jeneratör şirketi Cummins firması'nın Çevresel Sürdürülebilirlik Direktörü Paul Hayes EGİAD'ın konuğu oldu. Dünyaca ünlü Cummins firmasının sürdürülebilirlik kapsamında yaptığı çalışmaların ve küresel düzeyde birçok ödül alan Planet 2050 isimli stratejik planının detaylı anlatıldığı webinarın açılış konuşmasında görece yeni olan ve iş dünyasının gündemine taşınan "yeşil kuğu" kavramını vurgulayan Yelkenbiçer "Pandemi öncesinde birçok insan sanırım iklim kaynaklı sorunların çocuklarımızın ve hatta torunlarımızın başına geleceğini düşünüyordu. Ama tüm dünyanın bir anda yüzleştiği ve tüm paradigmaları değiştiren Covid 19 bize risklerin nasıl da bir anda gerçek olabildiğini göstermiş oldu. "Yeşil Kuğu" kavramı ile ifade edilen, iklimle ilgili düşük olasılıklı ancak yüksek yıkıcılıktaki riskleri belirten küresel senaryo, artık hepimizin ajandasında yer almalı dedi.

Uşak Üniversitesi ile İşbirliği Protokolü

» 9 Aralık 2021

Daha önce de Dokuz Eylül Üniversitesi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi ile de iş birliği protokolü imzalayan Ege Genç İş İnsanları Derneği Uşak Üniversitesi ile de iş birliği protokolü imzaladı. Türkiye’de sağlık, mühendislik, eğitim, sanat, spor, tarım, ormancılık, gıda ve hayvancılığın geliştirilmesi ve modernize edilmesine yönelik sanayi-üniversite iş birliğinin sağlanması amacıyla gerçekleşen imza töreni sonrasında, bu kapsamda projeler geliştirilmesi ve katma değeri yüksek üretimler yapılması karara bağlandı. Ayrıca cam, seramik, tekstil gibi alanlarda pilot üniversite olarak tanınan Uşak Üniversitesi’nin, EĞİAD üyelerinden bu kapsamda faaliyette bulunan şirketlerle iş birliği sağlaması ve öğrencilerin

istihdam edilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilmesi karara bağlandı. Protokol törenine EĞİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, Başkan Vekilleri Cem Demirci, Fatih Mehmet Sancak, Yönetim Kurulu Üyeleri Süleyman Tutum, Pınar Berberoğlu, Müge Şahin, Genel Sekreter Prof. Dr. Fatih Dalkılıç, Sanayi, Dijitalleşme ve Sürdürülebilirlik Komisyonu Başkanı Ceren Sertdemir Yavuz, Başkan Vekili Remzi Uslu, Uşak Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ekrem Savaş, Uşak Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi Koordinatörü Atike İnce Yardımcı katılım gösterdi.

Meleklerin Günü Etkinliği

» 10 Aralık 2021

Helo! organizasyonu ile Kolektif House İstanbul’da gerçekleşen Meleklerin Günü etkinliği kapsamında “Bölgesel Melek Yatırım Ağları” panelinde EĞİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer yer aldı. Yelkenbiçer yaptığı konuşmada EĞİAD ve EĞİAD Melekleri’nin faaliyetleri hakkında bilgi verdi.

Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Dilek Gappi’yi Ziyaret

» 13 Aralık 2021

Ege Genç İş İnsanları Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, beraberindeki heyet ile İzmir Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Dilek Gappi’yi ziyaret etti. 9 Eylül Gazetesi’nde gerçekleşen ziyarete EĞİAD Yönetim Kurulu Üyesi Ali Kolcu, Basın Danışmanı Ebru Keskin, İGC Yönetim Kurulu Üyesi Yılmaz Coşkun, Gazete Yayın Koordinatörü Hakan Dirik, Haber Müdürü Sinan Keskin de katılım gösterdi. STK’ların Yerel Medyaya verdiği desteğin önemine dikkat çekilen ziyarette, Askıda Gazete Bütçesi projesi de görüşüldü. EĞİAD’ın Dijitalleşme sürecinin de aktarıldığı ziyarette olası iş birlikleri değerlendirildi.

SKD Türkiye Döngüsel Ekonomi Fırsatlar ve İyi Uygulama Örnekleri

» 13 Aralık 2021

İş dünyasının sürdürülebilir kalkınma konusundaki farkındalığını ve etkisini artırmak amacıyla hareket eden İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği (SKD Türkiye) ve tüzüğüne sürdürülebilir kalkınma hedeflerini koyarak bir ilke imza atan EGİAD, geçtiğimiz günlerde yaptıkları iş birliği protokolü sonrasında, iyi uygulama örnekleri için üyeleriyle bir araya geldi. Böylelikle, BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri çerçevesinde, Türkiye'nin sürdürülebilirlik konusunda lider şirketleriyle birlikte çalışan SKD

Türkiye, örnek uygulamaları ve iyi uygulama şirketlerini EGİAD üyelerinin değerlendirmesine açmış oldu. SKD Türkiye ile geçtiğimiz günlerde iş birliği protokolü imzalayan EGİAD, kurumla ilk toplantısını "Döngüsel Ekonomi, Fırsatlar ve İyi Uygulama Örnekleri" başlığıyla gerçekleştirdi. EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer'in ev sahipliği yaptığı toplantıya, SKD Genel Sekreteri Konca Çalkıvık, SKD Türkiye Danışmanı Ferda Ulutaş İşevi, SKD Türkiye Kıdemli Uzmanı Melis Cengizhan; döngüsel ekonomide prensipler, strateji ve iş modelleri, fayda ve kazanımlar; platformun araçları, yürütülen faaliyetler ve örnek uygulamalar; firmalar için döngüsellik ölçümü, döngüsellik göstergeleri ve CTI ölçüm metodolojisi; firmalar için değer zinciri analizi ve döngüsellik fırsatlarının belirlenmesi; döngüsel iş tasarımı ve CIRCO metodolojisi başlıklarında değerlendirmeleriyle yer aldılar. Etkinlikte, ROTEKS, Bilecik Demir Çelik, Ergin Makine firmalarından iyi uygulama paylaşımları gerçekleştirildi.

SGK Teşvikleri Bilgilendirme Toplantısı

» 14 Aralık 2021

SGK İzmir İl Müdürü Ekrem Gülcemal'in katılımlarıyla SGK Teşvikleri Bilgilendirme Toplantısı online olarak gerçekleştirildi. Genç iş insanlarının yoğun ilgisiyle gerçekleşen, İzmir Sosyal Güvenlik İl Müdürü Ekrem Gülcemal'in konuşmacı olduğu etkinlikte, SGK prim teşvik sistemi, yararlanma koşulları ve bunlardan faydalanabilecek kuruluşlar hakkında detaylı bilgiler verildi. Brothers and Partners firması Genel Koordinatörü, İş ve Güvenlik Uzmanı Umut Çiray ise, "İşveren yönüyle İş Hukukunda Disiplin Cezaları" başlığıyla sunum gerçekleştirdi.

EGİAD Melekleri Yatırımcı Girişimci Buluşmaları

» 14 Aralık 2021

EGİAD Melekleri, 2021 yılının altıncı ve kuruluşundan bugüne yirmi dokuzuncu "Melek Yatırımcı Girişimci Buluşması'nı online olarak gerçekleştirdi. PackUpp, Evimdeki psikolog ve Carrtell projeleri yatırımcılarla buluştu.

İtalya Konsolosu'nu Ziyaret

» 15 Aralık 2021

EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, beraberindeki heyetle İtalya konsolosu Valerio Giorgio'yu konsolosluk binasında ziyaret etti. Ziyarete, Başkan Vekili Cem Demirci, Yönetim Kurulu Üyesi Erkan Karacar, Eyyüpcan Nadas, Genel Sekreter Prof. Dr. Fatih Dalkılıç, Uluslararası İlişkiler Komisyonu Başkanı Elif Kâya katılım gösterdi. Ziyarete, İtalya Türkiye arası ticaret hacmini arttırmaya yönelik projeler, sürdürülebilirlik kapsamında atılacak adımlar, EGİAD melekleri ile benzer İtalya'daki melek yatırım ağları ile ortak faaliyetleri yürütme olanakları değerlendirildi.

İzmir Girişimcilik Merkezi Demo Day

» 17 Aralık 2021

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin TÜSİAD iş birliğiyle kurduğu "Girişimcilik Merkezi İzmir" in tarımsal girişimcilik programını tamamlayan genç girişimciler Demo Day etkinliğinde ödülleri aldı. Programda EGİAD'ı temsilen Yönetim Kurulu Üyemiz Filip Minasyan jüri olarak yer aldı. Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer ise program kapsamında, finale kalan gruplardan birine, bir ay boyunca mentörlük yaptı.

Genç TÜRKONFED Girişimcilik Buluşmaları Toplantısı

» 17 Aralık 2021

TÜRKONFED ve EGİAD işbirliği ile düzenlenen Genç TÜRKONFED Girişimcilik Buluşmaları Toplantısı, EGİAD Sosyal ve Kültürel Etkinlikler Merkezi'nde gerçekleştirildi. Toplantının açılış konuşmalarını EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Feyyaz Ünal, Genç Başarı Eğitim Vakfı Genel Müdürü Seçil Yıldırım Çelebi gerçekleştirdi. Açılış konuşmalarının ardından, moderatörlüğünü İzQ Girişimcilik ve İnovasyon Merkezi Direktörü Tuba Kesen Umar'ın yaptığı, Keiretsu Forum Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı Hulusi Berik, TİM-TEB Girişim Evi Koordinatörü Mehmet Şöhrap Sanlı, EGİAD Melekleri İcra Kurulu Başkanı Levent Kuşgöz'ün konuşmacı olarak katıldığı bir panel gerçekleştirildi.

Genç Liderler ve Girişimciler Derneği (JCI) İzmir Şubesi Toplantısı

» 17 Aralık 2021

Genç Liderler ve Girişimciler Derneği (JCI) İzmir Şubesi üyeleri, Melek Yatırımcılık ve Sürdürülebilirlik Toplantısı'nda bir araya geldi. EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer'in konuk konuşmacı olarak katıldığı toplantıda, melek yatırımcılık ve sürdürülebilirlik konularına değinildi.

Danışma Kurulu

» 20 Aralık 2021

EGİAD Danışma Kurulu toplantısı online gerçekleştirildi. Hem kentin hem ülkenin sorunlarının tartışıldığı bölgenin en etkin kurulları arasında yer alan EGİAD Danışma Kurulunun ana gündem maddeleri; EGİAD dönem faaliyetleri, İzQ Girişimcilik ve İnovasyon Merkezi, Pandemi sürecinin etkileri, Türkiye'nin ve İzmir'in ekonomik gündemi oldu. Zoom üzerinden gerçekleşen toplantıya, İzmir iş dünyasının temsilcileri katılım gösterdi. EGİAD Danışma Kurulu Başkanı Mahmut Özgener ve EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer'in ev sahipliğinde gerçekleşen etkinlikte, derneğin komisyon çalışmaları, stratejik çalışma alanları, gerçekleşen ve planlanan faaliyetleri de aktarıldı. EGİAD Yönetim Kurulu ile Kemal Çolakoğlu, Uğur Yüce, Uğur Barkan, Önder Türkkan, Şükrü Ünlütürk, Jak Eskinazi, Oğuz Özkardeş, Emre

Kızılgüneşler, Prof. Dr. Mustafa Tanyeri, Prof. Dr. Cemali Dinçer, Prof. Dr. Murat Aşkar, Prof. Dr. Fatih Dalkılıç, Aydın Buğra İltter, Mustafa Aslan, Ayhan Özel, Neşe Gök gibi üst düzey iş dünyası temsilcileri ve akademisyenler katılım gösterdi.

İzmir Sürdürülebilir Kentsel Gelişim Ağı İle Toplantı

» 21 Aralık 2021

İzmir Sürdürülebilir Kentsel Gelişim Ağı yetkilileri EGİAD'ı ziyaret etti. İzmir Sürdürülebilir Kentsel Gelişim Ağı Genel Koordinatörü Ruhisu Can Al, İcra Kurulu Üyeleri Dr.Derya Altun, Umut Dilsiz ve Genel Sekreteri Nihat Uçukoğlu'nun katıldığı ziyarete EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, Sanayi, Dijitalleşme ve Sürdürülebilirlik Komisyonu Başkanı Ceren Sertdemir, Komisyon Başkan Vekili Açelya Baç ve Genel Sekreter Yardımcısı Ezgi Eroğlu ev sahipliği yaptı. İşbirliği çalışmalarının görüşüldüğü toplantıda, sürdürülebilirlik konusunda yapılacak ortak projeler planlandı.

EGİAD Yılbaşı Kokteyli

» 23 Aralık 2021

Ege Genç İş İnsanları Derneği'nin geleneksel Yılbaşı Resepsiyonu iş dünyasının katılımıyla, EGİAD Sosyal Kültürel Etkinlikler Merkezi'nde gerçekleşti. EGİAD'lı genç iş insanları ile basın mensuplarının bir araya geldiği etkinliğin açılışında konuşan EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, Türkiye'nin 2021

yılında gerek pandemi gerekse ekonomik sorunlarla büyük zorluklar yaşadığını belirterek, 2022'nin zorlukların aşıldığı, pandeminin sona erdiği, barış, kardeşlik ve dostluğun pekiştiği, siyasi ve ekonomik dengelerin sağlandığı bir sene olmasını temenni ederek, "2021 yılı pandemi ve ekonomik sıkıntılar nedeniyle farklı deneyimleri yaşamamıza neden oldu. Teknoloji ve dijitalleşmenin nimetlerinden daha fazla yararlandık. Online toplantılar ve şirketlerde dijital satış ve pazarlama önem kazandı ve bu yeni mecra beraberinde bizlere hız ve zamandan tasarruf gibi kazanımlar da getirdi. Dünya değişiyor ve bizler de EGİAD olarak üyelerimizle bu değişime adapte olmaya özen gösteriyoruz. Yaşanan bu zorluklara karşın da daha güçlü bir Türkiye için çok çalışmak zorundayız. Özellikle Cumhuriyetimizin 100'üncü yılına yaklaştığımız her yıl bizim için sorumluluklarımızın dana da arttığı bir süreçte olmakta. Gelecek kuşaklara daha iyi bir Türkiye bırakma arzusunda olan herkesin ülkemizin kuruluşu harcına sahip çıkması, işine dört elle sarılması gerekmektedir. Eğitim, sağlık, ekonomi, tarım ve birçok alanda gelişime ve üretime yönelik çalışmalar yapmalıyız. Sanayiciler olarak 2022 yılının tüm insanlığa ve ülkemize barış, sağlık, huzur, kazanç ve mutluluk getirmesi dileğiyle herkesin yeni yılını kutluyorum" dedi.

Zafer Partisi'nin Ziyareti

» 27 Aralık 2021

Zafer Partisi Genel Başkanı Prof. Dr. Ümit Özdağ, İzmir İl Başkanı Ege Tunca ve Parti yetkilileri EGİAD'ı ziyaret etti. Toplantıda Zafer Partisi'nin oluşumunu yeni tamamladığı İzmir İl Başkanlığı tanıtılarak Parti'nin ekonomi ve sosyal konulardaki hedefleri paylaşıldı.

Kavram Meslek Yüksekokulu ile İşbirliği Protokolü

» 27 Aralık 2021

Ege Genç İş İnsanları Derneği (EGİAD) ile İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu arasında işbirliği protokolü imzalandı. EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer ile Kavram Meslek Yüksekokulu Müdürü Prof. Derman Küçükaltan'ın imza koyduğu işbirliği protokolü ile çeşitli branşlarda eğitim, staj ve istihdam alanlarında işbirlikleri devreye alınmış oldu. EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu'nun eğitim programlarının içeriğinin geliştirilmesinde ve staj imkanları

yaratılmasında EGİAD'ın katkı sunacağını belirterek, "Eğitimde bölgesel düzeyde ortaya çıkan sorunların çözümünde üniversite – sanayi işbirliği direk çözüm üretilmesini sağlamakta. STK'larla üniversitelerin işbirliği, üniversitenin bilgi ve teknolojik olanaklarını harekete geçirmek, yenilikçi ve ticarileşebilecek ürün süreçlerini geliştirmek, ülkenin teknolojik gelişimine katkı sağlamak açısından artılar yaratırken, iş dünyasının da know-how ve birikim açısından iyi bir istihdama kavuşmasına olanak sağlamakta. Küreselleşen Dünya'da, kaliteli ve dinamik bir yapıya sahip mesleki ve teknik eğitim okulları en önemli çıkış noktasını oluşturmaktadır. Türkiye'nin geleceği bir anlamda mesleki eğitime endeksli desek hiç yanlış olmayacaktır. Elinde mesleği olan, iş gücü yaratan, ürettikleriyle de yaşam kalitemizi yükselten teknik elemanlar yetiştirmediğimiz sürece ülkemizin kalkınmasından söz etmek de mümkün değil. İşte meslek liseleri ve meslek yüksek okulları bu amaçla bizler için çok önemli. Ama maalesef bugüne kadar kendilerine yeterince sahip çıkılmadı. Bu yüzden üretkenlik ve istihdam konusunda ne yazık ki istenilen ivme yakalanamadı. İyi bir mühendis kadar iyi bir tekniker olmanın da büyük önem kazandığı gün, ülke olarak çıkışı yakalamış olacağız" dedi. Kavram Meslek Yüksekokulu Müdürü Prof. Derman Küçükaltan ise EGİAD ile işbirliği protokolü imzalamaktan öğrencileri adına büyük memnuniyet duyduklarını ifade etti. Sanayinin nitelikli ara eleman ihtiyacının bilindiğini ve bu açığa yönelik bir eğitim hedefi ile çalıştıklarını ifade eden Küçükaltan, "Bu kapsamda YÖK müfredatına uygun ders ve eğitimlerin belirlenmesinde EGİAD'ın katkısını almak, öğrencilerimize EGİAD üyesi kurumlarda staj ve istihdam imkanı yaratabilmek çok önemli ve değerli. Bunu sağladığımız için mutluyuz" diye konuştu.

EGİAD Ortaokulu'nun Ziyareti

» 27 Aralık 2021

İzmir'in Urla ilçesinde faaliyette bulunan 20 Tübitak Bilim Projesi ödüllü, son olarak da Voleybolda Kızlar takımı olarak 4. Erkekler takımı olarak da 2. lik kupası alan EGİAD Ortaokulu, EGİAD yönetim kurulunu ziyaret etti. Okul Müdürü Adnan Sevgili, Okul Aile Birliği Başkanı Suade Tunca, Beden Eğitimi Öğretmeni Burcu Yüçetürk tarafından gerçekleştirilen ziyarete, EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, Başkan Vekilleri Cem Demirci, Kaan Özhelvacı, Yönetim Kurulu Üyeleri Ali Kolcu, Erkan Karacar, Özveri Yandaş Okay, Süleyman Tutum ve Genel Sekreter Prof. Dr. Fatih Dalkılıç ev sahipliği yaptı. EGİAD Ortaokulu Spor Kulübü çalışmaları, ek derslikler

ve Spor Salonu gibi ihtiyaçların fizibilite sonrası yapıyla ilgili değerlendirmelerin gerçekleştirildiği görüşmede, bir bahar şenliğinde öğrenci ve iş dünyasının buluşmasının planlanması da karara bağlandı.

İzmir Sürdürülebilir Kentsel Gelişim Ağı“26. Taraflar Konferansının Türkiye ve İzmir’e Etkileri” Semineri

» 6 Ocak 2022

İzmir Sürdürülebilir Kentsel Gelişim Ağı tarafından “26. Taraflar Konferansının Türkiye ve İzmir’e Etkileri” başlıklı seminer online olarak düzenlendi. İzmir’de Net Sıfıra Doğru sloganıyla gerçekleşen toplantıda açılış konuşmalarını İzmir Büyükşehir Belediye Başkanımız Tunç Soyer, Global Resources Partnership Başkanı Mehmet Öğütçü, EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer ve EİB Başkanı Jak Eskinazi yaptılar. Seminerde ayrıca COP26, COP26’nın Türkiye ve İzmir’e Yansımaları, İzmir Net Sıfır 2050 Hedefi’nin İzmir Belediyelerine Yansımaları, İklim Finansmanı konularının ele alındığı oturumlar gerçekleştirildi.

Belçika Ticaret Ataşesi'nin Ziyareti

» 6 Ocak 2022

Belçika Ticaret Ataşesi Stefano Missir di Lusignano ve Konsolosluk Ticaret Uzmanı Müge Kaçar EGİAD’ı ziyaret etti. İzmir ile Brüksel arasındaki bağların güçlendirilmesini hedefleyen etkinliklerin planlamasının yapıldığı toplantıya EGİAD’ı temsilen Başkan Vekili Cem Demirci, YK Üyesi Pınar Berberoğlu ve Genel Sekreter Prof. Dr. Fatih Dalkılıç; İzmir Büyükşehir Belediyesi’ni temsilen Tuğçe Cumalioğlu, Ceren Umay, Ozan Müldür, Mert Türkben katıldı.

Mali Genel Kurul Toplantısı

» 10 Ocak 2022

Ege Genç İş İnsanları Derneği’nin 2022 yılı Mali Genel Kurul Toplantısı EGİAD Dernek Merkezinde yapıldı. Divan Heyeti Başkanlığı’ni Aydın Buğra İlter, Başkan Vekilliğini Anıl Yüksel, Divan Üyeliklerini Elif Koç, Serhan Ceylan, Kadircan Yörük’ün yaptığı Genel Kurul toplantısı, aktif üyelerin katılımıyla gerçekleştirildi. EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer tarafından bir yıllık dernek faaliyetleri hakkında bilgi verildiği toplantıda, 2022 yılı bütçesi de görüşüldü. Yönetim Kurulu adına Genel Kurula seslenen Başkan Alp Avni Yelkenbiçer, pandemiye rağmen ivmelenmeye önem verdiklerini ve faaliyetlerini artırdıklarını belirterek, “Bu ilk aylar kritik önem arz ediyordu. Biz de bu iradeyi sergilemek için tüm enerjimizi ortaya koyduk. EGİAD olarak tam potansiyeli kullanmak için çalıştık. Bugün bir araya geldiğimiz mali genel

kurulumuzu, bu geçen sürenin değerlendirmesini yapmak için bir fırsat olarak görüyoruz. Bu işleri yaparken, ana temalarımız dinamizm ve sürdürülebilirlik başlıkları oldu. Mart ayından bu yana yaptığımız çalışmalarla kamuoyunda geniş yer bulduğumuzu hem üyelerimizin beklentilerini anlatıp hem de yeni gündemler yarattığımızı memnuniyetle belirtmek isterim” dedi.

Ünlü&Co 2022 Ekonomi ve Piyasa Beklentileri Webinarı

» 12 Ocak 2022

EGİAD, ESİAD ve İZSİAD iş birliğinde düzenlenen ÜNLÜ & Co Araştırma Bölümü Kıdemli Müdürü Gökhan Uskuay'ın konuk konuşmacı olduğu "ÜNLÜ & Co 2022 Ekonomi ve Piyasa Beklentileri" konulu toplantı, iş dünyasının katılımıyla gerçekleşti. Online düzende webinar olarak gerçekleşen etkinlikte Ünlü & Co 2022 Strateji Raporu ve Piyasa Beklentileri de ele alındı. Türkiye'nin öncü yatırım hizmetleri ve varlık yönetimi grubu ÜNLÜ & Co'nun bilgilendirme ve değerlendirmelerde bulunduğu "ÜNLÜ & Co 2022 Ekonomi ve Piyasa Beklentileri" başlıklı webinar ile ekonomik gündem masaya yatırıldı. ÜNLÜ & Co Araştırma Bölümü Kıdemli Müdürü Gökhan Uskuay'ın konuk konuşmacı olduğu webinarında global ekonominin etkileri, Türkiye ekonomisinde son dönemde yaşanan değişimler ve piyasalara etkileri ele alındı. Zoom üzerinden gerçekleşen toplantıya, EGİAD, ESİAD ve İZSİAD üyesi iş insanları yoğun ilgi gösterdi. EGİAD Genel Sekreteri Prof. Dr. Ali Fatih Dalkılıç'ın moderatörlüğünde gerçekleşen toplantının açılış konuşmalarını EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Karabağlı İZSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Küçük Kurt yaptı.

Türkiye'de Seçmen Profili ve Yeni Trendler

» 17 Ocak 2022

EGİAD tarafından düzenlenen Türkiye'de Seçmen Profili ve Yeni Trendler konulu toplantı, İstanbul Ekonomi Araştırma Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Üyesi Can Selçuki'nin katılımıyla Karaca Otel'de gerçekleştirildi. Toplantıda konuşan EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, EGİAD olarak siyasetten beklentilerini sıraladı. Programın konuğu İstanbul Ekonomi Araştırma Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Üyesi Can Selçuki ise Türkiye'de seçmen profillerini detaylandırıp bugüne dek yaptıkları anket çalışmaları hakkında bilgi verdi.

Viski Tadım Workshop

» 19 Ocak 2022

Sosyal İlişkiler Komisyonu tarafından düzenlenen Meleklerin Payı ve İmbikten Kadehe Kitaplarının Yazarı Dr. Burkay Adalığ ile Tadım Workshop etkinliği Kaya Prestige Hotel'de gerçekleştirildi. EGİAD üyelerinin yüksek katılım gösterdiği etkinlik sürecinde Dr. Burkay Adalığ'ın sunumu ve viski tadımı ile ilgili detaylı bilgiler üyeler ile paylaşıldı.

Fransa Başkonsolosu'nun Derneğimizi Ziyareti

» 20 Ocak 2022

2018-2020 yılları arasında Avrupa ve Dışişleri Bakanlığı sözcü yardımcılığında bulunan, Eylül 2020'den bu yana ise Fransa İstanbul Başkonsolosu olarak görev yapan Olivier Gauvin, beraberindeki heyet ile EGİAD Ege Genç İş İnsanları Derneğini ziyaret etti. Gauvin'e, Fransa İzmir Fahri Konsolosu ve Fahri Konsoloslar Birliği Üyeleri Derneği Başkanı Zeliha Toprak ve Fransız Kültür Merkezi Müdürü Jose Queiros da eşlik etti. EGİAD Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer'in başkanlığında gerçekleşen ziyarete aynı zamanda Başkan Vekili Cem Demirci, Yönetim Kurulu Üyeleri Eyyüpcan Nadas, Genel Sekreter Prof. Dr. Fatih Dalkılıç, Uluslararası İlişkiler Komisyonu Başkanı Elif Kaya, EGİAD Üyesi Yusufcan Özdoğan katılım gösterdi. Sürdürülebilir sanayi ve girişimcilik başlıklarında gerçekleşen toplantıda, ortak bir organizasyonla iki ülke start up'larının ve yatırımcılarının biraraya getirilerek iki ülke girişimcilik eko sisteminin daha çok geliştirilebileceği konuşuldu.

PwC'nin EGİAD Ziyareti

» 24 Ocak 2022

PwC Yönetim Danışmanlığı A.Ş. Ülke Kıdemli Ortağı Cenk Ulu, Kıdemli Müdür Çetin Haşar, Kamu Danışmanlık Hizmetleri Lideri Akif Koca ve Ortak Mehmet Karakurt, EGİAD'ı ziyaret ettiler. EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer ve Genel Sekreter Prof.Dr.Fatih Dalkılıç ev sahipliğindeki toplantıda kurumlar arası işbirliği çalışmaları görüşüldü.

SGK İzmir İl Müdürü Ekrem Gülcemal'in Ziyareti

» 24 Ocak 2022

SGK İzmir İl Müdürü Ekrem Gülcemal'in görevden ayrılması nedeniyle EGİAD'a veda ziyareti düzenledi. EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer ve Genel Sekreter Prof.Dr.Fatih Dalkılıç ev sahipliğindeki toplantıda Ekrem Gülcemal'e, Derneğimiz ile yaptığı işbirliği çalışmaları ve destekleri için teşekkür plaketi takdim edildi.

Alsancak Koruma ve Güzelleştirme Derneği'nin Ziyareti

» 24 Ocak 2022

Alsancak Koruma ve Güzelleştirme Derneği, EGİAD'ı ziyaret etti. EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer ve Genel Sekreter Prof. Dr. Fatih Dalkılıç ev sahipliğindeki toplantıda potansiyel iş birlikleri ve kültür sanat faaliyetlerinde ortak çalışmalar görüşüldü.

İzmir İl Emniyet Müdürü'nü Ziyaret

» 25 Ocak 2022

EGİAD, İzmir İl Emniyet Müdürü Mehmet Şahne'yi makamında ziyaret etti. EGİAD Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer öncülüğündeki heyet EGİAD dönem projeleri ve faaliyetleri konusunda bilgi aktardı. Toplantıda ayrıca ülke ve şehir gündemindeki önemli gelişmeler de değerlendirildi. Ziyarete, Yönetim Kurulu Saymanı Özveri Okay, Yönetim Kurulu Üyeleri Erkan Karacar, Yağmur Yarol ve Genel Sekreter Prof. Dr. Fatih Dalkılıç katılım gösterdi.

TÜGİK Başkan adayı ve ANĞİAD Yönetim Kurulu Başkanı Serhan Yıldız'ın Ziyareti

» 26 Ocak 2022

TÜGİK Başkan adayı ve ANĞİAD Yönetim Kurulu Başkanı Serhan Yıldız ve beraberindeki heyet EGİAD'ı ziyaret etti. ANĞİAD Başkan Yardımcısı Onur Serdaroğlu, 9.Dönem Başkanı Yılmaz Gürcüm, TÜGİK YİK Başkan Vekili Demokan Eren, ANĞİAD ve İÇGİAF Genel Sekreteri Ali Tezdiğ, Bursa GESİAD Başkanı Murat Kaya ve Yönetim Kurulu Üyeleri, MARDİN GİAD Geçmiş Dönem Başkanı Lokman Aslan ve Dernek temsilcilerinin katıldığı toplantıya EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, EGİAD 15. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Aslan ve EGİAD üyeleri ev sahipliği yaptı.

Dünya Kenti İzmir Derneği Kent Diplomasisi Sertifika Programı Gerçekleştirildi

» 30 Ocak 2022

Dünya Kenti İzmir Derneği tarafından 8-30 Ocak tarihleri arasında dört hafta olarak üniversite öğrencilerine yönelik düzenlenen Kent Diplomasisi Programının Final haftasının konuşmacıları İzmir Büyükşehir Belediyesi Başkan Danışmanı Sn. Onur Eryüce, İzmir Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler ve Turizm Dairesi Başkanı Sn. Hatice Gökçe Başkaya, ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı Sn. Mustafa Karabağlı, EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Sn. Alp Avni Yelkenbiçer'di. Dört hafta boyunca kent diplomasisinin teorik çerçevesini, İzmir kentinin kent diplomasisi bağlamında olanaklarını tartışıldı. Sertifika programına katılan öğrenciler programın son oturumunda iş dünyasının temsilcilerinin uluslararası vizyonlarını tartışma olacağı buldu. Dünya Kenti İzmir Vizyonunu İnşa Etmek: Sanayi ve İş Dünyasının Rolü başlıklı son oturumda programa katılan öğrenciler İzmir'de iş dünyasının uluslararası vizyonunu tartıştılar.

İZKA Yeşil ve Mavi Dönüşüm Programı

» 31 Ocak 2022

Türkiye'nin ilk kalkınma ajansı olarak kurulduğu günden bu yana hazırladığı başta bölge planı olmak üzere tüm analiz, rapor ve çalışmalarında sürdürülebilir kalkınmayı hedef olarak belirleyen İzmir Kalkınma Ajansı (İZKA), 2021 yılı Ekim ayında ilan ettiği ve daha uzun bir süre üzerinde çalışmayı planladığı 50 milyon TL'lik Yeşil ve Mavi Dönüşüm Programı'nı EGİAD üyesi iş dünyasıyla paylaştı. İzmir'in karşı karşıya olduğu çevresel baskının azaltılması, bölgenin rekabet gücünün artırılması ve bu doğrultuda doğal kaynakların kullanımında gelecek

nesilleri de dikkate alan bir yaklaşımın girişimciler ve üreticiler tarafından içselleştirilmesi, "sürdürülebilir üretim teknikleri" ve "sürdürülebilir üretim metot ve ekipmanlarının yerleştirilmesi" için oluşturdukları Yeşil ve Mavi Dönüşüm Programı hakkında EGİAD'a değerlendirmelerde bulunulan toplantının konuğu, İZKA Yenilik ve Girişimcilik Politikaları Birim Başkanı Sinem Toktay'dı. Zoom üzerinden online olarak gerçekleşen toplantının moderatörlüğünü Prof. Dr. Fatih Dalkılıç gerçekleştirirken, açılış konuşmasını EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer yaptı.

EGİAD ile İzmir Büyükşehir Belediyesi Toplantısı

» 1 Şubat 2022

EGİAD'ın İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer ile düzenlediği toplantılar kapsamında bu ayki toplantı online ortamda gerçekleşti. Toplantıya, EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, Yönetim Kurulu üyeleri, Komisyon Başkanları, İzmir Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteri Buğra Gökçe, Genel Sekreter Yardımcısı Ertuğrul Tugay, Dış İlişkiler ve Turizm Dairesi Başkanı Gökçe Başkaya, Kültür Sanat Dairesi Başkanı Efe Oruç, Kent Tarihi ve Tanıtımı Daire Başkanı Mihriban Yanık, Etüd Proje Daire Başkanlığı Proje Müdürü Ebru Kandilci, İZFAŞ Genel Müdür Yardımcısı Onur Fatih

Gökçedağ, İZFAŞ Uluslararası İlişkiler Koordinatörü Tuğçe Cumalioğlu, Ulaşım Planlama Müdürü Dr.Özlem Taşkın Erten, Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanı Şevket Meriç, İklim Değişikliği ve Çevre Koruma Daire Başkanı Şükran Nurlu katılım gösterdi. Yoğun bir gündemle gerçekleşen toplantıda girişimcilik, sürdürülebilirlik ve uluslararası ilişkiler konularında yürütülen işbirliği çalışmaları ile döngüsel kültür, Tera Madre ve Think Tank konularında ortak çalışma alanları görüşüldü. Ayrıca Mayıs ayında yapılması planlanan Kemeraltı Festivali hazırlıkları planlandı.

TÜGİK Genel Kurulu

» 2 Şubat 2022

EGİAD çatı Kuruluşlarından TÜGİK'in (Türkiye Genç İş İnsanları Konfederasyonu) Ankara'da gerçekleştirilen Genel Kurulu'na EGİAD üyeleri katılım gösterdi. Toplantıya EGİAD Geçmiş Dönem Başkanı ve EGİFED Yönetim Kurulu Başkanı Aydın Buğra İlter, EGİAD Geçmiş Dönem Başkanı Mustafa Aslan, Yönetim Kurulu Başkan Vekilleri Cem Demirci ve Kaan Özhelvacı, Yönetim Kurulu Üyeleri Müge Şahin, Süleyman Tutum, Erkan Karacar, Ali Kolcu, Mert Hacıraifoğlu, Eyyüpcan Nadas ve EGİAD Üyeleri Açelya Baç, Elif Kaya, Gökmen Ulusoy, Arda Ürper, Hüseyin Kadioğlu katıldı.

Sushi tadımı ve Kokteyl Yapımı Atölyesi

» 3 Şubat 2022

EGİAD Sosyal İlişkiler, Kültür & Sanat & Spor Komisyonu tarafından düzenlenen Gastronomi etkinliği kapsamında sushi tadımı ve kokteyl yapımı atölyesi EGİAD Sosyal ve Kültürel Etkinlikler Merkezi – Tarihi Portekiz Sinagogu'nda gerçekleşti. Kokteyl workshop, menü danışmanlığı, barcatering, kokteyl dizaynı alanlarında öncü bir isim olan Deniz Günseren, Brown-Forman Marka Elçisi Artun Omurca, Brown-Forman Satış Yöneticisi Eren Kızılateş'in katılımıyla düzenlenen etkinlikte EGİAD üyeleri kokteyl hazırlayarak ve tadım gerçekleştirerek keyifli bir akşam geçirdiler.

Üye İşyeri Ziyaretleri: Fibrosan

» 9 Şubat 2022

İş Geliştirme Komisyonu tarafından düzenlenen "Üye İşyeri Ziyaretleri" kapsamında Erim Yücel'in firması Fibrosan – C.T.P. Sanayi ve Ticaret A.Ş. firması ziyaret edildi. Kemalpaşa'da bulunan fabrika merkezi gezilerek firma hakkında bilgi edinildi. Kompozit sektöründe 1949'dan, çatı malzemelerinde ise 1971'den gelen deneyimi ve pazar analiziyle CTP sektörüne yönelen Yücel Grup tarafından 1983 yılında kurulan Fibrosan A.Ş. Türkiye CTP pazarında liderlik hedefine ulaşırken bir yandan da dünyada CTP üretimindeki en ileri standart ve teknikleri uygulayarak dünya üreticisi olduğunun altı çizildi.

EGİAD Tenis Turnuvası Lansman Toplantısı

» 14 Şubat 2022

İzmir'in köklü spor kulübü Kültürpark Tenis Kulübü, Türkiye'nin en önemli iş örgütlerinden EGİAD ile tenis turnuvası hazırlığına başladı. EGİAD Dernek Merkezi'nde düzenlenen lansman ile üyelere duyurulan turnuva 19-27 Mart tarihleri arasında gerçekleşecek. EGİAD – Kültürpark Tenis Turnuvası'na farklı kategorilerde iş dünyasından temsilciler katılım gösterecek. EGİAD merkezinde gerçekleşen turnuvanın tanıtım etkinliğine Dernek Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer ve yönetim kurulu ev sahipliği yaparken, Kültürpark Tenis Kulübü Başkanı Tolga Şekercioğlu ve yönetim kurulu da katılım gösterdi.

EBSO Avrupa Birliği Yeşil Mutabakat Penceresinden Yeşil Sanayi Rehberi

» 14 Şubat 2022

EBSO tarafından, sanayicilere yol göstermek amacıyla hazırlanan 'Avrupa Birliği Yeşil Mutabakat Penceresinden Yeşil Sanayi Rehberi' çalışması EBSO Çevre Komitesi Başkanı Erdoğan Çiçekçi, Ege Üniversitesi Biyomühendislik Bölümü Öğretim Üyesi ve EBSO Çevre Çalışma Grubu Üyesi Prof. Dr. Nuri Azbar'ın katılımlarıyla online olarak gerçekleşen

toplantıda görüşüldü. EGİAD Genel Sekreteri Prof. Dr. Fatih Dalkılıç'ın moderatörlüğünde gerçekleşen toplantının açılış konuşmasını Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer ve EBSO Çevre Komitesi Başkanı Erdoğan Çiçekçi yaptı. Ege Üniversitesi Biyomühendislik Bölümü Öğretim Üyesi ve EBSO Çevre Çalışma Grubu Üyesi Prof. Dr. Nuri Azbar ise, 'Avrupa Birliği Yeşil Mutabakat Penceresinden Yeşil Sanayi Rehberi' çalışması hakkında bilgi verdi. Prof. Dr. Nuri Azbar, 2050 yılına kadar karbon nötr olma hedefinin nasıl sağlanacağına dair net bir vizyon belirlediğini vurgulayarak, "1990 ile 2018 arasında sera gazı emisyonları yüzde 23 azaltılırken, ekonomi yüzde 61 büyümüştür. Ancak mevcut politikalar, 2050 yılına kadar sera gazı emisyonlarını yalnızca yüzde 60 azaltacaktır. AB'nin 2030 için sera gazı emisyon azaltım hedefini sorumlu bir şekilde 1990 seviyelerine kıyasla en az yüzde 50'ye, mümkünse yüzde 55'e çıkarmak için planlar yapılmaktadır. Dünya Mars'a araç gönderme planları yaparken Dünya'daki bir gaz sorununu çözemez hale geldi. Bu konuda acil önlem ve çalışmaların yapılması gerekmektedir" dedi. Sınırdaki Karbon Dözenlemesi geçiş döneminin 2023 – 2025 yılları arasında olacağını ifade eden Azbar, öncelikli olarak demir çelik, çimento, gübre, alüminyum ve elektrik sektörlerine uygulanacağını belirterek, "Geçiş dönemi sonrası 2026 yılında yürürlüğe girecek. Sistemin yeni sektörleri etkileyip etkilemeyeceği değerlendirilecek. ETS üzerinden sertifika almak gerekecek. Türkiye'nin AB'ye olan ihracatından doğan karbon faturası 30 ve 50 Euro/ton karbon için olacak" diye konuştu.

İZTO Genel Sekreteri Prof. Dr. Mustafa Tanyeri'yi Ziyaret

» 16 Şubat 2022

EGİAD Başkanı Avni Yelkenbiçer, Başkan Vekilleri Kaan Özhelvacı, Dr. Fatih Mehmet Sancak, Genel Sekreter Prof. Dr. Fatih Dalkılıç'tan oluşan heyet İZTO Genel Sekreteri Prof. Dr. Mustafa Tanyeri'yi ziyaret etti. Toplantıda EGİAD'ın gelecek aylarda gerçekleştireceği faaliyet takvimi ve özellikle sürdürülebilirlik konusunda yapılacak çalışmaların detayları ele alındı.

EGİAD Ideathon

» 19-20 Şubat 2022

Yaratıcı Endüstriler Alanında Yeni Nesil Fikirler üretmek üzere hazırlanan IDEATHON, EGİAD Gençlik Komisyonu organizasyonunda, EGİAD desteği ve İzmir Ekonomi Üniversitesi Yaratıcı ekonomi Uygulama ve Araştırma Merkezi _ İeu_krea, Imaginarium XR ve Spectacled Tales işbirliği ile gerçekleşti. EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer'in ve EGİAD Gençlik Komisyonu Başkanı Ezgi Çetin'in

konuşmaları ile başlayan etkinliğimizde, İzmir Ekonomi Üniversitesi Yaratıcı Ekonomi Araştırmaları Direktörü Dr. Sevay İpek Aydın'ın 'Yaratıcı Endüstrilere Giriş' ve EGİAD Melekleri İş Geliştirme & İletişim Uzmanı Melisa İtmeç'in 'İş Modeli Oluşturma (Canvas) ve Etkili Sunum' eğitimleri ile devam etti. EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, Stageco & Urla Coworking Kurucu Ortağı Neşen Yücel, İzmir Ekonomi Üniversitesi Yaratıcı Ekonomi Araştırmaları Direktörü Dr. Sevay İpek Aydın, İzmir Kalkınma Ajansı Mavi Büyüme Politikaları Birim Başkanı Cangül Kuş'un jüri üyeleri arasında yer aldığı etkinlikte; Birincilik Ödülü'nü Metaclay, İkincilik Ödülü'nü Marblyum, Üçüncülük Ödülü'nü Kyoto kazandı.

İstifa Pandemisi ve Beyin Göçü

» 21 Şubat 2022

İstifa Pandemisi ve Beyin Göçü konulu toplantı online olarak gerçekleşti. Gilda&Partners Consulting Executive Recruiter & Headhunter İnsan Kaynakları Uzmanı Jilda Bal'ın katılımıyla online olarak gerçekleştirilen etkinlikte, Pandemi başında başlayan ve ABD gibi bazı gelişmiş ekonomilerde halen devam eden "Büyük İstifa" dalgasının küresel istihdam piyasasına etkileri değerlendirildi. Türkiye'de zirve yapan pandeminin istifa ve beyin göçünü tetiklediğini vurgulayan EGIAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, Dünya genelinde çalışanların neredeyse yarısının iş değiştirmeyi planladığını, işverenlerin çareyi ücret artırmakta bulduğunu vurgulayarak, "Pandeminin başlamasıyla tıpkı bir kar topu gibi yuvarlanmaya başlayan ve bugünlerde bir çığa dönüşen özellikle ABD

ve Almanya gibi gelişmiş ekonomilerde halen devam eden "Büyük İstifa" dalgası küresel istihdam piyasasını giderek sıkılaştırıyor" dedi. Gilda&Partners Consulting Executive Recruiter & Headhunter İnsan Kaynakları Uzmanı Jilda Bal ise son gelişmeleri değerlendirdi. Yurtiçi ve uluslararası alanda 17 yıllık deneyiminin ardından İK danışmanlığı alanındaki ihtiyaçları görerek 2017 yılında Gilda&Partners'ı kuran Bal, pandemi ile değişen iş koşullarını ve bakış açısını ve hızla artan beyin göçünü aktardı. Bal, "Pandemi başlar başlamaz belli bir süre tüm seviyelerde işe alım durdu. Devam eden pozisyonlarda belirsizlikten dolayı durduruldu. Şu anda müthiş bir iş arayışı var ama aradığımız özellikte personeli yine de bulamıyoruz çünkü gerek politik sebeplerden gerek çalışanların değer görmeme süreçlerinden inanılmaz bir beyin göçü var. Artık yetenekleri bulmada zorlanıyoruz. Önemli değerler yurtdışına gitti. İş yerlerimizde sürdürülebilir ve çalışana yeni dünya düzeninde hak ettiği değeri verir bir bakış açısına ihtiyacımız var. Pandemi iş koşullarını değiştirdi. İş yaşam döngüsüne artık önem verilmesi gereken bir süreçten geçiyoruz. Ayrıca ekip ruhu ile çalışarak birbirini tamamlamak da çok gerekli hale geldi. Şirketlerin değişimi göz önüne alarak gerçekleştirmesi gerekiyor. Geleneklerle değil değerlerle değişime açık olmak gerektiğini vurgulamak isterim. Yenilikçi çağa artık 10 yılda bir değil her yıl ayak uydurmak zorundayız. Artık işe alımlarda diploma değil o diploma süreçlerinde genç nesil ne yaptı, hangi etkinliklere katıldı, kendini nasıl yetiştirdi, geliştirdi daha önemli hale geldi" dedi.

ARAMIZA YENİ KATILANLAR

NAZ BÜYÜKKARCI	BÜYÜKKARCI TİCARET LTD.ŞTİ.
KEREM BAYRAKTAROĞLU	BECERGEN İNŞAAT LTD. ŞTİ. - KERBAY İNŞAAT
ATA CANER ÇERÇİOĞLU	JANTSA JANY SAN. VE TİC. A.Ş.
HASAN GÖKDAĞ	TNH KİMYA ARGE VE TEKNOLOJİ MERKEZİ LTD. ŞTİ.
ZÜLKÜF EMRE ÇÜNGÜŞLÜGİL	EMSİAR TURİZM OTELCİLİK (İZMİR MARRIOT HOTEL)
YUSUFCAN ÖZDOĞAN	SANBOR PLASTİK & İNŞ SAN TİC LTD. ŞTİ.
SEYHUN ACAR	MASSE GAYRİMENKUL YATIRIM DANIŞMANLIK
CAKİ SİMROOĞLU	DİLMAN MATBAACILIK AMBALAJ SAN. TİC. A.Ş.
TOLGA ÖZÜM	ÖZÜM HUKUK
İLAYDA SERTER	ADI PROJE İNŞAAT MİMARLIK DEKO. TUR. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
ASLI ÖZOĞUZ	SPM SÜNGER PLASTİK LTD. ŞTİ. - ASHLY BEDDING
ALİ SÜHA USMEN	MBU YAPI OTOMOTİV LTD. ŞTİ.

yalın ve soft form

Lead'in tasarımındaki zarif ve akıcı çizgileri, yönetici çalışma alanları için mükemmel bir tamamlayıcı niteliğindedir.

serter

Yeşillik Cad. No:189/5 Karabağlar

0 232 274 52 52

burotime.com

bürotime

**Türkiye'nin Lider Haşere Kontrol
ve Dezenfeksiyon Firması**

7

Bölge
Hizmet Altyapısı

21

Şube ile
Hizmet

55

Operasyon
Aracı

80

'den Fazla
Çalışan

7000

'den Fazla
Aylık Hizmet Adedi

TÜM TÜRKİYE
444 22 18

oksigen.com.tr

PratikFilo

PRATİK FİLO'NUN AYRICALIKLI DÜNYASI ile ŞEHRE YÖN VERİN

Bizi sosyal medyada da takip edip, fırsat ve kampanyalarımızdan haberdar olabilirsiniz.

0(232) 486 03 35

0(549) 335 35 01

/pratikfilo

Kazım Dirik Mahallesi 296 Sokak No:8 K:3/303 Folkart Time Bornova/İZMİR